

2024 / 2025

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA

VKC

Valdymo koordinavimo centras

SANTRUMPOS IR APIBRĖŽIMAI

Valdymo koordinavimo centras / VKC	Vyriausybės įsteigtas analitinis bei gerosios valdysenos principų įgyvendinimo centras (VšĮ Valdymo koordinavimo centras), atliekantis valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimą koordinuojančios institucijos funkcijas
SVĮ	Savivaldybės įmonė arba savivaldybės valdoma bendrovė (akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurios akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso savivaldybei nuosavybės teise)
Savivaldybei atstovaujanti institucija	Savivaldybės administracija (įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba akcijų valdytojas)
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
SĮ	Savivaldybės įmonė
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
AB	Akcinė bendrovė
DMS	Didžiųjų miestų savivaldybės (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių)
MMS	Mažesnių miestų ir rajonų savivaldybės
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė (ūkinę komercinę veiklą vykdanči valstybės įmonė, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Atrankos gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintas Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės valdomos įmonės renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas
Skaidrumo gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintas Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas
Nuosavybės gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 patvirtintas Valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas
SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 567 patvirtintas Savivaldybių turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašas
SĮ	Specialieji įpareigojimai
Lūkesčių gairės	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 4-453 patvirtintos Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijos
Lūkesčių raštas	Raštas, kurį pateikia savivaldybei atstovaujanti institucija įmonei dėl savivaldybės siekiamų tikslų savivaldybės valdomoje įmonėje ir jai keliamų lūkesčių
RATC	Regioninis atliekų tvarkymo centras
AATC	Apskritis atliekų tvarkymo centras
CŠT	Centralizuotas šilumos tiekimas
NŠG	Nepriklausomi šilumos gamintojai
D/E	Finansinės priklausomybės koeficientas (finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis)
Turto grąža / ROA	Finansinis rodiklis, parodantis įmonės turto panaudojimo efektyvumą
Nuosavo kapitalo grąža / ROE	Finansinis rodiklis, parodantis akcininkų investuoto kapitalo panaudojimo efektyvumą
EBITDA	Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją
EBITDA marža	Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją, kuris apskaičiuojamas EBITDA vertę dalinant iš pardavimų pajamų
Veiklos pelno marža	Rodiklis, parodantis įmonės tipinės veiklos, neatsižvelgiant į finansinę ir investicinę veiklą, efektyvumą (kiek procentų veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras)
Grynojo pelno marža	Rodiklis, parodantis įmonės veiklos efektyvumą (kiek procentų grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras)
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development)
KO	Kolegialūs priežiūros ar valdymo organai (kolegialūs organai)
ES	Europos Sąjunga

1 Santrumpos	2.
2 Turinys	3.
3 Ekonomikos ir inovacijų ministro įžanginis žodis	4.
4 Valdymo koordinavimo centro vadovo įžanginis žodis	5.
5 SVĮ portfelio trumpa apžvalga	6.
6 Svarbiausi įvykiai ir naujienos	10.
7 SVĮ valdymo politika	11.
7.1 VKC	11.
7.2 Reguliacinė SVĮ aplinka	12.
7.3 Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas	14.
7.4 Lūkesčių raštai	16.
7.5 Skaidrumo politika SVĮ veikloje	16.
7.6 KO veiklos reglamentavimas	17.
7.7 Specialieji įpareigojimai	18.
8 Vidaus sandoriai	20.
9 Suteikta parama	27.
10 Vadovų ir KO darbo apmokėjimas	30.
11 SVĮ kolegialių organų sudėtys	41.
12 Apibendrinti įmonių rezultatai pagal savivaldybes (lentelė)	49.
13 SVĮ portfelio rezultatų apžvalga	50.
14 SVĮ sektorių veiklos rezultatai	61.
14.1 Viešasis transportas	62.
14.2 Vandentvarka	74.
14.3 Šilumos tinklai	90.
14.4 Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	101.
14.5 Miesto priežiūra ir tvarkymas	110.
14.6 Butų ūkiai	123.
14.7 Daugiafunkcinių paslaugų teikimas	132.
14.8 Kitos įmonės	142.
15 SVĮ valdysenos aspektai	153.
16 Vertinimo metodika	154.
17 Dukterinių SVĮ finansiniai rezultatai	155.

Savivaldybių valdomos įmonės yra neatsiejama viešojo sektoriaus dalis, kuri savo veikla tiesiogiai prisideda prie gyvenimo kokybės gerinimo, darnaus regionų vystymosi ir viešųjų paslaugų prieinamumo visoje Lietuvoje. Šių įmonių funkcijos apima daugelį sričių – nuo vandentvarkos, atliekų tvarkymo ir viešojo transporto iki šilumos tiekimo ar miestų infrastruktūros priežiūros – todėl jų veiklos skaidrumas, efektyvumas ir atsakomybė visuomenei yra ne tik svarbūs, bet ir būtini siekiant stiprios, pažangios valstybės.

Pastaraisiais metais stebime šių įmonių progresą – vis daugiau dėmesio skiriama veiklos efektyvumui, skaidrumui bei atsakomybei už kuriamą vertę: įgyvendinami gerosios valdysenos principai, diegiamos inovacijos, stiprinamas profesionaliais lūkesčiais ir sprendimais grįstas valdymas.

Pagarbiai

LUKAS SAVICKAS

Laikinais einantis ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

Tokie pokyčiai prisideda ne tik prie geresnių veiklos rezultatų ar pilnesnių savivaldybių biudžetų, bet ir prie didesnio gyventojų pasitikėjimo viešosiomis paslaugomis.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija vertina savivaldybių valdomas įmones kaip reikšmingus partnerius siekiant tvarios, stabilios ir visų regionų mastu subalansuotos ekonomikos. Įmonių gebėjimas modernizuotis, diegti inovacijas bei valdyti išteklius atsakingai yra neatsiejama Lietuvos ekonominio augimo ir konkurencingumo dalis.

Tikiu, kad tolesnė pažanga šioje srityje priklausys nuo tvirto bendradarbiavimo, skaidrių sprendimų ir aiškaus siekio nuosekliai gerinti viešųjų paslaugų kokybę visoje šalyje. Linkiu visiems konstruktyvaus dialogo, dalijimosi gerosiomis praktikomis ir ambicingų bei gyventojų lūkesčius atitinkančių žingsnių į priekį.

Savivaldybių valdomų įmonių vaidmuo yra išskirtinis – jos geba suderinti verslo logiką su viešojo intereso užtikrinimu. Balansuojant tarp šių principų ypač svarbu išlaikyti skaidrumą, veiklos efektyvumą ir orientaciją į gyventojų gerovę.

Jau septintus metus iš eilės kartu su VKC komanda rengiame savivaldybių valdomų įmonių ataskaitą, kurioje apžvelgiame šių įmonių veiklą, finansinius rezultatus ir valdymo pokyčius. Parengę ataskaitą galime tvirtai teigti – mažais, bet nuosekliais žingsniais judame link didesnio savivaldos efektyvumo proveržio.

Analizuodami šių įmonių veiklos rezultatus kasmet matome daugiau nei tik skaičius ar rodiklius – matome pastangas, iniciatyvas ir bendrą atsakomybę už tai, kad mūsų miestų ir rajonų gyventojai gautų kokybiškas, patikimas ir visuomenei reikšmingas paslaugas.

Pastaruosius dvejus metus savivaldybių valdomoms įmonėms teko veikti neapibrėžtumo ir sudėtingų sprendimų aplinkoje, o 2024-ieji nebuvo išimtis. Naujai kilę iššūkiai ne tik suteikė vertingų pamokų, bet ir atvėrė galimybių augti. Nepaisant ekonominių svyravimų, kintančių teisinių reikalavimų ir augančių visuomenės lūkesčių, šios įmonės dirbo stabiliai, atsakingai ir pademonstravo lankstumą bei gebėjimą prisitaikyti prie greitai besikeičiančių sąlygų. Šios savybės atsispindi ne tik finansiniuose rezultatuose ir įgyvendintuose projektuose, bet ir socialinėje veikloje, kurios teikiama nauda jaučiama užįmonių ribų.

Pagarbiai

JURGITA BAGDONIENĖ

Valdymo koordinavimo
centro l. e. p. direktorė

Džiugu matyti teigiamus pokyčius ir kolegialiuose valdymo organuose – šiemet net 60 procentų jų narių sudaro nepriklausomi atstovai. Vis dėlto, siekiant įgyvendinti aukščiausius valdysenos standartus ir atitikti EBPO rekomendacijas, būtina dar daugiau dėmesio skirti veiklos skaidrumo užtikrinimui, taip stiprinant atskaitomybę.

Tikiu, kad ši ataskaita padės ne tik įvertinti nueitą kelią, bet ir paskatins dalintis gerąja praktika bei ieškoti tobulėjimo galimybių. Esu įsitikinusi, kad bendradarbiavimas leis pasiekti laukiamus valdysenos rezultatus ir ilgalaikius pokyčius, o efektyviai veikiančios savivaldybių valdomos įmonės reikšmingai prisidės prie ekonomikos augimo, kurdamos vertę tiek savivaldybėms, tiek visiems Lietuvos gyventojams.

Dėkoju už bendradarbiavimą, pasitikėjimą ir nuoseklų darbą. Kartu galime dar daugiau.

SVĮ PORTFELIO TRŪMPA APŽVALGA

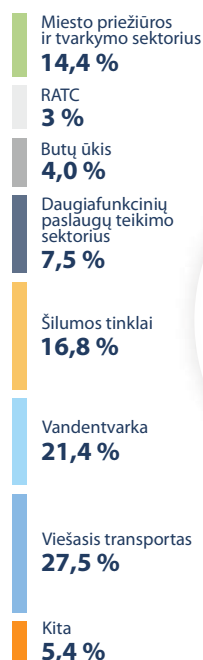
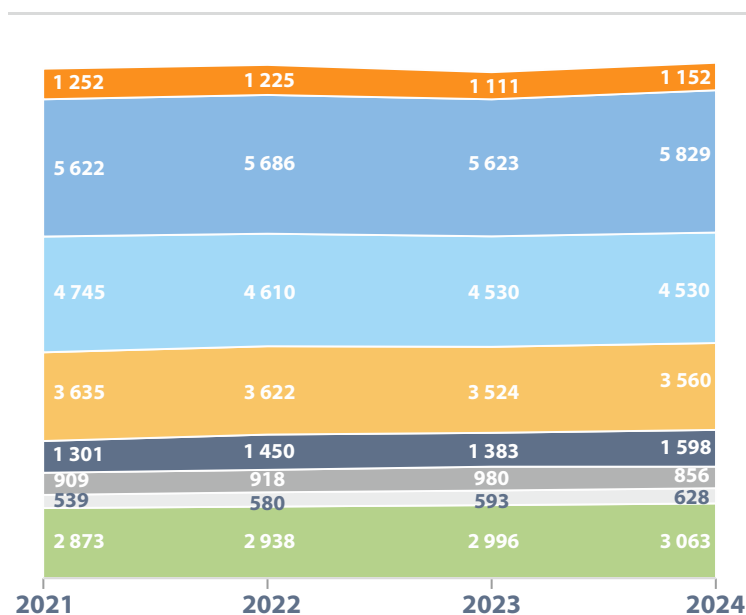
2024 metais Lietuvos savivaldybės valdė **220** įmones: **204** akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių ir **16** savivaldybės įmonių

SVĮ PORTFELIO APSKAITINĖ TURTO VERTĖ, MLN. EURŲ

2024-12-31	4 166,2	3,1%
2023-12-31	4 042,8	

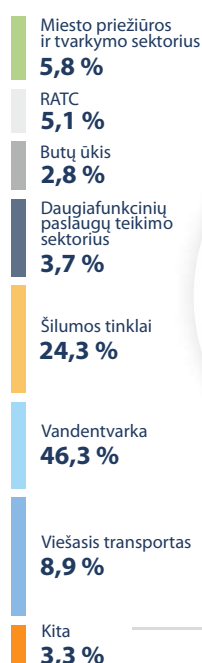
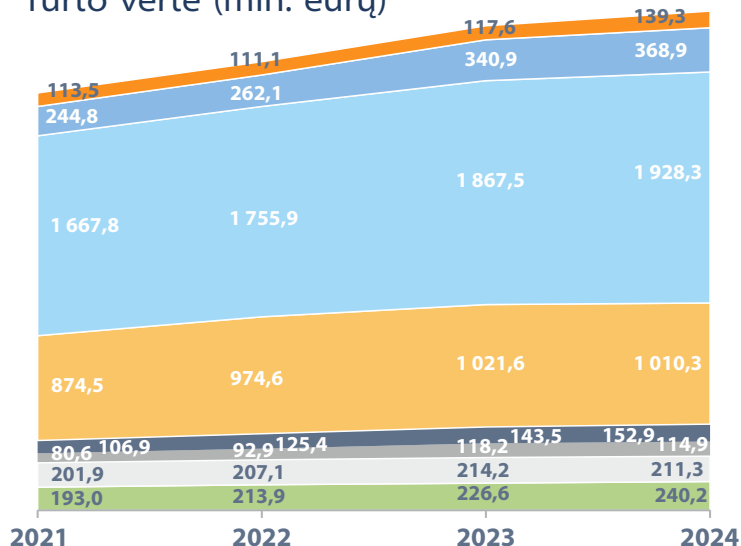
DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

2024 metų pabaigoje dirbo 323 darbuotojais daugiau

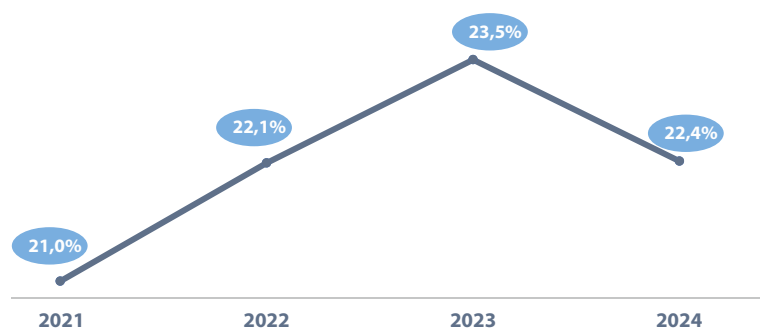
TURTO VERTĖ Valdomo turto vertė augo 3,1 %

Turto vertė (mln. eurų)

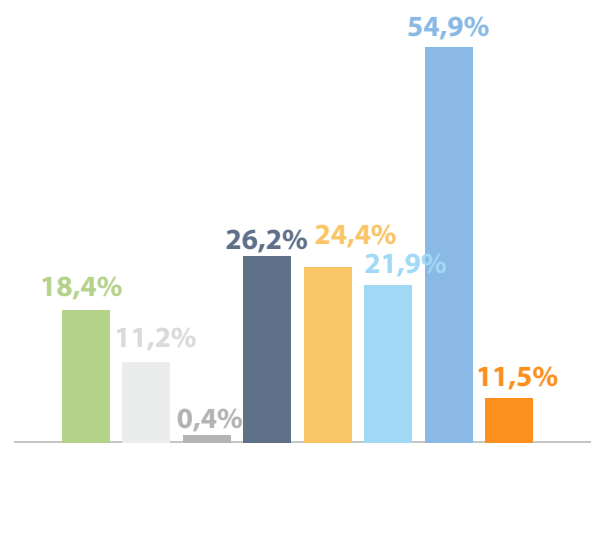
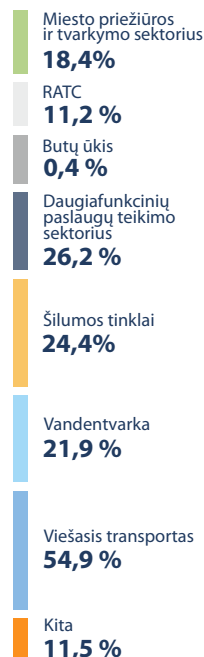

D/E, skolinto ir nuosavo kapitalo santykis

D/E, skolinto ir nuosavo kapitalo santykis mažėjo 1 procentinio punkto

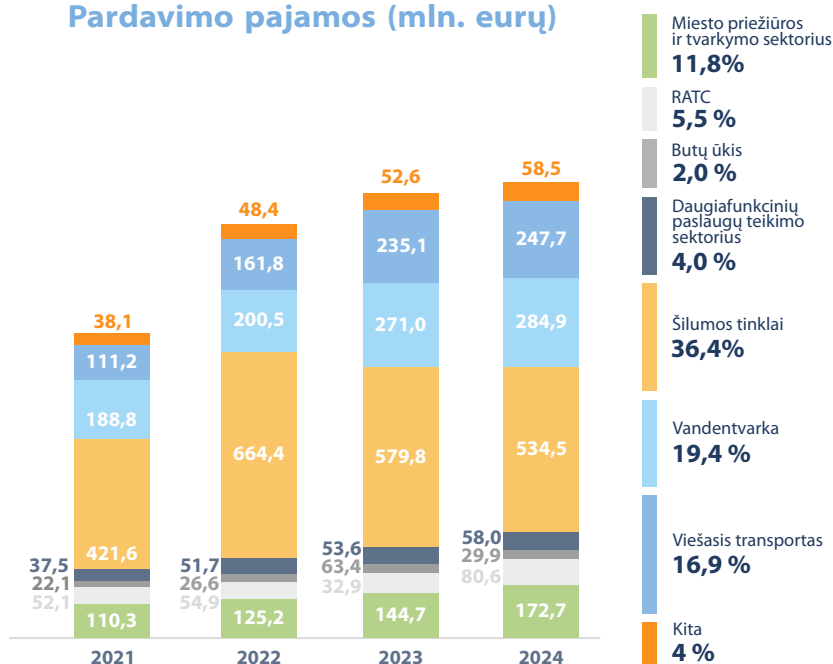
- Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius
- Butų ūkis
- Šilumos tinklai
- Viešasis transportas
- RATC
- Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius
- Vandentvarka
- Kita

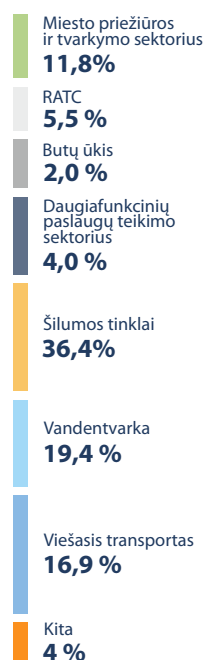
Pardavimo pajamos

Portfelio pardavimo pajamos augo 2,4 proc.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

- Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius
- Butų ūkis
- Šilumos tinklai
- Viešasis transportas
- RATC
- Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius
- Vandentvarka
- Kita

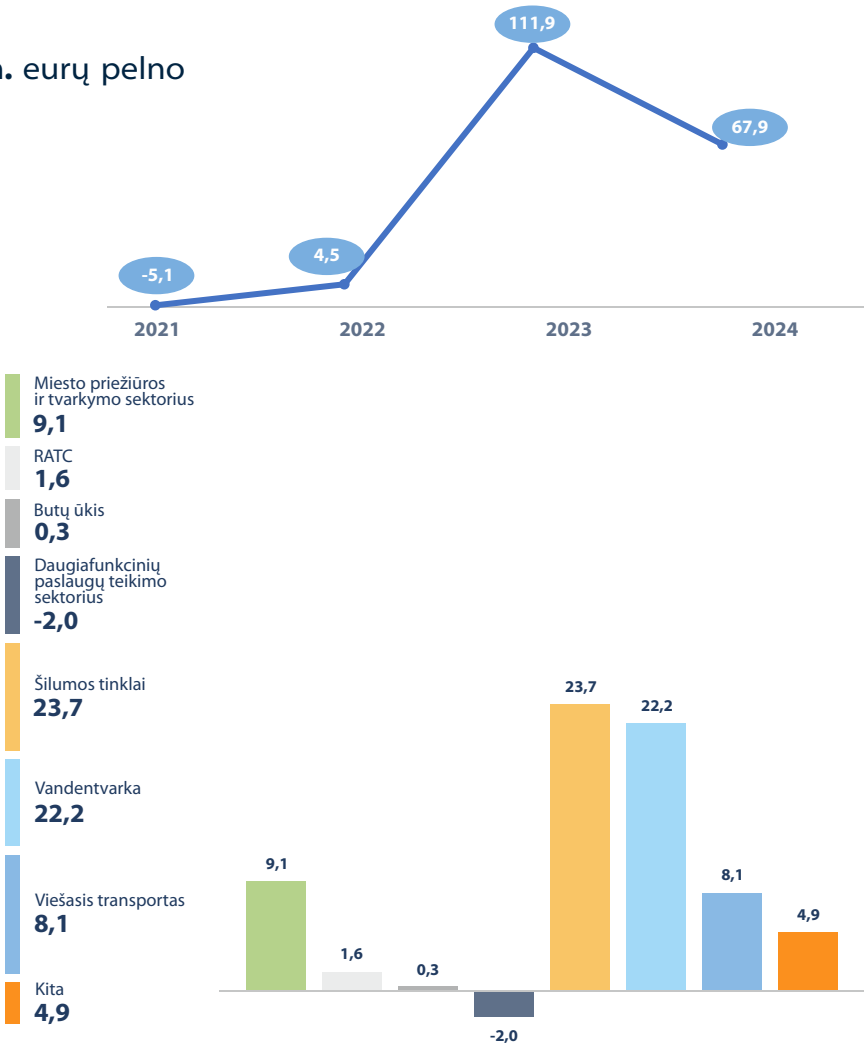

Grynasis pelnas

2024 metais SVĮ uždirbo **67,9 mln.** eurų pelno

Grynasis pelnas (mln. eurų)

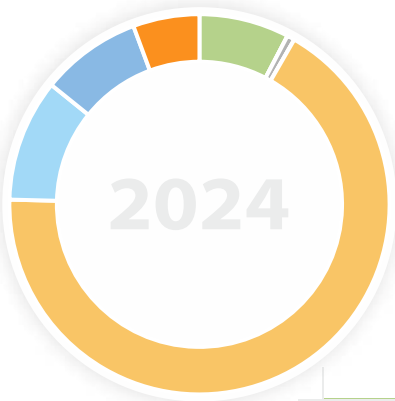
- Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius
- Butų ūkis
- Šilumos tinklai
- Viešasis transportas
- RATC
- Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius
- Vandentvarka
- Kita

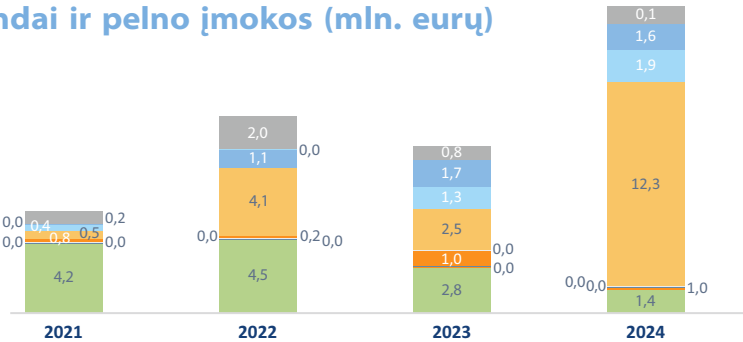
Dividendai ir pelno įmokos

Už 2024 m. rezultatus į savivaldybių biudžetus paskirta **18,4 mln.** eurų dividendų ir pelno įmokų

- Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius **7,7 %**
- RATC **0 %**
- Butų ūkis **0,6 %**
- Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius **0 %**
- Šilumos tinklai **67,1 %**
- Vandentvarka **10,4 %**
- Viešasis transportas **8,6 %**
- Kita **5,6 %**

Dividendai ir pelno įmokos (mln. eurų)

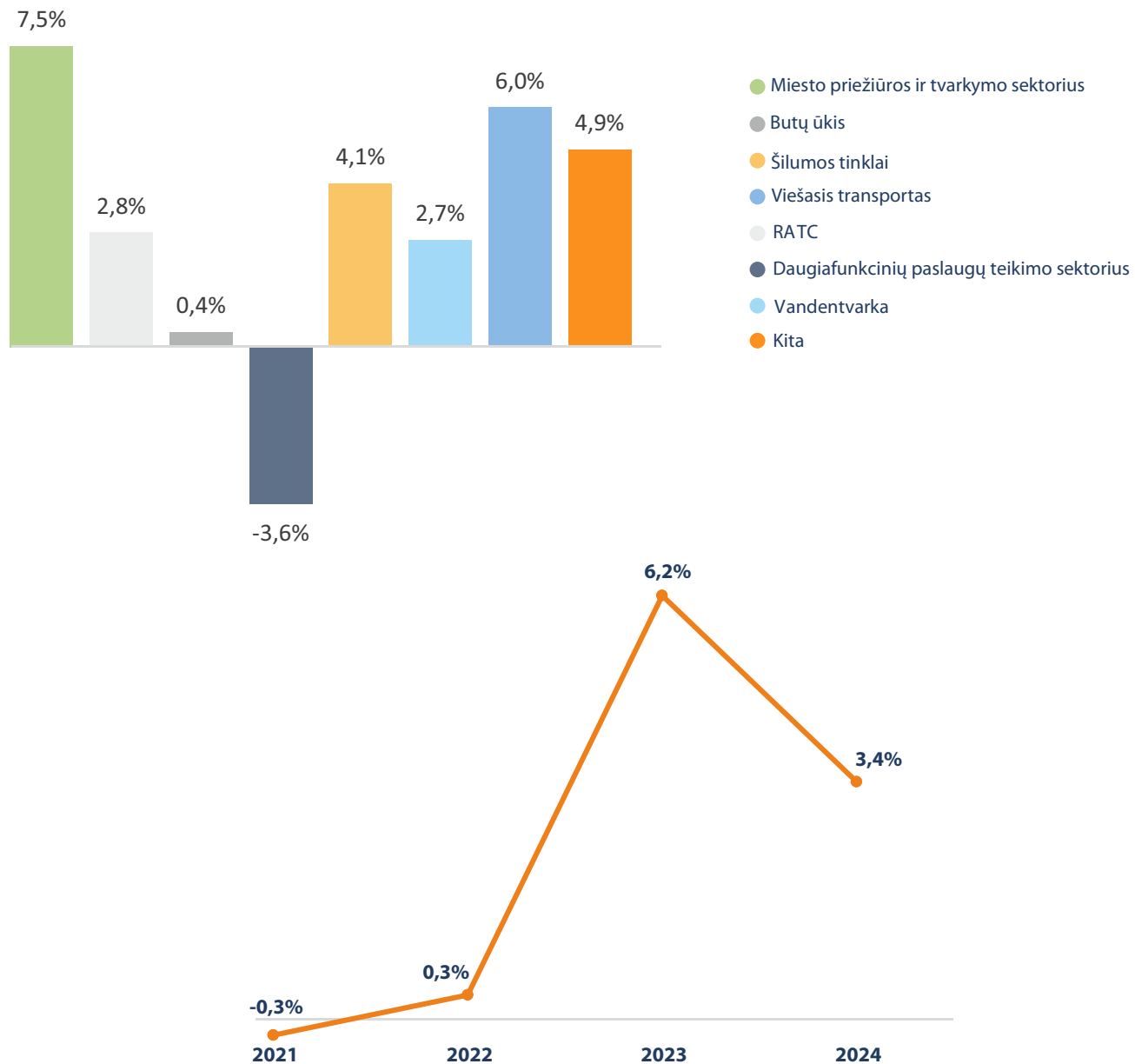

	2021	2022	2023	2024
Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius	4,2	4,5	2,8	1,4
RATC	0,0	0,0	0,0	0,0
Butų ūkis	0,2	0,2	1,0	0,1
Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius	0,0	0,0	0,0	0,0
Šilumos tinklai	0,5	4,1	2,5	12,3
Vandentvarka	0,4	0,0	1,3	1,9
Viešasis transportas	0,0	1,1	1,7	1,6
Kita	0,8	2,0	0,8	1,0

Nuosavo kapitalo grąža

SVĮ nuosavo kapitalo grąža mažėjo **2,8** procentinio punkto

Nuosavo kapitalo grąža

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Vyriausybės nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ redakcija, kurioje esminiai pakeitimai susiję su aukščiausio lygmens vadovų darbo užmokesčio struktūra – joje reikšmingai pasikeitė kintamosios atlygio dalies proporcija – nuo šiol kintamoji dalis negali viršyti 30 procentų metinio pareiginio darbo užmokesčio ir išmokama kartą per metus už tikslų įgyvendinimą, patvirtinus įmonės finansinių ataskaitų rinkinį.

2024 m. vasario 22 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino naują geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo taisyklių sąvadą, kuriame išdėstyti atnaujinimai, atsižvelgiant į pakeistus elektros energijos ir darbo užmokesčio rodiklius, bei tikslinami vandens apskaitos prietaisų nusidėvėjimo ir eksploataavimo normatyvai.

2024 gegužės 24 d. buvo patvirtinta UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui komunalinių atliekų tvarkymo regioninė kaina. Tai buvo pirmoji įmonė šiame sektoriuje, kuriai VERT reglamentavo regionines kainas visiems paslaugų tipams.

2024 m. birželio 13 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) pakoregavo Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašą, padidindama piko ir rezervinių pajėgumų aukcionuojamą poreikį iki 70 procentų, nustatydamą maksimalią pajėgumų užtikrinimo kainą, prioritetus aukcionuose bei griežtesnius reikalavimus paramos deklaravimui ir pajėgumų atitikčiai.

2024 m. liepos 18 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 302, 305 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuriuo buvo išplėsta reguliuojamos veiklos apimtis. Atsižvelgdama į tai, kad šis Pakeitimo įstatymas įsigaliojo 2024 m. rugsėjo 1 d., VERT 2024 m. spalio 28 d. patvirtino Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodikos bei Atliekų tvarkymo sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo pakeitimus. Pakeitimai išplėtė komunalinių atliekų apibrėžimą – dabar visos buityje susidaranti atliekos, įskaitant ir tas, kurios atsiranda gyventojų atliekant remontą ar statybos darbus, yra laikomos komunalinėmis atliekomis. Tokių atliekų tvarkymas priskiriamas prie reguliuojamos veiklos. Be to, prie reguliuojamos veiklos visiškai priskirtos ir sąnaudos, susijusios su didžiųjų gabaritų atliekų surinkimo aikštelių bei žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių veikla, nepaisant to, kad gyventojai atliekas į šias aikšteles pristato patys. Šių aikštelių atliekų tvarkymo kainas nustato VERT.

2024 m. rugsėjo 27 d. Jonavos rajono savivaldybė po viešo aukciono pardavė jai nuosavybės teise priklausiusią UAB „Jonavos knyga“. Taip pat 2025 m. liepos 21 d. VĮ Turto bankas paskelbė, jog bus parduodamas 100 procentų UAB „Šakių laidotuvių namai“ akcijų paketas, pradinė akcijų paketo kaina – 341,0 tūkst. eurų.

2024 m. spalio 24 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino atliekų tvarkymo teisės aktų pakeitimus, kuriais išplėsta reguliuojamos veiklos apimtis – į ją įtraukiamas buityje susidaranti nekomunalinių šaltinių, įskaitant maisto ir virtuvės atliekas, tvarkymo procesų apskaita, pajamos, atliekų kiekio ir sutvarkymo būdo informacija. Be to, patikslinta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių sąnaudų apskaičiavimo tvarka – į reguliuojamą kainodarą įtraukiamos visos su šiais procesais susijusios sąnaudos, net jei vartotojai atliekas atveža patys.

2024 m. gruodžio 12 d. Kauno miesto savivaldybės mero potvarkiu nuspręsta pertvarkyti savivaldybei priklausančią bendrovę UAB „Kauno švara“, atskiriant dalį turto, teisių ir pareigų į naujai įsteigtą įmonę UAB „Švara ID“.

Per 2024 metus dalis SVĮ buvo reorganizuojamos prijungimo būdu: UAB „Trakų šilumos tinklai“ prijungta prie UAB „Trakų vandenys“, UAB „Švenčionių švara“ prijungta prie UAB „Pabradės komunalinis ūkis“, kurios pavadinimas po reorganizacijos buvo pakeistas į UAB „Švenčionių komunalinis centras“, UAB Tauragės butų ūkis prijungtas prie UAB Tauragės šilumos tinklų, UAB „Visagino mechanizacija“ prijungta prie UAB „Visagino būstas“, SĮ „Kretingos turgus“ prijungta prie SĮ „Kretingos komunalininkas“, UAB Vildmina prijungta prie UAB „Klaipėdos paslaugos“.

2025 m. birželio 25 d. Seimas priėmė Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo pataisas, kuriomis dvejiems metams atidėta pareiga tam tikroms įmonėms į vadovybės ataskaitas įtraukti informaciją tvarumo klausimais. Pagal pakeitimus didelės įmonės tvarumo informaciją turės teikti už 2027 m., o vidutinės ir mažos listinguojamos bendrovės – už 2028 m., atidėjimas taikomas daugiau nei 200 įmonių, kartu suteikiant vidutinėms įmonių grupėms galimybę nerengti konsoliduotųjų ataskaitų, jei jos nėra viešojo intereso įmonės.

2025 m. liepos 14 d. Specialioji tyrimų tarnyba (STT) atliko antikorupcinį vertinimą, kuriuo nustatė, kad galiojantys teisės aktai nepakankamai užtikrina valdybų skaidrumą ir nepriklausomumą — steigėjui suteikiama teisė nesibaigus kadencijai atšaukti visą valdybą be motyvo, o „nepriklausomi“ valdybos nariai gali būti dominuojami steigėjo deleguotų asmenų. Taip pat atkreiptas dėmesys, kad atrankos agentūros dažniausiai vertina kandidatus tik pagal dokumentuose pateiktą informaciją, suteikiant joms per daug diskrecijos ir galint sukelti neobjektyvumo riziką atrankos procesuose.

Daugelio užsienio šalių pavyzdžiai demonstruoja, kad valstybės ir savivaldybės valdomos įmonės gali veikti efektyviai, teikti naudą vartotojams bei sėkmingai konkuruoti rinkoje, o jų veiklos rezultatai gali prilygti ar net pranokti privačių įmonių rodiklius. Intensyvėjantis tarptautinis bendradarbiavimas leidžia perimti ir pritaikyti geriausias praktikas daugelyje sričių – ne išimtis ir savivaldoje veikiančių įmonių valdymo klausimai. Dažnu atveju didžiosios SVĮ savo pajėgumais nenusileidžia ne tik VVĮ, bet ir privačiame sektoriuje veikiančioms įmonėms. Todėl nėra jokių abejonių, kad savivaldos sektorius gali pasiekti puikius veiklos rezultatus ir būti konkurencingas. Siekiant, kad savivaldybės valdomos įmonės veiktų efektyviai labai svarbu taikyti gerosios valdysenos praktikas, kurių diegimas užtikrintų skaidrų ir efektyvų valdymą.

Modernios, efektyviai veikiančios savivaldybės valdomos įmonės gali reikšmingai papildyti savivaldybių biudžetus, o papildomos lėšos gali būti perskirstomos įvairiausioms sritims, kurios labiausiai atliepia pagrindinius visuomenės poreikius. Be to, šios įmonės, įgyvendinusios pažangius valdymo modelius, tampa skaidraus ir atsakingo verslo pavyzdžiu, tuo skatindamos tvarią ūkio plėtrą. Savalaikė SVĮ priežiūra sąlygoja gerėjančius įmonių rezultatus, paslaugų kokybę, efektyviau naudojamus mokesčių mokėtojų pinigus, didėjančią pasitikėjimą savivaldybe bei pačia valstybe, kaip atsakinga savo valdomų įmonių savininke ar akcinerke.

Valstybinio sektoriaus įmonių valdysenos tobulinimui didelę reikšmę turėjo Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (angl. Organisation for Economic Co-operation and Development) veikla. EBPO yra daugiašalis forumas, kuriame diskutuojama, dalijamasi patirtimi bei plėtojamos naujos ekonominės ir socialinės politikos gairės. Lietuva šios organizacijos pilnateise nare tapo nuo 2018 metų liepos 5 d. Siekdamą įstoti į EBPO Lietuva intensyviai vykdė darbus, susijusius su 2015 metais EBPO pristatytomis konkrečiomis rekomendacijomis Lietuvai gerojo valdymo srityje. 2019 metų spalio 18 d. Valdymo

koordinavimo centro (toliau – VKC) vadovas Vidas Danielius išrinktas šios organizacijos Valstybės nuosavybės ir privatizavimo praktikų (angl. State Ownership and Privatisation Practices) darbo grupės biuro nariu. Viena iš esminių sąlygų, Lietuvai siekiant įstoti į EBPO, buvo reikalavimas didinti valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumą ir skaidrumą. Šiame procese vadovaujama EBPO parengtomis Valstybės valdomų įmonių valdymo gairėmis, kurių atnaujinta redakcija paskelbta 2024 metais. Nors minimos gairės yra orientuotos į valstybės valdomas įmones, tačiau tarp pažangiausių ir labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių šalių sutartus gerosios valdysenos principus rekomenduojama taikyti ir savivaldoje. Šiame gerųjų valdymo principų procese esame suinteresuoti ir toliau semtis patirčių ir įsiklausyti į lyderiaujančių šalių valdysenos stiprinimo rekomendacijas, o Lietuvoje ir toliau dedamos didelės pastangos siekiant didinti VVĮ veiklos efektyvumą. Atsižvelgiant į EBPO rekomendacijas ir į pažangą, kuri pastebima VVĮ sektoriuje jas taikant, taip pat siekiant didesnio SVĮ veiklos viešumo ir skaidrumo, 2019 metais Valdymo koordinavimo centrui buvo suteikti įgaliojimai stebėti ir rinkti informaciją ne tik apie valstybės, bet ir apie savivaldybės valdomų įmonių veiklas.

Valdymo koordinavimo centras

Siekdama užtikrinti nuoseklų ir profesionalų VVĮ valdymą, Vyriausybė priėmė sprendimą įkurti Valdymo koordinavimo centrą. Valdymo koordinavimo centras – 2012 metais Vyriausybės įsteigtas analitinis centras, siekiantis užtikrinti nuoseklų ir profesionalų valstybės valdomų įmonių valdymą bei atlikti Skaidrumo gairių priežiūrą. 2012 m. birželio 17 d. įsigaliojo Nuosavybės gairės, kurios įtvirtino Valdymo koordinavimo centro įkūrimą, valdybų kompetencijų ir nepriklausomumo kriterijus, VVĮ aukščiausio lygio tikslų nustatymą ir įgyvendinimą. Sėkmingas gerųjų praktikų diegimas VVĮ lėmė tai, kad nuo 2019 metų sausio, įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo redakcijai, analogiškas gerąsias valdymo praktikas pradėta diegti ir savivaldybių valdomose įmonėse. Taigi, nuo 2019 metų VKC, įpareigotas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, rengia savivaldybių valdomų įmonių veiklą apibendrinančias metines ataskaitas.

Šiuo metu centro vykdomos funkcijos apima platų valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių veiklos koordinavimo spektrą: nepriklausomų VVĮ valdybos ir stebėtojų tarybos narių atranką, strateginių planų įgyvendinimo priežiūrą, analitinių ataskaitų rengimą, informacijos apie VVĮ veiklą ir rezultatus viešinimą, pagalbą formuojant VVĮ ir SVĮ sektoriaus politiką bei konsultacijas gerosios valdysenos diegimo klausimais. Šalia pagrindinio savo tikslo – skatinti gerojo valdymo principų diegimą valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse – VKC siekia šių pagrindinių sričių tobulinimo:

- didinti VVĮ ir SVĮ veiklos skaidrumą ir atskaitomybę;
- didinti VVĮ ir SVĮ kolegialių priežiūros ir valdymo organų nepriklausomumą ir kompetencijas;
- skatinti VVĮ ir SVĮ efektyvų valdymą.

¹ angl. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-owned Enterprises

Pagrindinės Valdymo koordinavimo centro veiklos sritys ir funkcijos:

- **Skaidrumas:** apibendrintų ataskaitų rengimas, įmonių finansinių rezultatų ir efektyvumo vertinimas, VVĮ ir SVĮ vadovaujančių darbuotojų bei kolegialių priežiūros ir valdymo organų narių atlyginimų analizė;
- **Tikslų iškelimas:** VVĮ siektinos nuosavo kapitalo grąžos skaičiavimas, įmonių strateginių tikslų ambicingumo vertinimas ir įgyvendinimo stebėseną;
- **Kolegialių organų darbas:** potencialių kolegialių organų narių duomenų bazės sudarymas, kolegialių organų turimų kompetencijų vertinimas, įmonių valdybų ir stebėtojų tarybų konsultavimas, dalyvavimas VVĮ valdybos ir stebėtojų tarybos narių atrankos komisijoje;

- **Politikos formavimo iniciatyvos:** metodinių rekomendacijų rengimas, naujų teisės aktų iniciatyvos, Vyriausybės ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (iki 2018 m. gruodžio 31 d. – Ūkio ministerija) konsultavimas dėl susijusios politikos formavimo;
- **Konsultacijos:** Vyriausybės, ministerijų ir savivaldybių konsultavimas dėl VVĮ ir SVĮ valdymo ir svarbiausių akcininko sprendimų priėmimo, VVĮ ir SVĮ konsultavimas dėl veiklos ir gerosios valdymo praktikos įgyvendinimo, naujų verslo planų pagrįstumo vertinimas, patirties mainų renginių ir seminarų organizavimas, Vyriausybės ir Finansų ministerijos konsultavimas dėl dividendų ir pelno įmokų išmokėjimo, savivaldybių ir SVĮ konsultavimas dėl specialiųjų įpareigojimų identifikavimo.

Reguliacinė savivaldybės valdomų įmonių aplinka

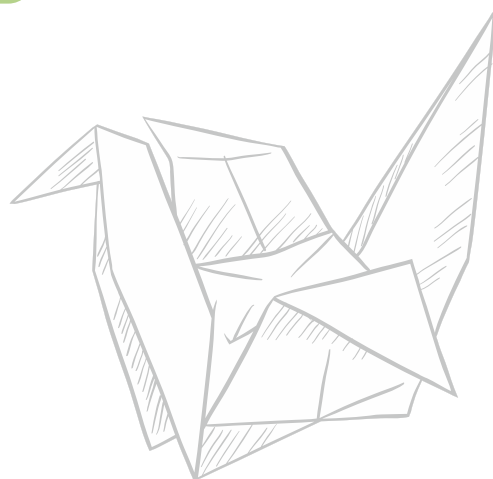
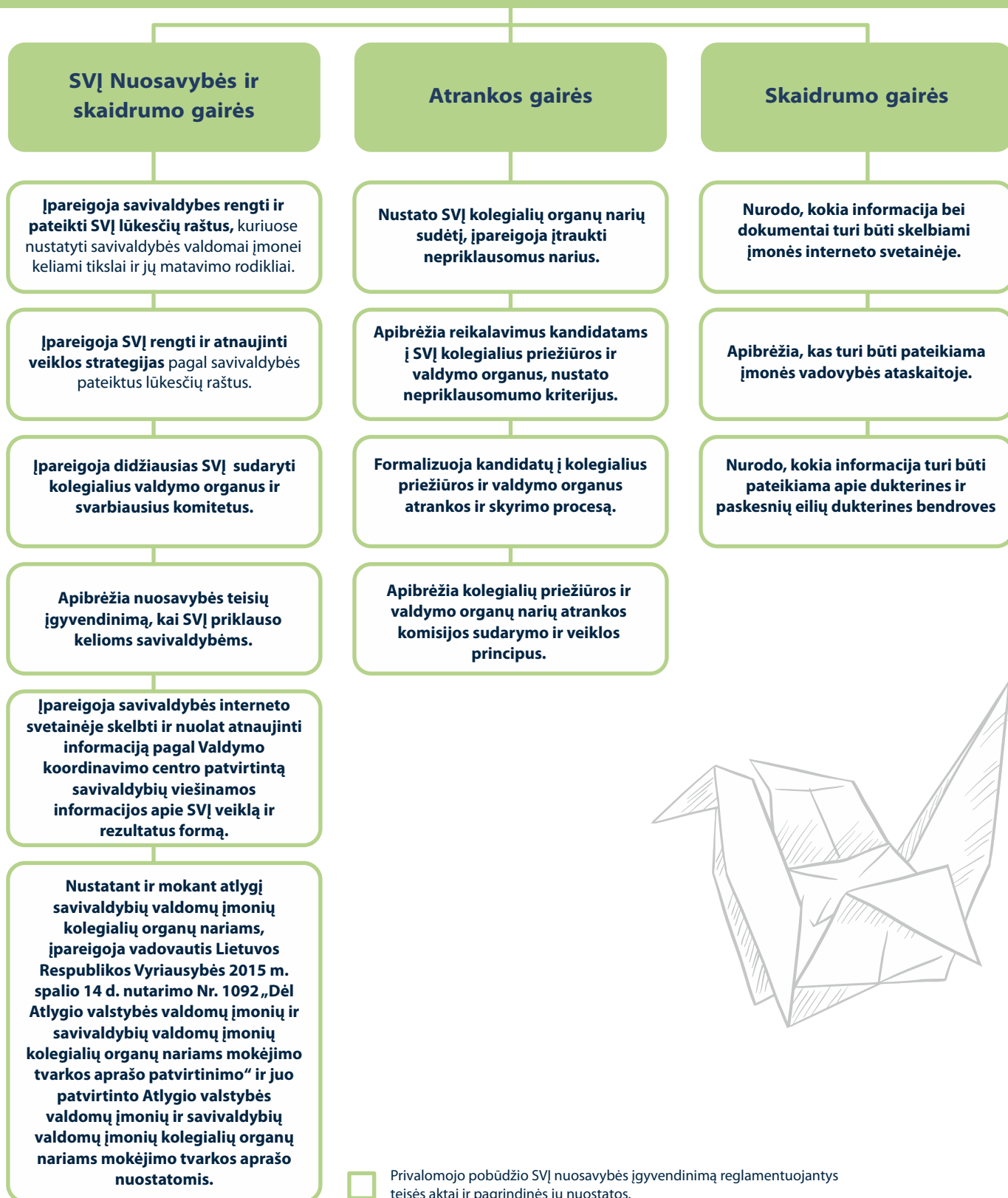
Gerosios valdysenos principų įgyvendinimas valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse yra svarbi, tačiau sudėtinga iniciatyva. Pagrindinis iššūkis – rasti pusiausvyrą tarp savivaldybės įsipareigojimo aktyviai vykdyti savo nuosavybės teises (tokias kaip finansinių ir kitų tikslų nustatymas ir monitoringas) ir būtinybės užtikrinti viešųjų paslaugų prieinamumą bei nenutrūkstamą teikimą. Dėl šių priežasčių priimami nuosavybės politiką nustatantys teisės aktai, kuriuose aiškiai apibrėžiamos visų suinteresuotų šalių, dalyvaujančių SVĮ valdyme, teisės ir pareigos. Nuosavybės politiką reglamentuojančiuose dokumentuose taip pat nustatoma tvarka, pagal kurią formalizuojami kolegialių priežiūros ar valdymo organų narių atrankos procesai, nustatomi tokių organų sudėties ir nepriklausomumo principai. Įtvirtinant nuosavybės funkcijas, siekiama, kad savivaldybė būtų aktyvi turto savininkė ar akcininkė – nustatytų įmonėms aiškius tikslus, reikalaujant geriausio įmanomo rezultato per veiklos efektyvumo ir skaidrumo didinimą ir gerosios valdysenos principų įgyvendinimą.

Lietuvoje savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo pagrindinės gairės formuojamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo priimtus įstatymus. Savivaldybės savo – kaip SVĮ savininkės arba akcininkės – funkcijas įgyvendina per savivaldybei atstovaujančias institucijas (savivaldybių administracijas) arba joms pavaldžias institucijas. Bendrą SVĮ ir VVĮ valdymo politiką formuoja Ekonomikos ir inovacijų ministerija, kuri rengia atitinkamus teisės aktus ar jų pakeitimus ir teikia juos Vyriausybei.

Pakankamai ilgą laikotarpį pagrindinis dėmesys Lietuvos nuosavybės politikos įgyvendinime buvo skiriamas tik valstybės valdomų įmonių sektoriui. Siekdamą narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO), Lietuva intensyviai vykdė darbus, susijusius su 2015 metais EBPO pristatytomis konkrečiomis rekomendacijomis Lietuvai VVĮ gerojo valdymo srityje. Šių rekomendacijų įgyvendinimas ne tik leido Lietuvai tapti pilnateise EBPO nare, bet ir reikšmingai pagerino VVĮ veiklos rezultatus, kurie tiesiogiai lėmė grąžos valstybei augimą, ngti ir viešinti SVĮ veiklą apibendrinančias metines ataskaitas.

Savivaldybės valdomų įmonių veiklą ir valdymą reglamentuojanti teisinė bazė apibrėžia pagrindinius principus ir nuostatas, kuriais turi vadovautis kiekviena savivaldoje veikianti įmonė. VVĮ valdyme pasiteisinę gerojo valdymo principai vis plačiau taikomi ir savivaldybės valdomoms įmonėms. Šiuo metu dauguma nacionalinių teisės aktų apima abiejų sektorių - VVĮ ir SVĮ valdymo aspektus, nors principai parengti ir pradėti taikyti būtent VVĮ. Pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis savivaldybių turtinių teisių įgyvendinimą yra Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas. Paveiksle pateikti teisės aktai, kurie reglamentuoja esmines gerosios valdysenos principų taikymo kryptis. Šiame kontekste svarbu ne tik remtis galiojančiais teisės aktais, bet ir peržiūrėti visus SVĮ veiklą reglamentuojančius teisės aktus, siekiant užtikrinti nuoseklų ir efektyvų gerojo valdymo principų taikymą savivaldos sektoriuje.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas

☐ Privalomojo pobūdžio SVĮ nuosavybės įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai ir pagrindinės jų nuostatos.

Vadovaudamasi tarptautine gerąja praktika, Vyriausybė 2007 metais patvirtino SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gaires, kuriose apibrėžta savivaldybių nuosavybės politika SVĮ atžvilgiu. Iki 2006 metų savivaldybės savarankiškai įgyvendino joms nuosavybės teise priklausančių savivaldybės įmonių savininko teises, taip pat joms nuosavybės teise priklausančių akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimai, priimti 2006 metais, suteikė įgaliojimus Vyriausybei nustatyti tvarką, pagal kurią būtų įgyvendinamos tiek valstybės, tiek ir savivaldybių turtinės ir neturtinės teisės įvairių teisinių formų juridiniuose asmenyse. Vadovaudamasi šiais pakeitimais, Vyriausybė 2007 metais priėmė du svarbius nutarimus: 2007 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 567 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarytosiose akcinėse bendrovėse“ ir 2007 m. birželio 19 d. nutarimą Nr. 642 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybės įmonėse“. Tuo metu turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo reguliavimas rėmėsi įmonių teisinių formų valdysenos panašumais. Vėliau šių nutarimų nuostatos buvo tobulinamos, keitėsi jų struktūra. Vykdam VĮ reformą, 2012 metais iš minėtų Vyriausybės nutarimų buvo išimtos ir atskirame nutarime reglamentuotos nuostatos, susijusios su valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimu akcinėse, uždarytosiose akcinėse bendrovėse ir valstybės įmonėse, ir nutarimuose, atitinkamai patikslinus jų pavadinimus, liko galioti tik nuostatos, skirtos savivaldybių turtinėms ir neturtinėms teisėms įgyvendinti.

Šių teisių įgyvendinimas SVĮ iš esmės peržiūrėtas 2018–2019 metais. Išlaikant reguliavimo tęstinumą abiejų nutarimų nuostatos konsoliduotos viename teisės akte – 2007 m. birželio 6 d. nutarime Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2023-06-21).

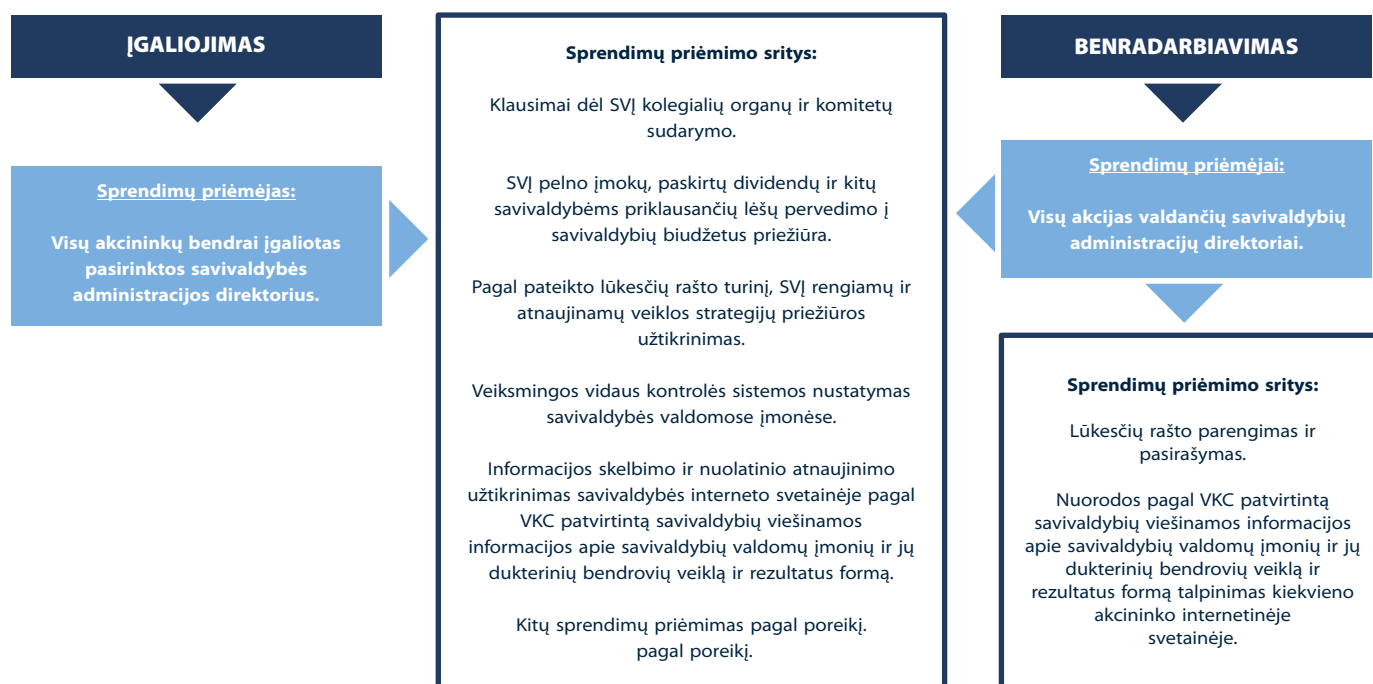
SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairės yra privalomojo pobūdžio teisės aktas ir nustato savivaldybių, kurios yra SVĮ savininkės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, o toms savivaldybėms, kurioms priklauso 1/2 ar mažiau įmonės akcijų bei savivaldybės valdomų bendrovių dukterinėms bendrovėms ir paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms yra rekomendacinio pobūdžio. SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairėse įtvirtintos trys esminės SVĮ valdymo gerinimo priemonės: stiprus akcininkas, tinkama įmonių vadovybė bei aiškūs tikslai.

Siekdama sustiprinti valdybų ir stebėtojų tarybų nepriklausomumo ir atrankos principus, Vyriausybė 2015 metais patvirtino Atrankos gaires. Tai yra privalomojo pobūdžio teisės aktas tiek SVĮ, tiek VĮ ir nustato kandidatų atrankos ir skyrimo procesą į kolegialius priežiūros ir valdymo organus, šių organų sudėtį, reikalavimus kandidatams, nepriklausomumo kriterijus. Tai pat, nors šiuo metu SVĮ įpareigotos vadovautis Skaidrumo gairių tik II skyriaus nuostatomis dėl skelbtinų duomenų, informacijos ir dokumentų, o pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, taikomos Skaidrumo gairių aprašo 17, 19 ir 21 punktų nuostatos, didėjantis visuomenės ir savivaldos dėmesys SVĮ sektoriui vis labiau skatina savanorišką Skaidrumo gairių nuostatų laikymąsi, siekiant užtikrinti pakankamą skaidrumą.

Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas

SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairėse įtvirtintų nuostatų privalo laikytis visos SVĮ valdyme dalyvaujančios savivaldybių institucijos. Siekiant didesnio SVĮ veiklos efektyvumo ir atskaitomybės, SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairėse apibrėžti pagrindiniai principai, kurių laikymasis leidžia stiprinti savivaldybės – kaip akcininko arba savininko – vaidmenį SVĮ valdyme. 2019 metais SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairės papildytos nuostata dėl lūkesčių raštų SVĮ, nurodant juos teikti periodiškai ne rečiau kaip kas 4 metus. Šiuose raštuose savivaldybei atstovaujanti institucija turi įvardinti aiškius tikslus – savivaldybės lūkesčius, konkrečių tikslų pasiekimo matavimo rodiklius, prisidedančius prie savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų įgyvendinimo.

Nuosavybės teisių įgyvendinimas tampa sudėtingesnis, kai savivaldybės valdomos bendrovės akcijos priklauso ne vienai, o kelioms savivaldybėms. Tokiu atveju SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairės nurodo, kad turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimas gali būti vykdomas pasirinktinai: įgaliojimo arba bendradarbiavimo būdu. Nuosavybės teisių įgyvendinimo ypatumai akcinėse bendrovėse ir uždarytosiose akcinėse bendrovėse, kurių akcijos nuosavybės teise priklauso kelioms savivaldybėms, pavaizduoti paveiksle.

SVĮ Nuosavybės gairėse taip pat įtvirtinta, kad savivaldybei atstovaujanti institucija privalo siekti, jog būtų užtikrintas savivaldybės valdomos įmonės veiklos teisėtumas, ekonomiškumas, efektyvumas, rezultatyvumas ir skaidrumas, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimas, turto apsauga, informacijos ir ataskaitų patikimumas ir išsamumas, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymasis ir visų su tuo susijusių rizikos veiksmų valdymas. Nuo 2019 metų atsiradus įpareigojimui VKC kiekvienais metais rengti ir skelbti SVĮ veiklą apibendrinančias metines ataskaitas, SVĮ akcininkai turi papildomą įrankį įmonių veiklos stebėsenai ir kontrolei vykdyti.

Pagal SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairių nuostatas, savivaldybės valdomos įmonės, atsižvelgdamos į lūkesčių rašto turinį, įpareigosios rengti ir atnaujinti veiklos strategijas. SVĮ turi turėti aiškius strateginius planus, kurie veiktų ir kaip komunikacijos priemonė tarp savivaldybės, savivaldybei atstovaujančios institucijos, įmonių valdybų ir stebėtojų tarybų (jei sudarytos) bei vadovų.

Strateginius veiklos planus bendrovės turėtų rengti bent trijų metų, savivaldybės įmonės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, – ne trumpesniam nei ketverių metų laikotarpiui, kasmet juos atnaujinant. Įmonės strateginis veiklos planas yra įmonės vadovybės darbo vertinimo priemonė. Tam, kad strateginis veiklos planas būtų veiksmingas ir efektyvus, jis turi būti aiškus, konkretus, aktualus savivaldybės ir verslo aplinkos situacijai bei vertingas ir patogus dokumentas vadybos procese. Savivaldybės valdomos bendrovės strateginis veiklos planas derinamas ir tvirtinamas bendrovės valdybos (ar stebėtojų tarybos, jei ji sudaroma) posėdyje, savivaldybės įmonės strateginis veiklos planas tvirtinamas savivaldybei atstovaujančios institucijos vadovo (įprastai – administracijos direktoriaus). Svarbu pabrėžti, jog strategijos derinimas ir tvirtinimas būtų dinamiškas, konstruktyvus ir dialogu paremtas procesas, t. y. įmonės valdyba kartu su įmonės vadovybe turi apibrėžti strategines kryptis ir tikslus, kuriuos įmonės vadovybė prisiima kaip savo veiklos įsipareigojimą. Rekomenduojama nustatyti realistiškus, pasiekiamus, tačiau efektyvius, ambicingus, aktyvią veiklą skatinančius tikslus.

ĮMONĖS STRATEGINIS PLANAS

Siekiant pelningos ir efektyvios įmonės veiklos, vienas iš esminių veiksmų yra kompetentingi, profesionalūs, motyvuoti ir nepriklausomi kolegialūs priežiūros ir valdymo organai: valdyba bei stebėtojų taryba (jei sudaroma). Kolegialių valdymo organų sudarymas ir didžiausias narių skaičius juose yra apibrėžiamas kiekvienos SVĮ įstatuose. Valdyba (jeigu jos sudarymas numatytas) yra pagrindinis valdymo organas, nustatantis įmonės strateginius prioritetus, vertinantis vadovų veiklą bei užtikrinantis jų atskaitingumą. Dėl kolegialių organų atrankos proceso organizavimo platesnė informacija pateikiama prie kolegialių organų veiklos reglamentavimo. Savivaldybės valdomos įmonės, kurios pagal Lietuvos Respublikos Finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, turi turėti šiuos kolegialius valdymo organus: savivaldybės įmonėse privalo būti suformuota valdyba, savivaldybės valdomose bendrovėse – stebėtojų taryba arba valdyba. Viešojo intereso įmonėmis yra laikomos SVĮ, kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną ne mažiau kaip 2 metus iš eilės viršija šiuos dydžius: balanse nurodyto turto vertė – 25 mln. eurų; pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius finansinius metus – 50 mln. eurų; vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus – 250 darbuotojų. Taip pat viešojo intereso įmonėms priskiriami: geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, energetikos įmonės, kurių teikiamų paslaugų kainos yra valstybės reguliuojamos ir kurių pajamos iš šios veiklos sudaro daugiau kaip pusę visų įmonės pajamų bei kurių ne mažiau kaip du rodikliai paskutinę finansinių metų dieną ne mažiau kaip 2 metus iš eilės viršija prieš tai nurodytus dydžius (turto, pajamų, darbuotojų).

Viešojo intereso įmonėse turi būti sudaromas audito komitetas. Atsižvelgiant į konkrečios SVĮ poreikius, taip pat gali būti nuspręsta dėl audito komiteto sudarymo. Šio komiteto pagrindinė funkcija – sustiprinti įmonės vidaus kontrolę – stebėti įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, įvairių vidaus kontrolės sistemų veiksmingumą, audito atlikimo procesą ir kt. Vadovaujantis reikalavimais audito komitetams VĮ ir SVĮ, audito komitetą privalo sudaryti ne mažiau nei trys nariai, iš kurių daugiau nei pusė turi būti nepriklausomi. Audito komiteto pirmininku komiteto narių renkamas nepriklausomas narys.

Siekiant pritraukti nepriklausomus kompetentingus asmenis į kolegialių organų sudėtį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2024 metų sausio 13 dieną patvirtino naują nutarimo Nr. 1092 „Dėl Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ suvestinę redakciją. Pagal šią tvarką, akcijų valdytojas turi užtikrinti, kad bendrovių valdybų ir stebėtojų tarybų nariams būtų mokamas atlygis, neviršijantis 1/4 dalies bendrovės vadovui nustatyto atlygio, valstybės tarnautojo einančio kolegialaus organo pareigas atlygis būtų ne mažesnis nei 1/8 dalies ir ne didesnis nei 1/4 dalies bendrovės vadovui nustatyto atlygio, o valdybų ir stebėtojų tarybų pirmininkams – atlygis, neviršijantis 1/3 dalies tokio atlygio dydžio.

Lūkesčių raštai

Siekiant užtikrinti efektyvią SVĮ veiklą, kontrolę ir skaidrumą, SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairės įpareigoja savivaldybes savo valdomoms įmonėms pateikti lūkesčių raštus ne rečiau nei kas 4 metus. Tais atvejais, kai yra kelios savivaldybės, nuosavybės teise turinčios valdomos bendrovės akcijų, joms nurodoma lūkesčius suderinti tarpusavyje ir bendradarbiaujant parengti minimus raštus. Šiuose raštuose savivaldybei atstovaujanti institucija turi įvardinti aiškius tikslus įmonei: savivaldybės lūkesčius ir konkrečių tikslų pasiekimo matavimo rodiklius, prisidedančius prie savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose numatytų tikslų įgyvendinimo. Jeigu savivaldybės valdoma įmonė yra patronuojančioji bendrovė, lūkesčių rašte pateikiama informacija ir dėl jos dukterinių bendrovių bei paskesnių eilių dukterinių bendrovių. Pagal SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairių nuostatas, SVĮ, atsižvelgdamos į lūkesčių rašto turinį, turi rengti ir atnaujinti savo strateginius veiklos planus.

Lūkesčių raštų reikalavimus ir rengimo tvarką nustato Lūkesčių gairės (Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. gegužės 18 d. įsakymas Nr. 4-721 „Dėl Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliama lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“). Lūkesčių gairėse nurodoma, kad raštą rengianti institucija turi nurodyti įmonės veiklos sritis ir funkcijas, taip pat įvardinti ne tik siekiamus tikslus, bet ir eilės tvarka sudėlioti įmonės veiklos prioritetus bei pačius lūkesčius. Keliami lūkesčiai turi būti tiek finansiniai, tiek ir nefinansiniai, o jiems įvertinti nustatomas bent 1 vertinimo rodiklis.

Rekomenduojama nurodyti finansinius lūkesčius dėl pelningumo, nustatant ilgalaikius finansinius tikslus nuosavo kapitalo grąžai ROE ar EBITDA dydžiui (ar pasirenkant kitą tinkamiausią konkrečiai SVĮ rodiklį), optimalios kapitalo struktūros kaip pavyzdžiui grynosios finansinės skolos santykio su EBITDA ar kitą, pageidajamą kapitalo struktūrą apibūdinantį rodiklį ir dividendų ir pelno įmokų. Rašte pagal poreikį keliami šie nefinansiniai lūkesčiai: plėtros, skaidrumo, socialinės atsakomybės, klientų aptarnavimo kokybės, inovatyvumo, efektyvumo, lyderystės, darbuotojų įsitraukimo, rizikos valdymo. Taip pat, priklausomai nuo esamos ir siekiamos situacijos, gali būti įtraukiami ir kiti lūkesčiai.

Lūkesčių raštai yra itin svarbi gerosios įmonių valdysenos sudėtinė dalis. Siekiant užtikrinti, kad įmonė veiktų kuo efektyviau, jos valdytojas turi aiškiai įvardinti, ko tikisi: tiek komercinių tikslų, tiek ir priskirtų įpareigojimų vykdymo. Lūkesčių raštai turi būti integralia įmonių strategijų dalimi. Keliami finansiniai ir nefinansiniai veiklos lūkesčiai turėtų būti ambicingi ir pamatuojami, kuriuos būtų galima kiekybiškai įvertinti. Jie reikalingi tam, kad būtų užtikrintas aiškus ir skaidrus prioritetų pateikimas įmonei, jos kolegialiems organams. Skaidrumas taip pat leidžia su šiais lūkesčiais susipažinti visuomenei, aiškėja prioritetai ir pagrindimas, kodėl atitinkama įmonė yra savivaldybės nuosavybėje ir kokią pridėtinę vertę ji kuria. Siekiant skaidrumo, lūkesčių raštai, kurie yra pateikiami įmonėms, viešinami VKC svetainėje. Nagrinėjant SVĮ patvirtintus lūkesčių raštus stebima tendencija, jog daugumai siektinų finansinių rodiklių trūksta ambicingumo, t. y. jie yra žemesni, nei faktiniai įmonių rodikliai pastaraisiais metais. Taip pat ne visų savivaldybių nurodyti tikslai yra kiekybiškai įvertinami, dalies savivaldybių lūkesčių raštuose trūksta individualizuotų tikslų, nurodančių įmonės veiklos kryptį ateinančiu periodu.

Skaidrumo politika savivaldybės valdomų įmonių veikloje

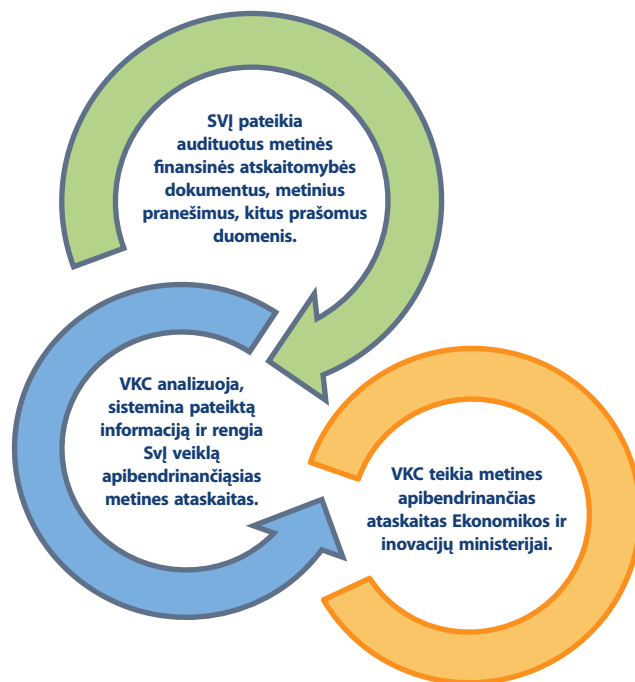
SVĮ veiklos skaidrumas yra labai svarbus akcentas gerosios valdysenos praktikos įgyvendinime. Savivaldybei atstovaujanti institucija turėtų išreikšti aiškų lūkestį, kad savivaldybės valdomos įmonės privalo vadovautis aukščiausiais skaidrumo standartais. Reikšminga dalimi skaidrumo iniciatyvos yra pirmasis žingsnis siekiant gerosios valdysenos principų įgyvendinimo, efektyvios veiklos ir finansinės grąžos savivaldybėms. Pradedant nuo rezultatų prieinamumo, reikia užtikrinti nuolatinį jų matavimo sistemiškumą, siekiant pasirinkti prioritetus ir įvertinti pagrindines rizikas.

EBPO rekomendacijos Lietuvai bei kitoms šalims skelbia, kad prievolės viešinti informaciją nepakanka. Finansiniai duomenys ir informacija, net jei ir yra viešai prieinami, reikalauja gana didelių laiko sąnaudų bei atitinkamų įgūdžių, tam kad galėtų būti tinkamai įvertinti. Nevertinant SVĮ sistemiškai ir paliekant visų šių įmonių rezultatų priežiūrą savivaldybėms, sunku tikėtis spartaus visuotinio aukštesnių skaidrumo standartų diegimo. Dėl šios priežasties skirtinguose teisės aktuose galima rasti nuostatų, kurios apibrėžia SVĮ skaidrumo principų įgyvendinimą: nuo įpareigojimo viešinti nurodytą informaciją iki ataskaitos apie SVĮ veiklos rezultatus rengimo.

Ilgą laiką Lietuvoje VVĮ atžvilgiu taikomi skaidrumo reikalavimai buvo gerokai didesni, lyginant su keliama SVĮ. Pavyzdžiui Skaidrumo gairių nuostatos VVĮ yra privalomos, o SVĮ privaloma laikytis tik keleto Skaidrumo gairių nuostatų. Viešumo principo būtinumą savivaldybėms nustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas. Šiuo principu savivaldybės įpareigojamos savo interneto svetainėse teikti ir nuolat atnaujinti informaciją apie SVĮ, jų vadovus, valdybų narius, įmonių įstatus, ne mažiau kaip trejų paskutinių finansinių metų veiklos rezultatų ataskaitas ir finansines ataskaitas.

Didėjantis visuomenės ir įvairių valstybės institucijų susidomėjimas, atliekamų tyrimų rezultatai leido suprasti, kad SVĮ kontekste privalomai viešinamos informacijos apimtį tikslinga praplėsti. Pirmą kartą 2019 metais Valdymo koordinavimo centro direktoriaus įsakymu buvo patvirtinta ir kiekvienais metais atnaujinama, viešinamos informacijos apie savivaldybių valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklą ir rezultatus forma. Šioje formoje nurodytus rezultatus visos savivaldybės turi skelbti viešai. Pati forma yra skelbiama Valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. Privalomas šios formos skelbimas yra įtvirtintas SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairių nuostatose, o jų nesilaikymas traktuojamas kaip teisės akto pažeidimas. Minėtos formos patvirtinimas didele dalimi išsprendė viešinamos SVĮ informacijos trūkumą, tačiau žvelgiant retrospektyviai ir vertinant, kad ne visos savivaldybės skelbė gerokai mažesnės apimties informaciją (nurodomą Vietos savivaldos įstatyme), turi būti skiriamas papildomas dėmesys ir nuolatinė stebėseną iš institucijų ir visuomenės SVĮ skaidrumui užtikrinti. Laipsniškai taikant naujus instrumentus ir išlaikant tinkamą balansą tarp administracinės naštos ir kuriamos vertės, privalomos viešinti SVĮ informacijos procesas duos teigiamus rezultatus. Tinkamam šių instrumentų pritaikymui itin reikalinga ir pačių savivaldybių iniciatyva.

Vadovaujantis SVĮ Nuosavybės ir skaidrumo gairėmis, savivaldybės valdomų įmonių veiklą apibendrinančiose ataskaitose Valdymo koordinavimo centras turi pateikti SVĮ skaičių, teisinės formos pokyčius, SVĮ vertę, finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų apžvalgą, SVĮ sąrašą pagal ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos duomenis bei informaciją apie duomenims apibendrinti naudotus metodus. Jeigu savivaldybės valdoma bendrovė yra patronuojančioji bendrovė, turi būti nurodomi atitinkami jos dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių duomenys. Apibendrinančiose ataskaitose papildomai gali būti pateikiama ir kita, su savivaldybės valdomų įmonių veikla ir rezultatais susijusi, informacija. Atlikdamas savo funkcijas ir vertindamas SVĮ sektoriaus veiklą bei rezultatus, Valdymo koordinavimo centras remiasi audituotais ir SVĮ pateiktais finansinių ataskaitų duomenimis, įmonių paruoštomis vadovybės ataskaitomis, audito ataskaitomis bei kitais papildomai prašomais duomenimis ir dokumentais. Apibendrinanti ataskaita pateikiama Ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Ataskaitos skelbiamos ir Valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. VKC nuo 2019 metų rengiama SVĮ veiklos rezultatų ataskaita šiuo metu yra vienintelė tokios apimtys ir tematikos metinė ataskaita Lietuvoje. Savo skelbiamais rezultatais ji prisideda prie didesnio savivaldos įmonių veiklos skaidrumo. Atsižvelgiant į šiuos rezultatus, perspektyvoje, galėtų būti taikoma detalesnė stebėseną, vis daugiau dėmesio skiriant nefinansiniams įmonių veiklos rezultatams – vertinant, kaip įmonės laikosi rekomendacinių skaidrumo nuostatų ir pan.

Kolegialių organų veiklos reglamentavimas

Atrankos gairėse nustatyti kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudėties formavimo principai, bendrieji, specialieji ir nepriklausomumo reikalavimai, atrankos ir nominavimo procedūros, atrankos komisijos sudėtis. Nuo 2019 m. rugsėjo 6 d. įsigaliojusioje Atrankos gairių redakcijoje nustatoma, kad apraše numatyti nepriklausomumo reikalavimai kandidatams būtų taikomi ir atliekant atrankas į savivaldybės įmonių valdybas (iki nurodytos datos, šie kriterijai buvo nustatyti tik kandidatams į savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo narius). Atrankos gairės taikomos tik tiesiogiai savivaldybei atstovaujančios institucijos renkamam kolegialiam organui, nepriklausomai nuo SVĮ teisinės formos ar dydžio.

Esminė Atrankos gairių nuostata, siekiant didesnio kolegialių organų nepriklausomumo – ne mažiau kaip 1/2 savivaldybės valdomos įmonės, o savivaldybės valdomos bendrovės dukterinės bendrovės kolegialiaame organe – ne mažiau kaip 1/3 įstatuose nurodyto kolegialaus organo narių skaičiaus turi atitikti išdėstytus nepriklausomumo kriterijus. Atrankos gairės 2020 m. liepos 1 d. papildytos išimtimi – tais atvejais, kai atsilaisvina valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigos ir dėl to kolegialus organas negali priimti sprendimų, nes neužtikrinamas sprendimams priimti nustatytas minimalus narių skaičius, tuomet į atsilaisvinusias kolegialaus organo nepriklausomų narių pareigas atranką inicijuojantis subjektas ne ilgiau kaip 4 mėnesiams gali išrinkti valstybės tarnautojus arba kitus pasirinktus asmenis, kol bus išrinkti nepriklausomi nariai.

Nuo 2018 m. liepos 1 d., remiantis Atrankos gairių 2017 m. kovo 15 d. pakeitimu, savivaldybei atstovaujančios institucijos yra įpareigos laikytis nepriklausomumo kriterijų ir Gairėse numatytų principų, vykdydamos SVĮ kolegialių organų narių atrankas. Taip pat, nuo 2020 m. lapkričio 1 d. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įsigaliojo reikalavimas, nurodantis kad renkamame kolegialiaame organe turi būti bent vienas valstybės tarnautojas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, kolegialaus organo nariais negali būti renkami asmenys, kurie yra valstybės politikai ar politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai bei asmenys, atsakingi už ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, politikos formavimą. Šiuo principu atskiriamos ūkio šakos politikos formavimo funkcijos nuo nuosavybės įgyvendinimo funkcijų. Vadovaujantis SVĮ Nuosavybės gairėmis, savivaldybės valdomos įmonės, kurios pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, privalo sudaryti kolegialius valdymo organus. Šiuo metu visos viešojo intereso SVĮ turi sudariusios kolegialius valdymo organus.

Atrankos gairių pagrindu kandidatams nustatomi bendrieji, specialieji ir nepriklausomumo reikalavimai. Bendrieji reikalavimai taikomi kiekvienam kandidatui į SVĮ ar jos dukterinės bendrovės kolegialų organą. Kandidatas turi turėti aukštąjį universitetinį ar jam prilyginamą išsilavinimą, būti nepriekaištingos reputacijos bei būti nesusijęs su kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis ryšiais, dėl kurių einant kolegialaus organo nepriklausomo nario pareigas kiltų interesų konfliktas, jam neturi būti atimta ar apribota teisė eiti atitinkamas pareigas, į kurias pretenduojama, ar atlikti toms pareigoms priskirtas funkcijas, per pastaruosius 5 metus neturi būti atšauktas iš juridinio asmens vienasmenio ar kolegialaus organo dėl netinkamo pareigų atlikimo, negali būti įstatymų nustatyta tvarka išrinktas ar paskirtas valstybės politiku ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoju, jeigu jis yra valstybės tarnautojas, jis negali būti iš viso daugiau kaip 2 kolegialių organų, sudarytų valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse, narys. Specialiuosius reikalavimus kandidatams nustato atranką inicijuojantis subjektas (įprastai – savivaldybei atstovaujanti institucija) (toliau – AIS), atsižvelgdamas į konkrečios įmonės poreikius bei trūkstamas ar pageidaujamas kolegialaus priežiūros ar valdymo organo narių kompetencijas.

Atrankos gairėse taip pat nustatytos trys privalomos kompetencijų sritys, kurių atstovai turi būti kiekviename įmonės kolegialiaame organe. Kiekvieno savivaldybei atstovaujančios institucijos renkamo SVĮ kolegialaus organo sudėtyje turi būti narių, turinčių kompetencijų finansų, strateginio planavimo ir valdymo bei ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityse.

Atrankos gairių redakcija, įsigaliojusi 2019 m. rugsėjo 6 d., įtvirtino atrankos agentūros dalyvavimo atrankos procese būtinumą. Jos paslaugas atranką inicijuojantis subjektas ar jo įgaliota perkančioji organizacija įsigyja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Atranką inicijuojantis subjektas, nusprendęs atrinkti nepriklausomą narį į SVĮ kolegialaus organo nario vietą, turi informuoti įmonę, Valdymo koordinavimo centrą ir atrankos agentūrą. Vykdamas atranką į nepriklausomus narius, procedūros pradedamos suformuojant reikalavimus kandidatams ir paviešinant atrankos skelbimą. Kiti kolegialaus organo nariai gali būti atrinkami nesilaikant **Atrankos gairėse** nurodytų procedūrų, tačiau turi būti laikomasi nustatytų reikalavimų kandidatams ir bendrai visam formuojamam kolegialiam organui.

Ne vėliau, kaip likus 5 mėnesiams iki esamos kolegialaus organo (KO) kadencijos pabaigos (arba atsilaisvinus pareigoms), AIS informuoja įmonę, VKC ir atrankos agentūrą (su kuria turi sudarę paslaugų teikimo sutartį).

AIS suformuoja kolegialaus organo kompetencijų struktūrą ir nustato specialiuosius reikalavimus (remiantis įmonės, VKC ir atrankos agentūros siūlymais) bei jų pagrindu parengia atrankos skelbimą.

Per 2 darbo dienas nuo skelbimo projekto gavimo, apie vykdomą atranką skelbia:

- **Įmonė** (savo interneto svetainėje ir elektroniniame leidinyje viešiesiems pranešimams skelbti);
- **VKC** (savo interneto svetainėje ir išsiųsdama kvietimą potencialiems kandidatams, deklaravusiems tokios informacijos gavimo poreikį);
- **Atrankos agentūra** (kviesdama potencialius kandidatus dalyvauti atrankoje).

Atrankos agentūra vertina kandidatų atitiktį skelbime nurodytiems reikalavimams ir **pateikia atrankos komisijos atsakingajam sekretoriui visų tinkamų (siūlytinų) kandidatų sąrašą.**

AIS skiria (balsuoja) už atrankos komisijos nurodytus laimėtojus. Esant poreikiui **AIS papildomai gali kreiptis į teisėsaugos ir kontrolės institucijas dėl informacijos apie kandidatą.**

Ne vėliau kaip kitą darbo dieną, AIS apie sprendimą dėl išrinkto kandidato į KO nario vietą el. paštu informuoja įmonę, VKC ir į KO išrinktą asmenį.

Atrankos agentūra vertina bendruosius, specialiuosius ir nepriklausomumo reikalavimus atitinkančių kandidatų patirtį, profesines žinias, pasiekimus ir pateikia sąrašą atrankos komisijai. Pastaroji įvertina informaciją ir sudaro galutinį atrankos pokalbio kviestinių kandidatų sąrašą. Pasibaigus pokalbiams, atrankos komisijos nariai priima sprendimus dėl kiekvieno pokalbyje dalyvavusio kandidato tinkamumo eiti kolegialaus organo nario pareigas ir iš tinkamų kandidatų sudaro laimėtojų eiles į kiekvieną kolegialaus organo nario vietą, į kurią buvo atliekama atranka. Kai vienos atrankos metu renkamas daugiau nei vienas kolegialaus organo narys, atrankos komisija privalo siekti, kad pirmaisiais laimėtojų eilėse įrašyti kandidatai pasižymėtų tokiomis savybėmis, kurios užtikrintų efektyvų kolegialaus organo narių komandinį darbą ir leistų geriausiai prisidėti prie įmonės strateginių tikslų įgyvendinimo. Atranką inicijuojantis subjektas priima sprendimą skirti kandidatą kolegialaus organo nariu arba siūlo už jį balsuoti įmonės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Specialieji įpareigojimai

SVĮ vykdoma veikla, vadovaujantis Specialiųjų įpareigojimų rekomendacijomis skirstoma į tris kategorijas: specialusis įpareigojimas, savivaldybės pavesta komercinė funkcija ir komercinė veikla.

Specialieji įpareigojimai – tai funkcijos, kurių SVĮ nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais (arba tai darytų už didesnę kainą, nei yra nustatyta) ir kurias šioms įmonėms yra pavesta vykdyti įstatymais arba savivaldybės tarybos sprendimu. SVĮ atliekama funkcija priskirtina specialiesiems įpareigojimams, jeigu pareiga SVĮ atlikti šią funkciją yra nustatyta įstatymuose arba savivaldybės tarybos sprendimuose ir atliekant šią funkciją yra tenkinamas bent vienas iš šių kriterijų:

1. funkcijai atlikti yra skiriami savivaldybės biudžeto asignavimai;
2. funkcijos atlikimas finansuojamas Europos Sąjungos ir (arba) kitų fondų lėšomis;
3. funkcijos atlikimo sąnaudos yra dengiamos kitų SVĮ vykdomų veiklų pajamomis;
4. su funkcijos atlikimu susijusių kainodarą reglamentuoja įstatymai, Vyriausybė, jos įgaliota institucija arba savivaldybės taryba, o į nustatomą prekęs ar paslaugos kainą pelno marža neįskaičiuojama arba ribojama taip, kad neleidžia padengti alternatyviųjų kaštų;
5. funkcijos atlikimas Viešojo administravimo įstatyme nustatytose viešojo administravimo srityse.

Apibendrinant aukščiau įvardintus kriterijus, funkcija, bus laikoma specialiuoju įpareigojimu, jei ji negeneruoja pakankamai pajamų sąnaudoms padengti (arba tokios pajamos neužtikrina pakankamos pelno maržos) arba jei ji priskiriama viešajam administravimui. Atkreiptinas dėmesys, kad kitaip nei valstybės valdomų įmonių veikloje, SVĮ tik rekomenduojama vadovautis LR Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-1100 patvirtintomis Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis (toliau – specialiųjų įpareigojimų rekomendacijos). Tai reiškia, kad SVĮ nustatydamas ir įvertindamas specialiuosius įpareigojimus neprivalo specialiųjų įpareigojimų nustatymo derinti su Valdymo koordinavimo centru bei gali specialiuosius įpareigojimus (vadovaujantis esančiais nustatymo kriterijais) priskirti savo nuožiūra. Specialiųjų įpareigojimų rekomendacijos taip pat rekomenduoja savivaldybės administracijai sudaryti ir savivaldybės interneto svetainėje skelbti SVĮ vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašą.

Vertinant specialiuosius įpareigojimus svarbu tai, kad specialiojo įpareigojimo statuso suteikimas nėra pagrindas įmonei pavesti konkrečią funkciją. Funkcija pavedama valstybės ar savivaldybės tarybos sprendimu, o specialiojo įpareigojimo statusas tik nurodo, kad funkcija turės būti atskirai apskaitoma ir atskleidžiama.

Šios ataskaitos duomenimis dauguma SVĮ neišskiria vykdomų specialiųjų įpareigojimų ir jų atskirai neapskaito arba tokios informacijos Valdymo koordinavimo centrui nepateikia. 2024 m. iš 220 SVĮ, tik 11 nurodė vykdančios specialiuosius įpareigojimus ir tam tikra apimtimi atskleidė finansinę informaciją. Pažymėtinos Jonavos rajono savivaldybės įmonės, kurios atskyrė ir suskaidė veiklą pagal vykdomus specialiuosius įpareigojimus. Iš kitų savivaldybių, tai padarė tik pavienės įmonės.

Lietuvoje vidaus sandorius apibrėžia ir jų teikimo procedūras bei apribojimus numato Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas. Siekiant didinti vidaus sandorių skaidrumą ir mažinti konkurencijos ribojimą, 2017 m. liepos 1 d. priimti Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai sugriežtino tokių sandorių sudarymo tvarką. Nuo tada valstybės valdomos įmonės ir bendrovės, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, visai nebegali sudaryti vidaus sandorių, o savivaldybėms buvo palikta teisė juos sudaryti, kai perkant viešojo pirkimo būdu neįmanoma užtikrinti paslaugos nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo. 2019 metais savivaldybėms galiojantis vidaus sandorių reglamentavimas su jų valdomomis įmonėmis tapo liberalesnis.

Savivaldybių vidaus sandorių tvarkai Lietuvoje reikšmingą įtaką turėjo 2019 m. spalio 3 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo byloje C-285/18 priimtas sprendimas dėl vidaus sandorių ribojimo. Ši institucija atsisakydama į Aukščiausiojo Teismo užduotus klausimus, pateikė išaiškinimus dėl to, ar valstybės narės turi teisę riboti vidaus sandorių sudarymą kitais nei Europos Sąjungos teisėje įtvirtintais pagrindais. Iki tol kildavo diskusijų, nes vidaus sandoriai įstatymų leidėjo pradėti riboti naujais pagrindais, apie kuriuos Europos Sąjungos viešųjų pirkimų direktyvose neužsimenama. Buvo nurodyta, jog Europos Sąjungos direktyvų nuostatos, numatančios sąlygas vidaus sandoriams, negali būti aiškinamos kaip numatančios įpareigojimą sudaryti vidaus sandorius, kai tokios sąlygos yra tenkinamos. Taigi, valstybės narės gali nustatyti papildomas, Europos Sąjungos teisėje neįtvirtintas, vidaus sandorių sudarymo ar ribojimo sąlygas.

Savivaldybės, jų valdomos įmonės, privatus paslaugų teikėjai bei teismai taip pat nesutarė dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo bei Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo, vertinant vidaus sandorio teisėtumą. 2019 metų pabaigoje Seimas ir Aukščiausiasis Teismas pripažino Viešųjų pirkimų įstatymo pirmenybę prieš kitus įstatymus.

2019 m. gegužės 30 d. priimti Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai, numatant galimybę keisti pirkimui skirtą lėšų sumą, kai ji nėra nurodyta pirkimo dokumentuose ir perkančioji organizacija gali pagrįsti ekonomiškai naudingiausiam pasiūlyme nurodytos kainos priimtinumą ir suderinamumą su racionalaus lėšų naudojimo principu. Šie pakeitimai, taip pat reikšmingai atsispindintys ir vidaus sandorių sudarymo procese, buvo patvirtinti, atsižvelgiant į praktikoje pirkimų vykdytojų patiriamus sunkumus dėl griežto šiuo metu galiojančio viešųjų pirkimų pasiūlymų reglamentavimo.

Taip pat, siekiant įgyvendinti E. sąskaitų direktyvos¹ nuostatas, įtvirtinta pareiga perkančiosioms organizacijoms, vykdant pirkimo sutartis, sąskaitas teikti tik elektroniniu būdu. Šis reikalavimas galioja ir vidaus sandoriams. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, gali būti teikiamos tiekėjo pasirinktomis priemonėmis, o šio standarto neatitinkančios – tik naudojantis informacine sistema „E. sąskaita“. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija elektronines sąskaitas faktūras privalo priimti ir jas apdoroti naudojantis tik informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Tokiu būdu užtikrinama, kad valstybės informacinėje sistemoje sukaupta tinkama informacija apie vykdomas pirkimų sutartis.

2019 m. gruodžio 20 d. priimti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimai, kuriais sušvelninta ankstesnė vidaus sandorių tvarka. Jais įtvirtinta galimybė savivaldybėms pačioms spręsti, kas ir kokia tvarka teiks viešąsias paslaugas, tokias kaip vandens ir šilumos tiekimas, nuotekų valymas ir atliekų tvarkymas, keleivių vežimas vietinio susisiekimo maršrutais, savivaldybių viešųjų teritorijų ir gatvių priežiūra, maitinimas ugdymo, globos ar sveikatos priežiūros įstaigose.

Be to, vidaus sandoris dabar gali būti sudaromas ir tais atvejais, kai teikiant paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose. Taigi, savivaldybės nuo šiol turi galimybę įvertinti ir pačios spręsti dėl geriausio paslaugų ar darbų įsigijimo būdo – tai daryti vidaus sandorio pagrindu ar atiduoti paslaugų ar darbų vykdymą rinkai, skelbiant viešąjį pirkimą.

Pagal naujausius Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, savivaldybių valdomoms įmonėms numatytos papildomos sąlygos vidaus sandorių sudarymui, kurios numato, kad vidaus sandorio sudarymas galimas tik tokiais atvejais, kuomet:

- ✓ įprastas paslaugų pirkimas viešojo pirkimo būdu neužtikrina paslaugų teikimo nepertraukiamumo, kokybės ir prieinamumo, arba
- ✓ teikiamos vandens tiekimo, nuotekų valymo, šilumos tiekimo, atliekų tvarkymo, keleivių vežimo, teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo, maitinimo švietimo, socialinės globos arba sveikatos priežiūros įstaigose paslaugos, arba
- ✓ teikiant viešąsias paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose, arba
- ✓ steigiant naują juridinį asmenį ar pavedant vykdyti šios viešosios paslaugos teikimą, kuris yra ūkinė veikla, jau veikiančiai savivaldybės valdomai įmonei buvo gautas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos sutikimas.

Taip pat savivaldybių administracijų sudaromi vidaus sandoriai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- ✓ gali būti sudaromi tik tarp subjektų, kurie vieni kitų atžvilgiu įgyvendina kontrolę, t. y. perkančioji organizacija kitą perkančiąją organizaciją kontroliuoja kaip savo pačios tarnybą ar struktūrinį padalinį, darydama lemiamą įtaką jos strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams;
- ✓ perkančioji organizacija sudaro vidaus sandoriu pagrįstą sutartį su kita perkančiąja organizacija tik jeigu kontroliuojamas subjektas ne mažiau kaip 80 proc. pajamų per paskutinius 3 finansinius metus gauna iš veiklos, skirtos kontroliuojančios perkančiosios organizacijos poreikiams tenkinti ar funkcijoms atlikti (pavyzdžiui, jeigu SVĮ per pastaruosius 3 metus gavo ne mažiau nei 80 proc. pajamų iš ją kontroliuojančios savivaldybės, kurios poreikiams tenkinti buvo vykdoma veikla);
- ✓ kontroliuojamoje perkančiojoje organizacijoje nėra tiesioginio privataus kapitalo dalyvavimo;
- ✓ vykdant pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu. Perkančioji organizacija elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasi informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartys sudaromos žodžiu;
- ✓ per 15 dienų nuo vidaus sandorio sudarymo ar nuo kiekvieno jo pakeitimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje perkančioji organizacija privalo paskelbti sudarytas sutartis ir visus jos pakeitimus bei per 30 dienų nuo ataskaitinių kalendorinių metų pabaigos Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti ataskaitas apie vidaus sandorių pagrindu vykdytus pirkimus už praėjusius metus.

¹2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausiais savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, visos savivaldybės turi teikti informaciją Viešųjų pirkimų tarnybai apie sudaromus vidaus sandorius su savivaldybių valdomomis įmonėmis.

Informacijos viešinimo centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas² numato, kad perkančioji organizacija suvestinę apie visus pirkimus (išskyrus mažos vertės ir supaprastintus pirkimus) bei vidaus sandorius skelbia kasmet iki kovo 15 d. Šiame apraše nurodomas skelbiamos pirkimų suvestinės turinys – joje privalomai turi būti pažymėta, jeigu pirkimas bus atliekamas kaip vidaus sandoris. Šioje ataskaitos dalyje pateikiama vidaus sandorių sudarymo analizė, paremta Viešųjų pirkimų tarnybos statistine informacija.

Bendra visų vidaus sandorių, kurie buvo vykdomi per 2024 metus, vertė sudarė 2,3 mlrd. eurų. Iš viso 2024 metais buvo vykdomi 210 skirtingi vidaus sandoriai, vidutinė vieno vidaus sandorio trukmė – 6 metai ir 10 mėnesių, vidutinė vieno vidaus sandorio vertė siekė 11,3 mln. eurų. Didžiausius vidaus sandorius sudarė Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybės viešojo transporto srityje ir bendra šių sandorių vertė viršijo 1,0 mlrd. eurų. Vilniaus miesto savivaldybė 2020 metų pabaigoje pasirašė 597,5 mln. eurų vertės vidaus sandorį 10 metų laikotarpiui su **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**. Kauno miesto savivaldybė su savo valdoma **UAB „Kauno autobusai“** yra pasirašiusi du vidaus sandorius, kurių bendra vertė siekia 408,4 mln. eurų. Vienas vidaus sandoris buvo pasirašytas dešimties metų laikotarpiui, kitas – 3 metų ir 6 mėnesių laikotarpiui.

²Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. 15-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“

Žvelgiant į dešimt didžiausių vidaus sandorių, penkis sudarė Vilniaus miesto savivaldybė, tris – Kauno miesto savivaldybė, dar du – Panevėžio miesto savivaldybė. Pasirašytų vidaus sandorių objektai vyravo nuo jau minėtų viešojo transporto paslaugų pirkimo, iki komunalinių atliekų tvarkymo ar miesto infrastruktūros priežiūros darbų įgyvendinimo. Žemiau pateikiami 10 didžiausių vidaus sandorių, kurie galiojo ir 2024 metų laikotarpiui.

Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, kodas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	Vidaus sandorio objektas	Vidaus sandorio sudarymo data	Vidaus sandorio įvykdymo data	Vidaus sandorio vertė, Eur	
Vilniaus miesto savivaldybės administracija	302683277	UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Keleivių vežimo paslaugos vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais Vilniaus mieste	2020-12-31	2030-12-31	597,500,000.00	
Kauno miesto savivaldybės administracija	133154754	UAB „Kauno autobusai“	Keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutiniais Kauno mieste paslaugos	2019-12-06	2029-12-06	327,000,000.00	
Kauno miesto savivaldybės administracija	132616649	UAB „Kauno švara“	Komunalinių atliekų tvarkymo Kauno mieste paslaugos	2023-12-28	2028-12-28	150,032,281.40	
Vilniaus miesto savivaldybės administracija	120125820	UAB „Vilniaus apšvietimas“	Vilniaus miesto gatvių apšvietimo elektros tinklų priežiūra, remontas ir modernizavimas	2019-01-09	2033-12-31	136,125,000.00	
Vilniaus miesto savivaldybės administracija	120153047	UAB „Grinda“	Privalomosios paslaugos ir kiti darbai	2023-12-22	2028-12-21	100,000,000.00	
Kauno miesto savivaldybės administracija	133154754	UAB „Kauno autobusai“	Keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais paslaugos	2023-06-19	2026-12-31	81,400,000.00	

	Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, kodas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	Vidaus sandorio objektas	Vidaus sandorio sudarymo data	Vidaus sandorio įvykdymo data	Vidaus sandorio vertė, Eur	
	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	247025610	AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Komunalinių atliekų tvarkymo Panevėžio mieste paslaugos	2020-02-14	2030-02-14	50,000,000.00	
	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	247025610	AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Komunalinių atliekų tvarkymo Panevėžio mieste paslaugos	2022-08-25	2033-08-25	50,000,000.00	
	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	124644360	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Viešojo transporto infrastr., eismo valdymo ir šviesoforų organiz. bei priežiūros, dviračių ir pėsčiųjų tinkle bei rinkliavos už naudojimąsi mokamomis vietomis automobiliams statyti admin. paslaugos	2019-01-09	2026-01-09	45,006,102.46	
	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	123615345	UAB ID Vilnius	Paslaugų teikimo sutartis	2024-02-14	2029-02-13	37,500,000.00	

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnyba

Žvelgiant pagal savivaldybes, daugiausiai galiojančių sandorių 2024 metais buvo sudariusi Kauno rajono savivaldybė – **49**. Didžioji dalis šių vidaus sandorių buvo pasirašyti su **UAB Komunalinių paslaugų centras**, susitarant su ja dėl šilumos tiekimo seniūnijoms, švietimo įstaigoms ir daugiafunkciniams centrams, todėl vidutinė vidaus sandorio vertė siekė 515,5 tūkst. eurų, o vidutinė trukmė siekė 7 metus ir 10 mėnesių. Antra savivaldybė pagal galiojusių vidaus sandorių skaičių buvo Šiaulių rajono savivaldybė, kurios valdoma **UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“** teikė atliekų surinkimo ir tvarkymo bei teritorijų ir gatvių priežiūros darbus įvairiose seniūnijose. Kadangi kiekvienai seniūnijai buvo sudarytas skirtingas vidaus sandoris, jų skaičius buvo didesnis, tačiau ir vidutinė vertė, siekusi 461,2 tūkst. eurų, buvo tarp mažiausių, lyginant pagal savivaldybes. Didžiausius vidaus sandorius pasirašė ir vykdė Vilniaus miesto savivaldybė ir jos valdomos įmonės. Iš viso 2024 metais galiojo 14 vidaus sandorių, vidutinė vieno sandorio vertė siekė 70,9 mln. eurų, vidutinė trukmė 5 metai ir 7 mėnesiai. 2024 metais Kauno miesto savivaldybėje buvo galiojantys 16 vidaus sandoriai, kurių vidutinė vertė siekė 42,6 mln. eurų, o vidutinė vieno vidaus sandorio trukmė siekė 5 metus.

	Savivaldybė	Galiojančių vidaus sandorių skaičius 2024 metais	Vidutinė bendra vidaus sandorio vertė, tūkst. eurų	Įmonės, su kuriomis buvo sudaryti vidaus sandoriai	
	Kauno rajono savivaldybės administracija	49	515,5	UAB Komunalinių paslaugų centras	
	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	27	461,2	UAB „Kuršėnų autobusų parkas“ UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	16	42 634,7	UAB Kauno planas UAB „Kauno autobusai“ UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ UAB „Kauno švara“ UAB „Kauno autobusai“ UAB Kauno miesto paslaugų centras*	
	Pakruojo rajono savivaldybės administracija	15	636,3	UAB „Pakruojo komunalininkas“ UAB „Pakruojo šiluma“	

	Savivaldybė	Galiojančių vidaus sandorių skaičius 2024 metais	Vidutinė bendra vidaus sandorio vertė, tūkst. eurų	Įmonės, su kuriomis buvo sudaryti vidaus sandoriai	
	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	14	70 926,2	UAB „Vilniaus apšvietimas“ UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ SĮ „Susisiekimo paslaugos“ UAB „Vilniaus viešasis transportas“ UAB „Grinda“ VšĮ „Vilniaus miesto parkai“ * UAB ID Vilnius VšĮ „Active Vilnius“ *	
	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	10	16 556,4	AB „Panevėžio specialus autotransportas“ UAB „Panevėžio gatvės“ UAB Panevėžio autobusų parkas VšĮ „Panevėžio keleivinis transportas“ *	
	Vilniaus rajono savivaldybės administracija	9	9 833,3	UAB „Nemėžio komunalininkas“ UAB „Nemenčinės komunalininkas“ SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	
	Švenčionių rajonų savivaldybės administracija	6	2 854,6	UAB „Švenčionių švara“ ** UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ **	
	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	5	1 840,2	UAB „Klaipėdos paslaugos“	
	Utenos rajono savivaldybės administracija	5	7 074,8	UAB „Utenos komunalininkas“ UAB Utenos autobusų parkas	
	Kitos savivaldybės	54	4 701,4	–	

*Įmonė nėra priskiriama SVĮ.

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnyba.

**Įmonė reorganizuota ir pavadinimas pakeistas į „Švenčionių komunalinis centras“

VIDAUS SANDORIAI 2024 METAIS

Per 2024-uosius metus buvo sudaryta 30 naujų vidaus sandorių, kurių bendra vertė siekė 188,9 mln. eurų. Žvelgiant absoliučiais skaičiais, didžiausių vidaus sandorių sudarė Vilniaus miesto savivaldybės administracija su savo valdoma įmone **UAB „ID Vilnius“**, su kuria sudarytas vidaus sandoris už 37,5 mln. eurų penkerių metų laikotarpiui, o vidaus sandorio objektu numatomas teritorijų planavimo, duomenų valdymo ir projektavimo paslaugų teikimas. Antrąjį pagal dydį vidaus sandorį sudarė Jonavos rajono savivaldybės administracija su **UAB „Jonavos paslaugos“**. Su šia įmone sudarytas vidaus sandoris įmonei teikti Jonavos seniūnijos tvarkymo paslaugas, o bendra šio sandorio vertė siekė 29,5 mln. eurų per aštuonerių metų laikotarpį.

Žvelgiant pagal savivaldybes, daugiausia vidaus sandorių per ataskaitinį laikotarpį sudarė Kauno miesto savivaldybė – 5. Ši savivaldybė sudarė vidaus sandorius su **UAB „Kauno planas“**, **UAB „Kauno švara“** ir **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**, pavedant joms įvykdyti teritorijų planavimo dokumentų, teritorijų ir gatvių tvarkymo bei želdinių priežiūros darbus. Bendra pasirašytų darbų vertė siekia 29,2 mln. eurų, o šias paslaugas įmonės įsipareigoja teikti 5 metų laikotarpiui. Be Kauno miesto, dar 17-oje savivaldybių buvo sudaryti vidaus sandoriai, kurių vidutinė vertė – 1,4 mln. eurų, vidutinė trukmė – 4 metai ir 5 mėnesiai.

Vertinant pagal vidaus sandorio objektą, šešiolika naujai pasirašytų vidaus sandorių buvo susiję su aplinkos ir miesto infrastruktūros tvarkymu. Bendra šių vidaus sandorių vertė siekė 84,2 mln. eurų ir vidutinė jų trukmė siekė 4 metus ir 2 mėnesius. Šeši sandoriai, kurių bendra vertė 17,8 mln. eurų, buvo pasirašyti atliekų tvarkymo srityje. Dar penki vidaus sandoriai, kurių bendra vertė siekia 40,3 mln. eurų, buvo pasirašyti viešojo transporto srityje, užtikrinant nemokamą keleivių pavėžėjimą kai kuriose savivaldybėse ir seniūnijose. Likusius tris vidaus sandorius, kurių vertė siekė 46,6 mln. eurų, pasirašė Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybės su savo valdomomis teritorijų planavimo, duomenų valdymo ir projektavimo įmonėmis. Vidutinė šio vidaus sandorio vertė siekia penkerius metus.

VIDAUS SANDORIAI
2024 METAIS

	Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	Vidaus sandorio objektas	Vidaus sandorio sudarymo data	Vidaus sandorio įvykdymo data	Vidaus sandorio vertė, Eur	
	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	UAB ID Vilnius	Paslaugų teikimo sutartis	2024-02-14	2029-02-13	37,500,000.00	
	Jonavos rajono savivaldybės administracija	UAB „Jonavos paslaugos“	Jonavos seniūnijos tvarkymo paslaugos	2024-05-07	2032-05-06	29,460,918.37	
	Kupiškio rajono savivaldybės administracija	UAB „Kupiškio komunalininkas“	Paslaugų teikimo sutartis (Kupiškio miesto ir rajono tvarkymo paslaugos (gatvių apšvietimo tinklų eksploatacija, sanitarijos ir teritorijų valymo, viešųjų zonų ir kapinių priežiūra)	2024-08-27	2031-08-26	18,000,000.00	
	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	Tiekėjų grupė: UAB Panevėžio autobusų parkas; VŠĮ „Panevėžio keleivinis transportas“	Keleivinio kelių transporto vietiniais (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais viešųjų paslaugų teikimo ir nuostolių kompensavimo sutartis	2024-01-17	2026-01-31	18,000,000.00	
	Raseinių rajono savivaldybės administracija	UAB „Raseinių autobusų parkas“	Visuomenės aptarnavimo (keleivių pavežimo) paslaugos	2024-01-01	2033-12-31	17,855,000.00	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Kauno miesto teritorijų, apaugusių želdiniais ir (ar) mišku, priežiūros ir tvarkymo paslaugos	2024-01-15	2029-01-15	12,100,000.00	
	Ukmergės rajono savivaldybės administracija	UAB „Ukmergės autobusų parkas“	Komunalinių atliekų surinkimo Ukmergės rajono savivaldybėje ir jų vežimo į atliekų apdorojimo ar šalinimo įrenginius paslaugos	2024-01-31	2033-02-01	7,000,000.00	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	UAB „Kauno planas“	Kauno miesto savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų rengimo (Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo, keitimo, koregavimo, Kauno miesto savivaldybės teritorijos dalies bendrojo plano rengimo, keitimo, koregavimo, Kauno miesto savivaldybės teritorijos specialiųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo, Kauno miesto savivaldybės teritorijos dalies specialiųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo) ir Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos	2024-04-04	2029-04-04	6,050,000.00	

VIDAUS SANDORIAI 2024 METAIS

	Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	Vidaus sandorio objektas	Vidaus sandorio sudarymo data	Vidaus sandorio įvykdymo data	Vidaus sandorio vertė, Eur	
	Jurbarko rajono savivaldybės administracija	UAB „Jurbarko komunalininkas“	Gatvių ir šaligatvių, seniūnijų kelių priežiūros, bendro naudojimo teritorijų valymo ir tvarkymo, bendro naudojimo teritorijų, gatvių, aikščių, skverų, parkų apželdinimo ir priežiūros, želdinių, vandens telkinių priežiūros bei tvarkymo, apšvietimo ir kitų elektros tinklų eksploatavimo, beglobių gyvūnų gaudymo koordinavimo paslaugos	2024-06-28	2029-07-31	6,500,000.00	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	UAB „Kauno švara“	Kauno miesto teritorijų ir gatvių tvarkymas, įskaitant avarinių situacijų lokalizavimą ir likvidavimą	2024-01-25	2029-01-25	5,000,000.00	
	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	Šiaulių rajono savivaldybės komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo į jų apdorojimo vietas (įrenginius) paslaugų teikimo sutartis	2024-02-14	2029-03-16	4,108,621.55	
	Raseinių rajono savivaldybės administracija	UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“	Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos	2024-07-02	2029-07-01	3,911,520.00	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Kauno miesto vejų šienavimo, atkūrimo ir priežiūros paslaugos	2024-04-04	2029-04-04	3,000,000.00	
	Kauno miesto savivaldybės administracija	Kauno SĮ Kauno planas	Kauno miesto savivaldybės teritorijos skaitmeninio žemėlapių kūrimo ir priežiūros paslaugos	2024-05-10	2029-05-10	3,000,000.00	
	Trakų rajono savivaldybės administracija	UAB „Trakų paslaugos“	Trakų ir Lentvario miestų viešų teritorijų tvarkymo, valymo ir priežiūros paslaugos	2024-07-01	2027-07-01	2,700,000.00	
	Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija	SĮ „Kaišiadorių paslaugos“	Komunalinių atliekų sraute susidarančių atliekų bei antrinių žaliavų rūšiavimo sistemos infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo, priežiūros ir plėtros Kaišiadorių r. sav. teritorijoje ir jų vežimo paslaugos	2024-09-04	2029-10-03	2,026,750.00	
	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	UAB „Kuršėnų autobusų parkas“	Keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų teikimo sutartis	2024-10-25	2027-12-01	1,997,970.00	
	Kupiškio rajono savivaldybės administracija	UAB „Kupiškio autobusų parkas“	Keleivių vežimo paslaugų teikimas	2024-06-14	2028-06-15	1,900,000.00	
	Zarasų rajono savivaldybės administracija	UAB „Zarasų būstas“	Zarasų miesto viešųjų erdvių sanitarinio tvarkymo ir viešosios infrastruktūros priežiūros paslaugų teikimo sutartis	2024-04-18	2029-04-21	1,500,000.00	

VIDAUS SANDORIAI 2024 METAIS

	Pirkimų vykdytojo pavadinimas	Subjekto, su kuriuo sudarytas vidaus sandoris, pavadinimas	Vidaus sandorio objektas	Vidaus sandorio sudarymo data	Vidaus sandorio įvykdymo data	Vidaus sandorio vertė, Eur	
	Klaipėdos rajono savivaldybės administracija	UAB „Klaipėdos rajono energija“	Teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo, šilumos energijos tiekimo Savivaldybės įstaigoms, paviršinio vandens nuotekų šulinių, tinklų remonto ir kitos paslaugos	2024-04-10	2027-04-10	1,436,700.00	
	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	UAB „Panevėžio gatvės“	Panevėžio miesto teritorijų, gatvių priežiūros ir tvarkymo paslaugos avarinėse vietose	2024-06-03	2025-12-31	1,300,000.00	
	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	UAB „Klaipėdos paslaugos“	Klaipėdos miesto viešųjų erdvių, gatvių ir takų elektrifikacijos tinklų įrengimo ir remonto paslaugos	2024-05-20	2027-05-20	1,200,000.00	
	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	UAB „Klaipėdos paslaugos“	Komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo Klaipėdos miesto teritorijoje rezervinių pajėgumų užtikrinimo ir komunalinių atliekų iš konteinerių Lėbartų kapinėse surinkimo ir išvežimo paslaugos	2024-11-14	2029-11-15	1,119,250.00	
	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija	UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“	Teritorijų ir gatvių priežiūros bei tvarkymo paslaugos (Vilkaviškio miesto, Bartninkų, Gižų, Gražiškių, Keturvalakių, Klausučių, Pilviškių, Šeimenos seniūnijų teritorijose)	2024-07-19	2029-07-19	911,143.53	
	Kauno rajono savivaldybės administracija	UAB Komunalinių paslaugų centras	Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą Kauno rajono savivaldybėje administravimo funkcijų vykdymas	2024-01-26	2024-12-31	612,662.82	
	Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija	ŠĮ „Kaišiadorių paslaugos“	Mokinių pavėžėjimas į mokyklas ir atgal bei į su ugdymo procesu susijusius renginius	2024-01-19	2025-09-01	582,423.00	
	Pakruojo rajono savivaldybės administracija	UAB „Pakruojo komunalininkas“	Teritorijų, gatvių priežiūros ir tvarkymo paslaugos	2024-04-11	2029-04-11	500,000.00	
	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija	UAB „Kybartų darna“	Teritorijų ir gatvių priežiūros bei tvarkymo paslaugos (Kybartų, Virbalio, Pajevonio ir Vištyčio seniūnijų teritorijose)	2024-07-19	2029-07-19	373,491.08	
	Švenčionių rajono savivaldybės administracija	UAB „Švenčionių švara“	Elektros įrenginių, viešosios apšvietimo įrangos ir šviesoforų priežiūros ir remonto paslaugos	2024-07-02	2025-08-02	180,000.00	
	Švenčionių rajono savivaldybės administracija	UAB „Pabradės komunalinis ūkis“	Elektros įrenginių, viešosios apšvietimo įrangos ir šviesoforų priežiūros ir remonto paslaugos	2024-07-02	2025-08-02	80,000.00	

Šaltinis: viešųjų pirkimų tarnyba

Savivaldybės valdomų įmonių paramos teikimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas. Vadovaujantis šiuo įstatymu, paramą teikti gali tik savivaldybės valdomos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės, o savivaldybės įmonės paramos teikti negali. Paramą teikti gali tik tos SVĮ, kurios ataskaitiniu laikotarpiu veikė pelningai, o paramos gavėjas per pastaruosius 3 metus, vykdydamas ankstesnę paramos gavimo sutartį, nėra padaręs esminių sutarties sąlygų pažeidimų. SVĮ negali sudaryti tokių paramos teikimo sutarčių, kuriose numatomas bendrovės įsipareigojimas skirti paramą iš ateinančių finansinių metų lėšų. Sprendimas skirti paramą gali būti priimamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų, kuriais buvo patvirtintas praėjusių finansinių metų finansinių ataskaitų rinkinys, pabaigos. Taip pat bendrovės negali teikti paramos politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojų, Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, savivaldybių tarybų narių ir politinių partijų vienasmenių ir kolegialių valdymo organų narių bei jų artimųjų įsteigtiems fondams ir įstaigoms.

Vadovaujantis labdaros ir paramos įstatymu, bendrovės paramos negali teikti, jeigu praėjusiais finansiniais metais patyrė nuostolių, taip pat jos yra įpareigosotos savo interneto svetainėje viešinti paramos valdymo taisykles ir informaciją apie suteiktą paramą.

Pagal naujausią Labdaros ir paramos įstatymo redakciją, SVĮ teikiamos paramos viename paramos gavėjui suma negali būti didesnė kaip 0,2 mln. eurų per metus, o apskritai paramai skiriama bendrovės praėjusių ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno dalis turi būti ne didesnė kaip:

- 10 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, jeigu jis neviršijo 0,5 mln. eurų;
- 5 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, jeigu jis buvo didesnis kaip 0,5 mln. eurų, bet neviršijo 2,0 mln. eurų;
- 3 proc. SVĮ ataskaitinių finansinių metų grynojo pelno, bet ne daugiau 0,5 mln. eurų, jeigu grynasis pelnas ataskaitiniais finansiniais metais buvo didesnis kaip 2,0 mln. eurų

Paramą teikiančios SVĮ ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paramos suteikimo privalo savo interneto svetainėse paskelbti informaciją apie einamaisiais metais ir ne mažiau kaip per 3 praėjusius finansinius metus suteiktą paramą (paramos gavėją, paramos tikslą bei sumą ir teikimo laikotarpį). Teikdamos paramą, SVĮ privalo vadovautis bendrovių paramos teikimo taisyklėmis. Jose turi būti nustatyta: socialinės atsakomybės politikos kryptys ir remtinės sritys, paramos teikimo tikslai, paramos gavėjams taikomi reikalavimai, paramos panaudojimo tikslai, paraiškų gauti paramą teikimo tvarka ir vertinimo kriterijai bei kitos bendrovei svarbios ir su paramos teikimu susijusios nuostatos. Nuo 2020 m. gegužės 1 d. Labdaros ir paramos įstatymu nustatyta, jog SVĮ interneto svetainėse turi būti skelbiama ne tik prieš tai aprašyta informacija apie jų pačių teikiamą paramą, bet ir apie jų patronuojamųjų bendrovių ir per patronuojamąsias bendroves susijusių paskesnių eilių patronuojamųjų bendrovių suteiktą paramą.

Labdaros ir paramos įstatyme nurodoma, jog savivaldybės valdomos bendrovės, teikdamos paramą turi vadovautis šiais principais: atitiktis savivaldybės valdomos bendrovės veiklos tikslams, tikslingumo, skaidrumo bei nešališkumo. Pirmasis principas reiškia, kad priimant sprendimus dėl paramos skyrimo turi būti siekiama, kad ją gautų tie pareiškėjai, kurių nurodyti ir tinkamai pagrįsti paramos panaudojimo tikslai labiausiai atitinka SVĮ veiklos tikslus, socialinės atsakomybės politikos kryptis ir deklaruojamas vertybes.

Tikslingumo principas įtvirtina tai, jog paramą gali gauti pareiškėjai, kurių vykdoma veikla sukuria vertę srityse, kuriose veikia pati SVĮ. Skaidrumo principas nurodo, kad visoms paraiškoms turi būti taikomi vienodi, aiškūs ir suprantami paramos vertinimo ir skyrimo kriterijai. Nešališkumo principas reiškia, kad tais atvejais, kai paraiškos vertinimas gali sukelti interesų konfliktą, priimant sprendimą, vertintojas privalo nusišalinti nuo sprendimo priėmimo.

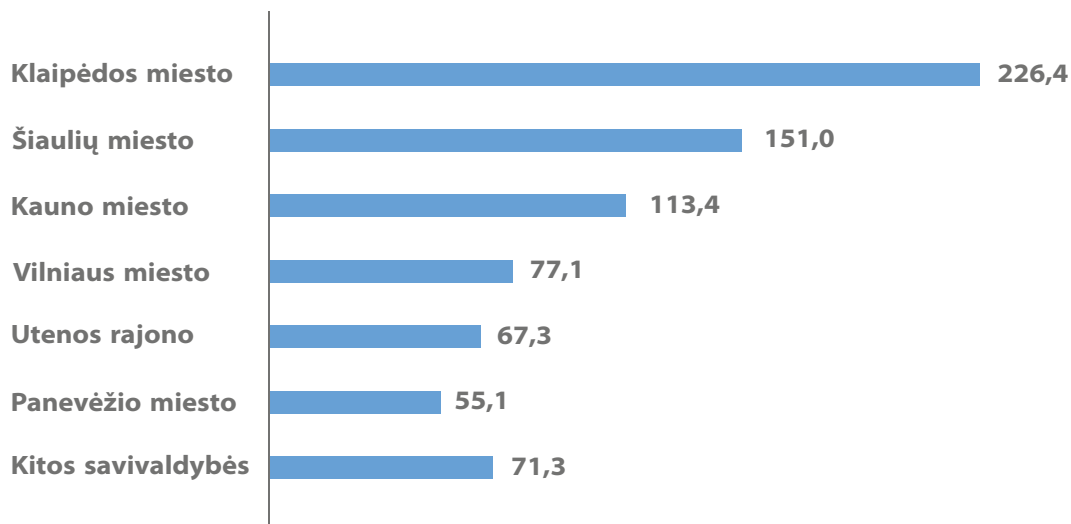
2024 metais paramą teikė 36 iš 204 savivaldybės valdomų akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių. SVĮ suteiktos paramos suma siekė 761,5 tūkst. eurų. Palyginimui, 2023 metais paramą teikė 28 savivaldybių valdomos bendrovės, o bendra paramos suma buvo 34,3 proc. mažesnė, siekusi 500,4 tūkst. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu bendra suteiktos paramos dalis nuo SVĮ, skyrusių paramą, grynojo pelno siekė 0,9 proc., kai praėjusiais metais šis santykis buvo lygis 1,6 proc. Informacija apie paramos skyrimą įmonių interneto svetainėse yra viešinama 29 iš 36-ių savivaldybės valdomų bendrovių, kurios 2024 metais skyrė paramą. Informacijos apie suteiktą paramą per 2024 metus neviešino **UAB „Kėdainių butai“**, **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“**, **UAB Tauragės autobusų parkas**, **UAB „Ukmergės autobusų parkas“**, **UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“**, **UAB „Varėnos autobusų parkas“** ir **UAB „Vilniaus apšvietimas“**.

Iš savivaldybių valdomų įmonių daugiausia paramos 2024 m. skyrė **AB „Šiaulių energija“** – 91,3 tūkst. eurų, tai sudarė 2,9 proc. 2023 metais įmonės uždirbo grynojo pelno (3 146,1 tūkst. eurų). Didžioji paramos dalis atiteko Šiaulių sporto komandoms: VŠĮ Krepšinio klubui „Šiauliai“ – 65,0 tūkst. eurų, o VŠĮ Futbolo akademijai „Šiauliai“ – 12 tūkst. eurų. Likusi suma buvo skirta kultūriniais renginiams ir bendruomenės iniciatyvoms. Antroje vietoje pagal paramos dydį buvo **AB „Klaipėdos energija“**, skyrusi 91,2 tūkst. eurų, arba 2,4 proc. savo 2023 m. grynojo pelno. Didžiausia paramos dalis – 30,0 tūkst. eurų – atiteko Klaipėdos rankinio klubo „Dragūnas“ 2024–2027 m. vystymo programai. Antra pagal dydį parama – 25,0 tūkst. eurų – skirta VŠĮ „Elgesio sprendimai“, įgyvendinančiai socialinių dirbtuvių programą „Sunday Coffee“, padedančią paaugliams su raidos sutrikimais ugdyti savarankiškumą ir socialinius įgūdžius. Trečia pagal paramos dydį – Klaipėdos miesto savivaldybei priklausanti **AB „Klaipėdos vanduo“**, kuri įvairiems miesto renginiams ir socialiniams projektams skyrė 87,8 tūkst. eurų. Didžiausia savivaldybių valdoma įmonė – **AB „Vilniaus šilumos tinklai“** – nuo 30,7 mln. eurų grynojo pelno paramai skyrė 15,1 tūkst. eurų turtu. Parama suteikta VŠĮ „Mėlyna ir geltona“, Atlanto Sutarties Lietuvos Bendrijai ir VŠĮ Lietuvos energetikos muziejui.

2024 metais tik viena bendrovė – **UAB „Varėnos autobusų parkas“** – teikė paramą, nors 2023 metais dirbo nuostolingai. Įmonė „Grybų šventės“ organizavimui skyrė 0,4 tūkst. eurų, nors 2023 m. jos nuostolis siekė –39,2 tūkst. eurų. Pagal Labdaros ir paramos įstatymą bendrovėms draudžiama teikti paramą, jei ankstesniais ataskaitiniais metais jos patyrė nuostolių. Palyginimui, praėjusiais ataskaitiniais metais tokių įmonių buvo šešios. Dar keturios bendrovės – **UAB „Kėdainių butai“**, **UAB „Lazdijų šiluma“**, **UAB „Ukmergės autobusų parkas“** ir **UAB „VAATC“** – skyrė didesnes paramos sumas, nei leidžia Labdaros ir paramos įstatymas. Šių įmonių grynasis pelnas 2023 metais neviršijo 0,5 mln. eurų, todėl jos galėjo skirti ne daugiau kaip 10 proc. grynojo pelno. Vis dėlto jų parama sudarė daugiau nei 11,6 proc., o **UAB „VAATC“** paramai skyrė net 46,1 tūkst. eurų – tai sudaro 31,4 proc. grynojo pelno. Pažymėtina, kad **UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“** laikėsi įstatyme numatytos ribos ir skyrė maksimalią leistiną paramos sumą – 10 proc. grynojo pelno, arba 19,0 tūkst. eurų.

2024 m. bendras savivaldybių, kurių įmonės skyrė paramą, skaičius, palyginti su 2023 m., nepakitęs. Parama buvo skirta 16 savivaldybių bendrovių. Didžiausią paramos sumą skyrė Klaipėdos miesto savivaldybės įmonės – **AB „Klaipėdos vanduo“, AB „Klaipėdos energija“, UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras** ir **UAB „Klaipėdos paslaugos“**. Jų parama išaugo beveik 12 kartų: nuo 18,9 tūkst. eurų 2023 m. iki 226,4 tūkst. eurų 2024 m. Antroje vietoje pagal paramos dydį buvo Šiaulių miesto savivaldybė. Jai priklausančios įmonės – **UAB „Šiaulių vandenys“** ir **AB „Šiaulių energija“** – skyrė 151,0 tūkst. eurų paramos. Trečioje vietoje liko Kauno miesto savivaldybė, kurios penkios įmonės (**AB „Kauno energija“, UAB „Kauno autobusai“, UAB „Kauno vandenys“, UAB „Kauno švara“, UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**) skyrė 113,4 tūkst. eurų. Tai 38,5 tūkst. eurų mažiau nei 2023 m. Vilniaus miesto savivaldybės įmonių (**AB „Vilniaus šilumos tinklai“, UAB „Vilniaus vandenys“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, UAB „VAATC“**) parama taip pat sumažėjo – nuo 95,5 tūkst. eurų 2023 m. iki 77,1 tūkst. eurų 2024 m. Tuo tarpu Utenos rajono savivaldybės įmonės (**UAB „Utenos šilumos tinklai“, UAB „Utenos vandenys“, UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“**) paramą padidino nuo 21,6 tūkst. eurų 2023 m. iki 67,3 tūkst. eurų 2024 m. Panevėžio miesto savivaldybės įmonių (**AB „Panevėžio energija“, UAB „Aukštaitijos vandenys“, UAB „Panevėžio autobusų parkas“**) parama augo nuosaikiau – nuo 46,7 tūkst. eurų 2023 m. iki 55,1 tūkst. eurų 2024 m. Likusių 10-ies savivaldybių įmonės bendrai skyrė 71,3 tūkst. eurų paramos. Didžiausią paramos dalį – 15,5 tūkst. eurų – skyrė Druskininkų savivaldybei priklausantis **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centas AQUA“**.

2024 metais SVĮ suteiktos paramos verčių pasiskirstymas pagal savivaldybes, tūkst. eurų

Apibendrinant 2024 m. SVĮ teiktą paramą, matyti, kad vienos įmonės vidutiniškai suteiktos paramos suma išaugo nuo 17,9 tūkst. eurų iki 21,2 tūkst. eurų. Iš viso parama paskirta 124 subjektams, o vienam gavėjui vidutiniškai skirtos paramos suma padidėjo nuo 5,5 tūkst. eurų iki 6,1 tūkst. eurų. Didžiausia paramos teikėja ataskaitiniu laikotarpiu buvo **AB „Šiaulių energija“**, keturiems gavėjams skyrusi 91,3 tūkst. eurų. 2024 m. parama dažniausiai buvo skiriama kultūros ir meno veikloms (koncertams, festivaliams, menininkų organizacijoms), švietimo ir jaunimo projektams (mokykloms, jaunimo organizacijoms, sporto klubams) bei socialinei ir humanitarinei pagalbai (labdaros fondams, pagalbos centrams, religinėms bendruomenėms). Didžiausia paramos suma – 90 tūkst. eurų – skirta VšĮ Krepšinio klubui „Šiauliai“. Tebesitęsiant karui Ukrainoje, reikšminga paramos dalis buvo nukreipta į Ukrainos paramos iniciatyvas ir bendruomenių projektus. Įmonės teikė paramą ne tik materialinėmis vertybėmis (automobiliais, autobusais, kompiuterine technika), bet ir finansavo Lietuvoje gyvenančių ukrainiečių vaikų bei karo pabėgėlių švietimą ir kultūrinę veiklą.

SUTEIKTA PARAMA

	Įmonės pavadinimas	Ar SVĮ internetinėje svetainėje viešinama informacija apie paramą?	Suteikta parama 2024 metais (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2023 metais (tūkst. eurų)	Paramos ir grynojo pelno santykis, proc.	
	UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Taip	15,5	1 508,9	1,0%	
	AB „Kauno energija“	Taip	65,0	4 505,0	1,4%	
	UAB „Kauno autobusai“	Taip	1,0	2 229,3	0,0%	
	UAB „Kauno vandenys“	Taip	27,0	9 411,1	0,3%	
	UAB „Kauno švara“	Taip	17,9	2 281,4	0,8%	
	UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Taip	2,5	634,1	0,4%	
	UAB „Kėdainių butai“	Ne	2,5	12,1	20,7%	
	AB „Klaipėdos vanduo“	Taip	87,8	5 218,9	1,7%	
	AB „Klaipėdos energija“	Taip	91,2	3 756,0	2,4%	
	UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Taip	19,0	189,5	10,0%	
	UAB „Klaipėdos paslaugos“	Taip	28,4	1 459,7	1,9%	
	UAB „Lazdijų šiluma“	Taip	1,3	11,6	11,2%	
	UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	Taip	9,5	618,7	1,5%	
	UAB „Mažeikių autobusų parkas“	Taip	1,9	27,4	6,9%	
	UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“	Ne	1,5	172,2	0,9%	
	UAB „Molėtų šiluma“	Taip	4,0	133,0	3,0%	
	UAB Molėtų švara	Taip	7,5	139,5	5,4%	
	AB „Panevėžio energija“	Taip	24,2	2 882,9	0,8%	
	UAB „Aukštaitijos vandenys“	Taip	29,9	1 492,3	2,0%	
	UAB „Panevėžio autobusų parkas“	Taip	1,0	534,4	0,2%	
	UAB „Radviliškio šiluma“	Taip	0,3	13,9	2,2%	
	UAB „Šiaulių vandenys“	Taip	59,7	2 057,4	2,9%	
	AB „Šiaulių energija“	Taip	91,3	3 146,1	2,9%	
	UAB „Šilutės šilumos tinklai“	Taip	3,4	507,7	0,7%	
	UAB Tauragės autobusų parkas	Ne	1,2	50,1	2,3%	
	UAB „Ukmergės autobusų parkas“	Ne	4,2	35,6	11,8%	
	UAB „Ukmergės vandenys“	Taip	10,1	182,4	5,5%	
	UAB „Utenos šilumos tinklai“	Taip	29,2	593,9	4,9%	
	UAB „Utenos vandenys“	Taip	37,3	1 348,6	2,8%	
	UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	Ne	0,9	40,8	2,1%	
	UAB „Varėnos šiluma“	Taip	8,0	354,0	2,3%	
	UAB „Varėnos autobusų parkas“	Ne	0,4	-39,2	-1,0%	
	AB Vilniaus šilumos tinklai	Taip	15,1	30 712,3	0,0%	
	UAB „Vilniaus vandenys“	Taip	3,9	10 169,0	0,0%	
	UAB „Vilniaus apšvietimas“	Ne	12,0	2 194,7	0,5%	
	UAB „VAATC“	Taip	46,1	146,8	31,4%	
			761,5	88 732,2	0,9%	

VADOVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ IR KOLEGIALIŲ ORGANŲ NARIŲ DARBO APMOKĖJIMAS 2024 METAIS

Nuo 2024-ųjų metų sausio 1 d. įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ (toliau – Atlygio nutarimas), kuriuo buvo pakeista valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio apmokėjimo tvarka. Joje reikšmingai pasikeitė kintamosios atlygio dalies proporcija – nuo šiol kintamoji dalis negali viršyti 30 proc. metinio pareiginio darbo užmokesčio ir išmokama kartą per metus už tikslų įgyvendinimą, patvirtinus įmonės finansinių ataskaitų rinkinį. Nutarimo 3 punkte išdėstyta, jog savivaldybėms yra rekomenduojama vadovautis šio nutarimo gairėmis, nustatant savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio tvarką.

Šioje ataskaitoje vidutinis mėnesinis vadovų atlygis apibrėžiamas kaip visas vadovo gaunamas ikimokestinis (bruto) darbo užmokestis, įskaitant pastoviąją ir kintamąją atlyginimo dalis. Pasikeitus vadovų darbo užmokesčio tvarkai, didžiosios dalies savivaldybės valdomų įmonių vadovų pastovioji darbo užmokesčio dalis buvo skaičiuojama nuo pritaikyto koeficiento (atsižvelgiant į įmonės dydį) bei pareiginės algos bazinio atlyginimo, kuris nuo 2024 metų siekia 1785,4 Eur.

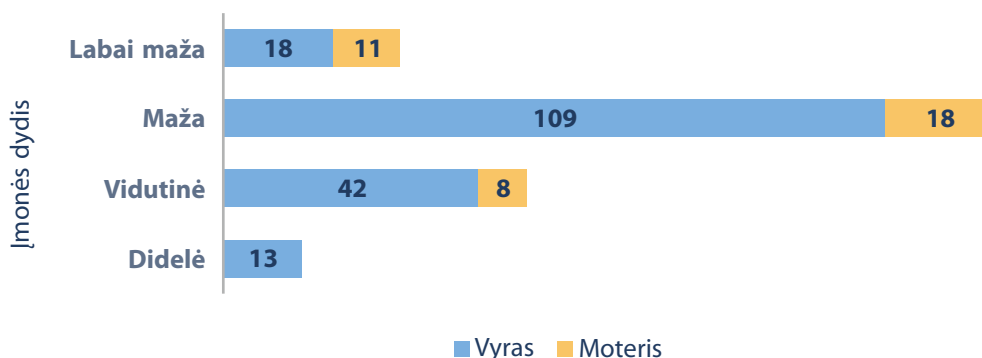
Analizuojant vadovų atlygių dydžius, į analizę nėra įtraukiamos įmonės, kurių veiklos yra netipinės, kaip, pavyzdžiui, nekilnojamojo turto nuoma, arba tos, kurių vadovai yra įdarbinti ne pilnu etatu. Į šią analizę nėra įtraukiami šių įmonių duomenys: UAB „Švara ID“ (veiklą pradėjo 2024 metų pabaigoje); UAB „Stoties turgus“ ir UAB „Centrinis knygynas“ (dėl netipinės vykdomos veiklos – nekilnojamojo turto nuomos); UAB „Neringos komunalininkas“ (šiuo metu šios įmonės veikla yra sustabdyta); SJ „Švenčionių planas“ (įmonė yra likviduojama ir įmonės vadovas dirba ne pilnu etatu); UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“ ir UAB „Širvintų knygynas“ (šių įmonių vadovu dirba tas pats asmuo, tačiau atlyginimas nesiekia 1000 Eur/mėn.); UAB „Vilniaus viešasis transportas“ (atsisakė užpildyti ir pateikti informaciją apie vadovo ir kolegialių organų darbo apmokėjimą).

SVĮ VADOVŲ IR KOLEGIALIŲ ORGANŲ LYČIŲ BALANSO STATISTIKA

Visų 13-ikos didelių įmonių vadovai buvo vyrai

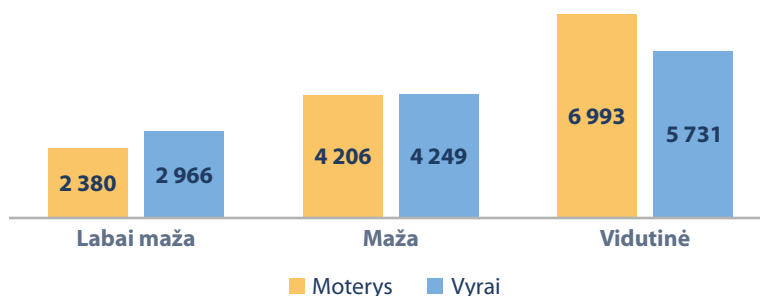
Lyčių balanso vadovaujamosiose pozicijose situacija nesikeitė – tiek 2023 metų, tiek 2024 metų pabaigoje moterys vadovavo 37 SVĮ, o tai 2024 metais sudarė 16,9 proc. nuo visų vadovų skaičiaus. Didžioji dalis (29 iš 35) vadovaujančias pozicijas užimančių moterų dirba mažose arba labai mažose bendrovėse, likusios 8 vadovauja vidutinėms bendrovėms. Kaip ir ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, taip ir 2024 metais visų didelių SVĮ vadovai buvo vyrai. Žvelgiant į penkias didžiausias savivaldybes, iš 44-ių SVĮ devynioms vadovo moterys, trisdešimt penkių įmonių vadovais 2024 metų pabaigoje buvo vyrai. Žvelgiant į kiekvienos savivaldybės statistiką, Širvintų rajono savivaldybėje keturioms iš penkių SVĮ vadovavo moterys, iš kurių vienai įmonei viena moteris vadovavo dviem SVĮ. Didesnį nei 33 proc. lyčių lygybės santykį turėjo 12 savivaldybių, dar 12-oje savivaldybių bent vienai SVĮ vadovavo moteris, o likusiose 35-iose savivaldybėse visoms SVĮ vadovavo vyrai.

SVĮ VADOVŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL LYTĮ

Žvelgiant į atlyginimo skirtumus tarp vyrų ir moterų, atlyginimai yra lyginami tarp to paties dydžio įmonių. Pirmą kartą per visą stebimą laikotarpį, galima teigti, jog reikšmingų atlyginimo skirtumų tarp vyrų ir moterų, dirbančių panašaus dydžio ir sektoriaus įmonėse, nėra. Žvelgiant į vadovų atlyginimų vidurkius tarp to paties dydžio įmonių yra matomi skirtumai labai mažų įmonių kategorijoje, tačiau šioje įmonių kategorijoje yra labai skirtinga veikla užsiimančių įmonių, dėl ko palyginti atlygių dydžius yra per sudėtinga. Tačiau nors vadovų darbo užmokesčio skirtumai yra suvienodinti, pabrėžiama, jog vadovaujančiose pozicijose moterų skaičius vis dar neatitinka gerųjų praktikų ir rekomendacijų, atkeliaujančių iš užsienio valstybių ir EBPO organizacijos.

VIDUTINIS MĖNESIO DARBO UŽMOKESTIS PAGAL VADOVŲ LYTIS IR ĮMONĖS KATEGORIJĄ 2024 METAIS, EURAIS

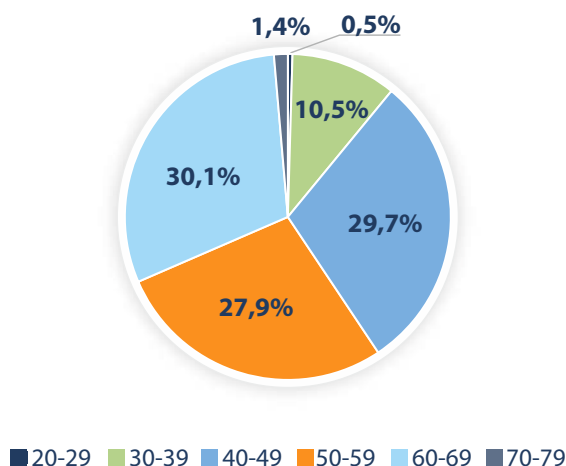

Žvelgiant į SVĮ kolegialius organus, iki metų pabaigosė veikusiose 46-iose valdybose iš viso dirbo 203 asmenys, iš kurių 131 buvo vyrai ir 72 moterys. Moterų santykis kolegialiuose organuose 2024 metų pabaigoje sudarė 35,5 proc. Palyginimui, 2023 metais iš 210 kolegialaus organo narių dirbo 77 moterys ir šis santykis sudarė 36,6 proc. Iš 69 moterų stebėtojų tarybose ir valdybose, 28 moterys buvo atrinktos kaip nepriklausomos kandidatės, kai nepriklausomų vyrų narių buvo atrinkta 94. Žvelgiant į kolegialaus organo pirmininkų statistiką, moterys kolegialaus organo pirmininkės poziciją užėmė 14-oje įmonių iš 46, iš kurių keturios pareigas ėjo kaip nepriklausomos pirmininkės. Iš viso valdybose nepriklausomo nario pozicijas užėmė 28-ios moterys (vyrai užėmė 94 nepriklausomo nario poziciją), valstybės tarnautojų ar kitų kolegialaus organų narių pozicijas užėmė 42 moterys ir 33 vyrai.

SVĮ VADOVŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL AMŽIŲ IR VADOVAVIMO TRUKMĘ

2024 metais SVĮ vadovų amžius varijavo nuo 29 iki 73 metų – jauniausią vadovą turėjo **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“**, o vyriausią – **UAB „Elektrėnų autobusų parkas“**. Absoliučios daugumos SVĮ vadovų amžius patenka į amžiaus rėžį tarp 40 ir 69 metų – į šią amžiaus kategoriją patenka 192 įmonių vadovai. Pamažu auga SVĮ, kuriose vadovų amžius yra mažesnis nei 40 metų – 2024 metais tokių vadovų buvo 24 ir tai sudarė 10,9 proc. visų vadovų. Palyginimui, 2023 metais jaunesnių nei 40 metų vadovų buvo 18 ir tai sudarė 8,0 proc. visų SVĮ vadovų. Pastebima, jog didžiosiose SVĮ didesnės dalies vadovų amžius siekia tarp 40-49 (tokių buvo 6 iš 13), taip pat 4 vadovų amžius pateko į 60-69 metų rėžį. Trys iš keturių didelių SVĮ vadovai, patekę į šį rėžį, vadovauja Kauno miesto savivaldybės įmonėms, vienas – Druskininkų savivaldybės valdomai bendrovei. Jauniausias didelės SVĮ vadovas, kurio amžiaus rėžis patenka į 30-39 metų kategoriją, dirba Klaipėdos miesto savivaldybės įmonėje **AB „Klaipėdos vanduo“**.

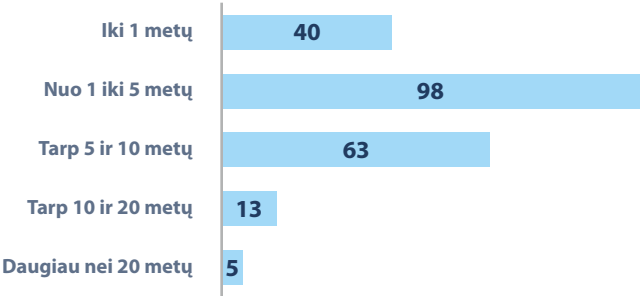
SVĮ VADOVŲ AMŽIAUS PASISKIRSTYMAS, PROC.

Per 2024-uosius metus SVĮ vadovo pareigas pradėjo eiti 40 naujų asmenų. Didžioji dalis (138 vadovai) įmonėse dirba pirmąją kadenciją, dar 63 vadovai pareigas eina antrą kadenciją. Dar trylikos įmonių vadovai įmonėms vadovauja ilgiau nei 10 metų, tačiau neilgiau nei 20 metų. Taip pat yra 5 įmonės, kuriose vadovais tas pats asmuo dirba ilgiau nei dvidešimt metų. Išskirtiniai atvejai yra šie:

- **UAB „Druskininkų butų ūkis“** vadovė Vladžė Prunskienė įmonei vadovauja nuo 1994-08-01
- **UAB „Šilutės autobusų parkas“** vadovas Artūras Stonkus pareigas pradėjo eiti 1995-11-17
- **UAB „Rietavo komunalinis ūkis“** vadovo Alvydo Rojaus paskyrimo data – 2000-08-01
- **SĮ „Jurbarko planas“** vadovė Birutė Mineikienė dirba nuo 2000-12-28
- **UAB „Prienų butų ūkis“** direktorius Algis Valatka įmonei vadovauja nuo 2001-08-29

SVĮ VADOVŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL VADOVAVIMO TRUKMĘ

VIDUTINIO VADOVŲ ATLYGIO (DU) PALYGINIMAS PAGAL SAVIVALDYBES, SVĮ DYDĮ BEI SEKTORIUS

Per 2024-uosius metus visose savivaldybėse SVĮ vadovų atlygiai buvo peržiūrėti ir vidutiniškai augo 24,1 proc. Žvelgiant į didžiąsias savivaldybes, labiausiai augo Šiaulių miesto savivaldybės (+37,7 proc.) valdomų įmonių vadovų atlygis, kuris, nepaisant ženklaus augimo, vis dar atsilieka nuo Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos miesto savivaldybių vadovų vidutinio atlygio. Vilniuje atlyginimai augo 21,2 proc., Klaipėdoje – 16,2 proc., Panevėžyje – 6,1 proc., o Kaune – 4,1 proc. Iki šiol mažiausi atlyginimai iš didžiųjų savivaldybių yra mokami Panevėžio miesto SVĮ vadovams, didžiausi – Vilniaus miesto SVĮ.

Atskaitiniu laikotarpiu stebimas vis didesnis vadovų atlyginimo skirtumas tarp Vilniaus miesto savivaldybės ir kitų didžiųjų savivaldybių. Bendras vidutinis atlygis **Vilniaus miesto savivaldybės** įmonėse siekė 8 981 eurą per mėnesį. Mažosiose Vilniaus miesto savivaldybės valdomosiose įmonėse vidutinis atlygis siekė 6 588 eurų/mėn., vidutinėse – 8 434 eurų/mėn., didelėse – 12 102 eurų/mėn. Klaipėdos miesto savivaldybės įmonėse vidutinis vadovo darbo užmokestis buvo mažesnis 15,4 proc., lyginant su Vilniumi, ir siekė 7 589 eurų/mėn. Kauno miesto savivaldybės įmonėse vidutinis darbo užmokestis, lyginant su Vilniumi, buvo 26,9 proc. mažesnis ir siekia 6 566 eurų per mėnesį. Šiaulių ir Panevėžio miesto savivaldybių įmonių vadovų vidutiniai atlygiai atitinkamai siekė 5 618 ir 5 066 eurų per mėnesį.

Apibendrinta didžiųjų savivaldybių vadovų darbo užmokesčio lentelė pagal skirtingus sektorius yra pateikiama žemiau:

Įmonės dydis					
Savivaldybė	Į analizę įtraukiamų įmonių skaičius	L. maža- maža, eurai	Vidutinė, eurai	Didelė, eurai	Bendras vidurkis, eurai
Vilniaus miesto savivaldybė	10	6 588	8 434	12 102	8 981
Klaipėdos miesto savivaldybė	6	5 101	6 313	9 672	7 589
Kauno miesto savivaldybė	9	5 214	-	8 255	6 566
Šiaulių miesto savivaldybė	6	4 240	6 307	-	5 618
Panevėžio miesto savivaldybė	9	4 412	5 512	6 998	5 066

Skirtumai tarp didesnių ir mažesnių savivaldybių vadovų atlygių turėtų egzistuoti dėl skirtingos rinkos, skirtingų veiklos apimčių, valdomo turto vertės ar darbuotojų skaičiaus, tačiau tai galioja ne visais atvejais. Paminėtinos Visagino (vidutinis atlygis – 7 989 eurų/mėn.), Jonavos rajono (7 325 eurų/mėn.), Alytaus miesto (6 097 eurų/mėn.) bei Utenos rajono (5 838 eurų/mėn.) savivaldybės, kurių valdomose įmonėse vadovo atlygis buvo didesnis nei Šiaulių ar Panevėžio miesto savivaldybių. Jei Šiaulių miesto savivaldybės valdomų įmonių vidutinis atlygis buvo aštuntas pagal dydį visoje Lietuvoje, tai Panevėžio miesto savivaldybės valdomos įmonės vadovo vidutinis darbo užmokestis buvo tik 13-iktas tarp visų savivaldybių.

Žvelgiant į mažesnių savivaldybių vadovų darbo užmokesčio augimo dinamiką, kai kuriose savivaldybėse stebimas labai reikšmingas atlyginimų šuolis.

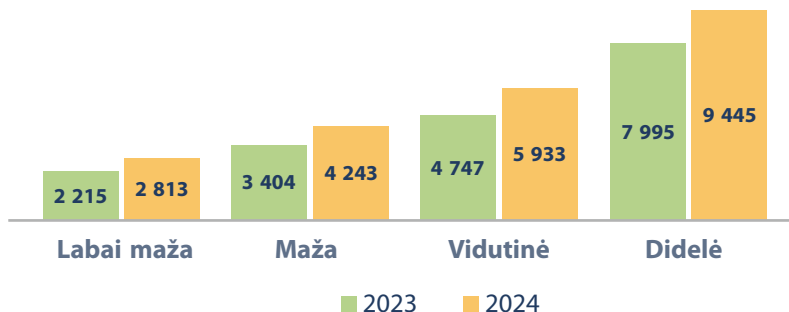
Pavyzdžiui, vertinant pagal savivaldybes, po Vilniaus miesto, didžiausias atlyginimas 2024 metais buvo mokamas Visagino savivaldybėje. Lyginant su 2023 metais, šios savivaldybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokestis augo 93,8 proc. – **UAB „Visagino energija“** vadovo atlygis augo 61,8 proc. iki 8 836 eurų/mėn., o **UAB „Visagino būstas“** vadovo darbo užmokestis augo 129,9 proc. iki 7 141 eurų/mėn. Palyginimui, didelėms įmonėms priskiriamų **AB „Panevėžio energija“** ir **UAB „Kauno autobusai“** vadovų atlygiai atitinkamai siekė 6 998 eurų/mėn. ir 6 071 eurų/mėn. Reikšmingai augo atlyginimai ir Akmenės rajono (+62,0 proc.), Skuodo rajono (+65,2 proc.) ir Klaipėdos rajono (+70,7 proc.) savivaldybių valdomų įmonių vadovų darbo užmokestis.

Savivaldybė	Įmonių įtrauktų į analizę, skaičius	2023 metai			2024 metai			DU pokytis, proc.	
		Darbuotojų skaičius	Grynasis rezultatas, tūkst. eurų	Vidutinis DU, eurai	Darbuotojų skaičius	Grynasis rezultatas, tūkst. eurų	Vidutinis DU, eurai		
Vilniaus m.	10	2 410	45 954,1	7 406,9	2 507	22 829,2	8 981,1	21,25%	
Visagino	2	335	123,7	4 122,9	328	-340,8	7 989,1	93,77%	
Klaipėdos m.	6	1 088	10 798,7	6 532,0	1 087	7 893,6	7 589,1	16,18%	
Jonavos raj.	4	564	543,9	5 838,6	575	938,7	7 325,4	25,46%	
Kauno m.	9	2 736	20 095,8	6 304,8	2 806	20 895,2	6 566,1	4,14%	
Alytaus m.	4	422	1 925,6	5 189,6	352	-719,5	6 097,3	17,49%	
Utenos raj.	6	446	1 996,0	4 871,8	453	1 058,2	5 838,3	19,84%	
Šiaulių m.	6	893	5 653,2	4 080,1	882	4 610,8	5 618,3	37,70%	
Mažeikių raj.	6	397	1 351,6	4 175,4	419	1 301,2	5 559,2	33,14%	
Birštono	3	254	543,7	4 347,2	276	-149,0	5 354,9	23,18%	
Marijampolės	4	333	-21,1	3 756,8	340	-21,8	5 291,8	40,86%	
Tauragės raj.	5	346	-252,0	4 217,1	338	137,3	5 267,4	24,91%	
Panevėžio m.	9	1 401	5 345,3	4 774,7	1 413	4 711,5	5 066,7	6,12%	
Akmenės raj.	3	149	338,2	3 060,2	153	249,3	4 958,8	62,04%	
Prienų raj.	3	101	651,8	3 390,2	100	1 240,0	4 949,3	45,99%	
Pakruojo raj.	4	112	248,5	3 235,1	115	205,2	4 866,6	50,43%	
Trakų raj.	2	160	17,8	3 131,4	208	51,9	4 746,2	51,57%	
Ukmergės raj.	4	273	565,5	4 144,7	293	622,8	4 733,6	14,21%	
Kėdainių raj.	3	217	759,6	3 414,5	215	50,3	4 635,3	35,75%	
Druskininkų	4	502	1 197,5	3 708,8	502	1 319,1	4 528,0	22,09%	
Kretingos raj.	4	260	215,4	3 970,9	258	268,9	4 441,9	11,86%	
Šilutės raj.	3	224	379,0	3 914,0	223	747,9	4 422,0	12,98%	
Pagėgių	1	26	-3,8	2 938,8	26	-8,1	4 409,9	50,06%	
Anykščių raj.	3	173	113,7	3 367,6	178	381,8	4 364,9	29,61%	
Šiaulių raj.	3	185	-43,4	3 112,2	184	-125,8	4 314,4	38,63%	
Plungės raj.	4	188	546,1	3 490,7	183	-234,1	4 271,9	22,38%	
Rokiškio raj.	2	217	-47,8	3 262,3	218	-223,4	4 243,1	30,06%	
Elektrėnų	2	221	20,2	3 622,6	214	-58,1	4 151,1	14,59%	
Zarasų raj.	1	90	24,3	3 124,9	88	73,6	4 106,4	31,41%	
Kaišiadorių raj.	3	175	131,5	3 240,2	175	227,3	4 059,6	25,29%	
Šalčininkų raj.	4	177	30,2	2 868,4	178	27,3	4 057,7	41,46%	
Palangos m.	5	292	1 159,1	3 767,7	297	753,4	4 015,0	6,56%	
Vilniaus raj.	3	401	-1 035,4	3 401,5	392	-2548,3	3 935,1	15,69%	
Pasvalio raj.	4	100	67,3	2 650,4	100	63,1	3 915,7	47,74%	
Molėtų raj.	4	164	122,5	3 452,1	166	165,4	3 913,8	13,37%	
Švenčionių raj.	1	82	-445,6	2 362,2	131	-55,2	3 872,8	63,95%	
Raseinių raj.	4	257	754,9	3 129,5	256	210,4	3 864,9	23,50%	
Neringos	2	45	-107,4	3 370,3	44	-50,8	3 841,9	14,00%	
Kauno raj.	2	137	243,1	3 091,5	146	139,9	3 774,8	22,10%	
Rietavo	1	33	25,3	3 163,0	33	42,0	3 749,3	18,54%	
Kelmės raj.	3	142	224,2	3 055,7	129	-91,5	3 744,5	22,54%	
Radvilišio raj.	3	107	231,7	2 589,6	112	329,9	3 742,3	44,51%	
Varėnos raj.	4	154	409,3	3 056,3	157	143,9	3 729,2	22,02%	
Telšių raj.	4	214	133,2	3 329,5	215	-359,0	3 729,1	12,00%	
Joniškio raj.	3	111	275,0	2 835,5	116	225,7	3 709,9	30,84%	
Kupiškio raj.	3	117	69,5	2 574,3	128	117,9	3 633,4	41,14%	
Skuodo raj.	3	79	21,8	2 197,5	80	12,1	3 630,2	65,20%	
Vilkaviškio raj.	5	183	592,3	2 922,7	184	64,7	3 458,4	18,33%	
Kazlų Rūdos	1	70	81,9	3 216,9	70	-167,8	3 447,2	7,16%	
Kalvarijos	1	43	-118,6	2 312,5	49	-100,1	3 392,0	46,68%	
Šakių raj.	4	143	172,6	2 628,8	136	-46,8	3 356,2	27,67%	
Širvintų raj.	3	131	113,2	2 560,0	136	293,8	3 284,9	28,32%	
Jurbarko raj.	4	200	-2,5	2 669,0	193	-215,0	3 221,3	20,69%	
Ignalinos raj.	4	185	-320,2	2 462,6	195	173,1	3 159,5	28,30%	
Lazdijų raj.	2	72	37,5	2 669,8	67	-137,6	3 122,3	16,95%	
Alytaus raj.	1	44	-113,5	2 718,9	41	-121,8	2 963,3	8,99%	
Šilalės raj.	4	115	133,0	2 443,8	118	-4,7	2 829,2	15,77%	
Biržų raj.	4	98	202,0	2 269,6	98	-183,7	2 734,3	20,48%	
Klaipėdos raj.	2	24	30,3	1 545,8	25	80,5	2 639,3	70,74%	

*Šioje lentelėje esanti informacija apima tik tų įmonių rezultatus, kurios yra įtrauktos į SVĮ vadovų darbo užmokesčio analizę (Žr. 27 psl. apie įmones, neįtrauktas į DU analizę)

Žvelgiant pagal įmonių dydžius, vidutinis SVĮ vadovų atlygis labai mažose įmonėse augo daugiausiai iš visų – 27,0 proc. – ir siekė 2,8 tūkst. eurų. Mažose įmonių vadovų atlygis augo 24,6 proc. iki 4,2 tūkst. eurų, vidutinių įmonių vadovų atlygis augo 25,0 proc. iki 5,9 tūkst. eurų. Didelių įmonių vadovų atlygis per 2024 metus augo 18,1 proc. ir siekė 9,4 tūkst. eurų. Lyginant su valstybės valdomomis įmonėmis, pastebima, jog to paties dydžio valstybės valdomų įmonių vadovai sulaukia iki 1,5 karto didesnio atlygio nei to paties dydžio SVĮ vadovai. Vis dėlto, šie rodikliai skiriasi vertinant atlygius pagal kiekvieną savivaldybę – pavyzdžiui, Vilniaus miesto savivaldybės vadovų atlygis iš esmės prilygsta valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčiui.

SVĮ VADOVŲ MĖNESINIS ATLYGIS PAGAL ĮMONIŲ KATEGORIJAS, EURAIS

Žvelgiant pagal sektorius, didžiausias vidutinis atlygis buvo mokamas Regioninių atliekų tvarkymo centrų sektoriaus vadovams, kuriems vidutinis darbo užmokestis per metus augo 17,7 proc. iki 5 771 eurų per mėnesį. Šį sektorių iš kitų išskiria tai, jog visos įmonės patenka į mažų ir vidutinių įmonių rėžį, todėl atlyginimų skirtumai sektoriaus viduje yra mažesni – didžiausią atlyginimą gavo **UAB „VAATC“** vadovas (6 900 eurų/mėn.), mažiausią – **UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“** (4 635 eurų/mėn.).

Miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriaus vadovų atlygis buvo antras didžiausias, vidutiniškai siekęs 5 204 eurus per mėnesį. Šiame sektoriuje 17-ika iš 22-iejų įmonių yra mažos, tačiau vidurkį iškelia Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybių įmonių – **UAB „Grinda“** (atlyginimo sumos atskleisti nesutiko), **UAB „Vilniaus apšvietimas“** (7 913 eurų/mėn.) ir **UAB „Kauno švara“** (8 748 eurų/mėn.) – vadovų atlyginimai. Ketvirtas didžiausias šio sektoriaus atlyginimas buvo mokamas **UAB „Jonavos paslaugos“** vadovui (7 512 eurų/mėn.), kuri nors ir priskiriama mažų įmonių kategorijai, joje dirba trečias pagal dydį darbuotojų kolektyvas, 2024 metų pabaigoje siekęs 312 asmenų. Šios mažos įmonės vadovo atlygis 2024 metais buvo didesnis nei dviejų vidutinių įmonių – **UAB „Panevėžio gatvės“** ir **UAB „Šiaulių šviesa“** – vadovų atlygis, kuris atitinkamai siekė 4 492 eurus ir 5 445 eurus per mėnesį.

Vandentvarkos sektoriaus vadovų atlygis per ataskaitinį laikotarpį augo sparčiausiai – augimas siekė 29,8 proc. iki 5 199 eurų/mėn. Didžiausi atlyginimai buvo mokami **UAB „Vilniaus vandenys“** (13 899 eurų/mėn.), **UAB „Klaipėdos vandenys“** (9 189 eurų/mėn.), **UAB „Kauno vandenys“** (8 748 eurų/mėn.) įmonių vadovams. Nors įprastai šio sektoriaus vadovai buvo vieni mažiausiai apmokamų vadovų, atsižvelgiant į įmonės dydį, apyvartą bei valdomą turtą, per 2024 metus ši situacija iš dalies pasikeitė, kadangi aštuonių įmonių vadovams darbo užmokestis augo daugiau nei 50 proc.

Didžiausią apyvartą generuojančio šilumos tinklų sektoriaus vadovų atlyginimai per 2024 metus vidutiniškai augo 26,8 proc. nuo 4 027 iki 5 106 eurų per mėnesį. Didžiausią atlyginimą, kaip įprasta, uždirbo didžiausių savivaldybių vadovai – **AB „Miesto gijos“** (14 576 eurų/mėn.), **AB „Klaipėdos energija“** (10 126 eurų/mėn.) ir **AB „Kauno energija“** (9 455 eurų/mėn.). Ketvirtos didelės šio sektoriaus įmonės **AB „Panevėžio energija“** vadovo atlyginimas siekė 6 998 eurų/mėn. Žvelgiant į vidutinių įmonių kategoriją, pastebima, jog labai panašią apyvartą per 2024 metus fiksavusių įmonių **UAB „Alytaus šilumos tinklai“** ir **UAB „Visagino energija“** vadovų atlyginimai skiriasi beveik 60 proc. – Alytaus miesto savivaldybės valdomos įmonės vadovo atlygis siekė 5 534 eurų/mėn., o Visagino savivaldybės valdomos įmonės vadovo atlygis siekė 8 836 eurus/mėn.

Butų ūkių sektoriuje, kurioje visos įmonės yra priskiriamos mažų ir labai mažų įmonių kategorijai, vidutinis vadovo atlygis siekė 4 470 eurų – per metus šio sektoriaus vadovų atlygis vidutiniškai augo 24,8 proc.

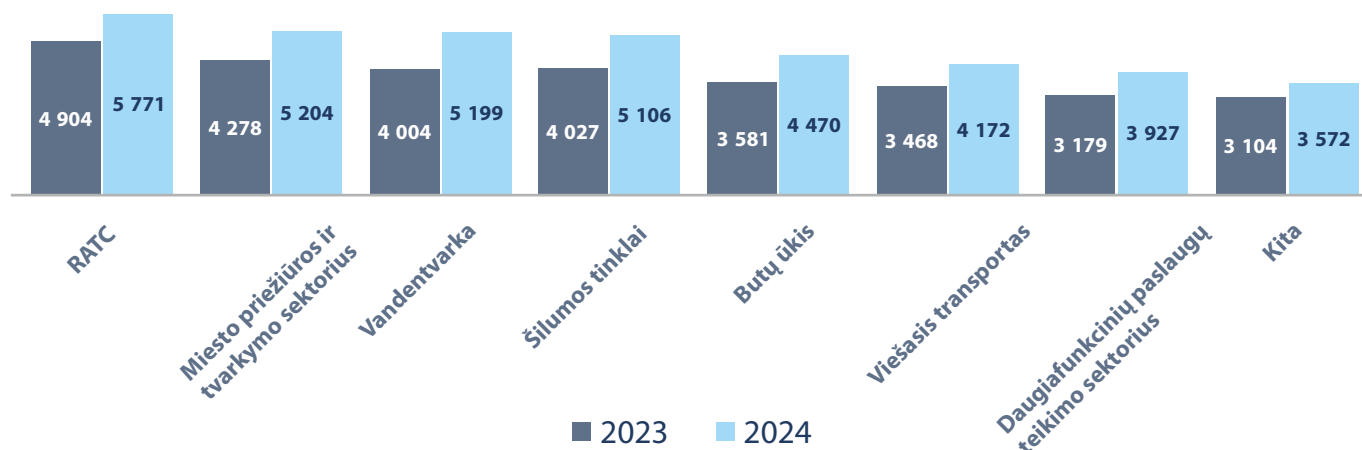
Šiame sektoriuje išskiria trijų įmonių vadovų atlygis – **UAB „Visagino būstas“** (7 141 eurų/mėn.), **UAB „Kauno butų ūkis“** (6 070 eurų/mėn.) ir **Sl „Vilniaus miesto būstas“** (5 838 eurų/mėn.). Visų kitų įmonių vadovų atlyginimai 2024 metais išsidėstė 3 000 eurų/mėn. ir 4 900 eurų/mėn. rėžyje.

Viešojo transporto sektoriaus įmonių vadovų vidutiniai atlyginimai per ataskaitinį laikotarpį augo 20,3 proc. iki 4 172 eurų/mėn. Iš įmonių, kurios yra įtraukiamos į analizę, didžiausi atlyginimai buvo mokami **UAB „Klaipėdos paslaugos“** (atlyginimo sumos atskleisti nesutiko), Vilniaus miesto savivaldybės įmonei „Susisiekimo paslaugos“ (8 013 eurų/mėn.) bei **UAB „Jonavos autobusai“** (7 119 eurų/mėn.). Įdomu tai, kad vienos iš dviejų didelių įmonių sektoriuje – **UAB „Kauno autobusai“** – vadovo atlyginimas, siekęs 6 071 eurus/mėn., buvo 14,7 proc. mažesnis už jau minėtą **UAB „Jonavos autobusai“**. Tai yra nepaisant fakto, jog įmonių apyvarta skiriasi daugiau nei 7 metus – Kauno miesto savivaldybei priklausančios įmonės pardavimo pajamos 2024 metais siekė 28,1 mln. eurų, kai Jonavos rajono savivaldybei priklausančios viešojo transporto bendrovės apyvarta per tą patį laikotarpį siekė 3,7 mln. eurų. Pabrėžtina, kad keturiose šio sektoriaus įmonėse įmonės vadovo atlygis per ataskaitinį laikotarpį buvo padidintas daugiau nei 50 proc., tačiau tai yra siejama su pernelyg mažu vadovo apmokėjimu ankstesniu laikotarpiu. Įmonių **UAB Naujosios Akmenės autobusų parkas**, **UAB „Kupiškio autobusų parkas“**, **UAB „Plungės autobusų parkas“**, **UAB „Radviliškio autobusų parkas“** vadovų atlygiai augo reikšmingiausiai ir priartėjo prie bendro SVĮ mėnesinio atlygio vidurkio.

Mažesnėse savivaldybėse susiformavusiai praktikai, jog ta pati įmonė teikia daugiau nei vieną paslaugą gyventojams ir savivaldybėje, atliepti buvo atskirtas Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius. Šio sektoriaus įmonių vadovų vidutinis atlygis ataskaitiniu laikotarpiu buvo antras mažiausias, nepaisant 23,5 proc. augimo, ir vidutiniškai siekė 3 927 eurus/mėn. Šiame sektoriuje nėra nė vienos įmonės, kurios akcijas valdytų viena iš penkių didžiųjų savivaldybių, todėl atlyginimų rėžis yra siauras – mažiausias atlyginimas tarp šio sektoriaus įmonių buvo mokamas **UAB Ignalinos butų ūkis** vadovui (2 640 eurų/mėn.), o didžiausias – **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** vadovui (5 088 eurų/mėn.). Pažymėtina, kad metų pradžioje šios įmonės vadovo atlyginimas buvo mažiausias sektoriuje ir siekė 2 374 eurus per mėnesį, tačiau jau rugsėjį jo alga pakilo iki 5 088 eurų per mėnesį. Didžiausių sektoriaus įmonių, kurios priskiriamos vidutinių įmonių kategorijai, atlyginimai atsiliko tiek nuo didžiausio sektoriaus atlyginimo, tiek nuo bendro SVĮ vidurkio. Tai – **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, kurios vadovui buvo mokamas 4 909 eurų/mėn. atlygis, **UAB „Nemėžio komunalininkas“**, kurios vadovui buvo mokamas 4 309 eurų/mėn. atlygis, ir **UAB „Nemėnčinės komunalininkas“**, kurios vadovas sulaukė 4 104 eurų per mėnesį siekiančio vidutinio atlygio.

Mažiausi atlyginimai iš visų sektorių buvo mokami kitoms įmonėms, pagal savo veiklą nepatenkančioms į kitų septynių sektorių apibrėžimą ir vykdomą veiklą. Kitų įmonių sektoriaus vadovų vidutinis atlygis per 2024 metus augo 15,0 proc. iki 3 572 eurų/mėn. Dalinai šio sektoriaus mažą atlyginimų vidurkį nulemia įmonių dydis – iš 22-iejų įmonių, įtrauktų į analizę, viena įmonė priskiriama didelių kategorijai, dvi – vidutinių, devynios – mažų ir likusios dešimt priskiriamos labai mažų įmonių kategorijai. Nenuostabu, kad didžiausi šio sektoriaus vadovų atlyginimai yra mokami didžiausiose įmonėse – **AB Birštono sanatorija „Versmė“** (6 784 eurai/mėn.), **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** (atlyginimo sumos atskleisti nesutiko), **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** (atlyginimo sumos atskleisti nesutiko) bei **UAB „ID Vilnius“** (7 068 eurai/mėn.). Pažymėtina, kad Klaipėdos miesto savivaldybei priklausančios įmonės **UAB „Naujasis turgus“** vadovo atlygis (6 825 eurai/mėn.) yra ketvirtas pagal dydį tarp visų sektoriaus įmonių, nepaisant to, kad įmonės pajamos 2024 metais siekė 1,4 mln. eurų. Palyginimui, Kauno miesto savivaldybei priklausančių įmonių **Kauno SJ „Kapinių priežiūra“**, **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** ir **UAB „Kauno planas“** apyvarta buvo arba panaši, arba didesnė, tačiau atlyginimai šių įmonių vadovams neviršijo 5 200 eurų per mėnesį.

VIDUTINIO SVĮ VADOVŲ ATLYGIO PASISKIRSTYMAS PAGAL SEKTORIUS, EURAIS

SVĮ VADOVŲ PREMIJAVIMAS

Kadangi Atlygio nutarime išdėstyta, jog savivaldybių valdomoms įmonėms ši tvarka yra rekomendacinio pobūdžio, premijos išlieka kaip vienas iš paskatinimo įrankių vadovams. Per 2024 metus, 85 įmonių vadovams buvo išmokėtos premijos, kurių režiai siekia nuo 190 eurų (nurodyta kaip premija Kalėdų ir Naujųjų metų švenčių proga) iki 38 529 eurų (už gerus rezultatus nustačius konkrečius rodiklius premijai gauti). Išanalizavus SVĮ pateiktus duomenis apie vadovų premijas, buvo išskirtos keturios pagrindinės kategorijos, pagal kurias SVĮ vadovams buvo paskirtos premijos:

- 60 vadovų gavo premiją, kurios vidutinė suma siekė 8 402,9 eurų, už gerus veiklos rezultatus, nenustačius konkrečių rodiklių;
- 16 vadovų gavo premiją, kurios vidutinė suma siekė 12 369,9 eurų, už gerus veiklos rezultatus, nustačius konkrečius rodiklius premijai gauti;
- 8 vadovai gavo premiją, kurios vidutinė suma siekė 2 983,4 eurų, iš sutaupytų lėšų, skirtų darbo užmokesčiui;
- 1 vadovas gavo premiją siekiančią 18 089,7 eurų už papildomų užduočių įgyvendinimą.

Žvelgiant į savivaldybes, kurios buvo dosniausios savo SVĮ vadovams ir paskyrė premijas, be nustatytų konkrečių rodiklių, išsiskiria **Kauno miesto, Panevėžio miesto, Jonavos rajono, Šalčininkų rajono, Utenos rajono, Akmenės rajono savivaldybės**. Analizuojant šių savivaldybių valdomų įmonių rezultatus, pažymėtina, jog visos **Kauno miesto, Šalčininkų rajono, Akmenės rajono, Utenos rajono savivaldybių valdomos** įmonės, kurių vadovai gavo metines premijas, 2023 metus baigė uždirbdamos grynąjį pelną. Vis dėlto, viena Jonavos rajono bei dvi Panevėžio miesto savivaldybių valdomų įmonių vadovai gavo premijas už gerus rezultatus, nors per 2023 metus įmonė patyrė grynąjį nuostolį.

Vertinant savivaldybės įmonių veiklą grynasis pelnas dažnu atveju nėra pagrindinis veiklos įvertinimas, tačiau penkių savivaldybės valdomų įmonių – **UAB „Jonavos vandenys“, UAB „Jurbarko autobusų parkas“, UAB „Šilalės autobusų parkas“, UAB „Širvintų vandenys“, UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras** – vadovai gavo metines premijas nepaisant patirto nuostolio, o premijos buvo paskirtos už gerus rezultatus be konkrečių rodiklių. Dviejų įmonių – **UAB „ID Vilnius“** ir **UAB Tauragės šilumos tinklai** – grynojo pelno rezultatas 2023 metais buvo neigiamas, tačiau šių įmonių vadovams buvo paskirtos premijos už įgyvendintus rodiklius. Dar dviejų įmonių – **UAB „Jurbarko vandenys“, UAB „Panevėžio gatvės“** – vadovai gavo premijas iš sutaupytų lėšų, skirtų darbo užmokesčiui.

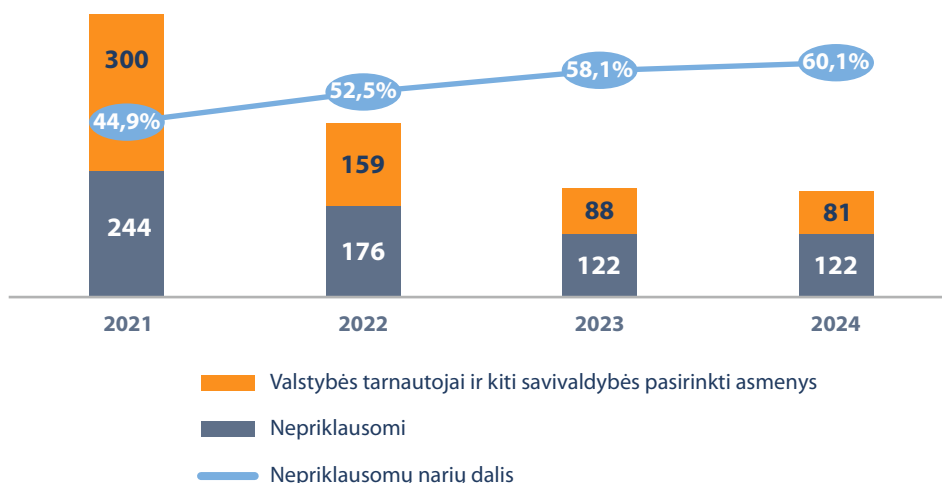
Iki 2024 metų pabaigos 46 įmonėse buvo sudaryti kolegialūs organai, iš kurių dvejose – AB „Kauno energija“ ir AB „Klaipėdos energija“ buvo sudaryta dviejų pakopų valdymo sistema su stebėtojų taryba ir valdyba, dar vienoje – AB „Panevėžio specialusis autotransportas“ buvo sudaryta tik stebėtojų taryba, o likusiose – valdyba su priskirtomis stebėtojų tarybos funkcijomis. Siekiant paprastumo, toliau kolegialūs priežiūros ir valdymo organai bus vadinami valdybomis.

Lyginant su ankstesniu laikotarpiu, SVĮ valdybų skaičius sumažėjo vienu kolegialiu organu. Pabrėžtina, jog 2022 metų pabaigoje veikė 79 valdybos 32-jose savivaldybėse, o 2021 metais – 106 valdybos 32-jose savivaldybėse. Šie valdybų mažėjimo pokyčiai sietini su LRV 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimu Nr. 794, reglamentavusiu privalomumo mokėti KO nariams atlygio dydį.

2024-ųjų metų pabaigoje SVĮ valdybose buvo 203 pozicijos, iš kurių 122 pozicijos buvo skirtos nepriklausomiems nariams. Tai sudarė 60,0 proc. visų valdybos narių pozicijų. Valstybės tarnautojai užėmė 70 valdybos narių pozicijų ir tai sudarė 34,5 proc. visų valdybos narių pozicijų. Likusias 11 vietų užėmė kiti asmenys – tai buvo ir mažumos akcininkų pasirenkami atstovai, arba darbuotojų atstovai savivaldybės įmonėse.

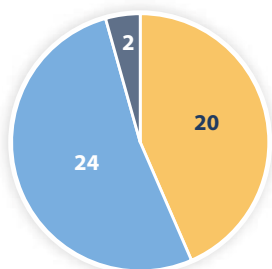
Vertinant nepriklausomų ir priklausomų valdybos narių santykį, pastebima, jog nepriklausomų narių dalis nuosekliai auga – jei 2021 metų pabaigoje nepriklausomų narių santykis sudarė 44,9 proc., tai 2024 metų pabaigoje šis santykis jau siekė 60,1 proc. Vis dėlto, VKC pastebi, jog ne visais atvejais visi „nepriklausomais“ valdybų nariais laikomi kandidatai iš tiesų atitinka nepriklausomumo reikalavimus.

KOLEGIALIŲ ORGANŲ NARIŲ DINAMIKA

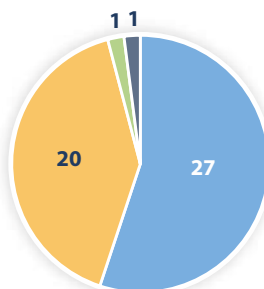
Žvelgiant į valdybų pirmininkus, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, situacija išlieka panaši. EBPO gairių VI.F. punkte pažymima, jog valdybos pirmininko rolę turėtų užimti nepriklausomas narys. Vis dėlto, daugiau nei pusėje (24-iose iš 46-ių) valdybų pirmininko pareigas ėjo valstybės tarnautojas, dvidešimtyje valdybų pirmininko pareigas ėjo nepriklausomas narys, dar dvejose įmonėse 2024 metų pabaigoje valdybos pirmininkas paskirtas nebuvo. Lyginant su 2023 metais, nepriklausomų pirmininkų skaičius nepasikeitė, valstybės tarnautojų pirmininkų skaičius sumažėjo dėl sumažėjusio valdybų skaičiaus. Taip pat, 2024 metais nebeliko atvejų, kada valdybos pirmininko pareigas užimtų įmonės vadovas – toks atvejis 2023 metų pabaigoje fiksuotas Vilniaus rajono savivaldybei priklausančioje įmonėje SJ „Vilniaus rajono autobusų parkas“.

Valdybų pirmininkų pasiskirstymas pagal kategorijas, 2024m.

■ Nepriklausomas
■ Valstybės tarnautojas
■ Nepaskirtas

Valdybų pirmininkų pasiskirstymas pagal kategorijas, 2023m.

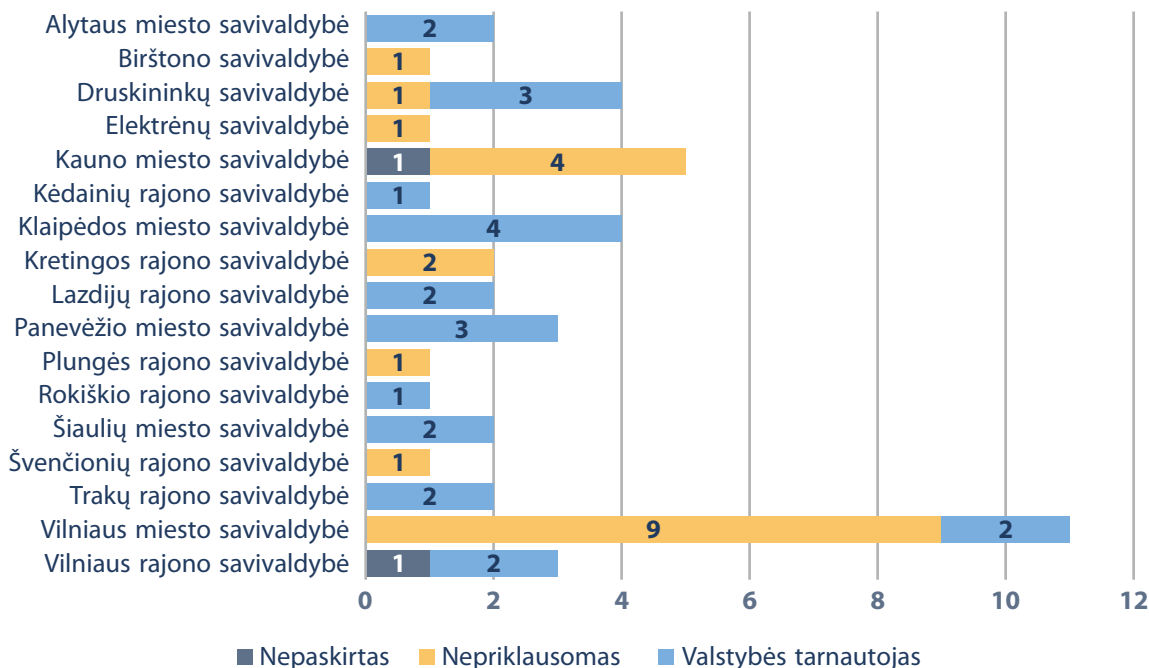

■ Valstybės tarnautojas
■ Įmonės vadovas
■ Nepriklausomas
■ Nepaskirtas

Žvelgiant į valdybos pirmininkų kategorijų pasiskirstymą pagal savivaldybes, išsiskiria dvi – Vilniaus ir Kauno miesto savivaldybės, kuriose didžiojoje dalyje įmonių valdybų pirmininkai yra nepriklausomi nariai. Vilniuje iš vienuolikos sudarytų valdybų, devyniose dirba nepriklausomi pirmininkai, Kaune – keturiose iš penkių valdybų pirmininkų pareigas užima ne savivaldybės administracijos darbuotojai, vienoje įmonėje – **UAB „Stoties turgus“** – valdybos pirmininkas nebuvo paskirtas. Šiose dviejose savivaldybėse ne valstybės tarnautojų pirmininkų santykis sudaro 65 proc. visų nepriklausomų pirmininkų Lietuvos SVĮ sektoriuje. Kretingos rajono savivaldybėje abiejų įmonių valdybų pirmininkai buvo nepriklausomi, Birštono, Elektrėnų, Plungės rajono ir Švenčionių rajono savivaldybėse buvo po vieną įmonę, kurioje buvo sudaryta valdyba, ir jų pirmininkais buvo paskirti nepriklausomi nariai.

Devyniose savivaldybėse visų įmonių valdybų pirmininkais buvo paskirti valstybės tarnautojai (savivaldybės administracijos darbuotojai). Tai – Alytaus miesto, Kėdainių rajono, Klaipėdos miesto, Lazdijų rajono, Panevėžio miesto, Rokiškio rajono, Trakų rajono ir Vilniaus rajono savivaldybės. Taip pat, trijose iš keturių Druskininkų savivaldybės įmonių valdybų administracijos darbuotojai užima pirmininko pareigas.

VALDYBŲ PIRMININKAI PAGAL SAVIVALDYBES, 2024M.

Be nepriklausomumo, valdybose turi būti užtikrintos ir tam tikros kompetencijos, kurias turėtų padengti kvalifikuoti savo sričių specialistai. Lietuvos Vyriausybės nutarimo Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Atrankos gairės) 7 punkte pažymėta, jog atranką inicijuojantis subjektas turi užtikrinti, jog įmonės valdyboje būtų narių, turinčių įvairių kompetencijų – finansų valdymo, finansų analizės ar audito, strateginio planavimo ir valdymo, ūkio šakos kompetencijos ar kitų, padedančių valdybai veikti efektyviai.

Atliktas SVĮ valdybų narių kompetencijų vertinimas parodė, jog ne visose įmonėse yra užtikrinamos būtiniausios kompetencijos valdybai – finansų valdymo, analizės ir audito, strateginio planavimo bei ūkio šakos. Finansų valdymo kompetencija buvo padengta 34-iose iš 46-ių analizuojamų įmonių, t.y. 73,9 proc. įmonių nurodė, jog turėjo šios kompetencijos atstovą valdyboje. Strateginio planavimo ir valdymo kompetencija buvo padengta 37-iose iš 46-ių įmonių, tai sudarė 80,4 proc. visų įmonių, turėjusių valdybą. Ūkio šakos kompetencija buvo padengta 31 įmonėje, tai sudarė 67,4 proc.

Taip pat, 13-ikoje įmonių valdybų turėjo narių su teisės kompetencija. Keleto įmonių valdybose yra narių, kurie turi verslo plėtros arba inovacijų ir technologijų kompetencijas.

Be aukščiau paminėtų kompetencijų, pastebėti keli atvejai, kur valdybos narių kompetencijos yra mažiau įprastos praktikoje, kaip „ekonomikos“, „mechanikos“, „vadybos“ ar „inžinerijos“. Bendrai paėmus, matoma, jog daugelyje įmonių nėra sudarytų valdybos narių kompetencijų matricų, kuriose būtų aiškiai įvardytos kompetencijų sritys ir reikalinga patirtis užimti šias pozicijas. Kompetencijų matrica padeda išgryninti valdybos dydį ir būtiniausias kompetencijas, o tai svarbu norint turėti optimalaus skaičiaus ir efektyviai veikiančią valdybą, orientuotą į ilgalaikių rezultatų pasiekimą ir akcininko lūkesčių atliepimą.

Pastebima, jog atsižvelgiant į įmonės dydį, SVĮ valdybų dydis neretai yra per didelis, kas trukdo efektyviam valdybos darbui. Pavyzdžiui, dviejose labai mažose įmonėse – **AB „Druskininkų šilumos tinklai“** ir **UAB „Stoties turgus“** – valdybos narių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atitinkamai siekė 6 ir 5 narius. Įdomu tai, kad Druskininkų savivaldybei priklausančioje įmonėje 2024 metų pabaigoje dirbo 2 darbuotojai, o įmonė šilumos tinklų veiklos nevyko – visas turtas yra išnuomotas įmonei UAB „Litesko“ iki 2033-ųjų metų pabaigos. **UAB „Stoties turgus“**, kurios 51 proc. akcijų valdo Kauno miesto savivaldybė, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje dirbo vienas darbuotojas.

Mažose įmonėse valdybos narių skaičius varijuoja nuo 3 iki 6 narių. Palyginimui, Valstybės valdomose įmonėse (VVI) dažniausiai valdybos sudaromos iš trijų arba iš keturių asmenų. Šešis valdybos narius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėjo **AB „Rokiškio komunalininkas“, SĮ Šiaulių oro uostas, penkis - UAB „Trakų paslaugos“, SĮ „Vilniaus miesto būstas“, SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“.**

Vidutinių įmonių atveju, valdybos narių skaičius yra nuo 3 iki 9 narių. Palyginimui, visose vidutinio dydžio VVI valdybos buvo sudarytos iš penkių narių. Daugiausia valdybos narių tarp vidutinių įmonių turėjo naujai išrinkta **UAB „VAATC“**, kurioje dirbo 9 nariai. Tokio dydžio įmonei toks valdybos narių skaičius yra perteklinis ir tai gali trukdyti efektyviam valdybos darbui, siekiant priimti svarbiausius sprendimus.

Didelėse įmonėse valdybos narių skaičiaus vidurkis yra mažiausias iš visų ir siekia 4 narius. Kauno miesto savivaldybės įmonėse valdybose dirba trys asmenys, kitose savivaldybėse šis skaičius dažniausiai siekia 4 arba 5 narius. Daugiausia valdybos narių iš didelių įmonių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėjo **UAB „Vilniaus vandenys“**, kurios valdybą sudarė septyni asmenys – keturi nepriklausomi ir trys savivaldybės administracijos darbuotojai.

Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Įmonių skaičius, kuriose sudarytas kolegialus organas	Valdybos dydžių režisnuo mažiausios iki didžiausios
Didelė	13	13	3-7 nariai
Vidutinė	50	15	3-9 nariai
Maža	127	16	3-6 nariai
Labai maža	30	2	5-6 nariai

KOLEGIALIŲ PRIEŽIŪROS IR VALDYMO ORGANŲ NARIŲ ATLYGIS

SVĮ kolegialių organų atlygis yra reglamentuojamas Lietuvos Respublikos nutarime Nr. 1092, „Dėl Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Kolegialių organų Atlygio nutarimas). Jame nurodyta, jog Valstybės ir savivaldybės valdomų bendrovių kolegialių organų nariams rekomenduojama, kad kolegialaus organo pirmininko atlygis būtų ne mažesnis kaip 1/3 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio; kolegialaus organo nepriklausomo nario ir kolegialaus organo nario, kuris yra kitas atranką inicijuojančio subjekto pasirinktas asmuo, – ne mažesnis kaip 1/4 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio ir ne didesnis kaip bendrovės vadovo vidutinis mėnesinis darbo užmokeskis; valstybės tarnautojo – ne mažesnis kaip 1/8 ir ne didesnis kaip 1/4 bendrovės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Sprendimą dėl valdybos narių atlygio mokėjimo ir dydžio nustatymo priima įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija.

Skaičiuojant kolegialaus organo nario užmokesčio santykį su bendrovės vadovu, buvo laikoma, jog bendrovės vadovo užmokesčių sudaro pastovioji ir kintamosios atlygio dalys. Jei kintamoji atlygio dalis buvo mokama rečiau nei kas mėnesį, visa suma buvo padalinta kiekvienam mėnesiui. Taip buvo suskaičiuotas vidutinis vadovo vidutinis atlygis, nuo kurio skaičiuojamas kolegialaus organo narių atlygio santykis.

Pastebėta, jog iš 46 analizuojamų įmonių, kuriose iki metų pabaigos veikė valdyba, šešiose iš jų nepriklausomiems valdybų nariams atlyginimas neviršijo 100 eurų per mėnesį ir sudarė iki 2 proc. bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio. Tai - **AB „Druskininkų šilumos tinklai“, UAB „Druskininkų vandenys“, UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“, UAB „Druskininkų butų ūkis“, SĮ Šiaulių oro uostas ir SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas.**

Dveiose įmonėse – **UAB „Alytaus šilumos tinklai“ ir UAB „Lazdijų šiluma“** nepriklausomiems valdybos nariams mokamas atlygis sudarė apie 1/8 nuo bendrovės vadovo mėnesinio darbo užmokesčio, o tai ne iki galo atitinka Kolegialių organų Atlygio nutarime numatytą gairių. Dar šešiose įmonėse – **UAB „Dzūkijos vandenys“, UAB „Kauno vandenys“, UAB Kretingos šilumos tinklai, SĮ „Susisiekimo paslaugos“, UAB „VAATC“, SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** – nepriklausomiems valdybų nariams mokamas atlygis siekė apie 1/5 bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio.

Kolegialių organų Atlygio nutarime valstybės tarnautojams yra nustatyta riba (nuo 1/8 iki 1/4 vadovo vidutinio darbo užmokesčio), kurios ataskaitiniu laikotarpiu laikėsi 23 įmonės. Vis dėlto, aštuoniose įmonėse valstybės tarnautojams buvo mokamas gerokai mažesnis atlygis, nesiekiantis nė 10 proc. nuo bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio. Taip pat, pastebėta, jog vienos įmonės – **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** – valstybės tarnautojų (savivaldybės paskiriamų atstovų) darbo užmokeskis viršijo nutarime numatytas ribas ir sudarė 30,5 bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio. Visose kitose įmonių valdybose valstybės tarnautojams buvo mokamas atlygis, patenkantis į nutarime išdėstytą ribų rėžį.

EBPO pažymi, jog valdybų pirmininkams turėtų būti mokamas nuo 1,5 iki 2,5 karto didesnis atlygis nei likusiems valdybos nariams. Tačiau analizuojant Lietuvos atvejį, EBPO taip pat pastebi, jog šiuo metu pagal galiojančius teisės aktus, valdybos pirmininko teisės ir pareigos yra labai panašios kaip ir kitų valdybos narių, todėl atlygio skirtumai nėra tokie dideli. Nepaisant to, Kolegialių organų Atlygio nutarime yra numatyta, jog valdybos pirmininkui turėtų būti mokamas atlygis, ne mažesnis kaip 1/3 bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio.

Analizuojant SVĮ valdybų pirmininkų atlygius, 2024 metais 19-oje įmonių valdybų pirmininkams buvo mokamas atlygis laikantis Kolegialių organų atlygio nutarime išdėstytų nuostatų. Pažymėtina, jog Vilniaus miesto savivaldybėje daugeliu atveju valdybos pirmininkams mokamas toks pat atlygis kaip ir kitiems nepriklausomiems valdybos nariams. Likusių 26-ių analizuojamų valdybų pirmininkams mokamas atlygis nesiekė numatytų reikalavimų. 13-oje šių įmonių valdybos pirmininko poziciją užėmė valstybės tarnautojas (savivaldybės darbuotojas) ir jiems buvo nustatomas toks pat atlygis, kaip nepriklausomiems valdybų nariams.

Taip pat, atkreiptinas dėmesys, kad Vilniaus miesto savivaldybės valdomos **UAB „Grinda“** valdybos pirmininko pareigas užima valstybės tarnautojas, tačiau jo atlygis siekė 1/4 bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio, kai kitiems nepriklausomiems nariams atlygis siekė 1/3 bendrovės vadovo vidutinio darbo užmokesčio.

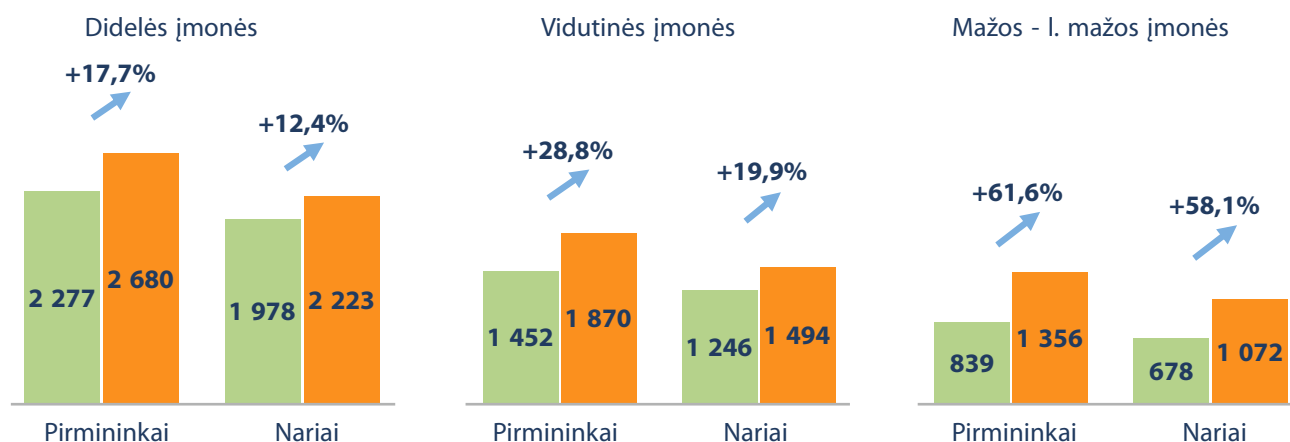
Pilnai Kolegialių organų Atlygio nutarime nustatytų atlygio dydžių 2024 metais laikėsi 19 įmonių - **AB Birštono sanatorija „Versmė“, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“, AB „Kauno energija“, UAB „Kauno autobusai“, UAB „Kauno švara“, UAB „Kėdubusas“, UAB „Kretingos vandenys“, UAB „Lazdijų vanduo“, UAB „Plungės šilumos tinklai“, AB „Šiaulių energija“, UAB „Trakų vandenys“, UAB „Trakų paslaugos“, AB „Miesto gijos“, UAB „Vilniaus vandenys“, UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, UAB „ID Vilnius“, UAB „Nemenčinės komunalininkas“ ir UAB „Nemėžio komunalininkas“.**

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama informacija apie visų įmonių kolegialius organus ir jų laikymąsi Kolegialių organų Atlygio nutarime išdėstytą atlyginimo dydžio nuostatą (Remiamasi įmonių pateikta informacija).

Įmonė	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo nepriklausomiems nariams? (1/4 vadovo VDU)	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo valstybės tarnautojams? (1/8 vadovo VDU iki 1/4 vadovo VDU)	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo valdybos pirmininkui? (1/3 vadovo VDU)
UAB „Dzūkijos vandenys“	Ne	Taip	Ne
UAB „Alytaus šilumos tinklai“	Ne	Taip	Ne
AB Birštono sanatorija „Versmė“	Taip	Taip	Taip
AB „Druskininkų šilumos tinklai“	Ne	Ne	Ne
UAB „Druskininkų vandenys“	Ne	Ne	Ne
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Ne	Ne	Ne
UAB „Druskininkų butų ūkis“	Ne	Ne	Ne
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Taip	Taip	Taip
AB „Kauno energija“	Taip	Taip	Taip
UAB „Kauno autobusai“	Taip	Taip	Taip
UAB „Kauno vandenys“	Ne	Taip	Ne
UAB „Kauno švara“	Taip	Taip	Taip
UAB „Stoties turgus“	Taip	Taip	Ne
UAB „Kėdubusas“	Taip	Taip	Taip
AB „Klaipėdos vanduo“	Taip	Taip	Ne
AB „Klaipėdos energija“	Taip	Taip	Ne
UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Taip	Taip	Ne
UAB „Klaipėdos paslaugos“	Taip	Taip	Ne
UAB „Kretingos vandenys“	Taip	Taip	Taip
UAB Kretingos šilumos tinklai	Taip	Taip	Ne
UAB „Lazdijų šiluma“	Ne	Ne	Ne
UAB „Lazdijų vanduo“	Taip	Taip	Taip
AB „Panevėžio energija“	Taip	Taip	Ne
AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Taip	Taip	Ne
AB „Panevėžio butų ūkis“	Taip	Taip	Ne
UAB „Plungės šilumos tinklai“	Taip	Taip	Taip
AB „Rokiškio komunalininkas“	Taip	Taip	Ne
AB „Šiaulių energija“	Taip	Taip	Taip
SĮ Šiaulių oro uostas	Ne	Ne	Ne
UAB „Švenčionių komunalinis centras“	Taip	Ne	Taip

Įmonė	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo nepriklausomiems nariams? (1/4 vadovo VDU)	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo valstybės tarnautojams? (1/8 vadovo VDU iki 1/4 vadovo VDU)	Ar įmonė laikėsi Kolegialių organų atlygio nutarimo valdybos pirmininkui? (1/3 vadovo VDU)
UAB „Trakų vandenys“	Taip	Taip	Taip
UAB „Trakų paslaugos“	Taip	Taip	Taip
AB „Miesto gijos“	Taip	Taip	Taip
UAB „Vilniaus vandenys“	Taip	Taip	Taip
UAB „Grinda“	Taip	Taip	Ne
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	Taip	Taip	Taip
SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Ne	Taip	Ne
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	Taip	Taip	Ne
UAB „Vilniaus apšvietimas“	Taip	Taip	Taip
UAB „VAATC“	Ne	Taip	Ne
UAB „ID Vilnius“	Taip	Taip	Taip
SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	Taip	Taip	Ne
UAB „Nemenčinės komunalininkas“	Taip	Taip	Taip
UAB „Nemėžio komunalininkas“	Taip	Taip	Taip
SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	Ne	Ne	Ne

Kadangi kolegialių organų narių ir pirmininkų atlygis yra susietas su bendrovės vadovo vidutiniu darbo užmokesčiu, 2024 metais fiksuotas kolegialių organų narių atlygio augimas 22,8 proc. iki 1 596 eurų. Vidutinis vienos valdybos atlygis per mėnesį siekė 7 669 eurus, per metus 92 028 eurus. Didelėse įmonėse valdybos pirmininkų atlygis vidutiniškai augo 17,7 proc. iki 2 680 eurų per mėnesį, valdybos narių atlygis augo lėčiau – 12,4 proc. iki 2 223 eurų per mėnesį. Vidutinėse įmonėse fiksuota, jog valdybos pirmininkų atlygis augo 28,8 proc. iki 1 870 eurų, o kitų narių – 19,9 proc. iki 1 494 eurų. Mažose ir vidutinėse įmonėse šuolis buvo didžiausias – valdybų pirmininkams atlygis augo 61,6 proc. iki 1 356 eurų per mėnesį, nariams – 58,1 proc. iki 1 072 eurų per mėnesį. Mažų ir labai mažų įmonių kategorijoje toks reikšmingas augimas susietas su tuo, jog 2023 metais dalyje tų įmonių valdybos pirmininkams ir nariams buvo mokamas simbolinis atlygis, taip pat kai kurios šios valdybos buvo atšauktos.

Savivaldybės valdomų įmonių valdybų narių sąrašas

Žalia spalva žymimi valdybos pirmininkai

Remiamasi 2025-07-01 datai surinktais duomenimis

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
1	UAB Alytaus šilumos tinklai	Gintaras Rakaitis	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas- direktoriaus pavaduotojas AB „Panevėžio energija“- valdybos narys UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ - valdybos narys Lietuvos žaliasis aljansas valdybos narys Lietuvos Termo inžinerijos asociacija valdybos narys
		Rūta Jakubauskienė	Nepriklausomas narys	-
		Andrius Teškevičius	Nepriklausomas narys	AB „Via Lietuva“ projektų vadovas
		Neringa Rinkevičiūtė-Laurinaitienė	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės administracijos finansų ir investicijų skyriaus vedėja
2	AB Birštono sanatorija „Vermė“	Vygintas Bubnys	Nepriklausomas narys	-
		Daiva Pentiokinienė	Nepriklausomas narys	LSMU ligoninė Kauno klinikos, kardiologė
		Gintautas Žilys	Valstybės tarnautojas	Birštono savivaldybės administracijos Ūkio, turto ir kaimo plėtros skyriaus vedėjas
		Gražina Jokymienė	Kitas	AB Birštono sanatorijos „Vermė“ vyresnioji buhalterė
3	UAB Druskininkų butų ūkis	Alvydas Karlonas	Nepriklausomas narys	AB „Druskininkų šilumos“ direktorius
		Aušrelė Aukštikalnienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos architektūros ir urbanistikos skyriaus vyriausioji specialistė
		Janina Sinkevičienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos teisės ir civilinės metrikacijos skyrius, vyriausioji specialistė
		Rasa Vilūnienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos ūkio skyriaus vyriausioji specialistė
		Alvydas Valenta	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandentiekis“ direktoriaus pavaduotojas eksploatacijai
		Virginija Pavalkienė	Nepriklausomas narys	VŠĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“ direktorė
4	AB „Druskininkų šilumos tinklai“	Ramūnas Augus	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjo pavaduotojas
		Ligita Baranauskienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyriaus vedėja
		Saulius Žilevičius	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracija, Ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas
		Mindaugas Jaskelevičius	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandenys“ direktorius
		Rimas Valenta	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų vandenys“ inžinierius
		Kristina Šanturova	Nepriklausomas narys	UAB „Dzūkas“ turto vertintoja
		Vaiva Žagunienė	Valstybės tarnautojas	Turizmo komunikacijos ir kultūros skyriaus vedėja, Druskininkų savivaldybės administracija
5	UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Aušra Nedzinskienė	Nepriklausomas narys	Direktorė, VŠĮ Druskininkų jaunimo užimtumo centras
		Rimantas Palionis	Nepriklausomas narys	Direktorius, VŠĮ Druskininkų turizmo ir verslo informacijos centras
		Julija Ramanauskienė	Valstybės tarnautojas	Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja, Druskininkų savivaldybės administracija
		Evelina Raulušaitienė	Nepriklausomas narys	Direktorė, VŠĮ Druskininkų ligoninė
		Agnė Baranauskaitė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Ūkio skyriaus vedėja
6	UAB „Druskininkų vandenys“	Jurgita Balčiūtė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Finansų ir apskaitos skyriaus vedėjo pavaduotoja
		Vaiva Kirkauskienė	Valstybės tarnautojas	Druskininkų savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėja
		Vytas Chocha	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“ direktoriaus pavaduotojas
		Vladzė Prunskienė	Nepriklausomas narys	UAB „Druskininkų butų ūkis“ direktorė
		Dovilė Račienė	Nepriklausomas narys	MB „DO Consulting“ vadovas
		Daiva Miglinienė	Valstybės tarnautojas	Alytaus miesto savivaldybės Ūkio skyriaus vedėjo pavaduotoja (savivaldybės vyriausioji inžinierė)
7	UAB „Dzūkijos vandenys“	Dalė Griškonienė	Nepriklausomas narys	-
		Laurynas Jakubauskas	Nepriklausomas narys	Vilniaus miesto savivaldybė, Paslaugų skyriaus vedėjas

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
8	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Vaidotas Balynas	Nepriklausomas narys	-
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas, direktoriaus pavaduotojas UAB „Alytaus šilumos tinklai“ valdybos narys AB „Panevėžio energija“ valdybos narys
		Aldona Jakutienė	Nepriklausomas narys	UAB Monetų kalykla direktorė
		Giedrė Tomkevičiūtė-Kalinauskienė	Nepriklausomas narys	Elektrėnų savivaldybės Ūkio Plėtros ir investicijų skyriaus vedėja
9	UAB „Grinda“	Živilė Dastikienė	Valstybės tarnautojas	Elektrėnų savivaldybės Teisės ir personalo administravimo skyriaus vedėja
		Ilja Karužis	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Infrastruktūros grupės vadovas Defense Industry Trade Europe, UAB, direktorius UAB „Vilniaus viešasis transportas“ valdybos narys
		Simonas Bielskis	Nepriklausomas narys	UAB „Concretus Group“ vadovas
		Marius Švaikauskas	Nepriklausomas narys	-
		Bernardas Vilkelis	Nepriklausomas narys	AB „K2 LT“ direktorius
10	UAB „ID Vilnius“	Agnė Šataitė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vyresnioji patarėja
		Paulius Samoška	Nepriklausomas narys	UAB „Tavo imunitetas“ vadovas UAB „Baltics medical“ vadovas MB „Familia holding“ Narys
		Skirmantas Mačiukas	Nepriklausomas narys	Circle K Lietuva, UAB Generalinis direktorius
		Emilija Toleikė	Nepriklausomas narys	UAB „Kartu ratu“, finansų vadovė
		Laura Kairienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija Vyriausias miesto architektė
11	UAB Kauno autobusai	Dalius Kazlauskas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija Administracijos vadovo Vyriausiasis patarėjas Vilniaus miesto CTO narys
		Petras Ganiprauskas	Nepriklausomas narys	UAB Vičiūnai Transporto vadovas
12	AB „Kauno energija“	Mindaugas Šimkus	Nepriklausomas narys	UAB Vičiūnų grupė - Įmonių grupės ekonomikos vadovas UAB Kauno vandenys - Audito komiteto narys
		Nerijus Mordas	Nepriklausomas narys	Finansų direktorius UAB „Vičiūnų grupė“
		Algimantas Stasys Anužis	Nepriklausomas narys	Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų tarybos narys Veteranų krepšinio lygos prezidentas
13	UAB „Kauno švara“	Giedrius Kazlauskas	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB „Laustiga“
		Petras Ganiprauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Vičiūnai“ transporto vadovas
		Gediminas Ganatauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Groward group“ nekilnojamo turto skyriaus vadovas UAB „Kauno saulėtekis“ nekilnojamo turto skyriaus vadovas Buhalteris UAB „Fincomesta“
14	UAB Kauno vandenys	Roma Vosylienė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos ir finansų skyriaus vedėja
		Aida Radauskaitė	Nepriklausomas narys	UAB VG HOLDING, Teisės skyriaus vadovė UAB Nordic realty investments, direktorė UAB Anulėnų paukštynas, direktorė AS VICHUUNAI NORDIC, stebėtojų tarybos narė UAB Kauno saulėtekis, Teisės skyriaus vadovė, valdybos narė
		Radeta Savickienė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centras, valdybos pirmininkė
		Eitvydas Šlekys	Nepriklausomas narys	UAB Baltic fish export, ekonomikos vadovas
15	UAB „Kėdubusas“	Kristina Kemešienė	Valstybės tarnautojas	Kėdainių rajono savivaldybės Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja
		Gintaras Nakutis	Nepriklausomas narys	Lietuvos keleivių vežimo asociacija vadovas
		Rimantas Markauskas	Nepriklausomas narys	-
		Dalius Ramonas	Valstybės tarnautojas	Kėdainių rajono savivaldybės Teisės ir personalo skyriaus vedėja
16	AB „Klaipėdos energija“	Kristina Petraitienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija Finansų skyriaus vedėja Valdybos narys kitoje įmonėje VšĮ „Neptūno krepšinio klubas“ Stebėtojų tarybos narys kitoje įmonėje AB „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“
		Rimantas Tenenė	Kitas	UAB „Gren Lietuva“, Logistikos vadovas UAB „Gren Švenčionys“, valdybos narys
		Edvardas Simokaitis	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Turto valdymo skyriaus vedėjas UAB Klaipėdos paslaugos valdybos narys VšĮ „Klaipėdos miesto poliklinika“ stebėtojų tarybos narys VšĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“ stebėtojų tarybos narys VšĮ Jūrininkų sveikatos priežiūros centras“ stebėtojų tarybos narys

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
17	UAB „Klaipėdos paslaugos“	Edvardas Simokaitis	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, turto valdymo skyriaus vedėjas AB „Klaipėdos energija“ valdybos narys VšĮ „Klaipėdos miesto poliklinika“ stebėtojų tarybos narys VšĮ „Klaipėdos vaikų ligoninė“ stebėtojų tarybos narys VšĮ „Jūrininkų sveikatos priežiūros centras“, stebėtojų tarybos narys
		Sandra Tamašauskienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Vyriausioji patarėja UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras valdybos narys VšĮ Klaipėdos krašto buriavimo sporto mokykla „Žiemys“ valdybos narys VšĮ Klaipėdos turizmo informacijos centras valdybos narys
		Darius Butvydas	Nepriklausomas narys	UAB „Klaipėdos Laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovė“ Klientų projektų vadovas
		Artūras Drungilas	Nepriklausomas narys	UAB „Mūsų miestas“, Šaudymo vadovas UAB „Sell car“, Direktorius
18	UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Sandra Tamašauskienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Projektų finansavimo ir administravimo skyriaus vedėja VšĮ Klaipėdos krašto buriavimo sporto mokyklos „Žiemys“ kolegialaus valdymo organo narė UAB „Klaipėdos paslaugos“ audito komiteto narė ir valdybos narė
		Jolanta Ceplienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Planavimo ir analizės skyriaus vedėja VšĮ Klaipėdos futbolo mokyklos valdybos pirmininkė
		Inga Motuzienė	Nepriklausomas narys	Mykolo Romerio universiteto Teisės mokyklos lektorė (Tarptautinės ir ES teisės institutas) UAB „HAPPY MONDAY“ direktorė
		Linas Rudys	Nepriklausomas narys	AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos Teisės departamento departamento direktorius MB „Jurinet“ vadovas
19	AB „Klaipėdos vanduo“	Indrė Butenienė	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija Strateginio planavimo skyriaus vedėja MB „Strateginis planavimas“ direktorė Asociacija „Klaipėdos miesto integruotų investicijų teritorijos vietos veiklos grupė“, projekto vyr. konsultantė
		Ričardas Zulcas	Valstybės tarnautojas	VšĮ „Klaipėdos turizmo informacijos centras“, valdybos narys VšĮ „Klaipėdos kultūros fabrikas“, valdybos narys
		Regina Derkintytė - Kaupienė	Nepriklausomas narys	Klaipėdos pramonininkų asociacija, Viceprezidentė, valdybos narė
		Dominykas Jonutis	Nepriklausomas narys	MB „Paladina“ narys MB „Silverada“ narys
20	UAB „Kretingos šilumos tinklai“	Justas Gurejevas	Nepriklausomas narys	AB Šiaulių energija Finansų ir ekonomikos direktorius
		Antanas Katinas	Nepriklausomas narys	Lietuvos jūrų muziejus, Inžinerinių sistemų priežiūros ir remonto skyriaus vadovas Creara Energy Experts, konsultantas Lietuvos geotermijos asociacija, valdybos narys UAB Kretingos ŠT valdybos narys
		Titas Sereika	Nepriklausomas narys	UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ projektų vadovas UAB „Plungės šilumos tinklai“ valdybos narys
		Rolandas Baltuonis	Kitas	Generalinis direktorius, AB „Klaipėdos energija“ Tarybos narys, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija
		Renata Ambrazevičienė	Kitas	Kretingos rajono savivaldybės vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus patarėja
21	UAB „Kretingos vandenys“	Jonas Matkevičius	Nepriklausomas narys	UAB „Požeminės sistemos“ konsultantas
		Ramutė Ribinskienė	Nepriklausomas narys	UAB „Litexpo“ nepriklausoma valdybos narė, valdybos pirmininkė AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ nepriklausoma Audito komiteto narė, Audito komiteto pirmininkė AB Lietuvos paštas nepriklausoma Audito ir rizikų valdymo komiteto narė
		Vitalija Kubilienė	Valstybės tarnautojas	Kretingos rajono savivaldybės administracija Būhalterinės apskaitos skyriaus vedėja
22	UAB „Kelmės vietinis ūkis“	Romualdas Druktenis	Nepriklausomas narys	Atliekų tvarkymo, transporto ir daugiabučių namų administravimo skyriaus vadovas
		Jolanta Šimkienė	Nepriklausomas narys	Apskaitininkė
		Valdemaras Miliešius	Valstybės tarnautojas	Vairuotojas-autošaltkalvis-darbininkas
23	UAB „Lazdijų šiluma“	Kęstutis Jasiulevičius	Valstybės tarnautojas	Lazdijų rajono savivaldybės Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas
		Margarita Charitonova	Nepriklausomas narys	UAB „Inžinerijos servisas“ vykdančioji direktorė UAB „Sunprojektai“ vykdančioji direktorė MB „Juridiniai verslo sprendimai“ direktorė
		Kazys Pupinis	Nepriklausomas narys	UAB „Eleport“ direktorius Šiaulių oro uostas nepriklausomas valdybos narys
		Aivaras Tulaba	Valstybės tarnautojas	Alytaus rajono savivaldybės Komunalinio ūkio ir žemės ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojas

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
24	UAB „Panevėžio butų ūkis“	Darius Linkonas	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Statybos skyriaus vedėjas
		Donatas Mickevičius	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Investicijų projektų skyriaus vedėjo pavaduotojas
		Rokas Baliukovas	Nepriklausomas narys	VŠĮ Vilniaus universiteto Turto valdymo ir paslaugų centro direktorius
		Jovita Selelionienė	Nepriklausomas narys	AB „SEB bankas“ Nuotolinio klientų aptarnavimo vadovė
25	AB „Panevėžio energija“	Jokūbas Leipus	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros skyriaus vedėjas UAB „Liumi“ direktorius Panevėžio jachtklubo vadovas UAB „Panevėžio laisvoji ekonominė zona“ valdybos narys
		Dalius Vadluga	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Miesto infrastruktūros skyriaus vedėjas
		Rimantas Bakas	Nepriklausomas narys	Lietuvos energetikos institutas, direktoriaus pavaduotojas UAB „Alytaus šilumos tinklai“ valdybos narys UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ valdybos narys
		Egidijus Mikalajūnas	Nepriklausomas narys	UAB „SG dujos HOLDING“ plėtros direktorius
26	UAB „Plungės šilumos tinklai“ energija“	Kęstutis Butkus	Nepriklausomas narys	UAB ITALIANA LT finansų direktorius UAB Genetiniai išteklių nepriklausomas valdybos narys
		Titas Sereika	Nepriklausomas narys	UAB „Teisingi energetikos sprendimai“ projektų vadovas UAB Kretingos šilumos tinklai nepriklausomas valdybos narys
		Jūratė Garčinskaitė	Valstybės tarnautojas	Plungės rajono savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja
27	UAB „Rokiškio komunalininkas“	Regina Strumskienė	Valstybės tarnautojas	Rokiškio rajono savivaldybės Teisės ir personalo skyriaus vedėja
		Mantas Švažas	Nepriklausomas narys	Dirba pagal individualią veiklą
		Tomas Docius	Nepriklausomas narys	UAB „Ecovox“ vadovas
		Ignas Krasauskas	Nepriklausomas narys	-
		Rėdutė Dūdienė	Valstybės tarnautojas	Rokiškio rajono savivaldybės Finansų skyriaus vedėja
		Algirdas Kazinavičius	Nepriklausomas narys	UAB „Rokvesta“ direktorius AB „Rokiškio komunalininkas“ smulkusis akcininkas
28	UAB „Stoties turgus“	Antanas Etneris	Nepriklausomas narys	UAB „Mana grupė“ direktorius UAB „Wisewood“ direktorius AS „Wisewood“ direktorius AB „Kauno energija“ stebėtojų tarybos pirmininkas UAB „Saulės dukra“ direktorius UAB „Dramart“ projektų vadovas
		Gintaras Skobas	Kitas	Asociacijos Tarptautinio pramonininkų kongreso Lietuvos skyrius generalinis direktorius UAB „Kauno komprojekta“ valdybos narys ir verslo konsultantas AB „Pakruojo arka“ valdybos pirmininkas UAB „GR valda“ valdybos narys AB „Raidė“ valdybos pirmininkas
		Gediminas Ganatauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Groward group“ nekilnojamojo turto skyriaus vadovas UAB „Kauno saulėtekis“ plėtros projektų vadovas UAB „Kauno švara“ valdybos narys UAB „Fincomesta“ buhalteris
		Konstantinas Pesenka	Nepriklausomas narys	Advokatų kontora „Gustaitis, Pesenka, Sirvydis ir partneriai“ advokatas UAB „Energosistemos“ valdybos pirmininkas
		Juozas Vyšniauskis	Kitas	AB „Pakruojo arka“ direktorius
		Linas Baužys	Nepriklausomas narys	VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ generalinis direktorius
		Ričardas Tverijonas	Nepriklausomas narys	UAB „Butas 22“ direktorius UAB „VAATC“ valdybos narys
29	SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Jonas Pidkovas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Inovacijų ir technologijų grupės vadovas
		Modesta Gusarovienė	Nepriklausomas narys	UAB „LTG Link“ Verslo vystymo vadovė
		Marius Lazauskas	Kitas	Individuali veikla - finansai, investavimas
		Vaida Kalasevičienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės Strateginio planavimo ir finansų skyriaus vedėja
30	AB „Šiaulių energija“	Brigita Mareckienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės Ekonomikos skyrius vyriausioji specialistė
		Arūnas Rupšys	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB „Ruvera“
		Andrius Urbonas	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB „Glassbee“

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
31	SĮ Šiaulių oro uostas	Brigita Mareckienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vyriausioji specialistė
		Ligita Balsienė	Valstybės tarnautojas	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vyriausioji specialistė
		Andrius Antanaitis	Nepriklausomas narys	AB „Strike Aviation LT“ vadovas
		Jonas Grincius	Nepriklausomas narys	Akcinė bendrovė „Artea“ bankas finansų analitikas
		Aurelija Kuezada	Kitas	SĮ Šiaulių oro uostas, direktorė
32	UAB „Švenčionių komunalinis centras“	Vladislav Jančis	Nepriklausomas narys	Kredito unijos vadovas
		Zbignevas Jedinskij	Nepriklausomas narys	-
		Jolanta Suboč	Valstybės tarnautojas	Švenčionių rajono savivaldybė Finansų skyriaus vadovė
33	UAB „Trakų paslaugos“	Romuldas Zviagin	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas
		Danė Rudelienė	Nepriklausomas narys	Trakų rajono savivaldybės Valdymo, finansų ir ekonomikos specialistė
		Gedas Jokubauskas	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės Teisės, personalo, civilinės metrikacijos ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas
		Naglis Vyšniauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Logowin“ direktoriaus pavaduotojas UAB „Gelha“ direktorius
		Gintaras Nakutis	Nepriklausomas narys	UAB „Lonsta“ direktorius
		Ramūnas Papinigis	Nepriklausomas narys	UAB „Global Star Meat“ vadovas
34	UAB „Trakų vandenys“	Danė Rudelienė	Nepriklausomas narys	Trakų rajono savivaldybės Valdymo, finansų ir ekonomikos specialistė
		Edgaras Balšaitis	Nepriklausomas narys	Energetikas, individuali veikla susijusi su konsultavimu ir neypatingo statinio projektavimu
		Ernestas Česokas	Nepriklausomas narys	Direktorius, EC Rally team, VŠĮ
		Virginijus Jakubonis	Nepriklausomas narys	UAB „Lonsta“ direktorius
		Sigitas Radzevičius	Kitas	VĮ Valstybinių miškų urėdija padalinio pardavimų vadovas
		Svetlana Žilionienė	Valstybės tarnautojas	Trakų rajono savivaldybės administracija Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja
35	AB „Miesto gijos“	Paulius Saltonas	Nepriklausomas narys	UAB „AMBERWIND“ generalinis direktorius UAB „Penktas parkas“ direktorius Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos tarybos narys
		Edvardas Voroneckas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės Administracijos Teisės grupės vadovas
		Eglė Čiužaitė	Nepriklausomas narys	AB Lietuvos oro uostai valdybos narė UAB AKROPOLIS GROUP nepriklausoma audito komiteto narė Viešojo įstaiga „Jaunimo linija“ valdybos narė MAXIMA GRUPE, UAB, nepriklausoma audito komiteto narė
		Darius Šilenskis	Nepriklausomas narys	AB „KN Energies“ generalinis direktorius Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos (NLEA) tarybos narys Lietuvos jūrų krovybos kompanijų asociacijos tarybos narys Lietuvos jūrinis klasterio tarybos narys
		Vitalijus Orlovas	Nepriklausomas narys	UAB „Affidea Lietuva“ direktorius UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narys Lietuvos Privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos valdybos narys
36	UAB VAATC	Ieva Kuodė	Nepriklausomas narys	UAB „I asset management“, ryšių su investuotojais vadovė, fondų valdytoja UAB „Vilniaus apšvietimas“, nepriklausoma valdybos narė
		Elida Drapienė	Nepriklausomas narys	UAB „EPSO-G“ grupės projektų portfelio vadovė UAB Tetas, valdybos narė
		Ričardas Tverijonas	Nepriklausomas narys	SĮ Susisiekimo paslaugos, nepriklausomas valdybos narys
		Eugenijus Filonovas	Nepriklausomas narys	-
		Arvydas Darulis	Nepriklausomas narys	Valstybinis studijų centras, direktorius
		Eglė Bernotavičienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Atliekų tvarkymo poskyrio vedėja SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“, valdybos narė
		Aušra Šičkinienė	Valstybės tarnautojas	Ukmergės rajono savivaldybės administracijos mokesčių skyriaus vedėja
		Giedrė Tomkevičiūtė-Kalinauskienė	Valstybės tarnautojas	Elektrėnų savivaldybės administracijos ūkio plėtros ir investicijų skyriaus vedėja
		Gintaras Karanda	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos teisės skyriaus vedėjas

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
37	SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „LEANERS“ direktorius / partneris UAB „Vilniaus viešasis transportas“ valdybos narys UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narys
		Andrej Afanasjev	Kitas	SĮ Vilniaus atliekų sistemos administratorius, teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus vadovas
		Martynas Giga	Nepriklausomas narys	UAB RNDV Group, pardavimų direktorius
		Eglė Bernotavičienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus m. savivaldybės administracija, Atliekų tvarkymo poskyrio vedėja UAB „VAATC“, valdybos narė
		Mindaugas Kvekšas	Nepriklausomas narys	AB Lietuvos pašto finansų ir administravimo padalinio direktorius
38	SĮ „Vilniaus miesto būstas“	Tomas Urmanavičius	Nepriklausomas narys	AB „Amber Grid“ Organizacijos pažangos direktorius
		Edvardas Tamkevičius	Nepriklausomas narys	UAB „TAM Group“ generalinis direktorius, valdybos narys kitose grupės įmonėse
		Ana Parafinaitė	Nepriklausomas narys	„Kesko Senukai Digital“ direktorė Baltijos šalims
		Vilma Lajauskaitė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus vedėja
		Agata Isajeva	Kitas	SĮ „Vilniaus miesto būstas“ Plėtros vadovė
39	SĮ „Vilniaus rajono autobusų parkas“	Jurijus Zaranka	Nepriklausomas narys	EISMO ORGANIZAVIMO DEPARTAMENTO VADOVAS, Vilniaus viešasis transportas
		Jevgenij Stolovickij	Nepriklausomas narys	-
		Elida Mantulovė	Nepriklausomas narys	Vyr. buhalterė UAB Klaipėdos autobusų parkas
		Edita Kamčickaja	Kitas	-
40	UAB „Vilniaus apšvietimas“	Antanas Dubikaitis	Nepriklausomas narys	UAB „Leaners“ įkūrėjas ir partneris
		Ieva Kuodė	Nepriklausomas narys	UAB „I asset management“, ryšių su investuotojais vadovė, fondų valdytoja UAB „VAATC“ valdybos pirmininkė
		Karolis Matulaitis	Nepriklausomas narys	UAB „Kartu ratu“ direktorius
		Marius Švaikauskas	Nepriklausomas narys	UAB „Grinda“ valdybos narys
41	UAB „Vilniaus vandenys“	Jurgita Petrauskienė	Nepriklausomas narys	UAB „Ecoservice“ (priklauso Eco Baltia grupei) valdybos narė AS Eco Baltia, stebėtojų tarybos narė UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ valdybos narė Asociacijos „Lyderė“ valdybos narė
		Rytis Ambrazevičius	Nepriklausomas narys	Asociacija Baltic Institute of Corporate Governance, prezidentas The European Confederation of Directors' Associations (ecoDa), Audito komiteto narys
		Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „Leaners“ direktorius/partneris UAB Vilniaus viešasis transportas valdybos narys Vilniaus atliekų tvarkymo sistemos administratorius“ (VASA) valdybos narys
		Vitalijus Orlovas	Nepriklausomas narys	UAB „Affidea Lietuva“ direktorius AB Vilniaus šilumos tinklai“ valdybos narys Lietuvos privačių sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos valdybos narys
		Lina Koriznienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Organizacijos vystymo grupės vadovė VU Verslo mokyklos partnerystės docentė Lietuvos įvairovės chartijos asociacijos valdybos narė UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ valdybos narė
		Vytautas Palevičius	Valstybės tarnautojas	Vilniaus rajono savivaldybės administracijos vyriausiasis patarėjas UAB „VAATC“ patariamojo regioninio komiteto narys Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Aplinkos inžinerijos fakulteto Kelių katedros docentas Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Aplinkos inžinerijos fakulteto Kelių katedros mokslo darbuotojas
		Laurynas Jakubauskas	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Paslaugų skyriaus vedėjas
		Ilja Karužis	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Infrastruktūros grupės vadovas UAB „Grinda“ valdybos narys Defense Industry Trade Europe, UAB, direktorius
42	UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Algirdas Juozaponis	Nepriklausomas narys	UAB „Vilniaus viešasis transportas“ audito komiteto narys, pirmininkas
		Robertas Šerėnas	Nepriklausomas narys	UAB „Leaners“, direktorius UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narys SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ valdybos narys UAB „Vilniaus viešasis transportas“ audito komiteto narys
		Ignas Klimaitis	Nepriklausomas narys	Circle K Lietuva, UAB, Mobilumo ir pardavimų direktorius Baltijos šalims

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
43	UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	Robertas Vyšniauskas	Nepriklausomas narys	AB „KN Energies stebėtojų tarybos pirmininkas AB „KN Energies“ Audito bei Skyrimo ir atlygio komitetų narys UAB „EPSO-G“ valdybos pirmininkas; UAB „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komiteto pirmininkas Vilniaus universiteto Verslo mokyklos Partnerystės docentas
		Jurgita Petrauskienė	Nepriklausomas narys	AB Vilniaus vandenys“ – valdybos pirmininkė bei audito ir rizikų komiteto narė AS „EcoBaltia“ stebėtojų tarybos narė UAB „Ecoservice“ (AS EcoBaltia“ patronuojamoji įmonė) valdybos narė Asociacija „Lyderė“ valdybos narė
		Mantas Kuncaitis	Nepriklausomas narys	„MJN Global Investments Ltd“ vadovas MB „Sparkwell“ vadovas
		Edvardas Varoneckas	Valstybės tarnautojas	UAB Vilniaus šilumos tinklai valdybos narys
		Lina Koriznienė	Valstybės tarnautojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Organizacijos vystymo grupės vadovė UAB „Vilniaus vandenys“ valdybos narė Įvairovės chartijos valdybos narė Vilniaus universiteto Verslo mokyklos Partnerystės docentė

SVĮ KOLEGIALIŲ ORGANŲ SUDĖTYS

Savivaldybės valdomų įmonių valdybų narių sąrašas

Žalia spalva žymimi valdybos pirmininkai

Remiamasi 2025-07-01 datai surinktais duomenimis

Eil. nr.	Įmonė	Vardas, pavardė	Statusas	Pareigos kitose įmonėse
1	AB „Kauno energija“	Antanas Etneris	Nepriklausomas narys	UAB „Saulės dukra“ direktorius MB „Mana uoga“ vadovas UAB „Wisewood“ direktorius UAB „Mana grupė“ direktorius Projektų vadovas UAB „Dramart“
		Mindaugas Bičkauskas	Nepriklausomas narys	Direktorius UAB URBO bankas Vilniaus filialas
		Jolanta Brazaitienė	Valstybės tarnautojas	Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinio apskaitos skyriaus vedėja
2	AB „Klaipėdos energija“	Kastytis Macijauskas	Valstybės tarnautojas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, vyriausiasis patarėjas VŠĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, stebėtojų tarybos narys
		Darius Butvydas	Nepriklausomas narys	UAB Klaipėdos paslaugos, nepriklausomas valdybos narys UAB Klaipėdos Laisvosios Ekonominės valdymo bendrovė, klientų projektų ir paslaugų vadovas
		Darius Laivys	Nepriklausomas narys	Pagrindinė darbovietė: UAB „Zeelandia“ direktorius Royal Zeelandia Grupe BV (Nyderlandai), Regiono Skandinavija (Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Islandija) ir Baltijos šalys vykdomas vadovas UAB „Zeelandia“ valdybos narys AB „Klaipėdos energija“ audito komiteto narys
		Diana Grigalionienė	Kitas	UAB „Gren Lietuva“ finansų vadovė UAB „Gren Lietuva“ valdybos narys UAB „Gren Klaipėda“ valdybos narys
3	AB „Panevėžio specialus autotransportas“	Lina Bareikienė	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės Investicinių projektų skyrius, skyriaus vedėja
		Sonata Vizorienė	Valstybės tarnautojas	Panevėžio miesto savivaldybės administracija, veiklos valdymo skyriaus vedėja
		Mantas Burokas	Nepriklausomas narys	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė - generalinis direktorius
		Rokas Baliukovas	Nepriklausomas narys	Vilniaus universitetas Turto valdymo ir paslaugų centro direktorius AB „Panevėžio butų ūkis“ valdybos narys

Apibendrinti SVĮ rezultatai pagal savivaldybes 2024

							SVĮ paskirti dividendai ir pelno įmokos už 2024 metus, tenkantys savivaldybei (tūkst. eurų)		
Eil. Nr.	Savivaldybė	Į portfelį įtrauktų SVĮ skaičius*	Turtas 2024 metų pabaigoje (tūkst. eurų)	2024 metų pardavimo pajamos (tūkst. eurų)	2024 metų grynasis pelnas (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2024 metų pabaigoje	Dividendai ir pelno įmokos, iš viso	Dividendai už nekontrolinius SVĮ akcijų paketus**	ROE
1	Akmenės rajono savivaldybė	3	11 877	4 381	249	153	0		5,2%
2	Alytaus miesto savivaldybė	4	109 695	36 393	-719	352	0		-1,6%
3	Alytaus rajono savivaldybė	1	14 151	1 466	-122	41	0		-5%
4	Anykščių rajono savivaldybė	3	30 079	8 272	382	178	0		2,3%
5	Birštono savivaldybė	3	20 214	10 238	-149	276	0		-1,3%
6	Biržų rajono savivaldybė	4	15 181	3 123	-184	98	0		-2,4%
7	Druskininkų savivaldybė	4	62 022	21 925	1 306	502	0		3,5%
8	Elektrėnų savivaldybė	2	26 154	11 106	-58	214	0		-0,8%
9	Ignalinos rajono savivaldybė	4	13 832	6 684	173	195	0		-3,6%
10	Jonavos rajono savivaldybė	4	49 726	26 908	939	575	100		4,1%
11	Joniškio rajono savivaldybė	3	22 935	3 515	226	116	0		4,2%
12	Jurbarko rajono savivaldybė	4	20 637	5 299	-215	193	0		-4,4%
13	Kaišiadorių rajono savivaldybė	3	40 274	8 515	227	175	62		3,7%
14	Kalvarijos savivaldybė	1	11 334	1 581	-100	49	0		-3,8%
15	Kauno miesto savivaldybė	12	629 051	214 395	20 895	2 806	1 615		7,2%
16	Kauno rajono savivaldybė	2	55 005	7 210	140	146	0		0,7%
17	Kazlų Rūdos savivaldybė	1	6 782	2 830	-168	70	0		-8,5%
18	Kėdainių rajono savivaldybė	3	48 364	7 877	50	215	0	32	0,2%
19	Kelmės rajono savivaldybė	3	28 643	5 044	-92	129	20		-0,7%
20	Klaipėdos miesto savivaldybė	6	336 455	108 777	7 894	1 087	2 619		4,8%
21	Klaipėdos rajono savivaldybė	2	810	1 311	80	25	0	148	23,7%
22	Kretingos rajono savivaldybė	4	43 321	10 117	269	258	15		2,7%
23	Kupiškio rajono savivaldybė	3	13 758	4 362	118	128	0	14	1,7%
24	Lazdijų rajono savivaldybė	2	20 027	2 519	-138	67	0		-3,0%
25	Marijampolės savivaldybė	4	87 983	20 600	-22	340	0		-0,1%
26	Mažeikių rajono savivaldybė	6	55 613	25 099	1 301	419	25		6,1%
27	Molėtų rajono savivaldybė	4	16 451	6 142	165	166	0		2,0%
28	Neringos savivaldybė	2	10 696	1 671	-51	44	0	9	-3,2%
29	Pagėgių savivaldybė	1	5 647	759	-8	26	0		-1,9%
30	Pakruojo rajono savivaldybė	4	22 321	4 091	205	115	0		2,1%
31	Palangos miesto savivaldybė	5	42 639	17 373	753	297	0		3,2%
32	Panevėžio miesto savivaldybė	9	199 487	94 244	4 711	1 413	585		4,6%
33	Panevėžio rajono savivaldybė	0	0	0	0	0	0	13	0,0%
34	Pasvalio rajono savivaldybė	4	15 375	3 166	63	100	0	14	1,6%
35	Plungės rajono savivaldybė	4	41 805	9 117	-234	183	0		-1,9%
36	Prienų rajono savivaldybė	3	17 186	5 473	1 240	100	0		12,7%
37	Radviliškio rajono savivaldybė	3	30 902	6 429	330	112	0		4,1%
38	Raseinių rajono savivaldybė	4	40 040	9 483	210	256	0		1,3%
39	Rietavo savivaldybė	1	8 481	1 419	42	33	0		2,4%
40	Rokiškio rajono savivaldybė	3	18 495	7 222	-223	218	0	17	-3,4%
41	Skuodo rajono savivaldybė	3	17 876	2 642	12	80	0		0,1%
42	Šakių rajono savivaldybė	4	28 064	5 373	-47	136	14		-0,9%
43	Šalčininkų rajono savivaldybė	4	7 838	6 459	27	178	0	11	1,1%
44	Šiaulių miesto savivaldybė	6	251 633	61 902	4 611	882	478		3,0%
45	Šiaulių rajono savivaldybė	3	39 522	6 565	-126	184	0	11	-0,6%
46	Šilalės rajono savivaldybė	4	18 373	3 766	-5	118	0		-0,1%
47	Šilutės rajono savivaldybė	3	34 468	10 646	748	223	0		7,1%
48	Širvintų rajono savivaldybė	5	11 838	5 893	294	136	0		6,1%
49	Švenčionių rajono savivaldybė	2	17 171	3 281	-55	131	0	36	-2,8%
50	Tauragės rajono savivaldybė	5	60 641	14 986	137	338	0		0,8%
51	Telšių rajono savivaldybė	4	48 466	7 989	-359	215	0		-2,8%
52	Trakų rajono savivaldybė	2	32 421	7 630	52	208	0		0,7%
53	Ukmergės rajono savivaldybė	4	35 727	12 627	623	293	0		4,8%
54	Utenos rajono savivaldybė	6	95 965	27 313	1 058	453	299		2,7%
55	Varėnos rajono savivaldybė	4	15 301	5 964	144	157	0		1,9%
56	Vilkaviškio rajono savivaldybė	5	29 062	7 224	65	184	28		0,6%
57	Vilniaus miesto savivaldybė	11	1 055 331	512 530	24 092	4 528	12 506		3,9%
58	Vilniaus rajono savivaldybė	3	64 692	16 727	-2 548	392	0	31	-9,3%
59	Visagino savivaldybė	2	50 119	18 598	-341	328	0		-1,1%
60	Zarasų rajono savivaldybė	1	7 532	2 508	74	88	0		3,6%

*Kelių savivaldybių valdomos SVĮ, kuriose nei viena iš savivaldybių neturi kontrolinio akcijų paketo, yra įtrauktos į portfelį tos savivaldybės, kuri valdo didžiausią atitinkamos įmonės akcijų dalį.

**Savivaldybės valdomų akcijų dalis nesiekia 50 proc.

***Panevėžio rajono savivaldybė neturi nei vienos SVĮ kontrolinio akcijų paketo.

SAVIVALDYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PORTFELIO REZULTATŲ APŽVALGA

Per 2024-uosius metus savivaldybės valdomų įmonių portfelis išlaikė stabilumą – apyvarta siekė 1,5 mlrd. eurų, apskaitinė turto vertė siekė 4,2 mlrd. eurų. Visos sektoriaus įmonės per 2024 metus uždirbo 67,9 mln. eurų grynojo pelno, o tai yra 39,3 proc. mažiau nei 2023 metais. Nepaisant to, dividendų ir pelno įmokų suma savivaldybėms augo 83,7 proc. iki 18,4 mln. eurų dėl AB „Miesto gijos“ sprendimo skirti 11,0 mln. eurų dividendų Vilniaus miesto savivaldybei.

Per 2024 metus SVĮ skaičius sumažėjo nuo 225 iki 220 įmonių. Šias įmones valdė 59-ios savivaldybės – vienintelė Panevėžio rajono savivaldybė neturėjo nė vienos įmonės kontrolinio akcijų paketo. Iš 220 savivaldybės valdomų įmonių, 16-ikos įmonių teisinis statusas buvo „savivaldybės įmonė“, likusios 204 įmonės veikė po akcinės arba uždarnosios akcinės bendrovės teisiniu statusu. Į portfelį nėra įtraukiama UAB „Neringos komunalininkas“ (įmonės pagrindinė veikla – Nidos keleivinio vidaus vandenų uosto veiklos valdymas ir administravimas), kurios veikla visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu yra sustabdyta ir inicijuojamas likvidavimo procesas.

Pagrindiniai SVĮ pokyčiai, įvykę per 2024 metus:

- 2024 m. sausio 10 d. UAB „Trakų vandenys“ perėmė UAB „Trakų šilumos tinklai“ tinklų funkcijas;
- 2024 m. vasario 7 d. Širvintų rajono savivaldybė išpirkė kitiems akcininkams priklausiusias 0,088 proc. akcijas, po kurios savivaldybė valdo 100 proc. UAB „Širvintų šiluma“ akcijų;
- 2024 m. kovo 4 d. UAB „Švenčionių švara“ buvo reorganizuota prijungiant ją prie UAB „Pabradės komunalinis ūkis“, kurios pavadinimas po reorganizacijos buvo pakeistas į UAB „Švenčionių komunalinis centras“;
- 2024 m. balandžio 26 d. SĮ „Kauno planas“ buvo pertvarkyta į uždarają akcinę bendrovę;
- 2024 m. gegužės 13 d. UAB Tauragės butų ūkis po reorganizacijos buvo prijungtas prie UAB Tauragės šilumos tinklų;
- 2024 m. birželio 6 d. UAB „Visagino mechanizacija“ buvo reorganizuota prijungimo būdu prie UAB „Visagino būstas“;
- 2024 m. birželio 26 d. SĮ „Kretingos turgus“ po reorganizacijos prijungimo būdu prijungta prie SĮ „Kretingos komunalininkas“;
- 2024 m. rugsėjo 27 d. Jonavos rajono savivaldybė po viešo aukciono pardavė jai nuosavybės teise priklausiusią UAB „Jonavos knyga“;
- 2024 m. lapkričio 29 d. UAB Vildmina buvo reorganizuota ir prijungta prie UAB „Klaipėdos paslaugos“;
- 2024 m. gruodžio 12 d. dalis UAB „Kauno švara“ veiklos buvo atskirta ir perduota valdyti naujai įsteigtai įmonei UAB „Švara ID“.

Taip pat, iki 2025 m. rugpjūčio 1 d. įvyko šie pokyčiai:

- 2025 m. sausio 28 d. UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“ pakeitė savo pavadinimą į UAB „Šiaulių šviesa“, praplėsdama savo veiklą naujomis paslaugomis, susijusiomis su apšvietimu, šviesoforų ir kelio ženklų reguliavimu ar parkavimo administravimu;
- 2025 m. liepos 21 d. VĮ Turto bankas paskelbė, jog bus parduodamas 100 proc. UAB „Šakių laidotuvių namai“ akcijų paketas, pradinė akcijų paketo kaina – 341,0 tūkst. eurų.

Visos SVĮ yra suskirstytos į aštuonis sektorius – šilumos tinklų, vandentvarkos, viešojo transporto, regioninių atliekų tvarkymo centrų (RATC), miesto priežiūros ir tvarkymo, butų ūkių, daugiafunkcinių paslaugų teikimo (toliau – DPT) ir kitų įmonių. Pastarajam sektoriui priklauso įmonės, nepriskirtos nei vienam iš kitų septynių išvardytų sektorių. Daugiausia įmonių (49) yra priskirtos vandentvarkos sektoriui, kurios bendrai 2024 metų pabaigoje valdė 1,9 mlrd. eurų turto ir per ataskaitinį laikotarpį uždirbo 284,9 mln. eurų pajamų. Šilumos tinklų sektoriui priskirta 41-a įmonė. Visos įmonės kartu uždirbo 534,5 mln. eurų ir metų pabaigoje valdė 1,0 mlrd. turto. Trečiajame pagal priskirtų įmonių skaičių buvo viešojo transporto sektorius, kuriam buvo priskirtos 38-ios įmonės, kartu uždirbusios 247,7 mln. eurų pajamų ir valdžiusios 368,9 mln. eurų vertės turtą. Kitų įmonių sektoriui priskirtos 27 įmonės, generavusios 58,5 mln. eurų apyvartą ir valdžiusios turto už 139,3 mln. eurų. Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorių sudarė 22 įmonės, kurių bendros pardavimo pajamos siekė 172,7 mln. eurų ir kurių valdomo turto vertė siekė 240,2 mln. eurų. Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorių sudarė 19 įmonių, kurių apyvarta siekė 58,0 mln. eurų, o apskaitinė turto vertė – 152,9 mln. eurų. Butų ūkių sektoriui buvo priskirtos 15 įmonių, kurių bendros padavimo pajamos siekė 29,9 mln. eurų, o valdomo turto vertė siekė 114,9 mln. eurų. Mažiausias sektorius pagal priskirtų įmonių skaičių buvo Regioninių atliekų tvarkymo centrai, kuriems buvo priskirtos 8 įmonės, kartu pasiekusios 80,6 mln. eurų apyvartą ir valdžiusios turto už 211,3 mln. eurų.

Apibendrinta SVĮ finansinė informacija

Lentelėje pateikiama apibendrinta visų SVĮ finansinė informacija pagal 2024 metų finansinių ataskaitų duomenis

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	1 432 425	1 466 760	+2,4%
Pardavimo savikaina	1 169 264	1 186 296	+1,5%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	263 161	280 463	+6,6%
Pardavimo sąnaudos	30 578	33 547	+9,7%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	176 233	184 767	+4,8%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	56 351	62 149	+10,3%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	45 279	18 078	-60,1%
Finansinė ir investicinė veikla	10 984	-9 459	-
Pajamos	26 547	9 181	-65,4%
Sąnaudos	15 563	18 640	+19,8%
Iš jų: Palūkanų sąnaudos	9 423	12 804	+35,9%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	112 615	70 768	-37,2%
Pelno mokestis	758	2 825	+272,6%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	111 856	67 943	-39,3%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	3 414 297	3 575 505	+4,7%
Kitas trumpalaikis turtas	47 061	70 541	+49,9%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	222 958	203 585	-8,7%
Trumpalaikis turtas	619 815	580 774	-6,3%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	8 674	9 957	+14,8%
Turto iš viso	4 042 786	4 166 236	+3,1%
Nuosavas kapitalas	1 903 433	2 052 604	+7,8%
Dotacijos, subsidijos	1 236 374	1 207 260	-2,4%
Atidėjiniai	63 622	59 299	-6,8%
Iš viso įsipareigojimų	810 254	830 865	+2,5%
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	425 613	459 022	+7,8%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>376 086</i>	<i>406 907</i>	<i>+8,2%</i>
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	384 641	371 842	-3,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>93 366</i>	<i>73 476</i>	<i>-21,3%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	29 104	16 208	-44,3%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	4 042 786	4 166 236	+3,1%
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	2,9%	1,7%	-1,22 p.p.
ROE	6,2%	3,4%	-2,76 p.p.
D/E	23,2%	22,4%	1,3 p.p.
EBITDA	264 735	232 505	-12,2%
EBITDA marža	18,5%	15,9%	-2,63 p.p.
Veiklos pelno marža	3,9%	4,2%	0,30 p.p.
Grynojo pelno marža	7,8%	4,6%	-3,18 p.p.
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	7 866	17 148	+118,0%
Paskirtos pelno įmokos	2 134	1 218	-42,9%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	10 000	18 366	+83,7%
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	20 893	21 216	+1,5%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	3 353	3 416	+1,9%

**SVĮ PORTFELIO PARDAVIMO
PAJAMOS AUGO 2,4 PROC. IKI
1466,8 MLN. EURŲ.**

2024 metais pardavimo pajamos ir toliau augo – bendra SVĮ apyvarta siekė 1 466,8 mln. eurų, t. y. 2,4 proc. daugiau nei 2023 metais. Didžiausias pajamas kaip ir ankstesniais metais sugeneravo **šilumos tinklų** sektorius, kurio apyvarta sudarė 534,5 mln. eurų arba 36,4 proc. visų SVĮ pajamų. Visgi, šis sektorius buvo vienas iš dviejų, kuriame fiksuotas apyvartos mažėjimas – šio sektoriaus pajamos susitraukė 7,8 proc., lyginant su 2023 metais. Rezultatų kritimą nulėmė mažėjusios šilumos energijos ir žaliavų kainos bei šiltesni orai žiemos sezono laikotarpiu. Antrąją vietą pagal apyvartą užėmė vandentvarkos sektorius, kurio pajamos sudarė 284,9 mln. eurų ir padidėjo 5,1 proc., t. y. 13,9 mln. eurų. Šiam augimui daugiausia įtakos turėjo peržiūrėti vandens teikimo ir nuotekų tvarkymo įkainiai bei nežymiai augęs vartotojų skaičius. Trečias pagal generuojamas pajamas sektorius – viešasis transportas, kurio SVĮ per 2024 metus uždirbo 247,7 mln. eurų, arba 5,3 proc. daugiau nei 2023 metais. Augimą lėmė keleivių skaičiaus augimas ir išplėstas susisiekimo maršrutų tinklas.

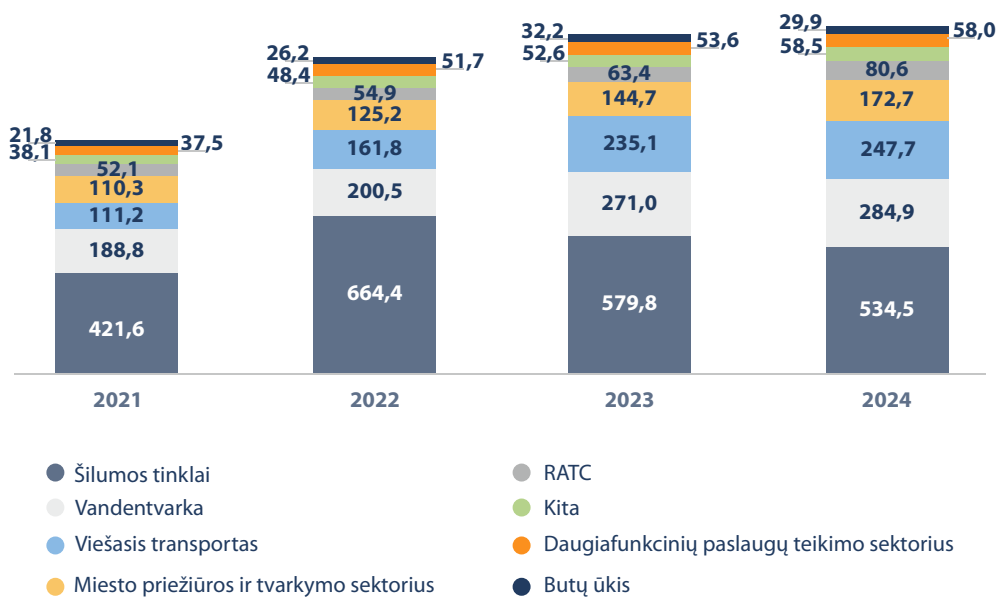
Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius taip pat parodė reikšmingą augimą – pajamos padidėjo 19,3 proc. iki 172,7 mln. eurų. Augimą lėmė augę įkainiai atliekų išvežimo veikloje didesnės miesto infrastruktūros darbų apimtys, kurių pagrindinė užsakovė yra savivaldybė. Regioninių atliekų tvarkymo centrų (RATC) sektorius augo dar sparčiau – 27,2 proc., o bendra apyvarta pasiekė 80,6 mln. eurų. Šio sektoriaus augimą lėmė ženkliai išaugę atliekų priėmimo įkainiai į Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius ar kitas atliekų surinkimo vietas.

0,0

Tuo tarpu daigafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus SVĮ sugeneravo 58,0 mln. eurų pajamų – 8,3 proc. daugiau nei pernai. Kitų įmonių sektorius fiksavo 11,3 proc. augimą – iki 58,5 mln. eurų, kurį daugiausia nulėmė augusios Vilniaus miesto savivaldybės valdomų planavimo ir projektavimo paslaugas teikiančių įmonių apyvarta. Mažiausią portfelio dalį pagal pajamas sudarė butų ūkio sektorius, kurio 2024 metų apyvarta sumažėjo 7,3 proc. iki 29,9 mln. eurų.

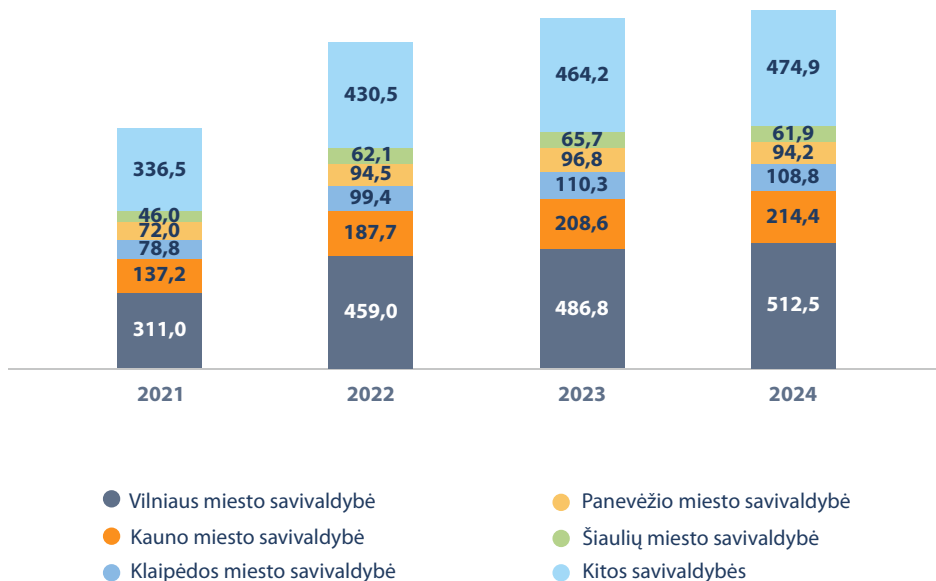
PARDAVIMO PAJAMŲ DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, MLN. EURŲ

**PENKIŲ DIDŽIŲJŲ SAVIVALDYBIŲ
SVĮ UŽDIRBO 991,8 MLN. EURŲ – 67,6 PROC.
VISŲ SVĮ PAJAMŲ**

5-ių didžiųjų miestų savivaldybių valdomos įmonės visos kartu 2024 m. uždirbo 991,8 mln. eurų pajamų, arba apie du trečdalius visų SVĮ pajamų. Šių savivaldybių bendras pajamų augimas siekė **2,4 proc.** (arba **23,6 mln. eurų**) palyginti su 2023 m. Labiausiai augo **Vilniaus miesto savivaldybės** pavaldume veikiančių SVĮ apyvarta – 2024 metais fiksuotas **5,3 proc.** arba **25,7 mln. eurų** augimas, lyginant su 2023 m. Kauno miesto savivaldybės valdomų įmonių apyvarta augo 2,8 proc. iki 214,4 mln. eurų, o kitų trijų didmiesčių SVĮ pardavimo pajamos susitraukė – Klaipėdoje fiksuotas 1,4 proc. mažėjimas iki 108,8 mln. eurų, Panevėžio miesto SVĮ pajamos mažėjo 2,6 proc. iki 94,2 mln. eurų, Šiaulių miesto SVĮ apyvarta mažėjo 5,8 proc. iki 61,9 mln. eurų. Visų kitų likusių savivaldybių valdomos įmonės 2024 metais uždirbo 474,9 mln. eurų – 2,3 proc. arba 10,8 mln. eurų daugiau nei per praėjusį ataskaitinį laikotarpį. Iš šių savivaldybių pardavimo pajamos labiausiai augo Kalvarijos ir Klaipėdos rajono savivaldybėse – atitinkamai fiksuotas 43,0 proc. ir 32,5 proc. apyvartos augimas. Kalvarijos savivaldybės atveju, pardavimo pajamų augimą lėmė vienintelės kontroliuojamos **UAB „Kalvarijos komunalininkas“** pardavimo pajamų augimas, o Klaipėdos rajono savivaldybės atveju, apyvarta augo abiejose – **UAB „Klaipėdos rajono energija“** ir **UAB „Gargždų turgus“** – įmonėse, kurios bendrai pasiekė 1,3 mln. eurų apyvartą.

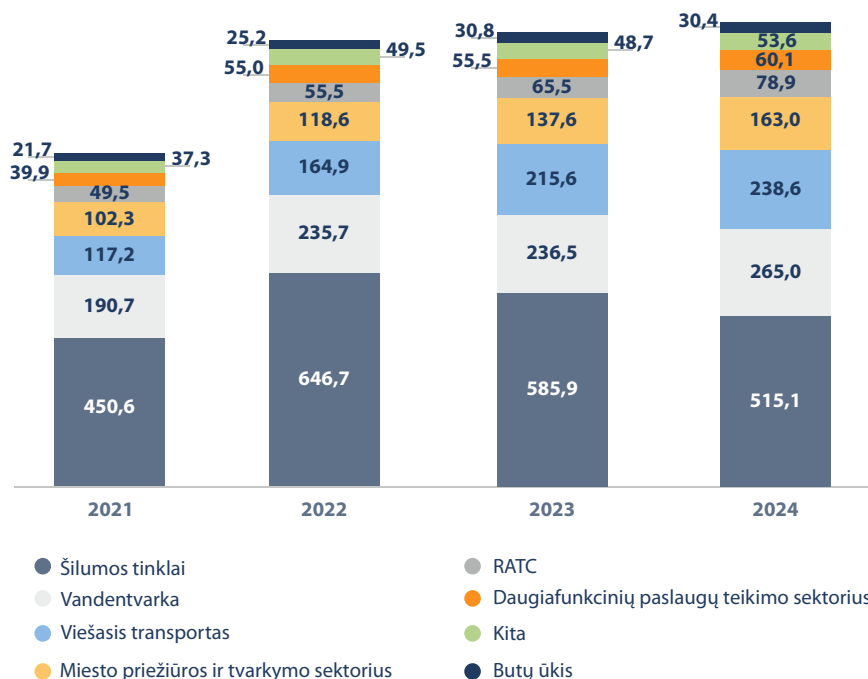
PARDAVIMO PAJAMŲ DINAMIKA PAGAL SAVIVALDYBES, MLN. EURŲ

VEIKLOS SĄNAUDOS AUGO 2,1 PROC. IKI 1404,6 MLN. EURŲ

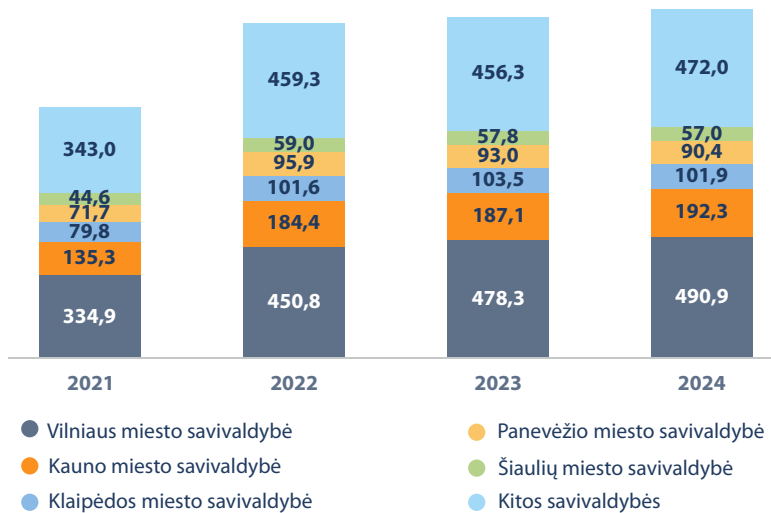
Po 2023 metų, kada buvo fiksuotas veiklos sąnaudų susitraukimas, 2024 metais SVĮ portfelyje veiklos sąnaudos vėl išaugo – jos padidėjo **2,1 proc.** ir siekė **1404,6 mln. eurų**, t. y. **+28,5 mln. eurų** daugiau nei 2023 m. Didžiausias veiklos sąnaudas, kaip įprasta, patyrė **šilumos tinklų sektorius**, tačiau jos **mažėjo 12,1 proc.** arba **70,8 mln. eurų** ir siekė **515,1 mln. eurų**. Veiklos sąnaudų sumažėjimą lėmė sumažėjusios kuro bei įsigyjamos šilumos energijos iš nepriklausomų šilumos gamintojų kainos. Tuo tarpu **vandentvarkos sektorius** fiksavo **12,0 proc. augimą** – veiklos sąnaudos išaugo iki **265,0 mln. eurų (+28,4 mln. eurų)**. **Viešojo transporto sektoriaus veiklos sąnaudos taip pat augo**: sąnaudos padidėjo **+10,7 proc.** iki **238,6 mln. eurų**. Tiek RATC, tiek miesto priežiūros ir tvarkymo sektorių įmonių sąnaudos augo sparčiausiai – per 2024 metus jos atitinkamai augo 20,5 proc. iki 78,9 mln. eurų ir 18,4 proc. iki 163,0 mln. eurų. Šių abiejų sektorių veiklos sąnaudų augimas susijęs tiek su augusiomis veiklos apimtimis, tiek nuo 2024 metų pasikeitusiais atliekų tvarkymo tarifais. Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonių sąnaudos augo 8,4 proc. arba 4,6 mln. eurų iki 60,1 mln. eurų, o kitų įmonių veiklos sąnaudos augo dešimtadaliu iki 53,6 mln. eurų. Mažiausio sektoriaus – butų ūkių – įmonių veiklos sąnaudos mažėjo 1,3 proc. iki 30,4 mln. eurų.

VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, MLN. EURŲ

Penkių didžiųjų Lietuvos savivaldybių SVĮ veiklos sąnaudos 2024 m. sudarė 932,6 mln. eurų – lyginant su 2023 metais, veiklos sąnaudos išaugo 1,4 proc. Veiklos sąnaudų augimas fiksuojamas tarp Vilniaus ir Kauno miesto SVĮ, tuo tarpu Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių miesto savivaldybių SVĮ veiklos sąnaudos mažėjo. Vilniaus atveju pagrindine veiklos sąnaudų augimo priežastimi tapo augusios viešojo transporto įmonių (**UAB „Vilniaus viešasis transportas“** ir **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**) sąnaudos bei dėl išaugusių miesto infrastruktūros darbų užsakymų augusios **UAB „Grinda“** veiklos sąnaudos. Žvelgiant į Kauno miesto savivaldybės valdomas įmones, pagal veiklos sąnaudų augimą išsiskyrė **UAB „Kauno švara“**, kurios sąnaudos augo penktadaliu daugiausia dėl išsiplėtusios paslaugų teikimo geografinės, paslaugas pradedant teikti Alytaus bei Vilniaus regionuose. Likusių savivaldybių veiklos sąnaudos augo 3,4 proc. arba 15,7 mln. eurų iki 472,0 mln. eurų. Daugeliu atveju augimą nulėmė vandentvarkos sektoriaus įmonių rezultatai, kuriose veiklos sąnaudos augo reikšmingiausiai. Vertinant pagal savivaldybes, reikšmingiausiai sąnaudos augo Trakų rajono (+2,5 mln. eurų iki 7,7 mln. eurų) bei Marijampolės (+2,4 mln. eurų iki 20,5 mln. eurų) savivaldybėse. Įdomu tai, jog sparčiau už pardavimo savikainą augo bendrosios ir administracinės sąnaudos, o didžiausiai pokyčiai šioje pelno nuostolių ataskaitos eilutėje per ataskaitinį laikotarpį užfiksuoti Birštono (+0,8 mln. eurų iki 2,1 mln. eurų) ir Utenos rajono (+0,7 mln. eurų iki 5,1 mln. eurų) savivaldybėse.

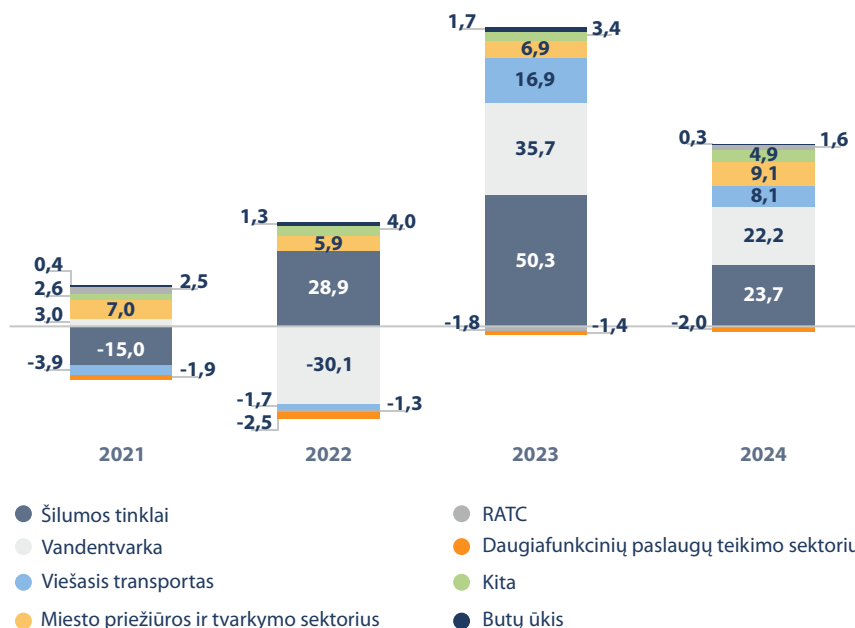
VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA PAGAL SAVIVALDYBES, MLN. EURŲ

**GRYNASIS PELNAS MAŽĖJO 39,3 PROC.
IKI 67,9 MLN. EURŲ**

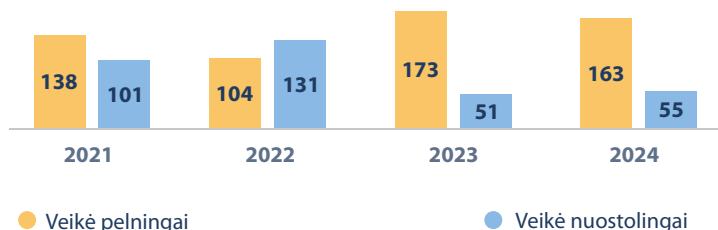
Po rekordinio 2023 metų pelningumo, 2024 metais SVĮ portfelio grynasis pelnas sumažėjo 39,3 proc. ir sudarė 67,9 mln. eurų (2023 m. – 111,9 mln. eurų). Pagrindinę šio pokyčio dalį lėmė reikšmingai mažesni šilumos tinklų sektoriaus rezultatai – šis sektorius, kuris 2023 m. sugeneravo beveik pusę viso pelno (50,3 mln. eurų), 2024 m. uždirbo tik 23,7 mln. eurų, t. y. 26,6 mln. eurų mažiau (–52,9 proc.). Tuo tarpu vandentvarkos sektorius, kuris 2023 m. taip pat prisidėjo reikšmingai (35,7 mln. eurų pelno), 2024 metais fiksavo 22,2 mln. eurų pelną – 38,0 proc. mažiau. Viešojo transporto įmonių pelnas taip pat mažėjo perpus – nuo 17,0 mln. eurų iki 8,1 mln. eurų (–52,0 proc.). Nepaisant bendros mažėjimo tendencijos, keletas sektorių finansinius metus baigė sėkmingai. Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius pasiekė 32,3 proc. pelno augimą – iki 9,1 mln. eurų. RATC sektorius iš esmės pagerino savo rezultatus: 2023 m. patyręs 1,8 mln. eurų nuostolį, šiemet sugeneravo 1,6 mln. eurų pelną, taip pagerindamas rezultatą 3,4 mln. eurų. Kitų įmonių sektoriui priskiriamos SVĮ taip pat fiksavo teigiamą pokytį – jų pelnas augo 43,0 proc. iki 4,9 mln. eurų. Tuo tarpu butų ūkio sektoriaus pelnas sumenko nuo 1,7 mln. eurų iki vos 0,3 mln. eurų (–83,0 proc.). Vienintelis sektorius, kuris išliko nuostolingas ir dar pablogino savo finansinius rezultatus, buvo daigafunkcinių paslaugų teikimo sektorius (DPT). Jo nuostolis padidėjo nuo 1,4 mln. eurų iki 2,0 mln. eurų (–41,2 proc.), tęsiant jau ketvirtus metus iš eilės truncančią neigiamą tendenciją.

GRYNOJO PELNO DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, MLN. EURŲ

Per 2024 metus 163 įmonės uždirbo grynąjį pelną, o nuostolius patyrė 55-ios įmonės. Žvelgiant pagal sektorius, 17-ioka vandentvarkos įmonių patyrė nuostolių, šilumos tinklų ir kitų įmonių sektoriuje 2024 metus nuostolingai baigė po 9-ias įmones. Dar aštuonios viešojo transporto sektoriaus įmonės buvo tarp įmonių, nuostolingai baigusių finansinius metus. Žvelgiant į kitus sektorius, daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje 5-ios įmonės veikė nuostolingai, miesto priežiūros ir tvarkymo bei butų ūkių sektoriuose – 3 įmonės, RATC sektoriuje nuostolingai veikė viena įmonė.

PELNINGAI IR NUOSTOLINGAI VEIKUSIŲ SVĮ SKAIČIUS

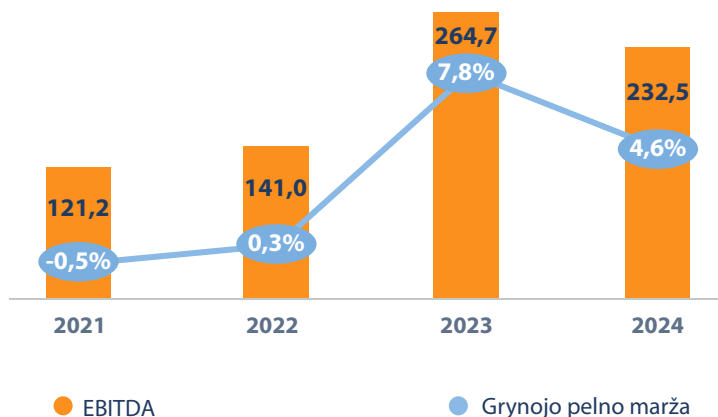

Pereinant prie akcijų valdytojų, visos trys Vilniaus rajono savivaldybės valdomos įmonės patyrė nuostolius. Pažymėtina, kad viena šios rajono savivaldybės valdoma įmonė – **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** – nuostolingai baigė septintus metus paeiliui. Taip pat nuostolius 2024 metais patyrė po tris Širvintų rajono ir Telšių rajono savivaldybių valdomas įmones.

Sumažėjęs grynasis pelnas atspindėjo ir kituose pagrindiniuose finansiniuose rodikliuose – 2024 m. SVĮ bendra EBITDA sudarė 232,5 mln. eurų, tai yra 12,2 proc. mažiau nei 2023 m. laikotarpiu. Didžiausią indėlį į šį rodiklį pateikė vandentvarkos sektoriaus įmonės, kurios sugeneravo 74,9 mln. eurų EBITDA. Šilumos tinklų sektoriuje fiksuotas reikšmingas kritimas – EBITDA sumažėjo iki 73,0 mln. eurų, t. y. 27,2 proc. mažiau nei ankstesniais metais, kai šis rodiklis siekė 100,3 mln. eurų.

Mažėjant grynajam pelnui, susitraukė ir grynojo pelningumo rodiklis – 2024 m. jis siekė tik 4,6 proc., t. y. 3,2 procentinio punkto mažiau nei 2023 m., kai grynasis pelningumas sudarė 7,8 proc.

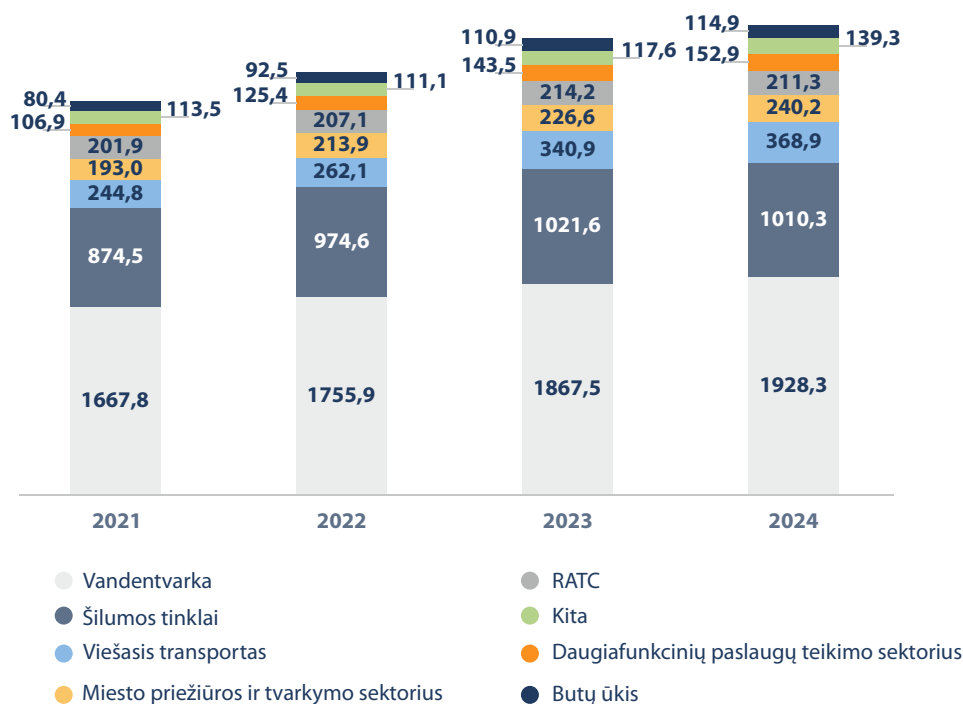
SVĮ PORTFELIO EBITDA IR GRYNJOJO PELNINGUMO DINAMIKA

APSKAITINĖ TURTO VERTĖ 2024 METŲ PABAIGOJE SIEKĖ 4 166,2 MLN. EURŲ, IŠ KURIŲ 46,3 PROC. PRIKLAUSĖ VANDENTVARKOS SEKTORIAUS ĮMONĖMS

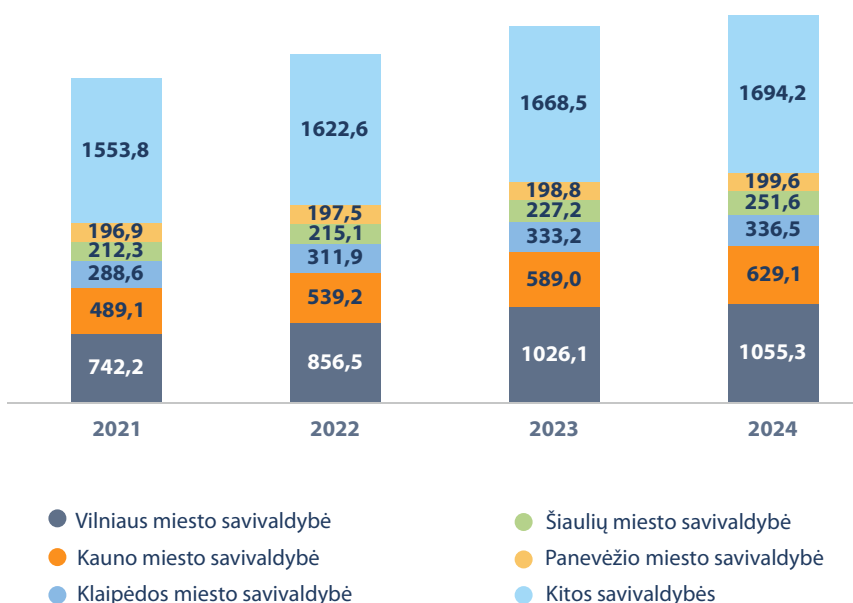
2024 metų pabaigoje SVĮ portfelio apskaitinė turto vertė siekė 4 166,2 mln. eurų, tai yra 3,1 proc. daugiau nei 2023 metais. Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausią turto dalį sudarė vandentvarkos sektoriaus įmonės, kurių turtas pasiekė 1 928,3 mln. eurų, sudarant 46,3 proc. viso SVĮ portfelio turto. Per metus šio sektoriaus turtas padidėjo 3,3 proc. Antrą pagal dydį turtą valdė šilumos tinklų sektorius, kurio apskaitinė turto vertė 2024 m. sudarė 1 010,3 mln. eurų, arba 24,2 proc. viso portfelio. Viešojo transporto sektoriaus turto vertė per metus augo 8,2 proc. iki 368,9 mln. eurų, o „Kita“ sektoriaus įmonių turtas augo 18,4 proc. – iki 139,3 mln. eurų. Turto vertės augimas taip pat fiksuotas ir kituose sektoriuose - daugiafunkcinių paslaugų teikimo (+6,6 proc. iki 152,9 mln. eurų), miesto priežiūros ir tvarkymo (+6,0 proc. iki 240,2 mln. eurų) bei butų ūkio (+3,6 proc. iki 114,9 mln. eurų).

TURTO DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, MLN. EURŲ

Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miesto savivaldybių valdomų įmonių turtas 2024 metų pabaigoje sudarė 2 472,1 mln. eurų, tai yra 4,1 proc. daugiau nei 2023 metais. Šių miestų SVĮ valdė 59,3 proc. viso SVĮ portfelio turto. Didžiausią turto vertę toliau apskaitė Vilniaus miesto savivaldybės įmonės – jų bendra turto vertė pasiekė 1 055,3 mln. eurų, t. y. 29,2 mln. eurų daugiau nei prieš metus (+2,8 proc.). Kauno miesto savivaldybės valdomos įmonės padidino savo turto vertę 40,0 mln. eurų iki 629,1 mln. eurų (+6,8 proc.). Tarp kitų didmiesčių Šiaulių miesto savivaldybė fiksavo didžiausią augimą procentine išraiška – +10,8 proc. iki 251,6 mln. eurų. Klaipėdos miesto SVĮ turto vertė augo 1,0 proc. iki 336,5 mln. eurų, o Panevėžio miesto SVĮ – 0,4 proc. iki 199,6 mln. eurų. Tuo tarpu likusių savivaldybių valdomas SVĮ turtas 2024 m. padidėjo 1,5 proc. iki 1 694,2 mln. eurų.

TURTO DINAMIKA PAGAL SAVIVALDYBES, MLN. EURŲ

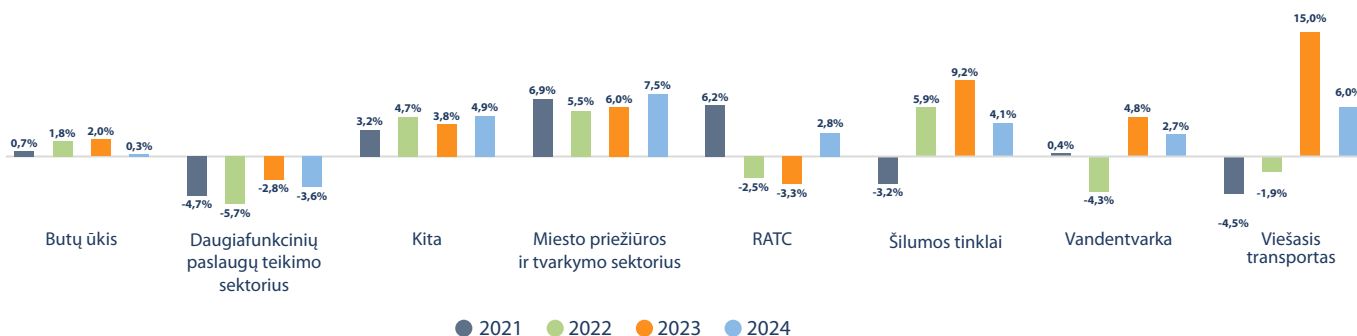

SVĮ PORTFELIO ROE SMUKO 2,8 PROCENTINIO PUNKTO IKI 3,4 PROC.

Per 2024 metus SVĮ portfelio nuosavo kapitalo vertė augo 7,8 proc. iki 2 052,6 mln. eurų. Nuosavo kapitalo struktūroje didžiausią dalį (83,7 proc.) sudarė savininko kapitalas, kurie per 2024 metus išaugo 5,6 proc., daugiausia dėl savivaldybių sprendimų didinti įstatinį kapitalą vandentvarkos sektoriaus įmonėse perduodant šio sektoriaus įmonėms valdyti ilgalaikį turtą – infrastruktūrą. Įmonių rezervų dalis per ataskaitinį laikotarpį augo 31,5 proc. ir sudarė 183,8 mln. eurų. Nepaskirstytojo pelno dalis nuosavame kapitale 2024 metų pabaigoje sudarė 100,5 mln. eurų (+17,4proc., lyginant su 2023 metų pabaiga).

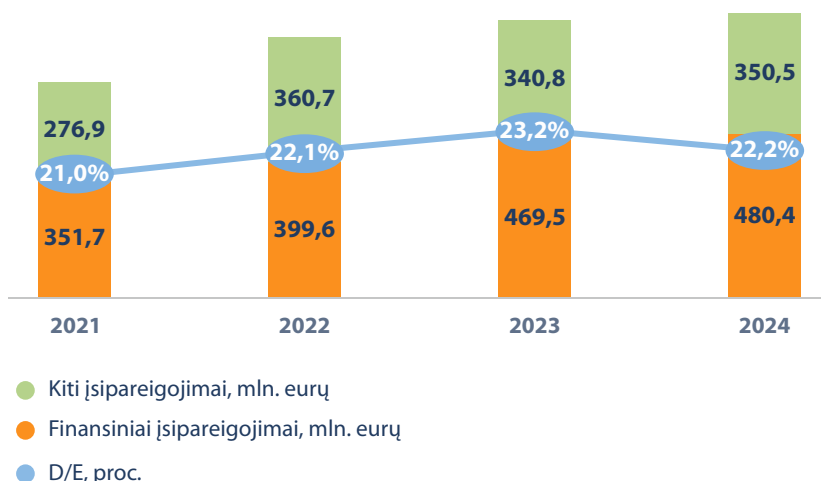
Ataskaitiniu laikotarpiu nuosavo kapitalo grąža mažėjo 2,8 procentinio punkto iki 3,4 proc. Nuosavo kapitalo grąžą augino RATC sektoriaus įmonės, kurių ROE 2024 metų pabaigoje siekė 2,8 proc. – tai yra 6,1 procentinio punkto geresnis rezultatas nei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Paskutinių 12 mėnesių ROE augo Miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriuje (+1,5 procentinio punkto iki 7,5 proc.) bei kitų įmonių sektoriuje (+1,1 procentinio punkto iki 4,9 proc.). Visuose kituose sektoriuose nuosavo kapitalo grąžos rodikliai susitraukė, o didžiausią nuosmukį fiksavo viešojo transporto sektorius, kurio paskutinių 12 mėnesių ROE susitraukė 9,0 procentiniais punktais iki 6,0 proc. Šilumos tinklų ROE krito daugiau nei dvigubai iki 4,1 proc., o vandentvarkos nuosavo kapitalo grąža susitraukė 2,1 procentinio punkto iki 2,7 proc. Vienintelis sektorius, kelerius metus paeiliui fiksavęs neigiamą ROE rodiklį, buvo daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius. Šio sektoriaus ROE per 2024 metus sumažėjo dar 0,8 procentinio punkto ir pasiekė -3,6 proc. nuosavo kapitalo grąžą. Šis sektorius yra vienintelis, kurio nepaskirstytojo pelno reikšmė yra neigiama, 2024 metų pabaigoje siekusi -9,8 mln. eurų.

NUOSAVO KAPITALO GRĄŽOS DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, PROC.

FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI AUGO 8,2 PROC. IR SUDARĖ 480,4 MLN. EURŲ

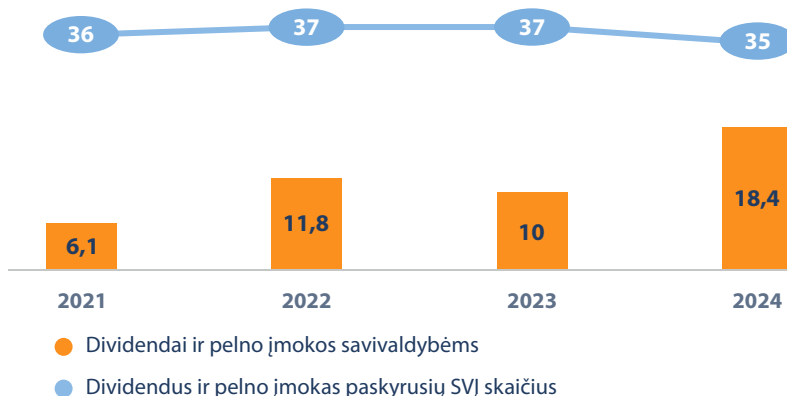
2024 metų pabaigoje SVĮ portfelio mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai sudarė 830,9 mln. eurų, tai yra 2,5 proc. daugiau nei 2023 metais. Iš jų finansiniai įsipareigojimai sudarė 480,4 mln. eurų ir per metus augo 2,3 proc. Finansiniai įsipareigojimai sudarė 57,8 proc. visų SVĮ įsipareigojimų. Didžiausią įsipareigojimų sumą turėjo vandentvarkos sektoriaus įmonės – 263,9 mln. eurų, iš jų - 190,9 mln. eurų sudarė finansinės skolos. Šis sektorius pasižymėjo stabilia finansinių skolų struktūra – pastarosios augo nežymiai (+0,1 proc.), o bendri įsipareigojimai mažėjo 1,4 proc. Šilumos tinklų sektorius, kuris 2023 m. turėjo didžiausią skolų portfelį, 2024 m. bendrus įsipareigojimus sumažino 1,9 proc., tačiau finansiniai įsipareigojimai išaugo 7,1 proc., pasiekdami 145,1 mln. eurų. Tai lėmė padidėjusį D/E (skolų ir nuosavybės santykio) rodiklį – nuo 23,6 proc. iki 24,4 proc. Viešojo transporto sektorius išlaikė aukščiausią skolos ir nuosavybės santykio rodiklį – 2024 m. pabaigoje D/E santykis siekė 54,9 proc., šiek tiek mažiau nei 2023 m. (55,9 proc.). Finansiniai įsipareigojimai šiame sektoriuje per metus padidėjo 6,1 proc. iki 77,9 mln. eurų. Miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriaus įsipareigojimai per metus išaugo 14,1 proc., tačiau finansinės skolos sumažėjo 7,8 proc., o D/E santykis krito nuo 20,7 proc. iki 18,4 proc. Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įsipareigojimai padidėjo 20,1 proc., tačiau finansiniai įsipareigojimai mažėjo 9,7 proc., o D/E rodiklis mažėjo 4,9 procentiniais punktais iki 26,2 proc. Kita sektoriaus grupė fiksavo 34,3 proc. įsipareigojimų augimą, o finansiniai įsipareigojimai kilo 9,4 proc. D/E santykis šiek tiek sumažėjo – nuo 12,1 proc. iki 11,5 proc. Mažiausias finansinių įsipareigojimų lygis išliko butų ūkio sektoriuje – finansinės skolos sudarė vos 354,4 tūkst. eurų.

SVĮ SAVIVALDYBĖMS 2024 IŠ VISO PASKYRĖ 18,4 MLN. EURŲ DIVIDENDŲ IR PELNO ĮMOKŲ, IŠ KURIŲ 11,0 MLN. EURŲ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBEI PASKYRĖ AB MIESTO GIJOS.

Už 2024 metus SVĮ savivaldybėms paskyrė 18,4 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų – tai yra 83,7 proc. daugiau nei 2023 metais, kai savivaldybėms buvo paskirta 10 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų. Didžiausią dalį už 2024 metus paskirtų dividendų ir pelno įmokų sudarė AB Miesto gijos paskirta 11,0 mln. eurų suma Vilniaus miesto savivaldybei. Trijų savivaldybės įmonių (SĮ „Kaišiadorių paslaugos“, SĮ „Susisiekimo paslaugos“ ir SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“) paskirta pelno įmokų suma siekė 1,0 mln. eurų, o tai sudarė 5,5 proc. visos grąžos savivaldybėms. Akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių paskirti dividendai sudarė 17,1 mln. eurų arba 93,4 proc. visos finansinės grąžos savivaldybėms. Dividendus ir pelno įmokas paskyrusių įmonių skaičius išlieka panašus – 2024 m. jas paskyrė 35 įmonės, kai 2023 m. – 37 įmonės. Nekontrolinius akcijų paketus valdžiusiems fiziniams ir juridiniams asmenims SVĮ išmokėjo 0,5 mln. eurų dividendų.

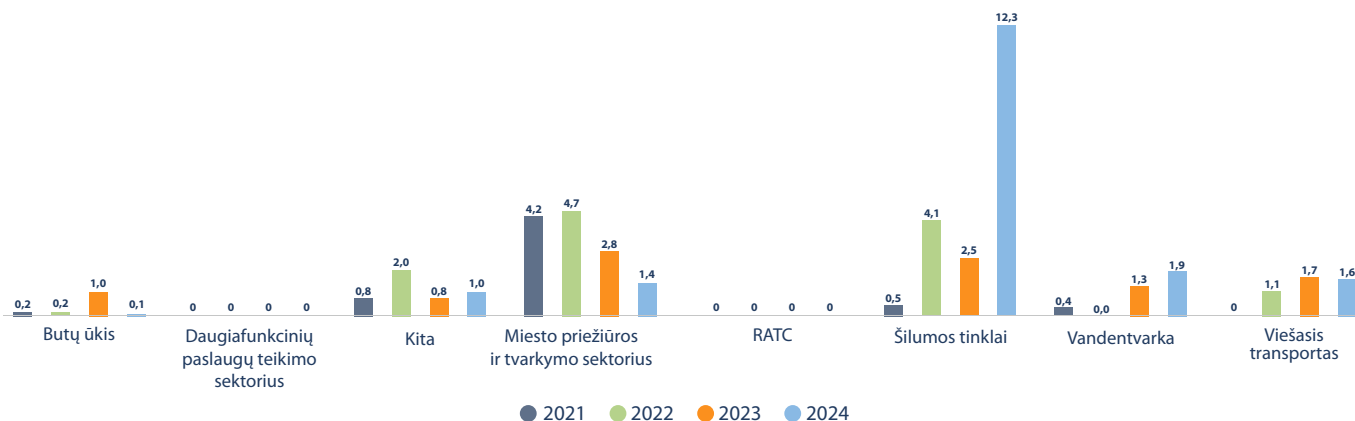
DIVIDENDŲ IR PELNO ĮMOKŲ DINAMIKA

Savivaldybių įmonių pelno įmokų mokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas. Vadovaujantis šiuo įstatymu, įmonės turi pervesti į savivaldybės biudžetą nuo 60 iki 85 proc. paskirstytinojo pelno. Konkretus įmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į įmonės per ataskaitinius metus pasiektą nuosavo kapitalo grąžos (ROE) rodiklį – kuo mažesnė grąža, tuo didesnė pelno dalis turi būti pervedama į savivaldybės biudžetą.

Savivaldybių valdomų akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių dividendų mokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas. Pagal šį įstatymą, dividendai gali būti skiriami tik tuo atveju, jei bendrovė turi teigiamą paskirstytinojo pelno (nuostolių) sumą, nėra pradelstų įsipareigojimų, yra suformuotas privalomasis rezervas, sudarantis ne mažiau kaip 10 proc. įstatinio kapitalo, ir įvykdytos kitos įstatyme nustatytos sąlygos. Vis dėlto savivaldybių valdomos bendrovės nėra teisiškai įpareigosotos skirti dividendus – sprendimą dėl jų paskyrimo priima akcininkai.

DIVIDENDŲ IR PELNO ĮMOKŲ DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS, MLN. EURŲ

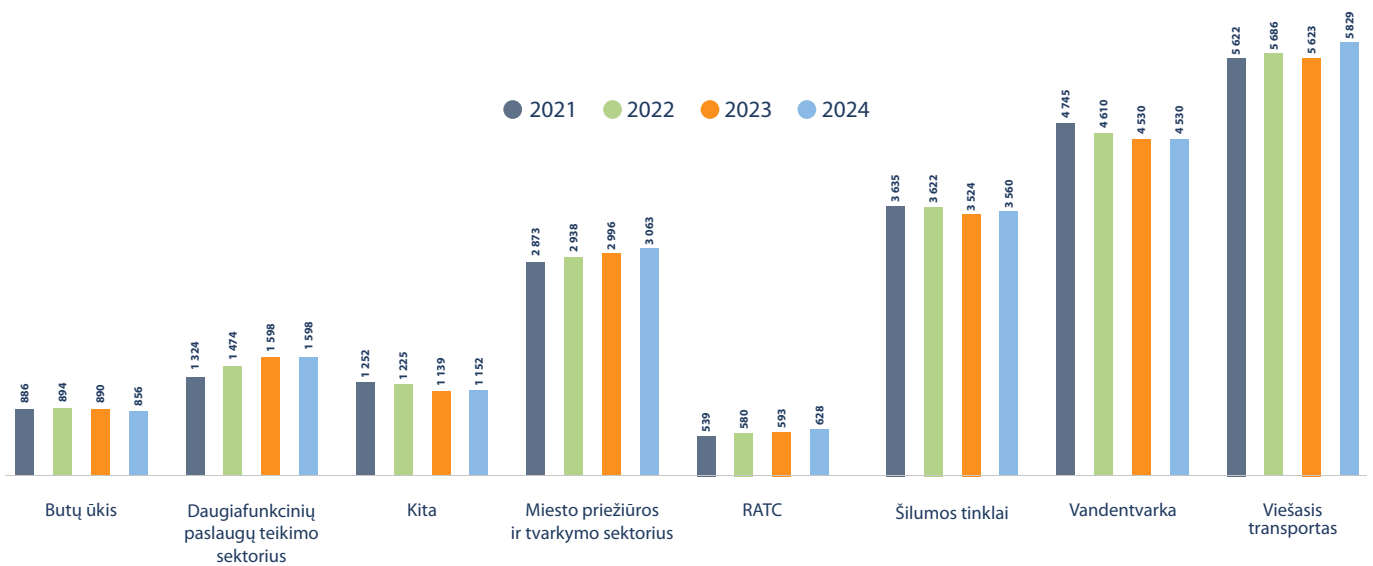
Didžiausią finansinę grąžą savivaldybėms sugeneravo septynios šilumos tinklų sektoriaus įmonės, kurios kartu išmokėjo 12,3 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų. Lyginant su 2023 m., kai šio sektoriaus įmonės pervedė 2,5 mln. eurų. Didžiąją dalį šios sumos – 11,0 mln. eurų – išmokėjo **AB Miesto gijos**, pervedusi dividendus Vilniaus miesto savivaldybei. Vandentvarkos sektoriaus įmonės taip pat reikšmingai padidino įmokas – nuo 1,3 mln. eurų 2023 m. iki 1,9 mln. eurų 2024 m. (+47,0 proc.). „Kita“ sektoriaus įmonės savivaldybėms pervedė 1,0 mln. eurų, t. y. 30,8 proc. daugiau nei praėjusiais metais. Tuo tarpu miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius, kuris 2023 m. išsiskyrė kaip vienas didžiausių dividendų mokėtojų (2,8 mln. eurų), 2024 m. šį rodiklį sumažino beveik perpus – iki 1,4 mln. eurų (–48,9 proc.). Taip pat, mažėjo ir butų ūkio sektoriaus dividendų ir pelno įmokų suma – nuo 1,0 mln. eurų iki vos 0,1 mln. eurų (–88,3 proc.). Viešojo transporto sektoriaus įmonės savivaldybėms pervedė 1,6 mln. eurų, tai šiek tiek mažiau nei 2023 m. (1,7 mln. eurų, –6,3 proc.). Atliekų tvarkymo (RATC) ir daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriai dividendų ar pelno įmokų 2023–2024 m. nemokėjo.

SVĮ DIRBUSIŲ ASMENŲ SKAIČIUS PER METUS AUGO 1,5 PROC. IKI 21 216 DARBUOTOJŲ

2024 metų pabaigoje savivaldybių valdomose įmonėse dirbo 21 216 darbuotojai, tai yra 1,5 proc. daugiau nei 2023 metais, kai šis skaičius siekė 20 893 darbuotojus. Administracijos darbuotojų skaičius išliko panašus ir sudarė 16,1 proc. nuo visų darbuotojų.

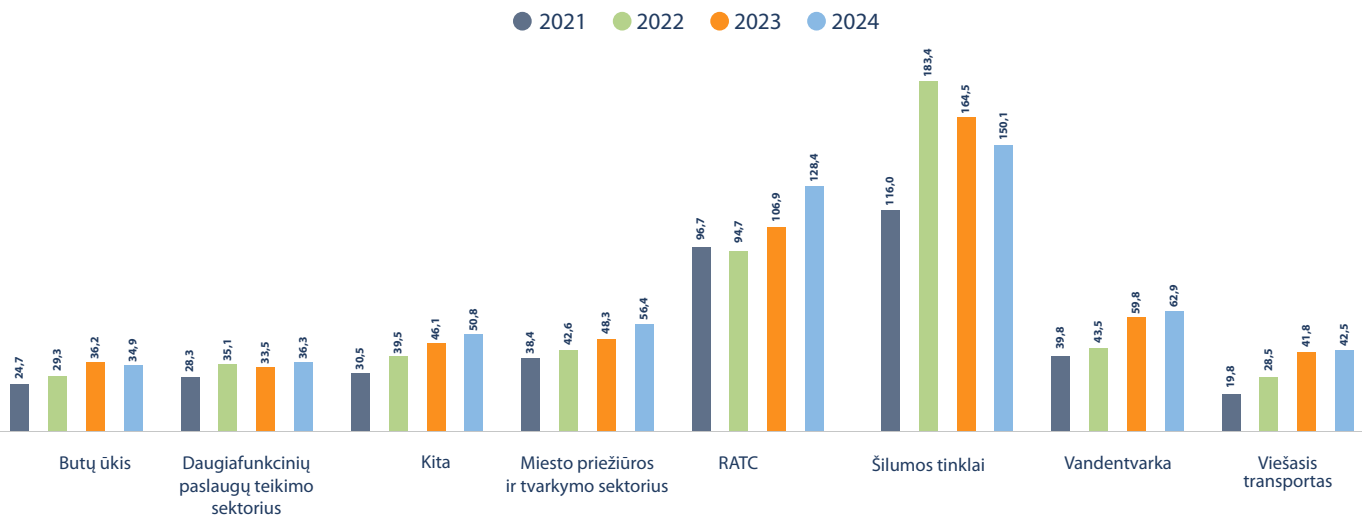
Daugiausia darbuotojų, kaip ir ankstesniais metais, dirbo viešojo transporto sektoriuje, kuriame 2024 m. dirbo 5 829 asmenys. Šis sektorius sudarė apie 27,5 proc. visų SVĮ darbuotojų. Lyginant su 2023 m., čia fiksuotas 3,7 proc. augimas – darbuotojų skaičius padidėjo 206 asmenimis. Vandentvarkos sektorius išliko antras pagal dydį – jame dirbo 4 530 darbuotojų, o šis skaičius išliko toks pat, lyginant su praėjusiais metais. Šilumos tinklų sektoriuje per metus darbuotojų skaičius augo 1,0 proc. iki 3 560 darbuotojų. Miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriuje fiksuotas 2,2 proc. darbuotojų skaičiaus augimas iki 3 063 asmenų. RATC sektoriuje augimas dar spartesnis – 5,9 proc., 2024 metų pabaigoje pasiekęs 628 darbuotojus. Tuo tarpu butų ūkio sektoriuje darbuotojų sumažėjo 3,8 proc. iki 856 asmenų. Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus darbuotojų skaičius nesikeitė ir jame liko dirbti 1 598 darbuotojai. „Kita“ sektoriaus įmonėse darbuotojų skaičius augo nežymiai +1,1 proc. iki 1 152 darbuotojų.

DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS DINAMIKA PAGAL SEKTORIUS

Vienas savivaldybių valdomose įmonėse dirbantis asmuo 2024 metais vidutiniškai uždirbo 69,2 tūkst. eurų pardavimo pajamų, t. y. 0,8 proc. daugiau nei 2023 metais (68,7 tūkst. eurų). Didžiausią darbuotojų efektyvumą ir toliau demonstravo šilumos tinklų sektorius, kuriame vienas darbuotojas vidutiniškai sugeneravo 150,1 tūkst. eurų pajamų. Nors šis rezultatas vis dar gerokai viršija kitų sektorių vidurkius, lyginant su 2023 m. fiksuotas 8,7 proc. kritimas, kai pajamos vienam darbuotojui siekė 164,5 tūkst. eurų. RATC sektorius ženkliai pagerino savo rodiklius – vieno darbuotojo sugeneruojamos pajamos padidėjo 20,2 proc. ir 2024 m. sudarė 128,4 tūkst. eurų. Tuo tarpu vandentvarkos sektoriaus darbuotojai vidutiniškai uždirbo 62,9 tūkst. eurų, o tai 5,1 proc. daugiau nei 2023 m. Augimą fiksavo ir miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius, kuriame efektyvumas didėjo 16,7 proc. iki 56,4 tūkst. eurų. Kitų įmonių sektorius taip pat fiksavo teigiamą pokytį – vidutinės pajamos vienam darbuotojui siekė 50,8 tūkst. eurų (+10,2 proc.). Nežymiai keitėsi skaitlingiausias pagal darbuotojų skaičių - viešojo transporto - sektoriaus darbuotojų efektyvumas: vidutiniškai vieno darbuotojo uždirbta pajamų suma siekė 42,5 tūkst. eurų. Mažiausias efektyvumas fiksuotas daugiavfunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje, kur vienam darbuotojui teko 36,3 tūkst. eurų pajamų (+8,3 proc. mažiau nei 2023 m.), bei butų ūkio sektoriuje, kur šis rodiklis siekė 34,9 tūkst. eurų (-3,6 proc.).

PAJAMOS, TENKANČIOS VIENAM DARBUOTOJUI, TŪKST. EURŲ

VIEŠOJO TRANSPORTO SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Savivaldybių priežiūroje 2024 metais veikė 38 viešojo transporto vežėjai, o pervežimo paslaugos buvo teikiamos visose 59-iose Lietuvos savivaldybėse. Šio sektoriaus įmonių apyvarta augo 5,3 proc. iki 247,7 mln. eurų, o grynojo pelno rezultatas siekė 8,1 mln. eurų.

Lietuvoje viešojo transporto sektoriaus veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas, Kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklės¹ ir kiti Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktai. Viešasis transportas – kaip nustato transporto veiklos pagrindų įstatymas – tai keleivių, bagažo ir (arba) krovinių vežimo nustatytais maršrutais nustatyto laiku paslauga, teikiama visiems, kurie kreipiasi. Transporto viešąjį administravimą vykdo Vyriausybė, Susisiekimo ministerija bei savivaldybių institucijos. Savivaldybių funkcija yra formuoti viešojo vietinio transporto veiklos strategiją ir organizuoti jos įgyvendinimą. Būtent savivaldybės užtikrina socialiai būtiną transporto paslaugų teikimą visuomenei. Istorškai susiklostė, kad didžiąją dalį viešojo transporto paslaugų teikia savivaldybių valdomi vežėjai, tačiau, siekdamas gerinti viešojo transporto kokybę ir efektyvumą, dalis savivaldybių yra išnuomojusios ar privatizavusios infrastruktūrą privatiems operatoriams. Tad viešojo transporto sektoriuje veikia ir privačios bendrovės, anksčiau priklausiusios savivaldybėms.

Keleivių ir krovinių vežėjų veikla yra licencijuojama: leidimai užsiimti keleivių ar krovinių vežimu išduodami pagal Vyriausybės patvirtintas kelių transporto veiklos licencijavimo taisykles. Licencijas ir jų kopijas nuo 2017 metų gruodžio išduoda Lietuvos transporto saugos administracija (LTSA) ir savivaldybių vykdomosios institucijos.

Vežėjai už keleivių vežimo paslaugų teikimą renka rinkliavas iš keleivių, daliai jų yra taikomos lengvatos. Teisę į lengvatas nustato Kelių transporto kodeksas, o pačias lengvatas, jų kategorijas, rūšis bei asmenis, kuriems jos taikomos, nustato Transporto lengvatų įstatymas. Pagal jį tam tikros keleivių grupės turi teisę viešuoju transportu naudotis nemokamai, su nuolaida arba gauti transporto išlaidų kompensaciją. Nuolaida, priklausomai nuo aplinkybių, kurios nustatytos Transporto lengvatų įstatyme, gali siekti 50 proc. arba 80 proc. Keleivinio transporto vežėjų išlaidų (negautų pajamų), susijusių su transporto lengvatų taikymu, kompensavimo (atlyginimo) tvarkos aprašas² nustato, kuriomis (valstybės ar savivaldybės) biudžeto lėšomis ir kokia tvarka kompensuojamas lengvatinis naudojimas viešuoju transportu. Valstybė kompensuoja keleivių vežimą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, t. y. keleivių vežimą autobusais daugiau kaip per dviejų savivaldybių (neįskaitant miestų savivaldybių) teritorijas, o savivaldybės – vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais.

2024 metais Lietuvoje viešojo transporto sektoriuje veikė 38 SVĮ. Šios įmonės teikia keleivių pervežimo paslaugas reguliariais miesto, priemiesčio ir tarp miestiniais maršrutais. Pagal teisinį statusą 36-ios šio sektoriaus įmonės buvo savivaldybės valdomos bendrovės, o likusios 2 – savivaldybės įmonės, kurių viena – **SI „Susisiekimo paslaugos“** – nors ir tiesiogiai nevykdo keleivių vežimo veiklos (užsiima Vilniaus keleivių vežimo organizavimu ir koordinuoja viešojo transporto bilietų platinimo sistemą bei vykdo kitas numatytas funkcijas) taip pat įtraukta į šio sektoriaus analizę.

¹2011 m. gruodžio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1434 „Dėl kelių transporto veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“

²2000 m. balandžio 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo įgyvendinimo“

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	235 144	247 665	+5,3%
Pardavimo savikaina	183 544	201 206	-9,6%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	51 600	46 459	-10,0%
Pardavimo sąnaudos	3 233	3 589	+11,0%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	28 819	33 848	+17,5%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	19 547	9 021	-53,8%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	2 518	3 472	+37,9%
Finansinė ir investicinė veikla	-1 897	-2 217	-16,8%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	20 168	10 227	-49,0%
Pelno mokestis	3 218	2 136	-33,6%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	16 950	8 141	-52,0%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	264 523	289 598	+9,5%
Trumpalaikis turtas	73 969	76 767	+3,8%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	45 365	42 948	-5,3%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2 382	2 542	+6,7%
Turto iš viso	340 873	368 907	+8,2%
Nuosavas kapitalas	131 278	141 897	+8,1%
Dotacijos, subsidijos	61 109	66 094	+8,2%
Atidėjiniai	6 134	8 180	+33,3%
Mokėtinų sumos ir kiti įsipareigojimai	136 270	146 262	+7,3%
Po vieno metų mokėtinų sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	78 210	88 291	+12,9%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	57 228	64 744	+13,1%
Per vienus metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	58 060	57 971	+0,2%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	16 170	13 156	-18,6%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	6 081	6 474	+6,5%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	340 873	368 907	+8,2%

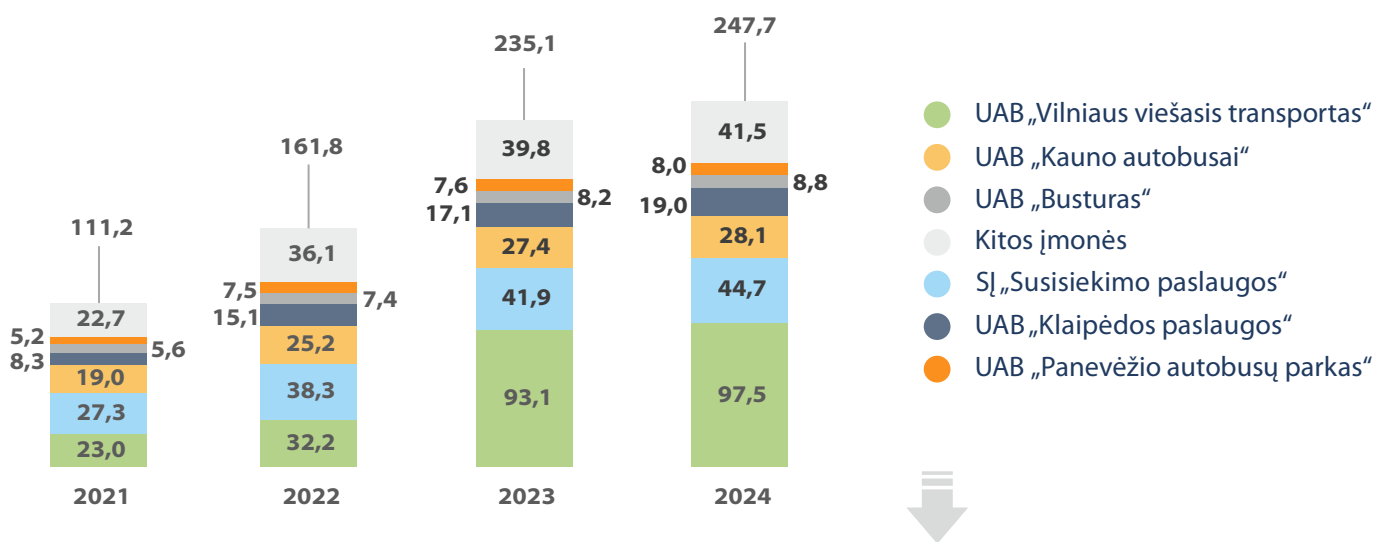
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	5,6%	2,3%	-3,3 p. p.
ROE	15,0%	6,0%	-9,0 p. p.
D/E	55,9%	54,9%	-1,0 p. p.
EBITDA	42 429	37 908	-10,7%
EBITDA marža	18,0%	15,3%	-2,7 p. p.
Veiklos pelno marža	8,3%	3,6%	-4,7 p. p.
Grynojo pelno marža	7,2%	3,3%	-3,9 p. p.

GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	669	628	-6,1%
Paskirtos pelno įmokos	1008	943	-6,5%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	1 677	1 571	-6,3%

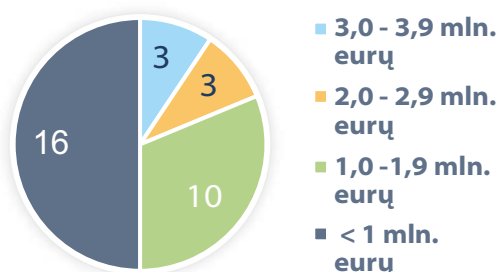
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	5 623	5 829	+3,7%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	672	696	+3,6%

SVJ viešojo transporto sektoriui priskiriamų įmonių pardavimo pajamos 2024 metais augo 5,3 proc. arba 12,5 mln. eurų. Jei 2023 metais sektorius uždirbo 235,1 mln. eurų, tai ataskaitiniais metais sektoriaus SVJ bendra apyvarta siekė 247,7 mln. eurų. Tam įtakos turėjo 1,3 proc. didėjęs keleivių skaičius. Kaip ir ankstesniais metais, daugiausiai pajamas generavo didžiųjų miestų savivaldybių įmonės: **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, **UAB „Kauno autobusai“**, **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, **UAB „Busturas“** bei **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**. Visų šių įmonių pajamos augo, o bendra apyvarta sudarė 83,2 proc. arba 206,2 mln. eurų viso sektoriaus pajamų. Daugiausia sektoriaus pajamų sugeneravo **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** kurios pagrindinė veikla keleivių vežimas autobusais ir troleibusais Vilniaus mieste ir priemiestyje 97,5 mln. eurų t.y. 4,7 proc. daugiau lyginant su 2023 metais arba 39,4 proc. visų sektoriaus pajamų. Pajamų augimui įtakos turėjo išaugęs bendras keleivių skaičius. Antra pagal generuojamas pajamas buvo **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, kurios tikslas iš esmės yra užtikrinti kokybišką judėjimą Vilniaus mieste, t. y. organizuoti viešąjį transportą, administruoti automobilių stovėjimo aikštes ir pan., ataskaitiniu laikotarpiu uždirbo 6,8 proc. daugiau nei praėjusiais metais – 44,7 mln. eurų pagrindinės veiklos pajamų. Didžiausią dalį įmonės pajamų struktūroje sudaro pajamos už viešojo transporto bilietų pardavimą, kurios didėjo 2,2 mln. eurų arba 7,1 proc. **UAB „Kauno autobusai“** apyvarta didėjo 2,7 proc. iki 28,1 mln. eurų daugiausiai dėl 3,4 proc. iki 45,9 mln. didėjusio pervežtų keleivių kiekio. **UAB „Klaipėdos paslaugos“** pajamos didėjo 10,7 proc. ir siekė 19,0 mln. eurų. Pajamų augimą įtakoją keleivių vežimų pajamų augimas 7 proc., lyginant su praėjusiais metais. **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** uždirbo 5,4 proc. daugiau pajamų – 8,0 mln. eurų. **UAB „Busturas“** apyvarta augo 6,7 proc. ir siekė 8,8 mln. eurų. Reikšmingiausias pokytis buvo fiksuotas **UAB „Ukmergės autobusų parkas“**, kurios pagrindinės veiklos pajamos per metus padidėjo 22,3 proc. iki 2,0 mln. eurų. Iš miesto pervežimo pajamos augo 7 proc., iš užsakomųjų maršrutų – 64 proc., iš atliekų tvarkymo – 25 proc.

Pardavimo pajamų dinamika, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas

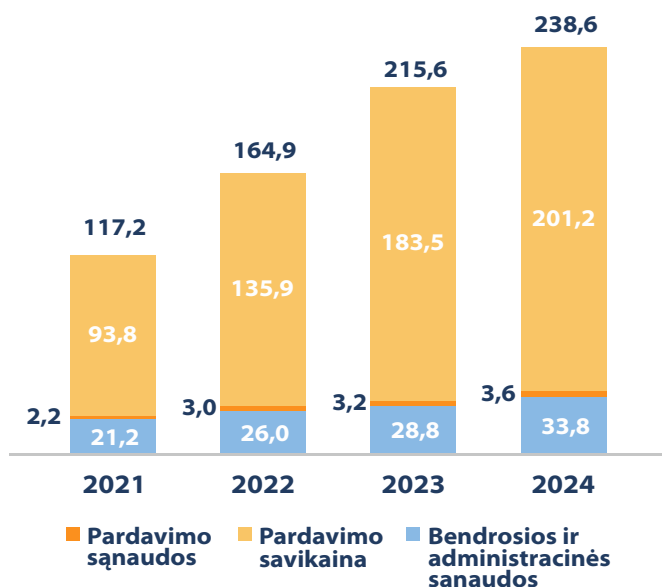

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais

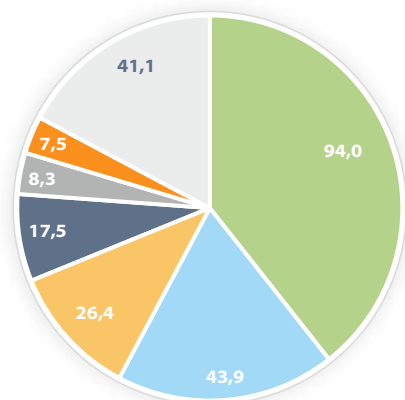
UAB Mažeikių autobusų parkas	3,8
UAB „Jonavos autobusai“	3,7
SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	3,5
UAB „Šalčininkų autobusų parkas“	2,6
UAB „Marijampolės autobusų parkas“	2,4
Kitos įmonės	25,5

Viešojo transporto sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos, lyginant su 2023 metais augo 10,7 proc. Sektoriaus SVĮ metus užbaigė patirdamos 238,6 mln. eurų sąnaudų, kas sudarė 17,0 proc. viso SVĮ portfelio kaštų. Nagrinėjamo sektoriaus sąnaudų struktūroje didžiausią dalį užima savikaina, ataskaitiniais metais ji siekė 84,3 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Didžiųjų miestų įmonės, uždirbusios daugiausiai pajamų, patyrė ir daugiausiai sąnaudų, kurios bendroje sumoje siekė 197,5 mln. eurų, t. y. 82,8 proc. viso sektoriaus sąnaudų. **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** sąnaudos be kompensavimo išaugo 11,4 proc. ir siekė 94 mln. eurų. 2024 m. keleivių vežimo sąnaudos, lyginant su 2023 metais padidėjo 11,9 mln. eurų arba 14,8 proc., taip pat 16,3 proc. išaugo darbo užmokesčio sąnaudos. **SĮ „Susisiekimo paslaugos“** sąnaudos didėjo 8,2 proc. ir siekė 43,9 mln. eurų. Sąnaudų augimą lėmė keleivių vežimo paslaugų sąnaudų didėjimas ir darbo užmokesčio sąnaudų didėjimas. **UAB „Kauno autobusai“** sąnaudos išaugo 7,2 proc. ir siekė 26,4 mln. eurų, pokytį lėmė 9,9 proc. didėjusios darbo užmokesčio sąnaudos. **UAB „Klaipėdos paslaugos“** veiklos sąnaudos didėjo 11,0 proc. ir siekė 17,5 mln. eurų. Sąnaudų augimą sąlygojo 19,1 proc. didėjusios darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudos. **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** sąnaudos didėjo 4,9 proc. ir siekė 7,5 mln. eurų. Pokytį lėmė 9,2 proc. išaugusios darbo užmokesčio sąnaudos. **UAB „Busturas“** veiklos sąnaudos padidėjo 7,0 proc. ir sudarė 8,3 mln. eurų, tam įtakos turėjo 18,8 proc. augusios darbo užmokesčio sąnaudos bei 58,1 proc. didėjusios autobusų remonto sąnaudos.

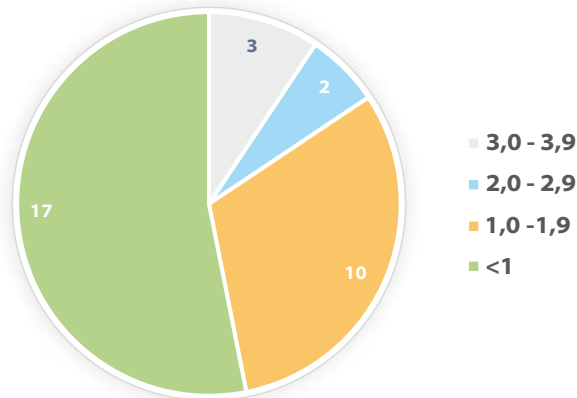
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

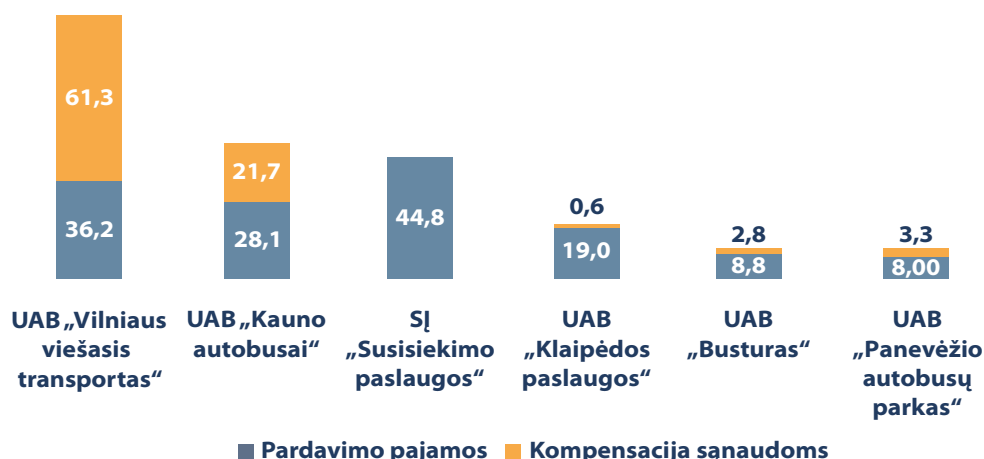
2024 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

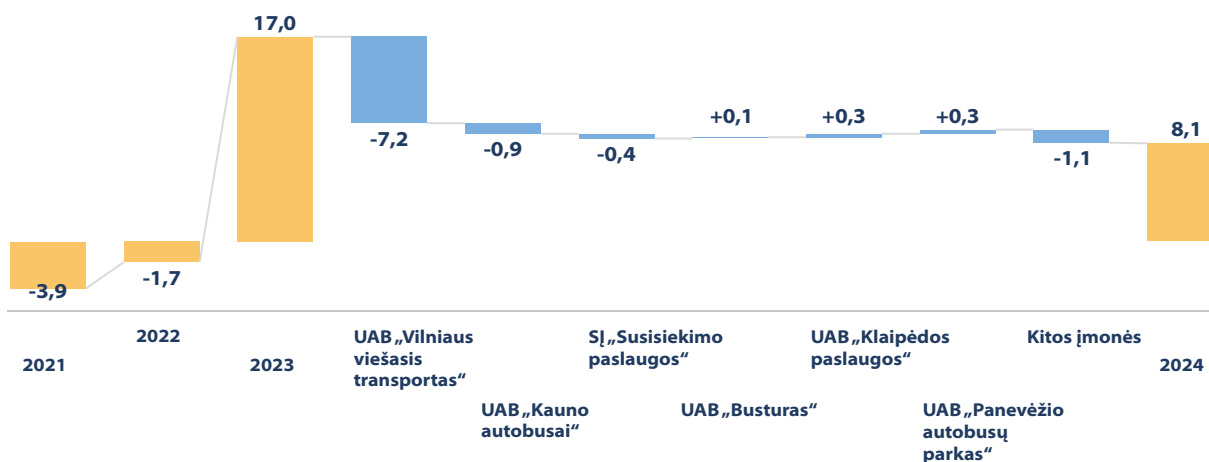

Sektoriaus didžiųjų miestų SVĮ rezultatai, mln. eurų

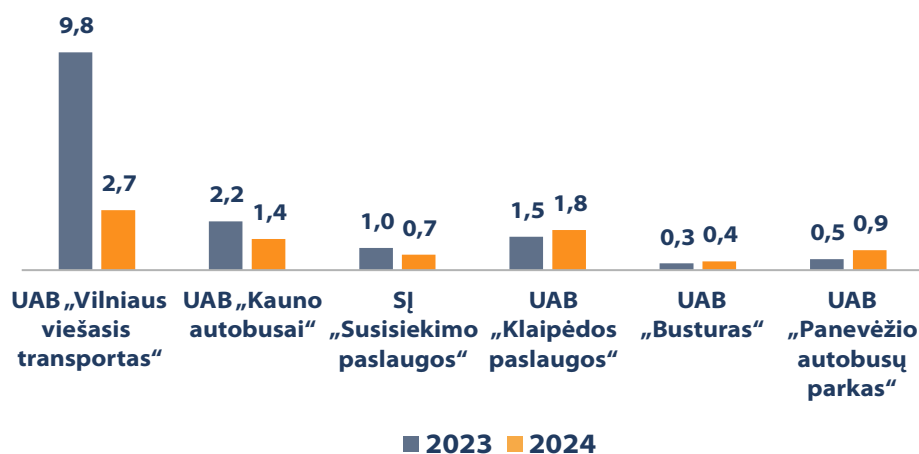

2024 metai buvo pelningi daugumai viešojo transporto įmonių. 2024 metais grynasis pelnas siekė 8,1 mln. eurų, atspindėdamas sėkmingus finansinius metus, labiausiai siejamus su efektyviu išlaidų valdymu. Iš 38-ių sektoriaus įmonių pelningai metus užbaigė 30 įmonių. Bendras didžiųjų SVĮ: **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, **UAB „Kauno autobusai“**, **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, **SĮ „Susisiekimo paslaugos“**, **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** ir **UAB „Busturas“** grynasis pelnas siekė 7,7 mln. eurų, kas sudarė 94,5 proc. viso sektoriaus grynojo pelno. Didžiausią grynojo pelno sumą uždirbo **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** – 2,7 mln. eurų. Pažymėtina, kad prie teigiamo rezultato prisidėjo ir kitos didžiųjų Lietuvos miestų valdomos bendrovės **UAB „Kauno autobusai“** bei **UAB „Klaipėdos paslaugos“**, kurios atitinkamai uždirbo 1,3 mln. eurų ir 1,8 mln. eurų grynojo pelno. Procentine išraiška didžiausią grynojo pelno augimą 327,1 tūkst. eurų arba 61,2 proc. iki 861,5 tūkst. eurų fiksavo **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**, kuri ataskaitiniu laikotarpiu sugebėjo efektyviai optimizuoti savo išlaidas. Tai geriausias įmonės rezultatas per pastaruosius ketverius metus. Žvelgiant į viešojo transporto sektoriaus mažesnių miestų SVĮ - grynasis pelnas siekė 0,5 mln. eurų. Iš mažesnių miestų daugiausia grynojo pelno uždirbo **UAB „Joniskio autobusų parkas“**, kuris sudarė 185,2 tūkst. eurų. Pagrindinis veiksnys, daręs įtaką pelnui – pajamų už specialiuosius reisus augimas. 8-ios SVĮ, kurių grynasis rezultatas buvo neigiamas, bendrai patyrė 534,5 tūkst. eurų nuostolį. Didžiausią nuostolį, siekusį 163,8 tūkst. eurų, fiksavo **UAB „Kėdubusas“**, dėl mažo keleivių srauto buvo sumažintas maršrutų skaičius. Pagrindinės veiklos (keleivių vežimo) sąnaudos 2024 m. padidėjo 377,2 tūkst. eurų arba 16,8 proc. Taip pat įtakos turėjo autobusų vairuotojų-konduktorių, remonto darbininkų ir kitų darbuotojų valandinis atlygis indeksuotas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Grynojo pelno pokyčių dinamika, mln. eurų

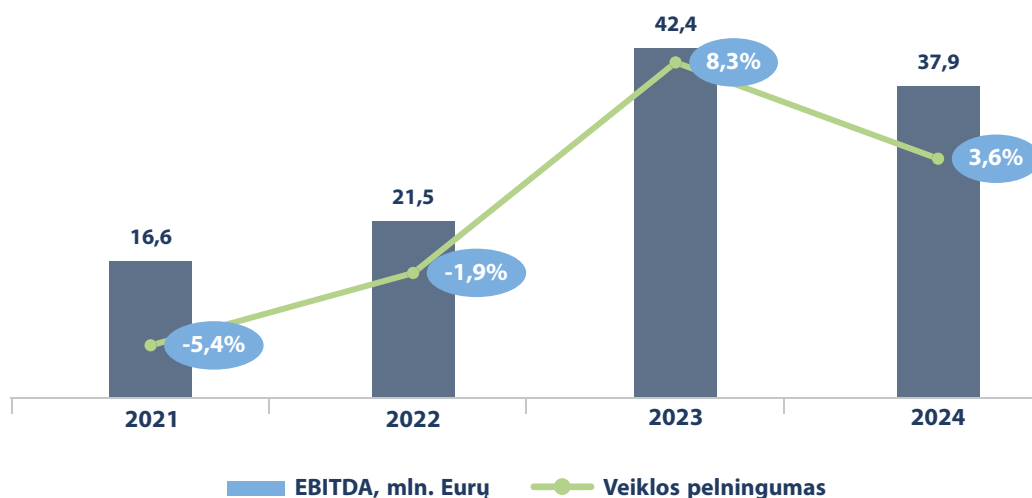

Grynasis pelnas mln. eurų

2024 metais EBITDA siekė 37,9 mln. eurų ir tai yra 4,5 mln. eurų mažiau nei 2023 metais. Viešojo transporto sektoriaus EBITDA sudarė 16,3 proc. viso SVĮ portfelio EBITDA rezultato. Nusidėvėjimas ir amortizacija išaugo 24,0 proc. ir siekė 25,4 mln. eurų. Visos didžiosios sektoriaus įmonės uždirbo teigiamas EBITDA, bendra jų suma sudarė 80,3 proc. (30,2 mln. eurų) viešojo transporto sektoriaus EBITDA. Geriausių rezultatų pasiekė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kurios EBITDA ataskaitiniu laikotarpiu siekė 11,2 mln. eurų, nors lyginant su ankstesniu laikotarpiu, mažėjo 33,8 proc. Sektoriaus EBITDA marža siekė 15,3 proc. Veiklos pelno marža sumažėjo 4,7 procentinio punkto ir siekė 3,6 proc. Didžiausią veiklos pelningumą fiksavo **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 7,9 proc. Taip pat aukšta rodiklio vertė buvo ir mažesnėse įmonėse, pavyzdžiui **UAB „Joniškio autobusų parkas“** – 22,7 proc., **UAB „Pakruojos autotransportas“** – 23,4 proc., **UAB „Kretingos autobusų parkas“** – 14,1 proc.

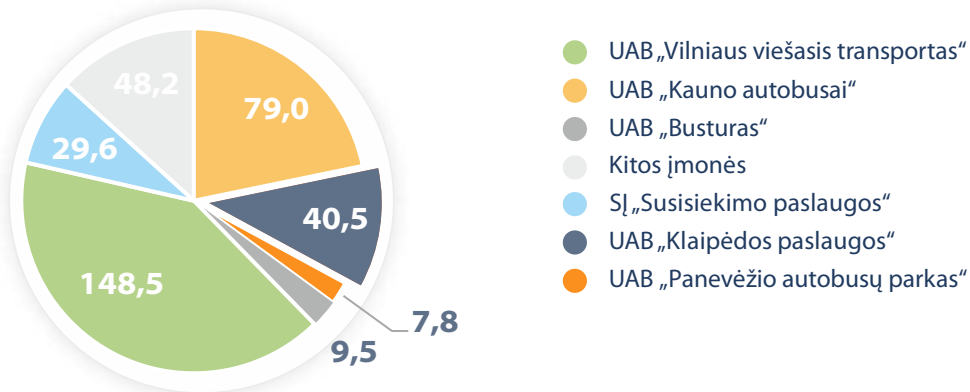
Pelningumo rodiklių dinamika

Nuo 2020 metų SVĮ viešojo transporto sektoriaus bendras turtas kasmet nuosekliai augo. Ataskaitiniu laikotarpiu sektoriaus kontroliuojamo turto vertė didėjo 8,2 proc. ir siekė 368,9 mln. eurų, kas sudarė 8,9 proc. visų SVĮ portfelio aktyvų. Turto augimą daugiausia lėmė įmonių vykdytos investicijos į ilgalaikį turtą. Efektyvi viešojo transporto infrastruktūra reikalauja nuolatinių investicijų į ilgalaikį turtą, siekiant užtikrinti paslaugų kokybę ir patikimumą. Šios investicijos apima transporto priemonių parko atnaujinimą, infrastruktūros plėtrą ir technologinių sprendimų diegimą. Ataskaitiniu laikotarpiu fiksuotas 9,5 proc. arba 25,1 mln. eurų ilgalaikio turto augimas. Trumpalaikis turtas didėjo neženkiai – 3,8 proc. ir siekė 76,8 mln. eurų. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės 2024 metais apskaitė 85,3 proc. viso viešojo transporto sektoriaus turto, t. y. 314,8 mln. eurų. Labiausiai turto vertė augo **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** – 20,6 proc. ir sudarė 148,5 mln. eurų. Didelę bendrovės turto dalį – 81,5 proc. – sudaro ilgalaikis materialus turtas. Ilgalaikis turtas augo 20,4 proc. iki 121,0 mln. eurų. Reikšminga ilgalaikio materialiojo turto dalis yra transporto priemonės – autobusai ir troleibusai, kitos transporto priemonės.

2024 metais bendrovė įsigijo 55 dviašius troleibusus su autonominėmis. **UAB „Klaipėdos paslaugos“** turto vertė augo 13,2 proc. ir siekė 40,5 mln. eurų. Sparčiausiai didėjo ilgalaikis turtas – 15,7 proc., iki 32,9 mln. eurų. Reaguodama į kintančius tvarumo ir aplinkosauginius reikalavimus įmonė įsigijo 11 vnt. elektra varomų miesto maršrutus aptarnaujančių autobusų. Mažesnių miestų sektoriaus SVĮ turto vertė augo 0,6 mln. eurų ir siekė 54,2 mln. eurų. Iš visų mažesnių 32 SVĮ, net 18-kos turto vertė viršijo 1,0 mln. eurų. Ataskaitiniu laikotarpiu aukščiausią turto vertę mažesnių miestų savivaldybėse pasiekė **SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas** – 6,0 mln. eurų. 2024 metais bendrovės turtas augo 60,4 proc. Ilgalaikis turtas didėjo 23,8 proc. ir siekė 3,2 mln. eurų, o trumpalaikis turtas – 150,0 proc. ir siekė 2,7 mln. eurų. **UAB „Ukmergės autobusų parkas“** turto vertė augo 21,8 proc. ir sudarė 4,7 mln. eurų. Ilgalaikis turtas didėjo 20,1 proc., iki 3,5 mln. eurų, tame tarpe ilgalaikis turtas už transporto priemones augo 26 proc. Ataskaitiniais metais **UAB „Radviliškio autobusų parkas“** apskaitė mažiausią turto vertę, siekusią 244,4 tūkst. eurų, nepaisant to, kad bendrovės turto vertė išaugo 1,7 proc., lyginant su 2023 metais.

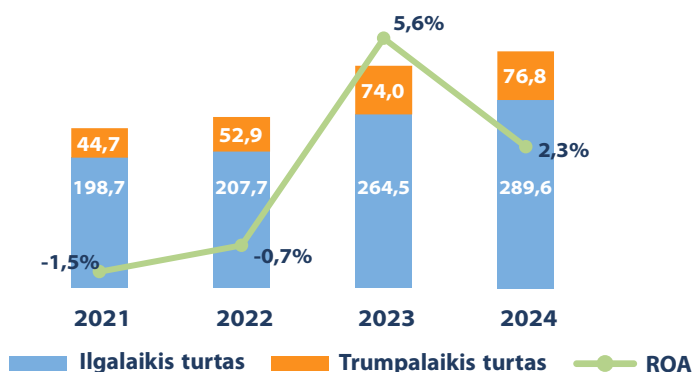
Turtas 2024 m., mln. eurų

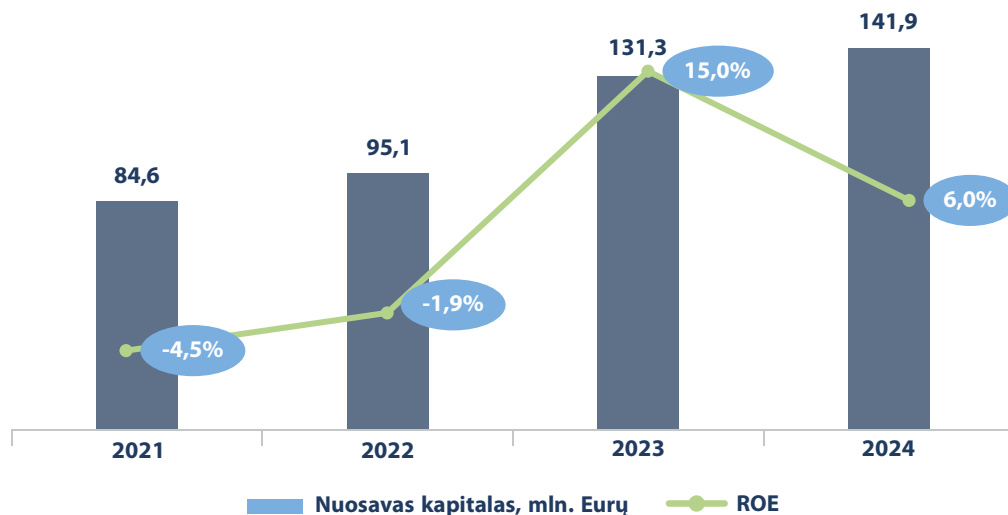
	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Turto iš viso
UAB „Kauno autobusai“	67,5	11	79,0
UAB „Klaipėdos paslaugos“	32,9	7,5	40,5
UAB „Panevėžio autobusų parkas“	5,0	2,6	7,6
UAB „Busturas“	6,9	2,5	9,5
UAB „Vilniaus viešasis transportas“	121,0	27,0	148,5
SĮ „Susisiekimo paslaugos“	17,4	11,7	29,6
Kitos įmonės	38,9	14,7	54,2

Viešojo transporto sektoriaus turto grąžos rodiklio dinamika išliko panaši kaip ir viso SVĮ portfelio – buvo teigiama. 2024 metais turto grąžos (ROA) rodiklis sumažėjo 3,3 procentinio punkto ir siekė 2,3 proc. Šis rodiklis viršijo viso SVĮ portfelio vidurkį 0,6 procentinio punkto. Apžvelgus didžiųjų miestų turto grąžos rodiklius (ROA) labiausiai išsiskyrė **UAB „Panevėžio autobusų parkas“**. 2024 metais ROA augo sparčiausiai ir pasiekė 12,2 proc. Pokytį lėmė grynojo pelno augimas 61,2 proc. kai turtas didėjo tik 16,6 proc. Žemiausia rodiklio reikšmė fiksuota **UAB „Kauno autobusai“** – 1,7 proc., t. y. 1,3 procentiniais punktais mažiau nei 2023 metais. Mažesnių miestų sektoriaus SVĮ ROA labiausiai išsiskyrė **UAB „Joniškio autobusų parkas“**, 2024 metais rodiklio reikšmė siekė 14,2 proc. ir augo 6,5 procentinio punkto, rodantis aukštą įmonės efektyvumą naudojant savo turtą pelnui generuoti. Įmonės grynas pelnas didėjo 133,0 proc., kai bendras turtas augo 20,0 proc. arba 237,8, tūkst. eurų.

Turto ir turto grąžos dinamika, mln. eurų

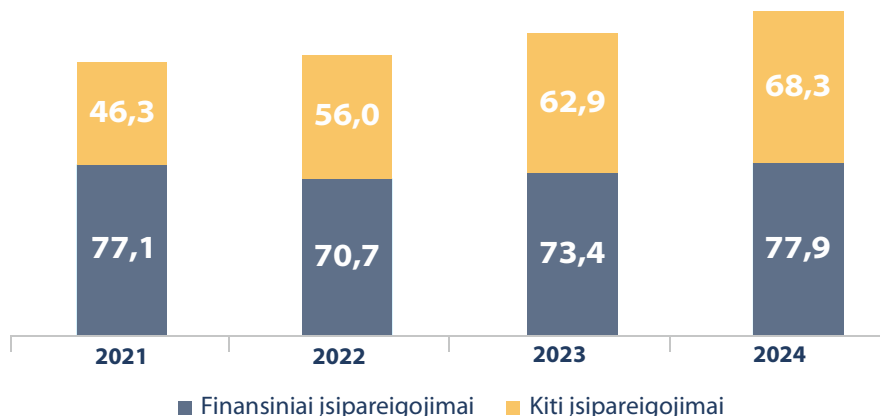
2021–2024 metų laikotarpiu SVĮ viešojo transporto sektorius demonstravo nuoseklų nuosavo kapitalo augimą. Šis finansinis rodiklis augo nuo 84,6 mln. eurų 2021 metais iki 141,9 mln. eurų 2024 metais. Bendrai viešojo transporto sektoriaus SVĮ apskaitė 6,9 proc. viso SVĮ portfelio nuosavo kapitalo. Beveik pusę (64,2 mln. eurų) sektoriaus nuosavo kapitalo apskaitė **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kurio vertė per metus padidėjo 4,2 proc. **UAB „Klaipėdos paslaugos“** rezervus didino 34,2 proc. iki 4,7 mln. eurų, kas darė didžiausią įtaką nuosavo kapitalo augimui 29,2 proc. arba 4,2 mln. eurų. Nuosavybės grąžos (ROE) rodiklis, lyginant su 2023 metais, atskaitiniais metais susitraukė 9,0 procentinio punkto ir siekė 6,0 proc. Pokytį lėmė uždirbtas mažesnis grynas pelnas. Tačiau viešojo transporto sektoriaus ROE rodiklis buvo 2,5 procentiniais punktais didesnis negu viso SVĮ portfelio. Iš didžiųjų Lietuvos miestų SVĮ dviženklį nuosavybės grąžos rodiklį fiksavo dvi įmonės: **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** – 23,0 proc. ir **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 10,8 proc. Žvelgiant į mažesnes sektoriaus SVĮ, aukščiausias nuosavybės grąžos rodiklis buvo **UAB „Joniškio autobusų parkas“** – 31,0 proc. Tuo tarpu mažiausia nuosavo kapitalo grąža, kuri 2024 metais siekė -17,8 proc., fiksuota **UAB „Šilalės autobusų parkas“**, pokytį lėmė patirtas įmonės grynas nuostolis dėl sumažėjusių pajamų, bet padidėjusių sąnaudų.

Per 2024 metus sektoriaus įmonių įsipareigojimai augo 7,3 proc. ir laikotarpio pabaigoje siekė 146,3 mln. eurų. Viešojo transporto sektoriaus įsipareigojimai ataskaitiniais metais sudarė 17,6 proc. viso SVĮ portfelio įsipareigojimų. Didžiausią dalį, net 60,3 proc. įsipareigojimų struktūroje užėmė ilgalaikės skolos, kurios 2024 metų pabaigoje siekė 88,3 mln. eurų ir buvo 12,9 proc. didesnės, lyginant su 2023 metais. Sektoriaus įmonių finansiniai įsipareigojimai augo 6,1 proc. arba 4,5 mln. eurų iki 77,9 mln. eurų. Apžvelgiant viso sektoriaus savivaldybių viešojo transporto įmonių finansinius rodiklius, daugiausiai įsipareigojimų ataskaitiniais metais turėjo UAB „Vilniaus viešasis transportas“ – 61,2 mln. eurų, tai yra 26,7 proc. daugiau nei 2023 metais. Reikšmingiausią įsipareigojimų dalį sudarė pasirašytos finansavimo sutartys, transporto priemonėms įsigyti. Tuo tarpu UAB „Kauno autobusai“ metų pabaigai turėjo 47,9 mln. eurų įsipareigojimų, tačiau jų suma sumažėjo 9,4 proc. lyginant su 2023 metais, kas rodo efektyvią skolų valdymo strategiją ir veiklos efektyvumo didinimo priemones. Palyginus didžiųjų miestų savivaldybės valdomų įmonių finansinių įsipareigojimų kitimo tendencijas, labiausiai pastebima UAB „Panevėžio autobusų parkas“ situacija, kurios įsipareigojimai padidėjo 56,6 proc. pasiekdami 2,0 mln. eurų.

Šioje įmonėje ataskaitiniais metais su darbo santykiais susiję įsipareigojimai sudarė 761,1 tūkst. eurų, o skolos kredito įstaigoms siekė 995 tūkst. eurų. Analizuojant mažesnes viešojo transporto sektoriaus įmones, pastebima, kad UAB „Vilniaus rajono autobusų parkas“ įsipareigojimai padidėjo 291,7 proc. pasiekdami 2,9 mln. eurų, tam daugiausiai įtakos turėjo finansinių skolų augimas. Viešojo transporto sektoriaus skolos ir nuosavybės santykis 2024 metais sumažėjo 1,0 procentinio punkto ir siekė 54,9 proc. Finansiniai įsipareigojimai sudarė 53,2 proc. sektoriaus įsipareigojimų. 9-ios sektoriaus SVĮ (UAB „Šakių autobusų parkas“, UAB „Kėdubusas“, UAB „Širvintų autobusų parkas“, UAB „Radviliškio autobusų parkas“, UAB „Molėtų autobusų parkas“, UAB „Pasvalio autobusų parkas“, UAB „Raseinių autobusų parkas“, SĮ „Susisiekimo paslaugos“, UAB „Ukmergės autobusų parkas“) ataskaitiniais metais finansinių įsipareigojimų neturėjo. Tai rodo jų finansinį stabilumą ir gebėjimą vykdyti veiklą savomis lėšomis.

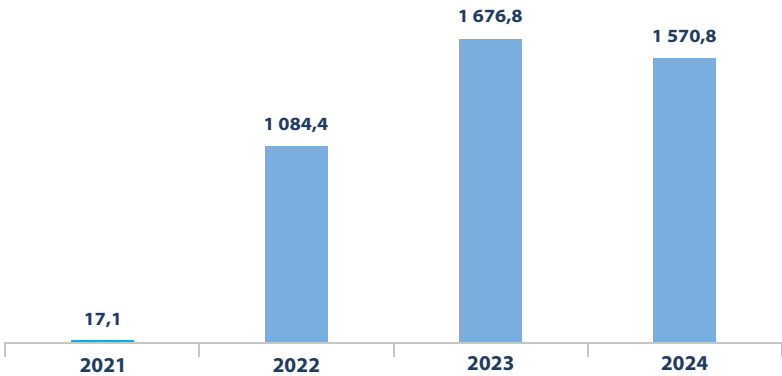
Įsipareigojimų struktūra ir dinamika, mln. eurų

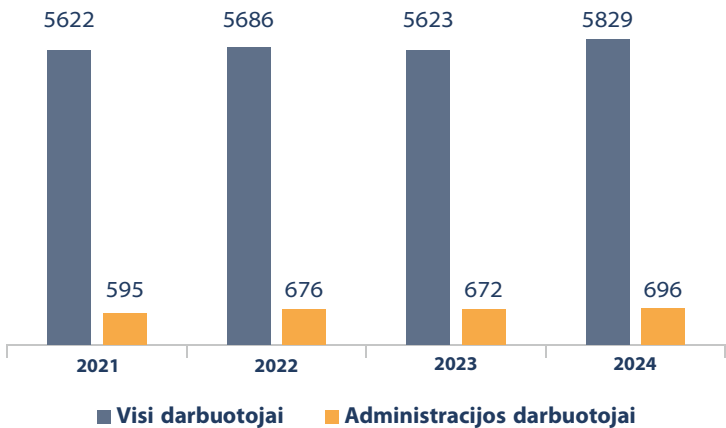
Pagal Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymą, dotacijos viešojo transporto sektoriui yra numatytos siekiant plėtoti ir modernizuoti transporto infrastruktūrą, užtikrinti aukštą paslaugų kokybę ir skatinti tvarų judumą. 2024 metais viešojo transporto sektorius gavo rekordinę finansinę paramą, kai 23 savivaldybių valdomos įmonės apskaičiavo ataskaitinių metų pabaigoje dotacijų likutį, siekiantį 66,1 mln. eurų. Apžvelgiant didžiųjų miestų sektoriaus SVĮ ataskaitinių metų pabaigoje turėjo 55,6 mln. eurų dotacijų likutį. Daugiausiai dotacijų turėjo **UAB „Klaipėdos paslaugos“** – 18,8 mln. eurų. Mažiausias dotacijų likutis fiksuotas **UAB „Panevėžio autobusų parkas“** – 1,5 mln. eurų. Mažųjų miestų savivaldybių sektoriuje bendra dotacijų ir subsidijų suma ataskaitinių metų pabaigoje siekė 10,5 mln. eurų. Tarp mažųjų savivaldybių, didžiausią dotaciją likutį 2024 metais apskaitė **UAB „Tauragės autobusų parkas“** – 2,8 mln. eurų, o mažiausias likutis fiksuotas – **UAB „Skuodo autobusai“** – 26,5 tūkst. eurų.

Viešojo transporto sektoriaus grąža akcininkams per pastaruosius ketverius metus patyrė reikšmingus pokyčius. Ataskaitiniais metais viešojo transporto sektoriaus įmonės savivaldybėms paskyrė 1,6 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų, tai sudarė 8,7 proc. visų SVĮ paskirtų dividendų ir pelno įmokų sumos 2024 metais. Didžiausia nagrinėjamo sektoriaus paskirta dividendų ir pelno įmokų suma buvo 2023 metais – 1,6 mln. eurų. Keturių įmonių dividendų ir pelno įmokų išmokos ataskaitiniais metais, įskaitant **UAB „Klaipėdos paslaugos“** (500,0 tūkst. eurų), **UAB „Šakių autobusų parkas“** (8,3 tūkst. eurų), **UAB „Busturas“** (100,0 tūkst. eurų) ir **SĮ „Susisiekimo paslaugos“** (942,7 tūkst. eurų), rodo tvarų įmonių pelningumą ir gebėjimą generuoti grąžą akcininkams. Likusios 34-ios sektoriaus SVĮ nepaskyrė dividendų ir pelno įmokų už 2024 metus. **UAB „Vilniaus viešasis transportas“** paskirstytinasis pelnas siekė 10,4 mln. eurų, o **UAB „Kauno autobusai“** paskirstytinasis pelnas sudarė 4,1 mln. eurų, nepaisant to bendrovės dividendų akcininkams nepaskyrė, kadangi nukreipia pelną į investicijas.

Viešojo transporto grąža akcininkams, tūkst. eurų

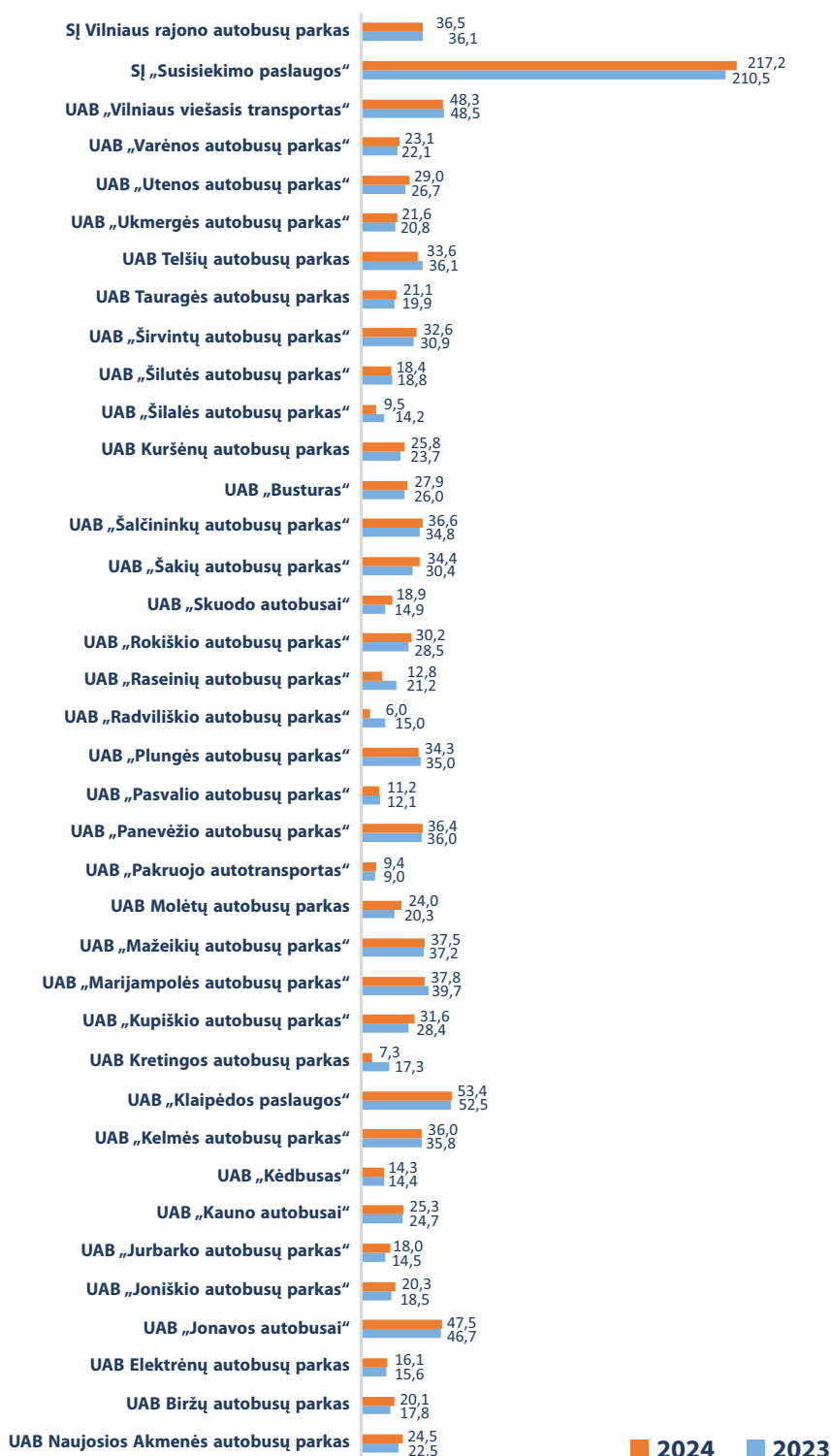

2024 metų pabaigoje viešojo transporto sektoriuje dirbo 5 829 darbuotojai, kurie sudarė 27,7 proc. viso SVĮ portfelio dirbančiųjų. Lyginant su ankstesniu laikotarpiu, bendras viešojo transporto sektoriaus darbuotojų skaičius padidėjo 206 darbuotojais arba 3,7 proc. Administracijoje darbavosi 11,9 proc. viso personalo, t. y. 696 asmenys. Viešojo transporto sektoriuje vidutiniškai 9 darbuotojams tenka 1 administracijos darbuotojas. Apžvelgiant didmiesčių sektoriaus savivaldybių įmones, didžiausiu darbuotojų skaičiumi išsiskiria **UAB „Vilniaus viešasis transportas“**, kur dirbo 2 021 darbuotojas, kas sudarė 34,7 proc. viso sektoriaus darbuotojų, ir **UAB „Kauno autobusai“**, su 1 114 darbuotojų, kurie sudarė 19,1 proc. sektoriaus darbo jėgos. Tuo tarpu mažesnėse savivaldybėse daugiausiai darbuotojų turėjo **UAB „Mažeikių autobusų parkas“** su 101 darbuotoju ir **UAB „Vilniaus rajono autobusų parkas“** su 97 darbuotojais.

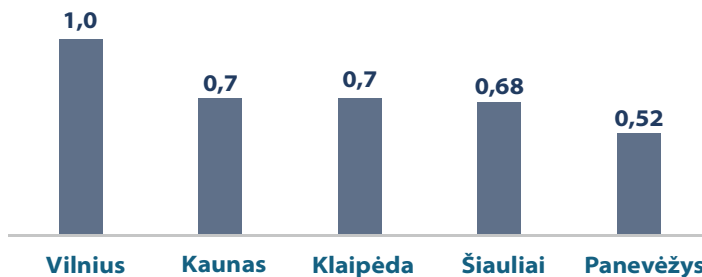
Siekiant įvertinti SVJ viešojo transporto sektoriaus įmonių veiklos efektyvumą, analizuojant pajamas, tenkančias vienam darbuotojui, reikia atkreipti dėmesį, kad Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestų viešojo transporto įmonės yra mažiau palyginamos su Vilniaus ir Kauno miestų viešojo transporto įmonėmis, nes teikia paslaugas ne tik mieste, tačiau ir priemiestinio, tarpmiestinio (ir dalis tarptautinio) reguliaraus keleivių pervežimo autobusais paslaugas. Be to, išimtinai tik miestinio transporto paslaugas teikiančios Vilniaus ir Kauno miestų viešojo transporto įmonės vienintelės Lietuvoje teikia keleivių pervežimo mieste paslaugas troleibusais. SVJ viešojo transporto sektoriaus vienam darbuotojui ataskaitiniais metais teko 42,5 tūkst. eurų pardavimo pajamų, o tai yra 1,6 proc. didesnis rodiklis nei 2023 metais. Peržvelgus didmiesčių SVJ, daugiausiai pajamų vienas darbuotojas uždirbo SĮ „Susisiekimo paslaugos“ – 217,2 tūkst. eurų ir UAB „Klaipėdos paslaugos“ – 53,4 tūkst. eurų. Pažymėtina, kad mažųjų savivaldybių bendrovės neatsiliko ir daugiausiai vienas darbuotojas generavo pajamų UAB „Jonavos autobusai“ – 47,5 tūkst. eurų, UAB „Marijampolės autobusų parkas“ – 37,8 tūkst. eurų ir UAB „Mažeikių autobusų parkas“ – 37,5 tūkst. eurų. Mažesnėse savivaldybių įmonėse sąlyginai didesnės pajamos vienam darbuotojui yra pasiekiamos dėl to, kad darbuotojai atlieka daugiau funkcijų, t.y. ne tik vairavimo, bet ir priežiūros bei techninio aptarnavimo darbus, todėl nereikia didelio darbuotojų skaičiaus.

Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, tūkst. eurų

Viešojo transporto įmonių rezultatui didelės įtakos turi bilietų kainos. 2025 metais pigiausią elektroninį bilietą galima įsigyti Panevėžyje už 0,52 euro. Šiauliuose – už 0,68 euro. Šiaulių viešojo transporto bilietų kainos yra didesnės nei Panevėžio dėl aukštesnių eksploatacijos kaštų, apimančių kuro, priežiūros ir remonto išlaidas, taip pat dėl neseniai padidintų bilietų kainų 0,08 cent. siekiant subalansuoti miesto biudžetą. Tuo tarpu Panevėžio viešojo transporto elektroninio bilieto sistema, įdiegta su reikšminga Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, leido savivaldybei sumažinti bilietų kainas. Ši parama skirta skatinti gyventojus naudotis viešuoju transportu, mažinti oro taršą ir spūstis mieste. Nuo 2025 m. liepos 1 dienos Vilniaus mieste brango trumpalaikis elektroninis bilietas iki 1,0 euro. Vilniaus mieste galima įsigyti ne tik pusvalandžio trukmės bilietą už 1,0 eurą, bet ir valandos trukmės bilietą – už 1,25 euro. Bilietų brangimas siejamas su būtinybe subalansuoti gaunamas pajamas ir išlaidas, padidinti savivaldybės biudžeto našumą, palaikyti tinkamą infrastruktūrą, modernizuoti transportą bei skatinti ilgalaikį bilietų naudojimą. Kaune ir Klaipėdoje trumpalaikio bilieto kainos nekito ir išliko tokios pačios kaip ir praeitais metais.

Viešojo transporto bilietų kainos, eurai

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai) tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
AB „Pakruojo autotransportas“	Pakruojo rajono	95,3%	Maža - I.maža	282,2	64,8	23,0%	808,2	0,0
SĮ „Susisiekimo paslaugos“	Vilniaus miesto	-	Vidutinė	44 747,0	674,7	1,5%	29 630,6	942,7
SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas	Vilniaus rajono	-	Maža - I.maža	3 537,5	-71,2	12,0%	5 998,2	0,0
UAB „Busturas“	Šiaulių miesto	100,0%	Vidutinė	8 759,0	406,4	4,6%	9 520,1	100,0
UAB „Jonavos autobusai“	Jonavos rajono	100,0%	Maža - I.maža	3 705,9	14,4	0,4%	3 869,2	0,0
UAB „Joniškio autobusų parkas“	Joniškio rajono	100,0%	Maža - I.maža	895,1	185,2	20,7%	1 425,4	0,0
UAB „Jurbarko autobusų parkas“	Jurbarko rajono	100,0%	Maža - I.maža	935,5	46,8	5,0%	2 804,8	0,0
UAB „Kauno autobusai“	Kauno miesto	100,0%	Didelė	28 143,9	1 339,4	4,8%	79 014,6	0,0
UAB „Kėdubusas“	Kėdainių rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 116,6	-163,8	-14,7%	2 227,7	0,0
UAB „Kelmės autobusų parkas“	Kelmės rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 044,2	49,4	4,7%	1 182,9	0,0
UAB „Klaipėdos paslaugos“	Klaipėdos miesto	100,0%	Didelė	18 954,0	1 759,7	9,3%	40 541,6	500,0
UAB „Kupiškio autobusų parkas“	Kupiškio rajono	100,0%	Maža - I.maža	632,2	34,1	5,4%	869,0	0,0
UAB „Marijampolės autobusų parkas“	Marijampolės	100,0%	Vidutinė	2 419,1	2,1	0,1%	3 727,9	0,0
UAB „Mažeikių autobusų parkas“	Mažeikių rajono	97,7%	Maža - I.maža	3 792,5	27,4	0,7%	1 951,1	0,0
UAB „Panevėžio autobusų parkas“	Panevėžio miesto	100,0%	Vidutinė	8 039,0	861,5	10,7%	7 577,3	0,0
UAB „Pasvalio autobusų parkas“	Pasvalio rajono	100,0%	Maža - I.maža	414,5	12,3	3,0%	525,9	0,0
UAB „Plungės autobusų parkas“	Plungės rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 575,6	1,8	0,1%	1 323,0	0,0
UAB „Radviliškio autobusų parkas“	Radviliškio rajono	100,0%	Maža - I.maža	41,9	-13,1	-31,3%	244,4	0,0
UAB „Raseinių autobusų parkas“	Raseinių rajono	100,0%	Maža - I.maža	613,7	-123,4	-20,1%	1 321,7	0,0
UAB „Rokiškio autobusų parkas“	Rokiškio rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 720,6	58,5	3,4%	966,9	0,0
UAB „Skuodo autobusai“	Skuodo rajono	100,0%	Maža - I.maža	660,5	1,0	0,2%	748,1	0,0
UAB „Šakių autobusų parkas“	Šakių rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 272,0	41,2	3,2%	902,7	8,3
UAB „Šalčininkų autobusų parkas“	Šalčininkų rajono	100,0%	Maža - I.maža	2 637,1	5,7	0,2%	2 705,6	0,0
UAB „Šilalės autobusų parkas“	Šilalės rajono	100,0%	Maža - I.maža	387,8	-66,4	-17,1%	493,6	0,0
UAB „Šilutės autobusų parkas“	Šilutės rajono	100,0%	Maža - I.maža	1 120,7	28,9	2,6%	1 829,9	0,0

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai) tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
UAB „Širvintų autobusų parkas“	Širvintų rajono	100,0%	Maža - I. maža	815,7	39,1	4,8%	809,6	0,0
UAB „Ukmergės autobusų parkas“	Ukmergės rajono	100,0%	Maža - I. maža	2 010,6	75,5	3,8%	4 656,1	0,0
UAB „Utenos autobusų parkas“	Utenos rajono	100,0%	Maža - I. maža	1 418,9	-49,4	-3,5%	1 724,0	0,0
UAB „Varėnos autobusų parkas“	Varėnos rajono	100,0%	Maža - I. maža	738,0	-18,1	-2,5%	379,2	0,0
UAB „Vilniaus viešasis transportas“	Vilniaus miesto	100,0%	Didelė	97 520,0	2 652,0	2,7%	148 467,0	0,0
UAB „Biržų autobusų parkas“	Biržų rajono	100,0%	Maža - I. maža	963,4	39,0	4%	1,395,4	0,0
UAB „Elektrėnų autobusų parkas“	Elektrėnų	100,0%	Maža - I. maža	579,6	2,7	0,5%	671,4	0,0
UAB „Kretingos autobusų parkas“	Kretingos rajono	100,0%	Maža - I. maža	440,6	64,5	14,6%	1 104,8	0,0
UAB „Kuršėnų autobusų parkas“	Šiaulių rajono	100,0%	Maža - I. maža	710,8	75,0	0,2	978,0	0,0
UAB „Molėtų autobusų parkas“	Molėtų rajono	100,0%	Maža - I. maža	672,8	10,8	1,6%	309,5	0,0
UAB „Naujosios Akmenės autobusų parkas“	Akmenės rajono	100,0%	Maža - I. maža	859,0	58,8	6,8%	988,5	0,0
UAB „Tauragės autobusų parkas“	Tauragės rajono	100,0%	Maža - I. maža	1 479,6	50,1	3,4%	3 835,2	0,0
UAB Telšių autobusų parkas	Telšių rajono	100,0%	Maža - I. maža	1 917,3	67,9	3,5%	1 451,9	0,0

VANDENTVARKOS SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

2006 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas¹. Pagal naujausią 2024 m. spalio 1 d. įstatymo redakciją savivaldybių institucijoms pavesta planuoti, organizuoti ir koordinuoti geriamojo vandens išgavimo, tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijose. Pagrindinė įmonių, kurios užsiima šia veikla, funkcija yra užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo nenutrūkstamą funkcionavimą. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas reglamentuoja asmenų (savivaldybių, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių, vartotojų ir kitų) santykius, atsirandančius tiekiant geriamąjį vandenį ir tvarkant nuotekas.

Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, šių paslaugų infrastruktūros plėtrą tiek savo, tiek viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose, rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, infrastruktūros plėtros kryptis, įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą.

Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą. Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Aglomeracijose, t. y. teritorijose, kuriose gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kuriose geriamasis vanduo tiekiamas centralizuotai arba išgaunamas individualiai, o susidaranti nuotekos surenkamos centralizuotai arba sutvarkomos nuotekų valymo / kaupimo įrenginiais, turi būti planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos.

Geriamojo vandens ir buityje naudojamo karšto vandens saugos ir kokybės reikalavimus nustato Lietuvos higienos norma HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“^{2,3}. Ši higienos norma privaloma valstybės, savivaldybių institucijoms, geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, regioniniams viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, garantiniams geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, kitiems ūkio subjektams, kurie nėra tiekėjai, bet išgauna geriamąjį vandenį ir naudoja jį vykdydami ūkinę veiklą, karšto vandens arba šilumos tiekėjams, pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojams, pastatų vidaus vandentiekio sistemas projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, įrengiantiems ir eksploatuojantiems asmenims.

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų: geriamuoju vandeniu aprūpinama / nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo / nuotekų tvarkymo infrastruktūra; teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos / urbanizuojamos teritorijos.

Vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, paslaugų tiekėjai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal savivaldybių tarybų patvirtintus infrastruktūros plėtros planus ir veiklos planus. Veiklos planai rengiami ne trumpesiam kaip 5 metų laikotarpiui ir tvirtinami geriamojo vandens tiekėjo arba paviršinių nuotekų tvarkytojo valdybos (jeigu valdyba nesudaroma, – savivaldybės vykdomosios institucijos).

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodara yra nustatoma pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką⁴. Paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis bei skaičiuojama atskirai kiekvienai vandens tiekimo veiklai – pardavimui, geriamo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainodaroje taikomas ilgalaikių kainų mechanizmas. Bazinės kainos nustatomos penkerių metų laikotarpiui ir perskaičiuojamos kiekvienais metais. Pirmaisiais bazinių kainų galiojimo metais taikomos kainos lygios bazinėms kainoms, antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais metais jos tikslinamos, nustatant perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas. Bazinės kainos perskaičiuojamos, atsižvelgiant į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kiekio neatitikimą tarp nustatyto bazinėje kainoje ir faktiškai parduoto, ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytį dėl naujai pagal Veiklos ir plėtros planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų, faktinius elektros energijos, šilumos, technologinių medžiagų ir technologinio kuro kainų, mokesčių tarifų, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos skelbiamo darbo užmokesčio, investicijų grąžos ir kitų sąnaudų pokyčius. Vandens tiekėjams nusistačius savo paslaugų kainas, jos turi būti suderintos su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) ir vėliau patvirtintos savivaldybių, kurių teritorijose tiekia geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, tarybose.

VERT, derindama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, kiekvienais metais perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, besivadovaudama Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimu⁵, įvertina ar savivaldybių tarybai nustačius naujas kainas, vartotojų kiekvieną mėnesį mokama suma už paslaugas neviršys 4 proc. vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Jeigu savivaldybės taryba nenustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ar nustato jas nesilaikydama metodikos, VERT turi teisę vienašališkai nustatyti paslaugų bazines kainas geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

¹ Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

² 2006 m. gruodžio 21 d. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo Nr. O3-92, „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ suvestinė/naujausia 2024 m. rugsėjo 28 d. redakcija

³ 2016 m. vasario 26 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimas Nr. O3-61 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. O3-6, „Dėl energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“

¹ 2006 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas

² 2003 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“

³ 2023 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-141

Į apibendrintą savivaldybės valdomų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo (toliau – SVĮ vandentvarkos sektorius) sektoriaus įmonių portfelį 2024 metais buvo įtrauktos visos 49 savivaldybės valdomos įmonės, kurių pagrindinė veikla yra vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Šiame sektoriuje ataskaitiniais metais dirbo 4 530 žmonių arba 21,4 proc. visų dirbančiųjų SVĮ. Vandentvarkos įmonių bendrai uždirbtos pajamos buvo antros pagal dydį tarp visų SVĮ sektorių ir sudarė 19,4 proc. viso SVĮ portfelio pajamų. Bendrai žvelgiant, sektorius uždirbo 22,2 mln. eurų grynojo pelno, t. y. 38,0 proc. mažiau negu 2023 metais. Žemiau pateikiama agreguota vandentvarkos sektoriaus SVĮ finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	271 040	284 899	+5,1%
Pardavimo savikaina	182 789	206 067	+12,7%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	88 251	78 831	-10,7%
Pardavimo sąnaudos	10 412	11 631	+11,7%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	43 333	47 266	+9,1%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	34 506	19 934	-42,2%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	4 102	4 780	+16,5%
Finansinė ir investicinė veikla	-2 968	-4 029	-35,7%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	35 639	20 685	-42,0%
Pelno mokestis	-91	-1 469	- 1 518,6%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	35 730	22 155	-38,0%

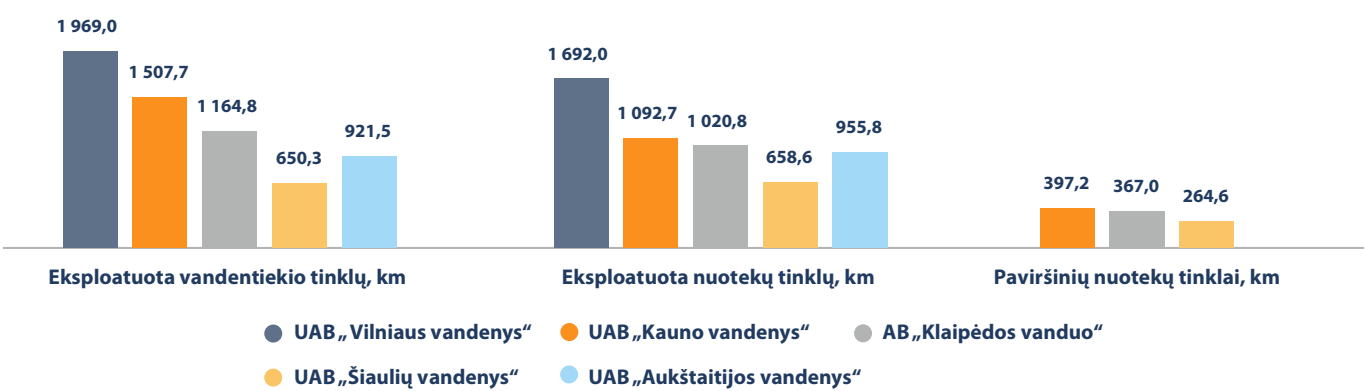
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	1 771 477	1 821 908	+2,8%
Trumpalaikis turtas	92 715	102 717	+10,8%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	51 503	49 778	-3,3%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	3 346	3 709	+10,8%
Turto iš viso	1 867 538	1 928 334	+3,3%
Nuosavas kapitalas	787 594	871 878	+10,7%
Dotacijos, subsidijos	805 219	786 069	-2,4%
Atidėjiniai	6 420	6 050	-5,8%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	267 563	263 875	-1,4%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	181 810	179 122	-1,5%
Finansiniai įsipareigojimai	176 014	174 985	-0,6%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	85 753	84 753	-1,2%
Finansiniai įsipareigojimai	13 472	15 945	+18,4%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	743	463	-37,7%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 867 538	1 928 334	+3,3%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	2,0%	1,2%	-0,8 p. p.
ROE	4,8%	2,7%	-2,1 p. p.
D/E	24,1%	21,9%	-2,2 p. p.
EBITDA	83 690	74 862	-10,5%
EBITDA marža	30,9%	26,3%	-4,6 p. p.
Veiklos pelno marža	12,7%	7,0%	-5,7 p. p.
Grynojo pelno marža	13,2%	7,8%	-5,4 p. p.

GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	1 295	1 911	+47,5%
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	1 295	1 911	+47,5%

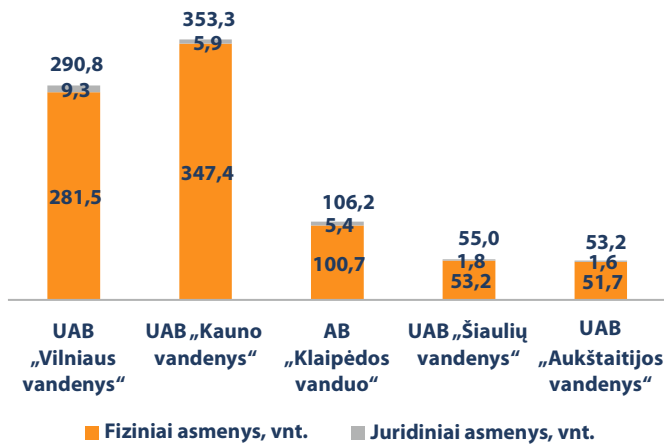
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	4 530	4 530	-
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	767	743	-3,1%

Vandentvarkos sektoriaus rezultatus pagrinde lemia didžiųjų miestų savivaldybių valdomos įmonės: **UAB „Vilniaus vandenys“**, **UAB „Kauno vandenys“**, **AB „Klaipėdos vanduo“**, **UAB „Šiaulių vandenys“** ir **UAB „Aukštaitijos vandenys“**. 2024 metais visos šios įmonės bendrai eksploatavo 6,2 tūkst. km vandentiekio tinklų ir 5,4 tūkst. km nuotekų tinklų. Trys iš šių įmonių: **UAB „Kauno vandenys“**, **AB „Klaipėdos vanduo“**, **UAB „Šiaulių vandenys“** taip pat eksploatavo 1,0 tūkst. km paviršinių nuotekų tinklų. Tiek vandens, tiek ir nuotekų tinklų daugiausia eksploatavo **UAB „Vilniaus vandenys“**, lyginant su 2023 metais, 2024 metais vandens tinklų eksploatuota 2,3 proc. daugiau, o nuotekų tinklų – 3,8 proc. daugiau.

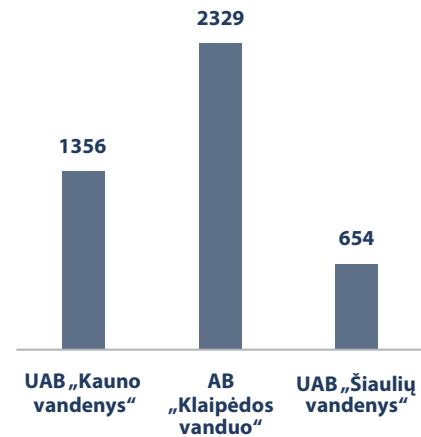

Iš visų 5-ių didžiųjų miestų daugiausia fizinių klientų turėjo **UAB „Kauno vandenys“** – 347,4 tūkst. Tačiau juridinių klientų daugiau turėjo **UAB „Vilniaus vandenys“**. Lyginant su 2023 metais, ataskaitiniu laikotarpiu klientų skaičius labiausiai augo Klaipėdoje – 4,0 proc. Paviršinių nuotekų tvarkymo abonentų daugiausia buvo Klaipėdoje – 2,3 tūkst., lyginant su 2023 metais, pastebimas ženklus augimas, šių abonentų skaičius ataskaitiniais metais išaugo 25,6 proc. tuo metu **UAB „Kauno vandenys“** paviršinių nuotekų tvarkymo abonentų sumažėjo 3,6 proc., o **UAB „Šiaulių vandenys“** abonentų kiekis liko nepakitęs.

Klientų skaičius 2024 metais, tūkst.

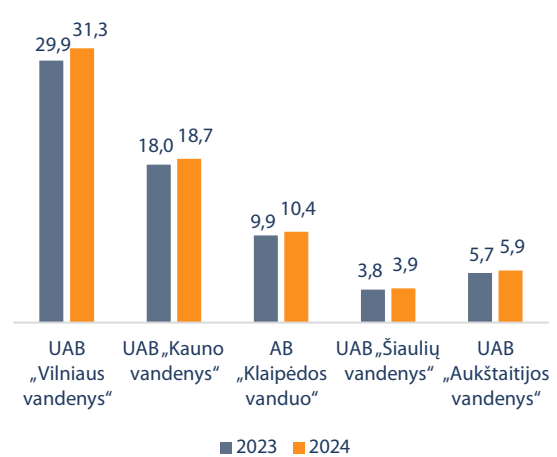
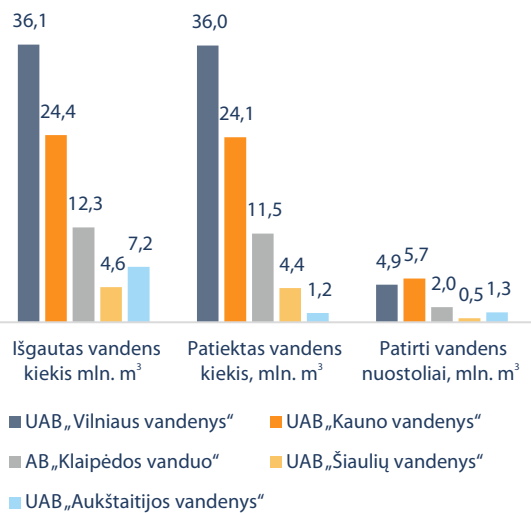

Paviršinių nuotekų tvarkymo abonentai, vnt.

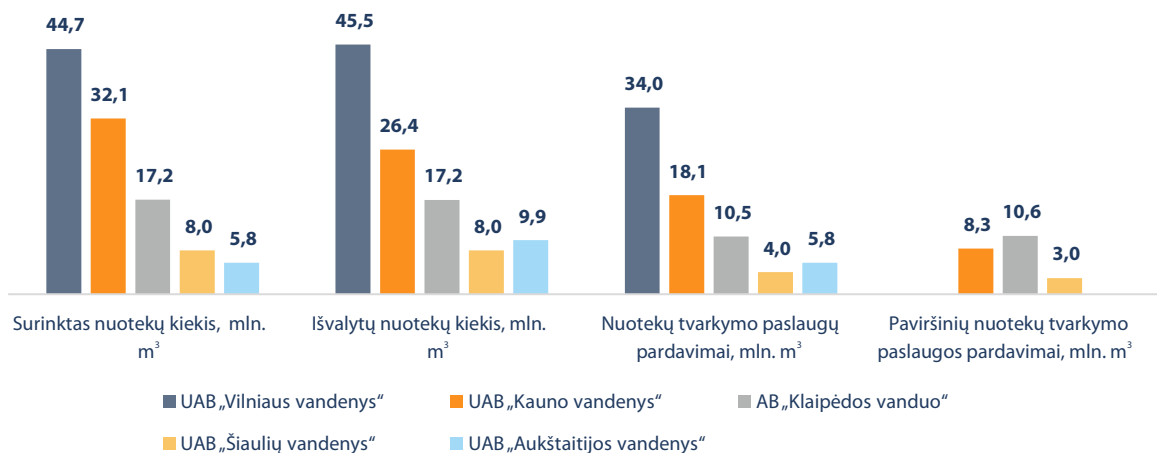

Didžiausią kiekį vandens ataskaitiniais metais išgavo **UAB „Vilniaus vandenys“** – 36,1 mln. m³, lyginant su 2023 metais tai buvo 4,2 proc. augimas. Tačiau didžiausią procentinį augimą – 4,9 proc. – fiksavo **UAB „Aukštaitijos vandenys“**. Visose didžiųjų miestų savivaldybėse geriamojo vandens pardavimų apimtys augo, labiausiai – **UAB „Aukštaitijos vandenys“**, t. y. 4,8 proc. iki 5,9 mln. m³.

Geriamojo vandens pardavimai, mln. m³

Nors surinktų nuotekų kiekis didžiausias buvo Vilniuje, tačiau Panevėžyje fiksuotas ryškiausias surinktų nuotekų kiekio augimas – 4,9 proc. daugiau nei 2023 metais. Tuo metu Klaipėdoje 2024 metais surinkta 3,9 proc. mažiau negu ankstesniais metais – 17,2 mln. m³. Analizuojant nuotekų tvarkymo paslaugų pardavimus, visuose didžiuosiuose miestuose pastebimas augimas, labiausiai šių paslaugų pardavimai didėjo Panevėžyje – 4,9 proc. Daugiausiai paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų ataskaitiniais metais pardavė **UAB „Klaipėdos vanduo“** – 10,6 mln. m³, Klaipėdoje fiksuotas ir didžiausias augimas lyginant su 2023 metais, t. y. 35,6 proc.

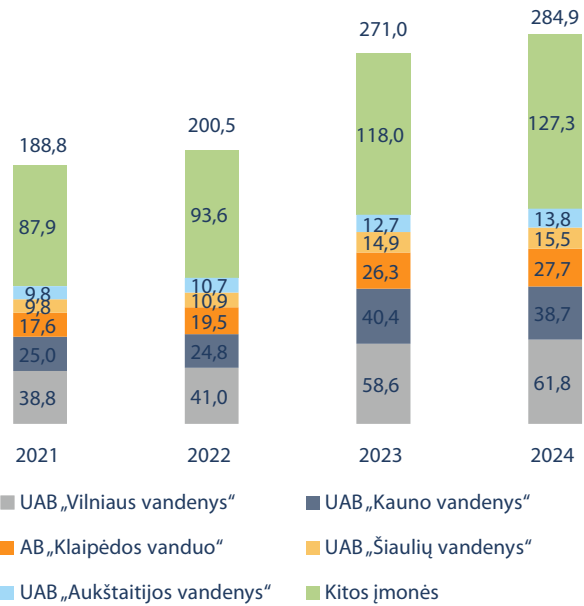
2024 metų vidutinė nustatyta vandens kaina svyravo nuo 1,75 Eur/m³ iki 4,86 Eur/m³, tai rodo reikšmingus skirtumus tarp Lietuvos vandentvarkos įmonių. **UAB „Prienų vandenys“** išsiskyrė aukščiausia kaina – 4,86 Eur/m³. Tuo tarpu **UAB „Kauno vandenys“** siūlė žemiausią kainą vartotojams – 1,75 Eur/m³. Daugumos įmonių vidutinė nustatyta kaina siekė nuo 3,0 iki 4,0 Eur/m³, o visų bendrai vidurkis sudarė 3,3 Eur/m³. Didžiausios kainos fiksuotos mažuose miestuose. Tuo tarpu didmiesčiuose – Kaune ir Vilniuje – vidutinė nustatyta vandens kaina buvo pati žemiausia. Kainų skirtumai rodo didelius regioninius skirtumus, kurie gali būti susiję su skirtingais sąnaudų lygiais, infrastruktūros būkle ir investicijų poreikiu kiekvienoje savivaldybėje.

VANDENS TIEKĖJAS	Vidutinė nustatyta vandens kaina, eur/m ³
UAB „Prienų vandenys“	4,86
SI „Simno komunalininkas“	4,81
UAB „Anykščių vandenys“	4,76
UAB „Kupiškio vandenys“	4,59
UAB „Lazdijų vanduo“	4,33
UAB „Pakruojo vandentiekis“	3,90
UAB „Neringos vanduo“	3,89
UAB Molėtų vanduo	3,82
UAB „Biržų vandenys“	3,80
UAB „Jurbarko vandenys“	3,77
UAB „Radviliškio vanduo“	3,75
UAB „Varėnos vandenys“	3,63
UAB „Skuodo vandenys“	3,62
UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“	3,60
UAB „Rokiškio vandenys“	3,60
UAB „Joniškio vandenys“	3,59
UAB „Šiaulių vandenys“	3,56
UAB „Širvintų vandenys“	3,54
UAB „Trakų vandenys“	3,53
UAB „Akmenės vandenys“	3,48
UAB „Kuršėnų vandenys“	3,45
UAB „Kelmės vanduo“	3,44
UAB „Kalvarijos komunalininkas“	3,43
UAB „Kretingos vandenys“	3,41
UAB „Šakių vandenys“	3,39
UAB „Dzūkijos vandenys“	3,33
UAB „Raseinių vandenys“	3,33
UAB „Šilutės vandenys“	3,32
UAB „Ukmergės vandenys“	3,32
UAB „Šilalės vandenys“	3,26
UAB „Giraitės vandenys“	3,25
UAB „Utenos vandenys“	3,25
UAB „Kaišiadorių vandenys“	3,21
UAB „Tauragės vandenys“	3,05
UAB „Sūduvos vandenys“	2,95
UAB „Vilkaviškio vandenys“	2,93
UAB „Kėdainių vandenys“	2,89
UAB „Pasvalio vandenys“	2,86
UAB „Plungės vandenys“	2,74
UAB „Palangos vandenys“	2,62
UAB „Mažeikių vandenys“	2,43
UAB „Jonavos vandenys“	2,42
UAB „Birštono vandentiekis“	2,35
UAB „Telšių vandenys“	2,30
AB „Klaipėdos vanduo“	2,25
UAB „Aukštaitijos vandenys“	2,25
UAB „Druskininkų vandenys“	2,23
UAB „Vilniaus vandenys“	1,89
UAB „Kauno vandenys“	1,75

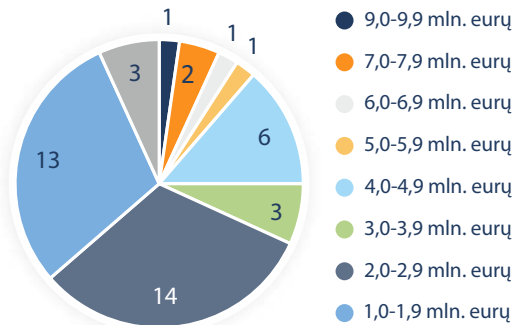
2024 metais vandentvarkos sektoriaus pajamos toliau augo ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 284,9 mln. eurų, tai sudarė 19,4 proc. viso SVĮ sektoriaus apyvartos. Nuo 2021-ųjų metų pardavimo pajamos didėjo 50,9 proc. arba 96,1 mln. eurų. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausią pajamų sumą uždirbo didžiųjų miestų vandentvarkos įmonės: **UAB „Vilniaus vandenys“**, **UAB „Kauno vandenys“**, **AB „Klaipėdos vanduo“**, **UAB „Šiaulių vandenys“** ir **UAB „Aukštaitijos vandenys“**. Bendra šių įmonių apyvarta sudarė 55,3 proc. arba 157,6 mln. eurų viso sektoriaus pardavimo pajamų. **UAB „Vilniaus vandenys“**, eksploatuojanti 33 vandenvietes, 6 nuotekų valyklas, apie 1 969 km vandentiekio ir apie 1 692 km nuotekų tinklų, 2024 metais uždirbo 61,8 mln. eurų pardavimo pajamų, lyginant su praėjusiu laikotarpiu, šios pajamos išaugo 5,4 proc. ir sudarė 21,7 proc. viso vandentvarkos sektoriaus pajamų. Pokytį lėmė nuo 2024 metų vasario mėn. įsigaliojęs padidėjęs bazinių paslaugų kainų tarifas ir išaugęs klientų skaičius, kuris lėmė didesnį parduoto geriamojo vandens bei surinktų ir išvalytų nuotekų kiekį. Palyginus su 2023 metais, vandens parduota apie 4,6 procento daugiau, nuotekų tvarkymo paslaugų apie 3,1 procento daugiau. Nors **UAB „Vilniaus vandenys“** uždirbo didžiausią pardavimų sumą vandentvarkos sektoriaus portfelio, tačiau analizuojant didžiųjų miestų savivaldybių įmones, sparčiausias pardavimo pajamų augimas pastebėtas **UAB „Aukštaitijos vandenys“**.

Šios įmonės pardavimo pajamos ataskaitiniais metais didėjo 8,8 proc., nuo 12,7 mln. eurų iki 13,8 mln. eurų, pokytį lėmė augę teikiamų paslaugų pardavimai. Ataskaitiniu laikotarpiu pardavimo pajamų didėjimas fiksuotas ne tik didžiųjų miestų savivaldybėse bet ir kitų savivaldybių vandentvarkos įmonėse. Iš mažesnių savivaldybių įmonių daugiausiai pardavimo pajamų 2024 metais uždirbo **UAB „Sūduvos vandenys“** – 9,2 mln. eurų, tačiau tai buvo 0,6 proc. mažiau negu ankstesniais metais. Vertinant procentine išraiška, labiausiai pardavimo pajamos didėjo **UAB „Širvintų vandenys“**, lyginant su praėjusiu laikotarpiu, fiksuotas 113,8 proc. augimas arba 1,2 mln. eurų iki 2,2 mln. eurų. Nagrinėjant mažesnių savivaldybių įmonių pardavimus, pastebėta, kad didžioji dalis, t. y. 27 įmonės, uždirbo nuo 1,0 mln. iki 2,9 mln. eurų apyvartos. Tuo metu iki 1,0 mln. eurų uždirbo 3 sektoriaus įmonės: **UAB „Skuodo vandenys“** (971,0 tūkst. eurų), **UAB „Neringos vanduo“** (868,8 tūkst. eurų), **UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“** (759,0 tūkst. eurų).

PARDAVIMO PAJAMOS, MLN. EURŲ

KITŲ ĮMONIŲ SKAIČIUS, PAGAL UŽDIRBTAS PAJAMAS 2024 METAIS

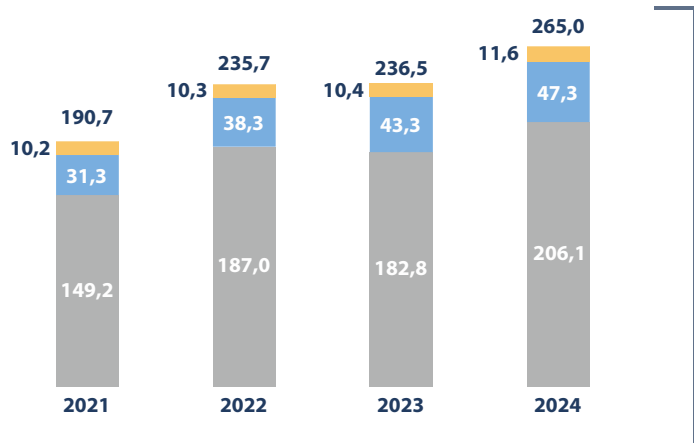

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais

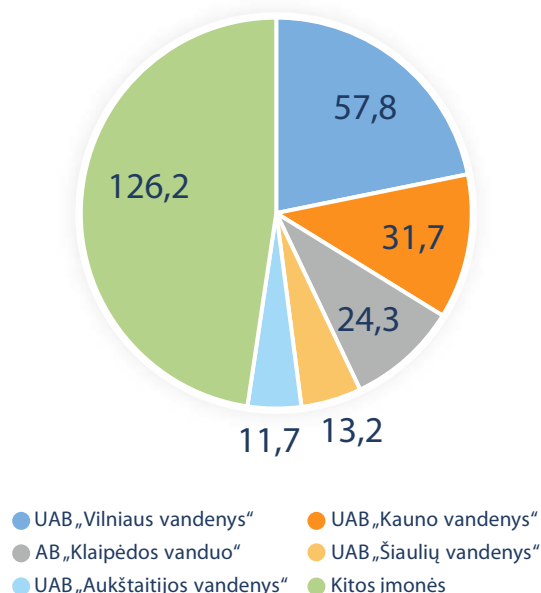
UAB „Sūduvos vandenys“	9,5
UAB „Dzūkijos vandenys“	7,5
UAB „Utenos vandenys“	7,1
UAB „Kėdainių vandenys“	6,1
UAB „Mažeikių vandenys“	5,1
Kitos įmonės	92,4

Vandentvarkos sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos, lyginant su 2023 metais, didėjo 12,0 proc. Sektoriaus SVĮ metus užbaigė patirdamos 265,0 mln. eurų sąnaudų, kas sudarė 18,9 proc. viso SVĮ portfelio kaštų. Nagrinėjamo sektoriaus sąnaudų struktūroje didžiausią dalį užima savikaina, ataskaitiniais metais ji siekė 77,8 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Didžiųjų miestų įmonės, uždirbusios daugiausiai pajamų, patyrė ir daugiausiai sąnaudų, kurios bendroje sumoje sudarė 138,7 mln. eurų, t. y. 52,3 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Lyginant su 2023 metais, tarp didžiųjų miestų SVĮ veiklos sąnaudos ataskaitiniais metais labiausiai didėjo **UAB „Vilniaus vandenys“**, t. y. 17,4 proc. ir siekė 57,8 mln. eurų. Didžiausią įmonės veiklos sąnaudų dalį – 32,0 proc. – sudarė darbo užmokesčio ir susijusios mokesčių sąnaudos, šios sąnaudos buvo 1,9 mln. eurų didesnės nei 2023 metais. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 2024 metais buvo 1,8 mln. eurų didesnės nei 2023 metais. Jas lėmė didėjančios įgyvendinamų investicijų apimtys, kurios sudarė 22 proc. visų įmonės veiklos sąnaudų. **UAB „Klaipėdos vanduo“** veiklos sąnaudos didėjo 11,3 proc. ir siekė 24,3 mln. eurų. Didžiausią sąnaudų dalį taip pat sudarė darbo užmokesčio ir susijusių mokesčių sąnaudos, tačiau pastebimas net 55,7 proc. turto remonto ir eksploatacijos sąnaudų didėjimas. Kitų didžiųjų miestų SVĮ veiklos sąnaudos ataskaitiniais metais didėjo mažesniu tempu: **UAB „Aukštaitijos vandenys“** – 4,3 proc., **UAB „Kauno vandenys“** – 5,7 proc., **UAB „Šiaulių vandenys“** – 7,5 proc. Veiklos sąnaudos 2024 metais augo ne tik didžiųjų miestų savivaldybių įmonėse, bet ir mažesnėse, pavyzdžiui, **UAB „Sūduvos vandenys“** fiksuotas 13,3 proc. šuolis: nuo 8,1 mln. eurų iki 9,1 mln. eurų, pokytį lėmė padidėjusios mokesčių sąnaudos, perkamų prekių ir paslaugų kainos. Ataskaitiniais metais veiklos sąnaudos didėjo 47-iose sektoriaus įmonėse, o sumažėjo tik dvejose: **UAB „Druskininkų vandenys“** ir **UAB „Radviliškio vanduo“**.

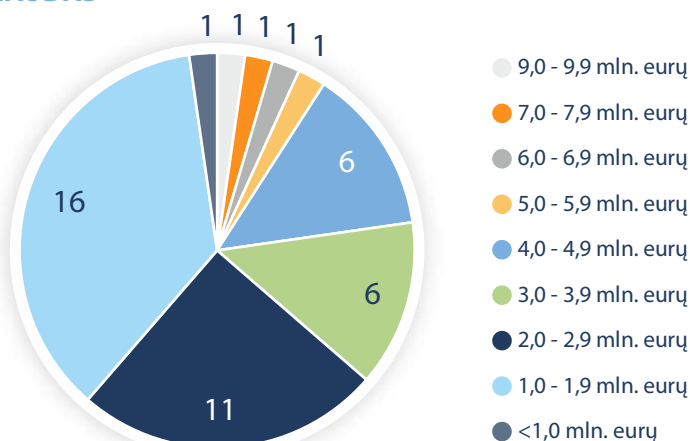
VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 METŲ VEIKLOS SĄNAUDOS, PAGAL ĮMONES, MLN. EURŲ

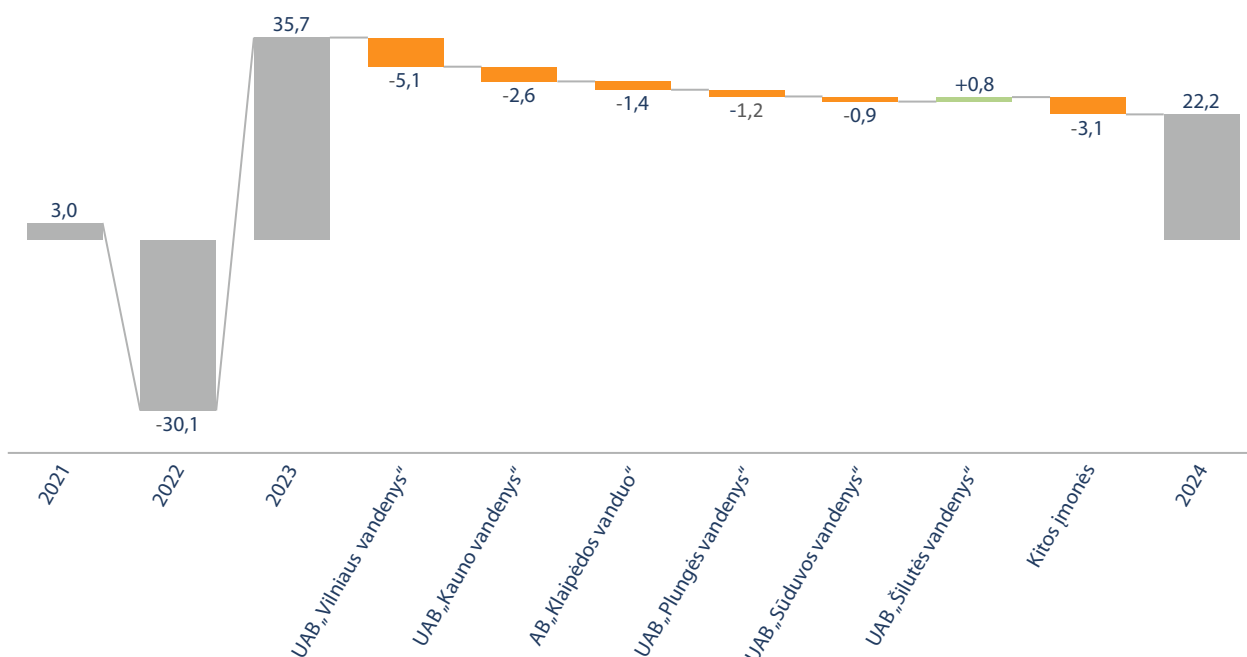

KITŲ ĮMONIŲ SKAIČIUS, PAGAL SĄNAUDAS

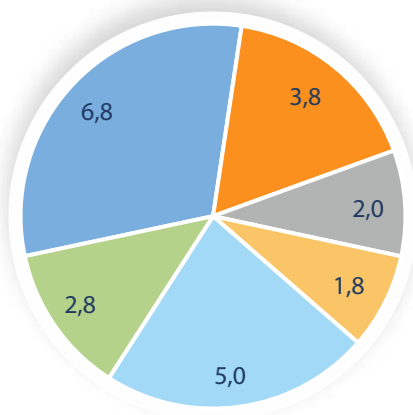
Nors vandentvarkos sektorius ataskaitiniais metais uždirbo 22,2 mln. eurų grynojo pelno, tačiau ši suma buvo 38,0 proc. mažesnė negu 2023 metais. Iš 49-ių sektoriaus įmonių pelningai metus užbaigė 37 įmonės. Daugiausiai grynojo pelno uždirbo **UAB „Kauno vandenys“**, **UAB „Vilniaus vandenys“** ir **UAB „Klaipėdos vanduo“** tai galima sieti su didesniu gyventojų skaičiumi, efektyvesne infrastruktūra ir didesniais pajamų srautais. Didžiausia grynojo pelno suma fiksuota **UAB „Kauno vandenys“** – 6,8 mln. eurų, tačiau lyginant su 2023 metais, ši suma buvo 27,7 proc. mažesnė, pokytį lėmė sumažėjusios pardavimo pajamos. **UAB „Vilniaus vandenys“** nors ir uždirbo 5,0 mln. eurų, tačiau tai buvo 50,6 proc. mažiau negu 2023 metais, pokytį lėmė tai, kad įmonės veiklos sąnaudos augo 17,4 proc., kai pardavimo pajamų didėjimas siekė tik 5,4 proc. Tarp regioninių įmonių didžiausią grynojo pelno dalį uždirbo **UAB „Prienų vandenys“** – 1,1 mln. eurų, tai geriausias šios įmonės pasiektas rezultatas nuo 2018 metų. Tačiau didžioji dalis vandentvarkos sektoriaus įmonių ataskaitiniais metais patyrė nuostolių. **UAB „Plungės vandenys“** sekėsi prasčiausiai – buvo patirtas 415,8 tūkst. eurų nuostolis, kai 2023 metais įmonė uždirbo 806,2 tūkst. eurų grynojo pelno, pokytį lėmė susitraukusios pardavimo pajamos, kurių mažėjimui įtakos turėjo vidutinė perskaičiuota geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, pastaroji lyginant su galiojusia vidutine 2,64 Eur/m³ kaina, mažėjo iki 1,26 Eur/m³. **UAB „Telšių vandenys“** nuostolis siekė 377,4 tūkst. eurų, kai 2023 metais buvo uždirbtas 383,7 tūkst. eurų grynasis pelnas, tam įtakos turėjo 1,9 proc. susitraukusios pardavimo pajamos, kuomet veiklos sąnaudos didėjo 8,2 proc. Pardavimo pajamos mažėjo iš nuotekų tvarkymo paslaugų, o sąnaudų augimą daugiausia lėmė apdoroto dumblo utilizavimo paslaugų pirkimas, įmonėje buvo susikaupęs didelis apdoroto dumblo kiekis, kurį buvo būtina utilizuoti.

GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

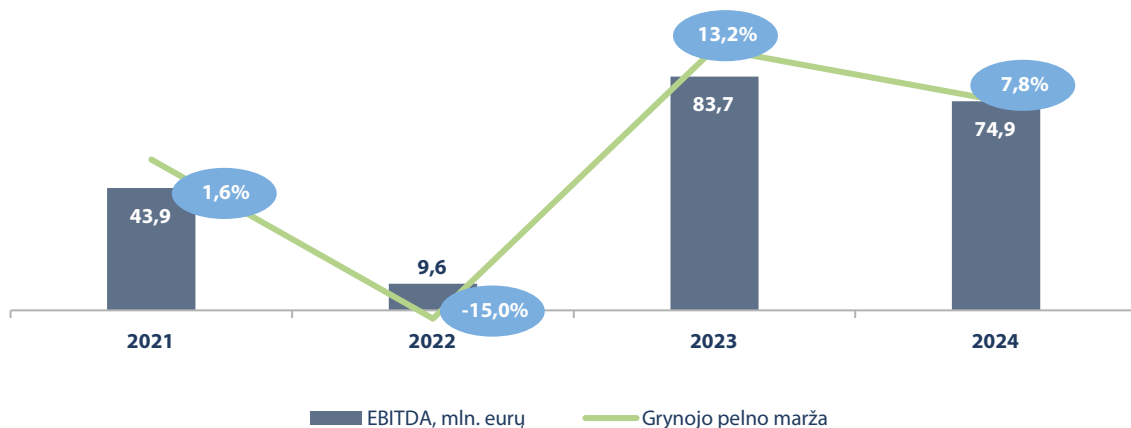

GRYNASIS PELNAS 2024 M., MLN. EURŲ

- UAB „Kauno vandenys“
- AB „Klaipėdos vanduo“
- UAB „Aukštaitijos vandenys“
- UAB „Šiaulių vandenys“
- UAB „Vilniaus vandenys“
- Kitos įmonės

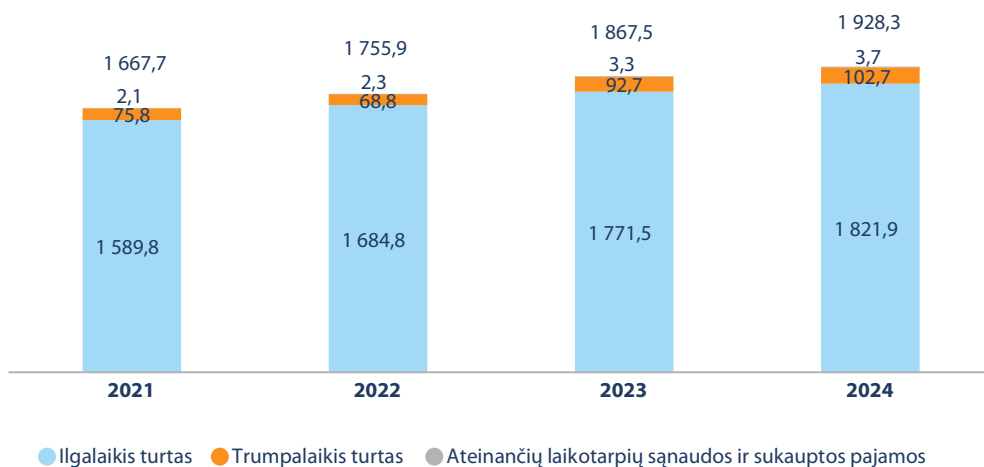

2024 metais EBITDA susitraukė 10,5 proc. ir siekė 74,9 mln. eurų. Nusidėvėjimas ir amortizacija sudarė 49,3 mln. eurų visos EBITDA sumos. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės uždirbo 70,7 proc. viso vandentvarkos sektoriaus EBITDA, t. y. 52,9 mln. eurų. Grynojo pelno sumažėjimas sąlygojo neigiamą grynojo pelno maržos pokytį, šis rodiklis ataskaitiniais metais susitraukė 5,4 procentinio punkto, lyginant su 2023 metais ir siekė 7,8 proc. Didžiausią grynąjį pelningumą 2024 metais pasiekė **UAB „Prienų vandenys“** – 56,8 proc. Taip pat aukšta šio rodiklio vertė buvo ir kitose įmonėse, pavyzdžiui, **UAB „Kauno vandenys“** – 17,6 proc., **UAB „Šilutės vandenys“** – 15,9 proc., **UAB „Aukštaitijos vandenys“** – 14,3 proc.

Per 2024-iusius metus vandentvarkos sektoriaus turtas augo 3,3 proc. ir siekė 1,9 mlrd. eurų. Visos sektoriaus įmonės yra infrastruktūrinės, t. y. joms priklauso vandentiekio ir nuotekų tinklai, valymo įrenginiai, siurblinės ir pan., dėl ko ilgalaikis materialus turtas sudarė absoliučiai didžiausią aktyvų dalį – 94,5 proc. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonės 2024 metais apskaitė 46,0 proc. viso vandentvarkos sektoriaus turto, t. y. 887,2 mln. eurų. Analizuojant sektoriaus pokyčius, pastebima, kad turto vertė augo 23-iose sektoriaus įmonėse, o reikšmingiausi pokyčiai, turėję įtakos sektoriaus rezultatams, įvyko Kaune. **UAB „Kauno vandenys“** turtas didėjo 8,6 proc. arba 20,7 mln. ir siekė 262,7 mln. eurų. Labiausiai augo trumpalaikis turtas, pokytį lėmė sudarytos 3 terminuotų indėlių sutartys. **UAB „Vilniaus vandenys“** aktyvai didėjo 4,6 proc. arba 11,7 mln. eurų iki 265,8 mln. eurų, tam įtakos turėjo didelės apimties investicijos, daugiausiai skirtos tinklų plėtrai, eksploatuojamų tinklų ir stočių renovacijai, vandenviečių renovacijai, šulinių remontui, Vilniaus miesto nuotekų valyklos rekonstrukcijai, dumblo apdorojimo įrenginių atnaujinimui, vandens apskaitos prietaisų keitimui, elektros generatorių įsigijimui, FAVAKA informacinės sistemos diegimo projektui. Vandentvarkos sektoriuje turto suma augo ne tik didžiųjų miestų savivaldybių įmonėse, pavyzdžiui, **UAB „Sūduvos vandenys“** aktyvai ataskaitiniais metais padidėjo 9,4 mln. eurų, iki 51,3 mln. eurų dėl gauto turto, kuris anksčiau buvo Marijampolės savivaldybės apskaitoje. Didžiojoje dalyje sektoriaus įmonių valdomo turto suma siekė nuo 11,0 mln. eurų iki 30,0 mln. eurų.

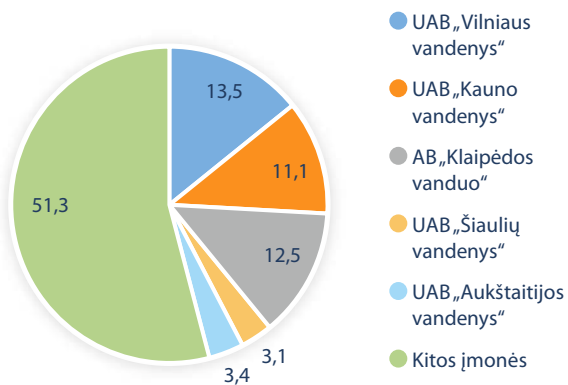
TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

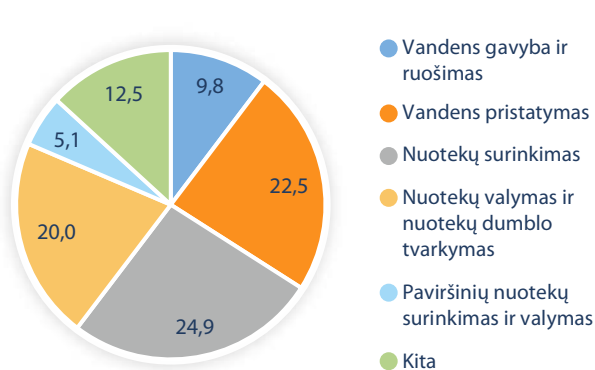
	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Iš jų: trumpalaikės investicijos ir pinigų ir pinigų ekvivalentai	Turto iš viso
UAB „Vilniaus vandenys“	236,7	27,1	19,1	265,8
UAB „Kauno vandenys“	245,0	17,2	12,6	262,7
AB „Klaipėdos vanduo“	161,8	7,8	4,0	169,6
UAB „Šiaulių vandenys“	121,1	3,7	1,5	124,9
UAB „Aukštaitijos vandenys“	58,1	6,0	3,9	64,2
Kitos įmonės	999,2	40,9	18,4	1 041,1

Ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus įmonių investicijos siekė 94,8 mln. eurų. Daugiausia investuota į nuotekų infrastruktūrą: nuotekų surinkimui – 24,9 mln. eurų; nuotekų valymo ir nuotekų dumblo tvarkymui skirta 20,0 mln. eurų; paviršinių nuotekų surinkimui ir valymui – 5,1 mln. eurų. Analizuojant investicijas pagal įmones pastebima, kad net 45,9 proc. visų investicijų buvo atlikta didžiųjų miestų SVĮ. **UAB „Vilniaus vandenys“** investicijos sudarė 13,5 mln. eurų, iš jų net 12,0 mln. eurų įmonės nuosavos lėšos, didžiąją dalį investicijų įmonė skyrė į vandens pristatymą – 5,8 mln. eurų. **AB „Klaipėdos vanduo“** investicijos siekė 12,5 mln. eurų, net 12,3 mln. eurų sudarė įmonės nuosavos lėšos, įmonė investavo į infrastruktūrą, tvarius sprendimus, kvapų sklaidos suvaldymą. Investicijos buvo įgyvendinamos ne tik didžiuosiuose miestuose, pavyzdžiui, **UAB „Kelmės vanduo“** investuota suma siekė 7,4 mln. eurų: 3,9 mln. eurų nuosavomis lėšomis ir 3,5 mln. eurų Investicinių fondų lėšomis, didžioji dalis investicijų – 7,1 mln. eurų – buvo nukreipta į nuotekų valymą ir nuotekų dumblo tvarkymą.

INVESTICIJOS PAGAL ĮMONES,
MLN. EURŲ

INVESTICIJOS PAGAL VEIKLOS SRITIS,
MLN. EURŲ

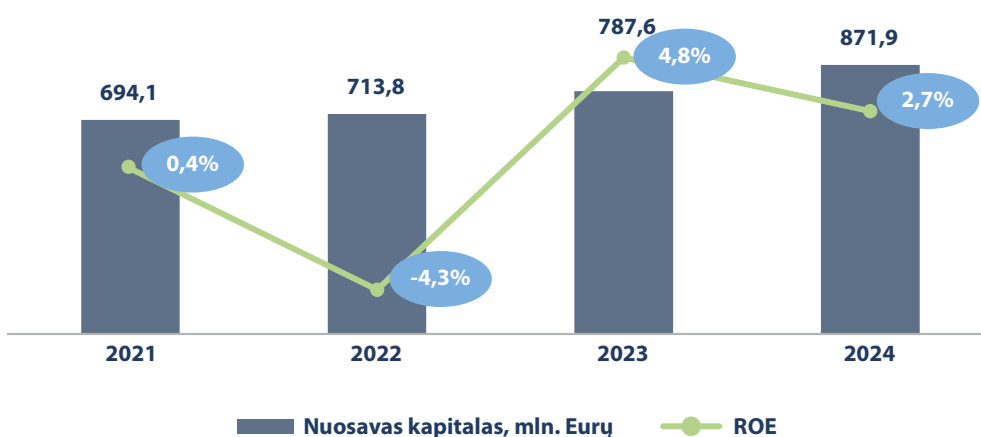

Šaltinis: Valstybinė energetikos reguliavimo taryba

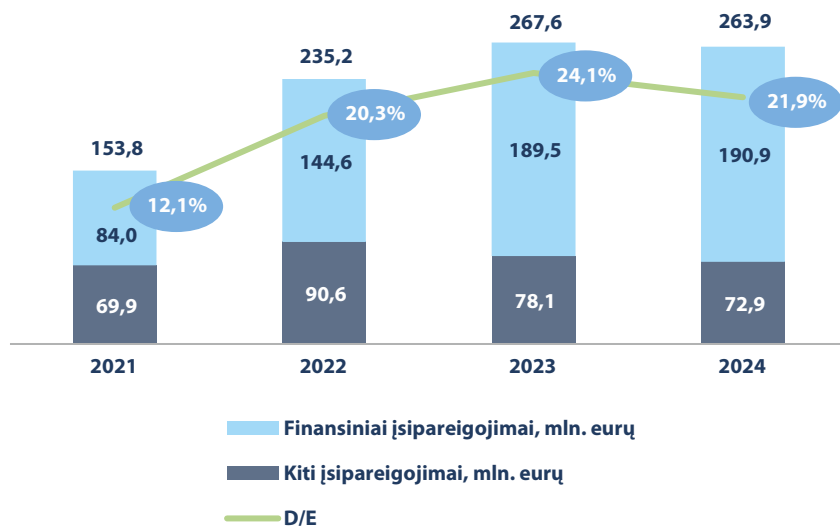
*Duomenys pateikti be nebaigtos statybos

2020-2024 metų laikotarpiu SVĮ vandentvarkos sektorius demonstravo nuoseklų nuosavo kapitalo augimą, įvertinus ir nepaskirstytą pelną (nuostolį), šis finansinis rodiklis augo nuo 694,1 mln. eurų 2021 metais iki 871,9 mln. eurų 2024 metais. Iki 2022 metų vandentvarkos sektoriuje buvo fiksuojamas nepaskirstytas nuostolis, 2022 metais šis nuostolis sudarė 46,5 mln. eurų, tačiau 2023 metais uždirbtas grynasis pelnas lėmė teigiamą šio rodiklio pokytį ir nepaskirstytas pelnas sudarė minėtais metais siekė 4,5 mln. eurų. Ataskaitiniai metai vandentvarkos įmonėms taip pat buvo pelningi, dėl šios priežasties rezervų suma didėjo 2,5 karto: nuo 12,4 mln. eurų 2023 metais iki 31,1 mln. eurų 2024 metais. Taip pat 53,6 proc. didėjo nepaskirstytas pelnas ir sudarė 6,9 mln. eurų. Bendrai vandentvarkos sektoriaus nuosavo kapitalo suma ataskaitiniais metais siekė 871,9 mln. eurų, tai sudarė 42,5 proc. viso SVĮ portfelio nuosavo kapitalo. Didžiausias, t. y. 24,0 mln. eurų nuosavo kapitalo augimas fiksuotas **UAB „Kauno vandenys“**, pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo tai, kad Kauno miesto savivaldybė 17,2 mln. eurų padidino įmonės įstatinį kapitalą, papildomai išleidžiant paprastųjų vardinių akcijų. Taip pat 63,0 proc. dėl uždirbto grynojo pelno didėjo įmonės nepaskirstytas pelnas ir ataskaitiniais metais siekė 14,7 mln. eurų. 2024 metais vandentvarkos sektoriaus nuosavo kapitalo grąžos ROE rodiklis susitraukė iki 2,7 proc., kai 2023 metais buvo 4,8 proc., pokytį lėmė 38,0 proc. sumažėjusi grynojo pelno suma lyginant su 2023 metais. Aukščiausias nuosavo kapitalo grąžos rodiklis 2024 metais fiksuotas **UAB „Šilutės vandenys“** – 14,6 proc., tačiau neišvengta ir neigiamų reikšmių, pavyzdžiui, **UAB „Jurbarko vandenys“** ROE siekė -8,1 proc.

NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

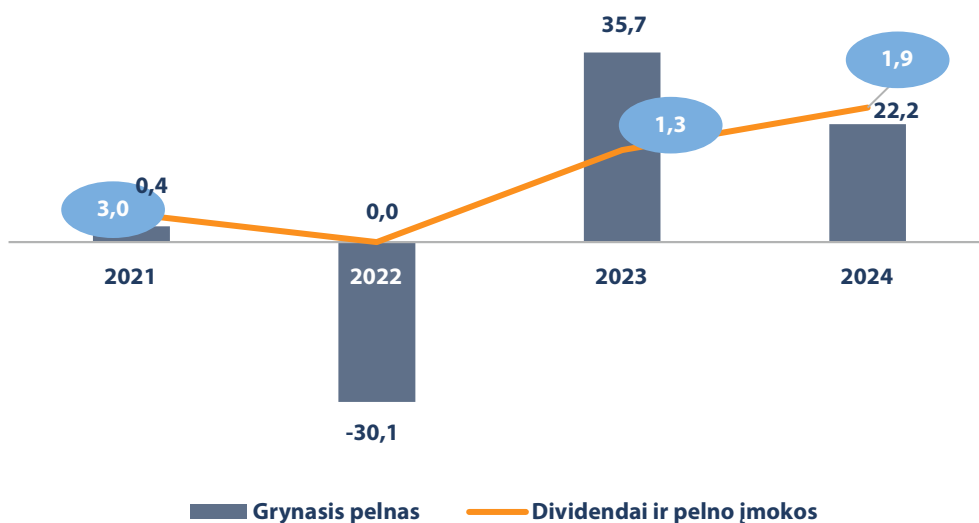

Per 2021-2024 metus Lietuvos vandentvarkos sektoriaus finansiniai įsipareigojimai reikšmingai išaugo nuo 84,0 mln. eurų 2021 metais iki 190,9 mln. eurų 2024 metais. Tuo metu kitų įsipareigojimų suma nagrinėjamu laikotarpiu didžiausia buvo 2022 metais, o per paskutinius du metus fiksuojamas šių įsipareigojimų mažėjimas. Bendras įsipareigojimų lygis ataskaitiniais metais sumažėjo 1,4 proc. ir siekė 263,9 mln. eurų, o D/E rodiklis susitraukė nuo 24,1 proc. iki 21,9 proc. Vandentvarkos sektoriaus įsipareigojimai sudarė 31,8 proc. viso SVĮ portfelio įsipareigojimų. 2024 metais analizuojamame sektoriuje didžiausi finansiniai įsipareigojimai buvo **UAB „Vilniaus vandenys“** (77,1 mln. eurų), palyginus su 2023 metais, finansinė skola augo 4,1 proc. Tuo metu **UAB „Kauno vandenys“** finansinė skola siekė 41,1 mln. eurų, t. y. 2,2 proc. mažiau negu 2023 metais. Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių vandentvarkos įmonių finansinės skolos sudarė daugiau negu pusę, t. y. 61,9 proc. viso sektoriaus finansinių skolų. Kitų savivaldybių įmonių finansiniai įsipareigojimai buvo ženkliai mažesni, daugumoje įmonių jie siekė iki 1,0 mln. eurų. Labiausiai finansinė skola išaugo AB „Klaipėdos vanduo“, o labiausiai sumažėjo **UAB „Kauno vandenys“** ir **UAB „Utenos vandenys“**. Trys įmonės: **UAB „Jurbarko vandenys“**, **UAB „Radviliškio vanduo“**, **UAB „Skuodo vandenys“**, ataskaitiniais metais finansinių įsipareigojimų neturėjo.

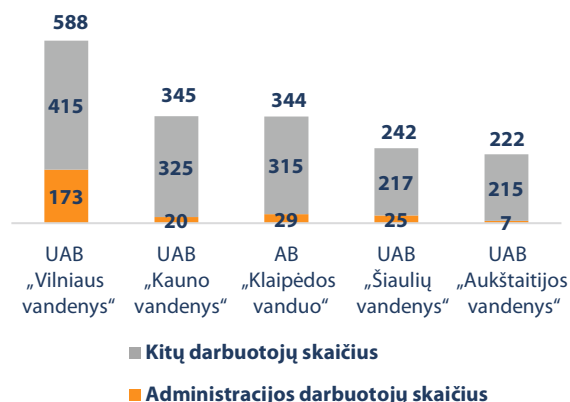
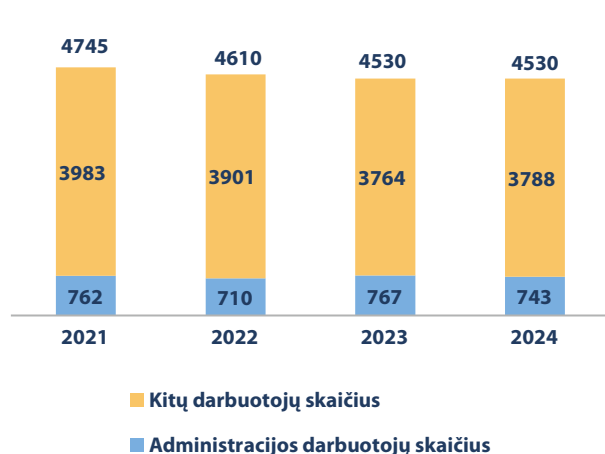

Ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus įmonės savivaldybėms paskyrė 1,9 mln. eurų dividendų, tai buvo didžiausia paskirta suma nuo 2021 metų ir sudarė 10,4 proc. visų SVĮ paskirtų dividendų ir pelno įmokų 2024 metais. Nuosekliai dividendus mokėjo **UAB „Aukštaitijos vandenys“**, kiekvienais metais bent dalį grynojo pelno paskirdama dividendams, išskyrus 2022 metus, kuomet įmonė patyrė grynąjį nuostolį kaip ir daugelis kitų sektoriaus įmonių. Ataskaitiniais metais dividendus savivaldybėms paskyrė tik 4 įmonės: **AB „Klaipėdos vanduo“** – 1 156,5 tūkst. eurų, **UAB „Vilniaus vandenys“** – 522,3 tūkst. eurų, **UAB „Aukštaitijos vandenys“** – 152,0 tūkst. eurų ir **UAB „Šiaulių vandenys“** – 80,0 tūkst. eurų, nors teigiamas paskirstytinasis pelnas fiksuotas 17-oje sektoriaus įmonių, o bendra paskirstytino pelno suma siekė 37,7 mln. eurų. Didžiausia paskirstytino pelno suma buvo **UAB „Kauno vandenys“** – 14,4 mln. eurų, t. y. 38,3 proc. viso sektoriaus sumos. Dividendų paskyrimas priklauso ir nuo paties akcininko, pavyzdžiui, tarp **UAB „Kauno vandenys“** ir Kauno miesto savivaldybės yra susitarta jog įmonė moka ne dividendus, o visus metus vykdo paviršinių nuotekų tinklų plėtrą pagal skirtiną dividendų sumą. Dažnu atveju įmonės paskirstytiną pelną nukreipia į rezervus investicijoms ir paskolų grąžinimui.

GRYNOJO PELNO IR IŠMOKĖTŲ PELNO ĮMOKŲ IR DIVIDENDŲ SAVIVALDYBĖMS DINAMIKA, MLN. EURŲ

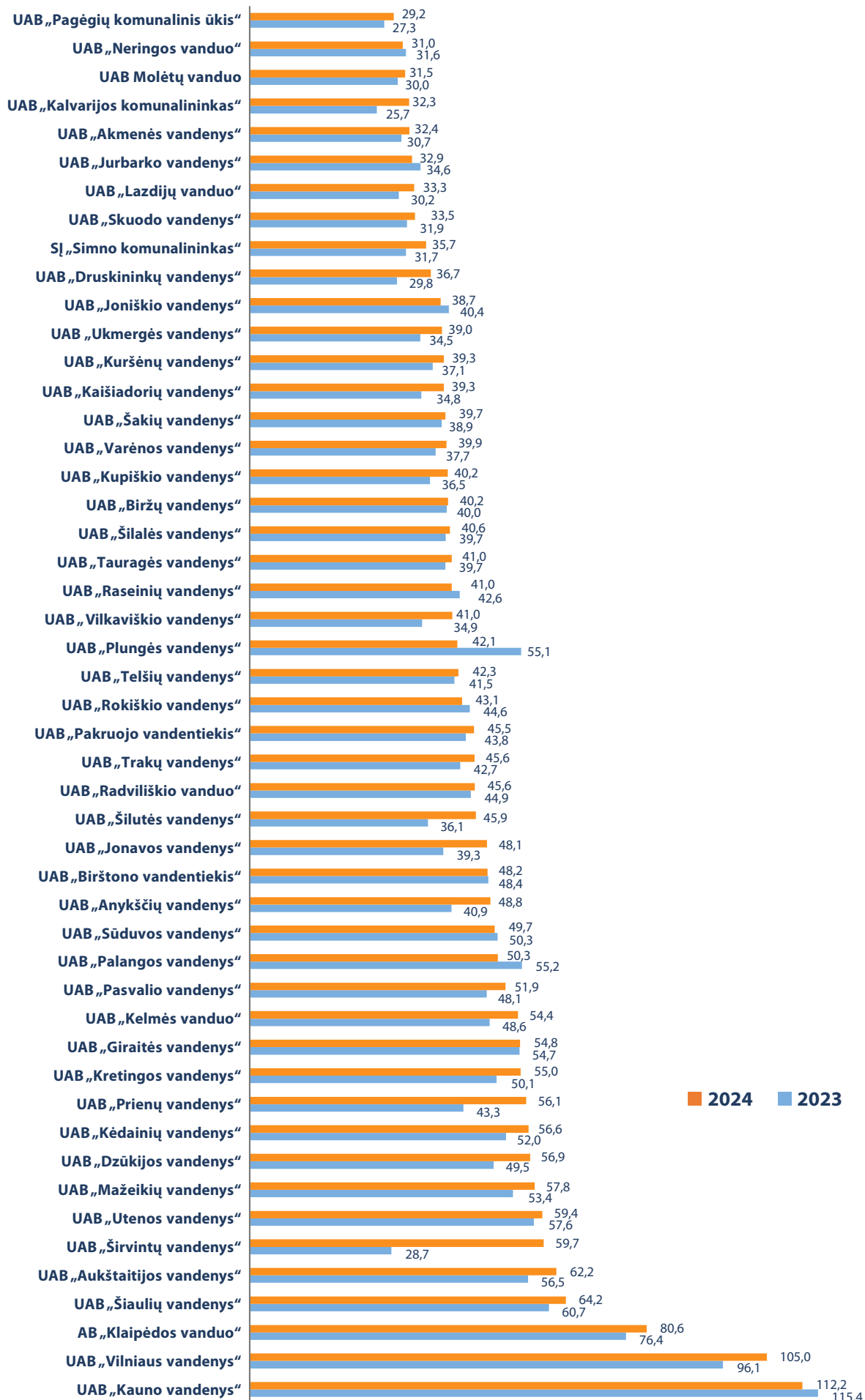

2021-2024 metų laikotarpiu bendras sektoriuje dirbančiųjų skaičius sumažėjo nuo 4 745 iki 4 530. Ataskaitiniais metais vandentvarkos sektoriaus darbuotojų skaičius sudarė 21,4 proc. visų SVĮ darbuotojų. Lyginant su 2023 metais, dirbančiųjų skaičius vandentvarkos sektoriuje nepakito, tačiau šiek tiek sumažėjo administracijos darbuotojų, jų dalis sudarė 16,4 proc. nuo visų sektoriaus darbuotojų. **UAB „Vilniaus vandenys“** ataskaitiniais metais darbuotojų skaičių sumažino nuo 610 iki 588, tai daugiausiai darbuotojų turinti vandentvarkos sektoriaus įmonė. Šios įmonės bendras darbuotojų skaičius sumažėjo 3,6 proc., tuo metu administracijos darbuotojų skaičius susitraukė 12,6 proc. Tačiau buvo įmonių, kuriose darbuotojų skaičius augo, didžiausias pokytis **UAB „Trakų vandenys“**, čia dirbančiųjų skaičius didėjo 47,1 proc. nuo 70 iki 103, pokytį lėmė tai, kad nuo 2024 m. sausio 3 d. Įmonė perėmė **UAB „Trakų šilumos tinklai“** teises ir pareigas. Kitose įmonėse pokyčiai buvo mažesni, pavyzdžiui, per 2024 metus **UAB „Kauno vandenys“** darbuotojų skaičius sumažėjo 5 darbuotojais, **AB „Klaipėdos vanduo“** – tik 1 darbuotoju.

Didėjančios pardavimo pajamos, kuomet darbuotojų skaičius mažėja arba lieka nepakitęs, rodo, kad sektorius sėkmingai įgyvendina veiklos efektyvumo, kaštų mažinimo ir produktyvumo didinimo strategiją. Ataskaitinius metus palyginus su 2023 metais matyti, kad įmonės dirbo efektyviau – vidutiniškai vienas darbuotojui teko 48,0 tūkst. eurų pajamų, kuomet 2023 metais – 44,8 tūkst. eurų. Efektyvumą ypač didino didžiųjų miestų savivaldybių įmonės, pavyzdžiui, **UAB „Kauno vandenys“** vienas darbuotojas uždirbo daugiausiai pardavimo pajamų – 112,2 tūkst. eurų, tačiau tai buvo 3,2 tūkst. eurų mažiau negu 2023 metais. Tuo metu **UAB „Vilniaus vandenys“** ataskaitiniais metais vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 105,0 tūkst. eurų, kai 2023 metais ši suma siekė 96,1 tūkst. eurų. Mažesnėse savivaldybėse SVĮ vienas darbuotojas vidutiniškai uždirbo 43,8 tūkst. eurų pardavimo pajamų, didžiojoje daugumoje šių įmonių vieno darbuotojo uždirbta suma siekė 39,0 iki 49,0 tūkst. eurų. Mažiausiai pardavimo pajamų vienas darbuotojas uždirbo **UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“** – 29,2 tūkst. eurų, t. y. 3,8 karto mažiau negu Kaune.

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai) tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
UAB „Akmenės vandenys“	Akmenės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	1 747,1	28,9	1,7%	9 967,2	0,0
UAB „Dzūkijos vandenys“	Alytaus miesto savivaldybė	100,0%	Vidutinė	7 454,9	95,9	1,3%	54 357,5	0,0
SL „Simno komunalininkas“	Alytaus rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 465,7	-121,8	-8,3%	14 150,8	0,0
UAB „Anykščių vandenys“	Anykščių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 342,5	273,5	11,7%	22 748,4	0,0
UAB „Birštono vandentiekis“	Birštono savivaldybė	100,0%	Maža	1 108,8	35,3	3,2%	7 575,1	0,0
UAB „Biržų vandenys“	Biržų rajono savivaldybė	93,1%	Maža	1 729,0	-238,9	-13,8%	11 631,9	0,0
UAB „Druskininkų vandenys“	Druskininkų savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 165,3	15,6	0,7%	16 128,4	0,0
UAB „Jonavos vandenys“	Jonavos rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 184,8	-329,3	-7,9%	28 678,0	0,0
UAB „Joniškio vandenys“	Joniškio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 740,7	25,1	1,4%	19 799,7	0,0
UAB „Jurbarko vandenys“	Jurbarko rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 169,0	-285,5	-13,2%	16 289,1	0,0
UAB „Kaišiadorių vandenys“	Kaišiadorių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 713,3	-9,1	-0,3%	33 022,2	0,0
UAB „Kalvarijos komunalininkas“	Kalvarijos savivaldybė	100,0%	Maža	1 581,2	-100,1	-6,3%	11 333,9	0,0
UAB „Kauno vandenys“	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Didelė	38 721,3	6 804,5	17,6%	262 731,5	0,0
UAB „Giraitės vandenys“	Kauno rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 441,4	41,8	0,9%	51 441,7	0,0
UAB „Kėdainių vandenys“	Kėdainių rajono savivaldybė	99,9%	Vidutinė	6 113,4	287,8	4,7%	45 195,4	0,0
UAB „Kelmės vanduo“	Kelmės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 285,9	-195,0	-8,5%	24 940,6	0,0
AB „Klaipėdos vanduo“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100,0%	Didelė	27 732,7	3 783,8	13,6%	169 629,4	1 156,5
UAB „Kretingos vandenys“	Kretingos rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	3 409,2	146,9	4,3%	36 141,9	0,0
UAB „Kupiškio vandenys“	Kupiškio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 325,9	79,4	6,0%	11 912,6	0,0
UAB „Lazdijų vanduo“	Lazdijų rajono savivaldybė	99,8%	Maža	1 066,7	20,7	1,9%	16 956,6	0,0
UAB „Sūduvos vandenys“	Marijampolės savivaldybė	100,0%	Vidutinė	9 192,4	-27,0	-0,3%	51 287,5	0,0
UAB „Mažeikių vandenys“	Mažeikių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	5 087,5	491,9	9,7%	31 735,2	0,0
UAB Molėtų vanduo	Molėtų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 133,0	6,0	0,5%	9 206,4	0,0
UAB „Neringos vanduo“	Neringos savivaldybė	100,0%	Maža	868,8	-51,7	-6,0%	9 201,7	0,0
UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“	Pagėgių savivaldybė	100,0%	Maža	759,0	-8,1	-1,1%	5 647,0	0,0
UAB „Pakruojos vandentiekis“	Pakruojos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 227,5	17,5	1,4%	17 606,3	0,0
UAB „Palangos vandenys“	Palangos miesto savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 428,8	413,9	9,3%	26 593,3	0,0
UAB „Aukštaitijos vandenys“	Panevėžio miesto savivaldybė	95,0%	Vidutinė	13 816,6	1 969,0	14,3%	64 177,5	152,0
UAB „Pasvalio vandenys“	Pasvalio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 284,1	48,1	2,1%	14 454,5	0,0

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas (nuostoliai) tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
UAB „Plungės vandenys“	Plungės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 777,8	-415,8	-15,0%	33 433,6	0,0
UAB „Prienų vandenys“	Prienų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 962,9	1 114,2	56,8%	13 549,2	0,0
UAB „Radviliškio vanduo“	Radviliškio rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 784,0	303,9	10,9%	22 880,1	0,0
UAB „Raseinių vandenys“	Raseinių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 500,3	3,6	0,1%	25 263,1	0,0
UAB „Rokiškio vandenys“	Rokiškio rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 755,8	-290,5	-10,5%	14 493,1	0,0
UAB „Skuodo vandenys“	Skuodo rajono savivaldybė	100,0%	Maža	971,0	-4,7	-0,5%	11 783,5	0,0
UAB „Šakių vandenys“	Šakių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 944,0	32,6	1,7%	23 202,6	0,0
UAB „Šiaulių vandenys“	Šiaulių miesto savivaldybė	100,0%	Vidutinė	15 536,3	1 788,4	11,5%	124 891,9	80,0
UAB „Kuršėnų vandenys“	Šiaulių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 398,7	-266,2	-11,1%	32 924,7	0,0
UAB „Šilalės vandenys“	Šilalės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 583,5	90,0	5,7%	14 796,5	0,0
UAB „Šilutės vandenys“	Šilutės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 309,9	684,8	15,9%	22 960,5	0,0
UAB „Širvintų vandenys“	Širvintų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 208,0	308,0	13,9%	6 708,4	0,0
UAB „Tauragės vandenys“	Tauragės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	3 851,5	-101,6	-2,6%	39 126,0	0,0
UAB „Telšių vandenys“	Telšių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 233,1	-377,4	-8,9%	43 367,6	0,0
UAB „Trakų vandenys“	Trakų rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 695,4	4,1	0,1%	30 024,5	0,0
UAB „Ukmergės vandenys“	Ukmergės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	3 390,8	387,4	11,4%	23 519,7	0,0
UAB „Utenos vandenys“	Utenos rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	7 125,0	703,7	9,9%	52 904,0	0,0
UAB „Varėnos vandenys“	Varėnos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 674,5	29,9	1,8%	9 141,3	0,0
UAB „Vilkaviškio vandenys“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	2 134,5	-83,9	-3,9%	23 025,3	0,0
UAB „Vilniaus vandenys“	Vilniaus miesto savivaldybė	87,1%	Didelė	61 765,0	5 025,2	8,1%	265 797,4	522,3

ŠILUMOS TINKLŲ SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Centralizuotas šilumos tiekimas yra savivaldybėms patikėta funkcija. Šiuo metu centralizuota šiluma aprūpinama kiek daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų – centralizuotai tiekama apie 57 proc. visos šalyje suvartojamos šilumos. Palyginimui, Europos Sąjungos vidurkis siekia 12 proc., o labiau išvystyta centralizuoto šilumos tiekimo sistema yra tik Švedijoje, Danijoje ir Islandijoje. Centralizuoto šilumos tiekimo sistema laikoma patogia vartotojams, nes nereikia įrengti individualių katilinių ar kaupti kuro atsargų. Be to, ši sistema mažina neigiamą poveikį aplinkai – išmetami dūmai, suodžiai ir azoto oksidų junginiai neteršia gyvenamosios aplinkos. Taip pat sumažėja gaisro ir sprogimo pavojus bei triukšmas.

Šilumos tiekimo funkcijos šiuo metu priklauso savivaldybėms. Nuo pat šių funkcijų atsiradimo buvo susiformavę du šilumos tinklų sektoriaus įmonių valdymo modeliai: vienos įmonės išliko pavaldžios savivaldybėms, kitų infrastruktūra išnuomota privatiems operatoriams. Šiuo metu yra likęs tik vienas privatus šilumos tiekėjas UAB „Litesko“, kuriam savo infrastruktūrą yra išnuomojusios penkios SVĮ: UAB „Biržų šilumos tinklai“, UAB „Druskininkų šilumos tinklai“, UAB Kelmės vietinis ūkis, UAB „Marijampolės šilumos tinklai“ ir UAB „Telšių šilumos tinklai“. Visos kitos šilumos tinklų sektoriui priskirtos šilumos tiekėjos yra savivaldybės valdomos įmonės ir pačios vykdo centralizuotos šilumos tiekimo (CŠT) veiklą.

Šilumos tinklų sektoriaus reguliavimui 2003 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas, kuris sudarė sąlygas intensyviau investuoti į CŠT įmonių infrastruktūros atnaujinimą bei atvėrė galimybę išnuomotų infrastruktūrų operatoriams ir savivaldybės valdomoms įmonėms uždirbti pelną, kai leistiną kintančios šilumos bazinės kainos dalies dydį nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (iki 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija).

Remiantis Šilumos ūkio įstatymu, savivaldybės tvarko šilumos ūkį, t. y. organizuoja šilumos tiekimą šilumos vartotojams pagal jų poreikius patalpoms šildyti, vėdinti ir karštam vandeniui ruošti. 2023 m. kovo 6 d. priimta Šilumos ūkio įstatymo pakeitime numatyta, kad pereinama prie ilgalaikio šilumos planavimo dešimties metų laikotarpiai. Taip pat įtvirtinti dviejų lygių šilumos planavimo dokumentai – šilumos tiekiamas vartotojams remiasi kas 10 metų atnaujinamais savivaldybės šilumos ūkio specialiaisiais planais ir šilumos tiekėjų dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planais, privalomais visiems šilumos tiekėjams, tvirtinamais savivaldybės institucijos ir atnaujinamais kas trejus metus. Iki šiol šiluma buvo teikiama vadovaujantis tik savivaldybės šilumos ūkio specialiaisiais planais, kurie turėdavo būti atnaujinami kas 7 metus.

Šilumos tiekimo veikla, kuria leidžiama verstis tik asmenims, turintiems licenciją, yra reglamentuojama pagal šilumos tiekimo licencijavimo taisykles (Šilumos kainų nustatymo metodika). Jose numatoma, kad šilumos tiekėjui, tiekiančiam 10 GWh ir daugiau šilumos per metus, licenciją išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT), o mažiau šilumos tiekiančiam – atitinkama savivaldybės institucija. Šilumos tiekėjai šilumą gali gaminti patys arba įsigyti ją iš nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG). Valstybė (savivaldybės) skatina iš biokuro, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, deginant atliekas, taip pat iš geoterminės energijos pagamintos šilumos supirkimą į šilumos tiekimo sistemas.

Šilumos tiekėjas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti reikalingą šilumos kiekį gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais. Jeigu aprūpinimo šiluma sistemoje veikia nors vienas NŠG, prognozuojamas šilumos kiekis, reikalingas šilumos vartotojų poreikiams patenkinti, gaminamas bei superkamas šilumos aukciono būdu.

Šilumos tiekėjai VERT nustatyta tvarka pateikia energijos išteklių biržos operatoriumi prognozuojamą gaminti bei supirkti šilumos kiekį, reikalingą šilumos vartotojų poreikiams patenkinti. Šilumos tiekėjai ir NŠG dalyvauja energijos išteklių biržos operatoriaus organizuojamame šilumos aukcione ir teikia pasiūlymus, o laimėję šilumos aukcioną, gamina bei parduoda šilumos kiekį už pasiūlyme nurodytą kainą. Trūkstant šilumos kiekį, kuris nebuvo įsigytas šilumos aukciono būdu, šilumos tiekėjas gamina turimais šilumos gamybos įrenginiais.

Šilumos ūkio specialieji planai yra savivaldybių specialiojo planavimo dokumentai, kuriuose vertinant Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Pasaulyje vis stiprėjant žaliuojo kurso judėjimui, atkreipiamas dėmesys, kad šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos ir priemonės, kuriomis savivaldybės institucijos turi užtikrinti, kad 2030 metais savivaldybės teritorijoje tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir atliekinės šilumos, dalis šilumos energijos balanse sudarys ne mažiau kaip 90 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalis šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse sudarys ne mažiau kaip 80 procentų.

Šilumos kainodarą reglamentuoja šilumos kainų nustatymo metodika. 2023 metais atnaujintoje metodikoje patvirtinti nauji šilumos kainodaros principai – vietoje šilumos kainų dedamųjų nustatomas šilumos gamybos ir (ar) tiekimo pajamų lygis (toliau – Pajamų lygis). Nustačius Pajamų lygį, šilumos tiekėjai gali laisvai spręsti dėl kiekvieną mėnesį vartotojams taikomos galutinės šilumos kainos. Tiekėjams nebelieka reikalavimo taikyti pagal nustatytas šilumos kainas dedamąsias apskaičiuotas šilumos kainas, perskaičiuojant ją dėl kuro ir perkamos šilumos kainų pokyčio. VERT duomenimis vidutinė svertinė šilumos energijos kaina visoje Lietuvoje 2024 m. (palyginti su 2023 m.) mažėjo 7,82 proc. – nuo 7,29 ct/kWh iki 6,72 ct/kWh (be PVM). Vidutinės šilumos kainos mažėjimą 2024 m. daugiausia lėmė kritusios šilumos gamybai naudojamo kuro kainos, ypač gamtinių dujų ir biokuro. Svertinė metinė šilumos energijos kaina per paskutinius 5 metus (nuo 2020 m. iki 2024 m.) didėjo 69,27 proc.

Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. rugsėjo 27 dieną pritarė nuliniam PVM tarifui centralizuotam šildymui. Priimtais pakeitimais nuspręsta laikinai iš valstybės biudžeto kompensuoti PVM, apskaičiuotą už šilumos energiją ir karštą vandenį, 9 procentinių punktų dydžiu. Pustrečio šildymo sezono taikytas nulinis PVM tarifas centralizuotam šildymui baigė galioti 2024 metų gegužę. 2025 m. birželio mėn. 17 d. Seimas pritarė Vyriausybės iniciatyvai naikinti PVM lengvatą šildymui. Nuo 2026 metų šildymas bus apmokestinamas standartiniu 21 proc. tarifu.

2024 metais SVĮ šilumos tinklų sektoriui priskirta 41 įmonė: šilumą gamino ir tiekė 36 SVĮ, dar 5 SVĮ savo infrastruktūrą buvo išnuomojusios privačiam šilumos gamintojui AB „Litesko“. AB „Kauno energija“ akcijos yra įtrauktos į „NASDAQ OMX Vilnius“ papildomąjį prekybos sąrašą. AB „Panevėžio energija“, tiekianti šilumos energiją regioniniu mastu, priklauso kelioms savivaldybėms (Panevėžio miesto, Kėdainių, Rokiškio, Kupiškio, Pasvalio, Zarasų ir Panevėžio rajono), tačiau kontrolinį akcijų paketą (59,4 proc.) valdo Panevėžio miesto savivaldybė. AB „Klaipėdos energija“ kontrolinį akcijų paketą (75,5 proc.) valdo Klaipėdos miesto savivaldybė, tačiau siekdama keistis patirtimi su užsienio įmonėmis, veikiančiomis šilumos sektoriuje, į bendrovę pritraukė suomiško kapitalo – 19,5 proc. bendrovės akcijų valdo UAB „GREN Lietuva“. Žemiau pateikiami agreguoti šilumos tinklų sektoriaus SVĮ finansiniai rodikliai.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	579 819	534 500	-7,8%
Pardavimo savikaina	532 333	465 710	-12,5%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	47 486	68 790	+44,9%
Pardavimo sąnaudos	6 381	6 208	-2,7%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	47 162	43 155	-8,5%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-6 057	19 427	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	35 980	6 498	-81,9%
Finansinė ir investicinė veikla	16 275	-3 411	-
Pajamos	22 234	2 834	-87,3%
Sąnaudos	5 959	6 244	+4,8%
Iš jų: Palūkanų sąnaudos	3 562	4 501	+26,4%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	46 199	22 515	-51,3%
Pelno mokestis	-4 150	-1 202	+71,0%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	50 349	23 718	-52,9%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	771 080	826 862	+7,2%
Kitas trumpalaikis turtas	3 548	4 910	+38,4%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	36 588	34 854	-4,7%
Trumpalaikis turtas	249 686	182 629	-26,9%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	785	822	+4,8%
Turto iš viso	1 021 551	1 010 313	-1,1%
Nuosavas kapitalas	572 758	594 219	+3,7%
Dotacijos, subsidijos	157 212	150 495	-4,3%
Atidėjiniai	24 521	13 691	-44,2%
Iš viso įsipareigojimų	252 850	248 110	-1,9%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	106 107	134 269	+26,5%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>89 008</i>	<i>115 992</i>	<i>+30,3%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	146 743	113 841	-22,4%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>46 402</i>	<i>29 058</i>	<i>-37,4%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	14 210	3 798	-73,3%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 021 551	1 010 313	-1,1%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	5,0%	2,3%	-2,7 p.p
ROE	9,2%	4,1%	-5,1 p.p
D/E	23,6%	24,4%	0,8 p.p
EBITDA	100 271	73 024	-27,2%
EBITDA marža	17,3%	13,7%	-3,6 p.p
Veiklos pelno marža	-1,0%	3,6%	+4,7 p.p
Grynojo pelno marža	8,7%	4,4%	-4,3 p.p.

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	3 524	3 560	+1,0%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	714	780	+9,2%

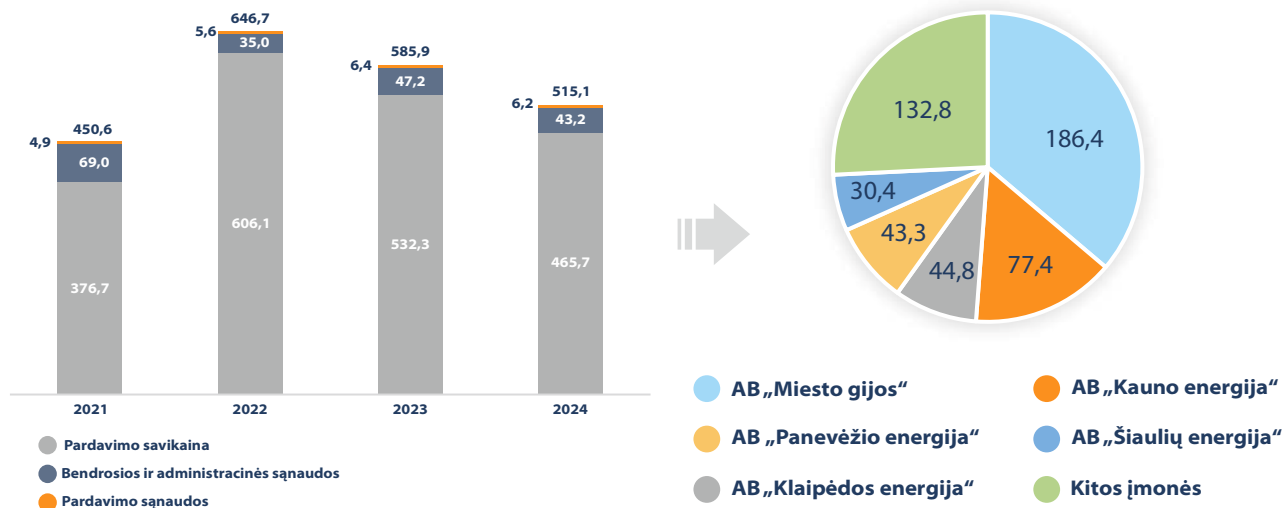
Iš 41-os SVJ šilumos tinklų sektoriaus įmonės, tik 8-ioms įmonėms pavyko pagerinti pardavimo pajamų rodiklius, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Daugiausiai – 28,9 proc. išaugo **UAB „Klaipėdos rajono energija“** pardavimo pajamos. Šį šuolį sąlygojo tai, kad ši įmonė mažesnę pajamų dalį nei 2023 metais gavo iš šilumos tiekimo ir didesnę iš kitų paslaugų pardavimo. **UAB „Ignalinos šilumos tinklai“** ataskaitinio laikotarpio pabaigoje fiksavo 8,21 proc. pardavimo pajamų augimą. Įmonė kaip šio pokyčio priežastį įvardino Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos (VERT) priimtus teigiamus sprendimus šilumos kainų politikoje. **UAB „Pakruojo šiluma“** apyvarta per metus išaugo 7,9 proc., nepaisant 11,2 proc. sumažėjusios šildymo kainos įmonės vartotojams. Šį pajamų augimą iš dalies galima paaiškinti 27,6 tūkst. eurų sumažėjusia įmonės vartotojų skolos dalimi ir išsiplėtusia vartotojų baze pritraukiant naujus klientus.

UAB „Alytaus šilumos tinklai“	16,5
UAB „Visagino energija“	15,4
UAB „Jonavos šilumos tinklai“	9,0
UAB „Utenos šilumos tinklai“	9,0
UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	8,1
Kitos įmonės	75,1

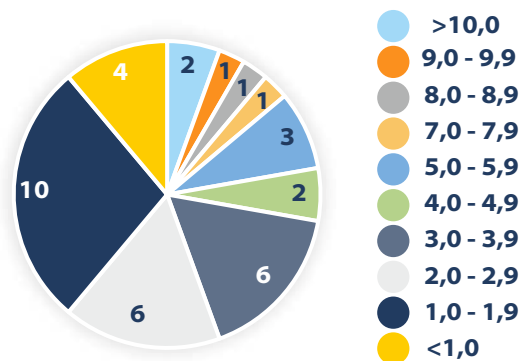
2024 metais, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, šilumos tinklų sektoriaus SVĮ patirtos sąnaudos sumažėjo 12,1 proc. Labiausiai šį skirtumą lėmė 66,6 mln. eurų sumažėjusi sektoriaus įmonių pardavimo savikaina. Pardavimo savikainos kritimui daugiausiai įtakos darė šilumos gamybai naudojamo kuro kainos, ypač gamtinių dujų ir biokuro. Bendrosios bei administracinės sąnaudos taip pat sumažėjo 8,5 proc.

VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

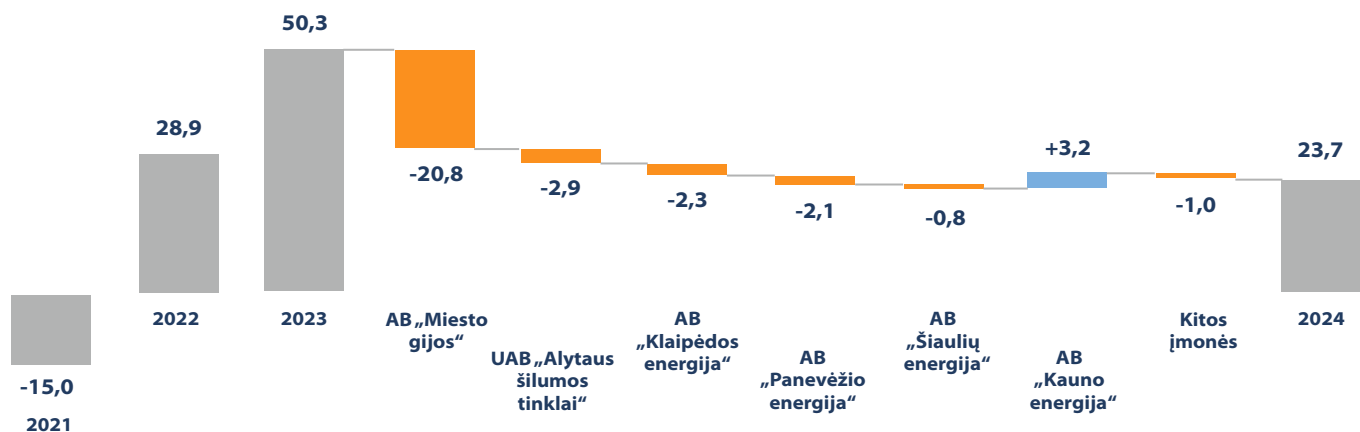

Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

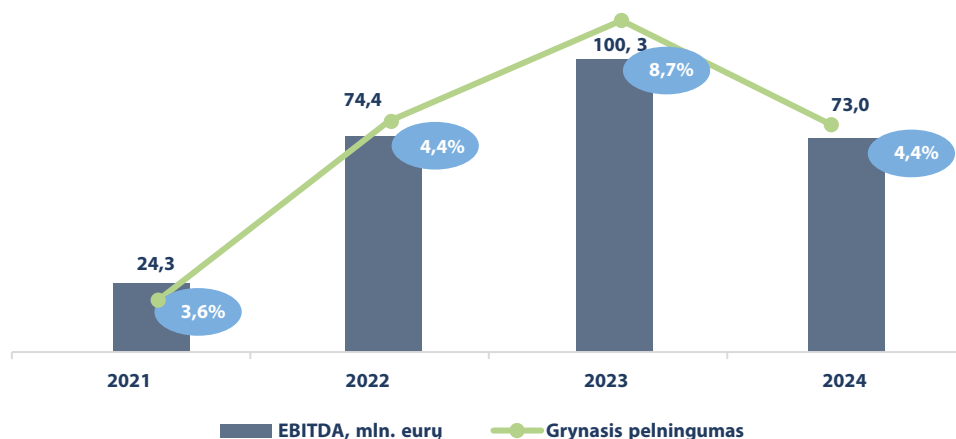
32-i SVĮ šilumos tinklų sektoriaus įmonės ataskaitiniu laikotarpiu dirbo pelningai. Likusios 9 įmonės 2024-uosius metus baigė fiksuodamos nuostolius. 2024 metais SVĮ šilumos tinklų sektoriaus įmonių grynasis pelnas siekė 23,8 mln. eurų – 52,8 proc. mažiau nei 2023 metais. **AB „Miesto gijos“** grynasis pelnas 2024 metais siekė 9,9 mln. eurų. Šilumą Vilniaus miestui tiekiančios įmonės grynasis pelnas susitraukė daugiausiai iš visų SVĮ šilumos tinklų sektoriaus įmonių ir turėjo didžiausią įtaką bendram sektoriaus pelningumo kritimui – 20,8 mln. eurų. (-67,7 proc.). Pagrindinės mažėjimo priežastys – palankaus Stokholmo arbitražo ginčo rezultato apskaitymas 2023 m. (vienkartinis įvykis, ženkliai išauginęs 2023 metų grynąjį pelną) ir pardavimo pajamų mažėjimas 2024 m. Antrą didžiausią grynąjį pelną sektoriuje uždirbo **AB „Kauno energija“** – 7,8 mln. Eurų – 3,2 mln. eurų arba 72,1 proc. daugiau nei 2023 metais. Tokį rezultatą bendrovei pavyko pasiekti dėl išlaikyto panašaus pajamų lygio, tačiau nepaisant kylančių sąnaudų personalo išlaikymui bendros įmonės sąnaudos mažėjo dėl nukritusių kuro ir energijos kainų. Taip pat, bendrovės 2023 m. gruodžio 31 d. suformuotas atidėjiny 1 573 tūkst. eurų sumai buvo priskaitytas prie 2024 metų rezultato ir taip pagerino įmonės ataskaitinio laikotarpio rodiklius. 2023 metais pelningai dirbusi **UAB „Alytaus šilumos tinklai“** ataskaitiniais metais patyrė 923 tūkst. eurų nuostolį. Tai lėmė 2,9 mln. eurų kritimą sektoriaus grynojo pelno dinamikoje. **AB „Klaipėdos energija“** ir **AB „Panevėžio energija“** nors ir dirbo pelningai, tačiau, palyginti su praėjusiu laikotarpiu, jų grynasis pelnas 2024 metais sumažėjo atitinkamai 2,3 mln. ir 2,1 mln. eurų.

GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 metais grynojo pelningumo rodiklis grįžo į 2022 metų lygį ir siekė 4,4 proc., 0,3 proc. punkto mažiau nei viso SVĮ portfelio grynojo pelno maržos rodiklis. Nors, lyginant su 2023 metų rezultatu, grynas pelningumas susitraukė 4,3 proc. punkto, tačiau praėjusio ataskaitinio laikotarpio rezultatus ženkliai koregavo vienkartinės **AB „Miesto gijos“** įplaukos, susijusios su įmonei palankiu SCC Arbitražo Tribunolo sprendimu.

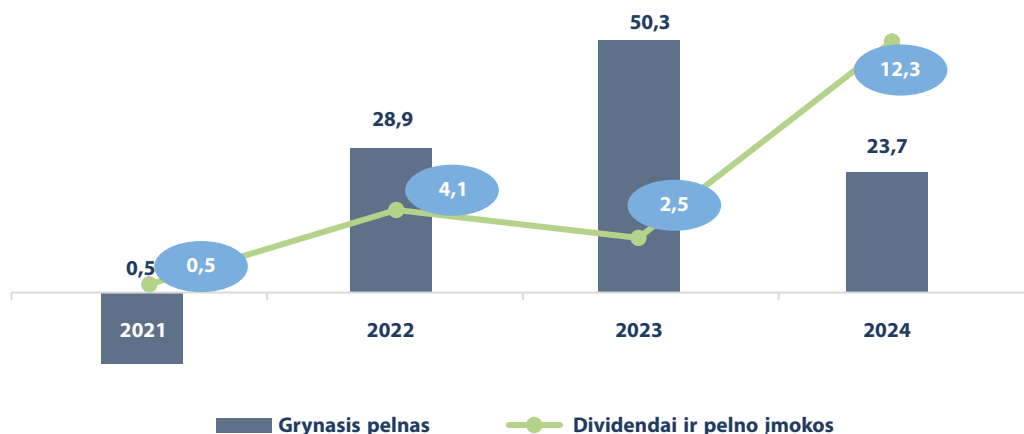
PELNINGUMO RODIKLIŲ DINAMIKA

Šilumos tinklų sektoriaus SVĮ EBITDA rodiklis 2024 metais siekė 73,0 mln. eurų. Sektoriaus EBITDA rezultatas buvo 2 didžiausias iš visų sektorių, nežymiai nusileidęs vandentvarkos sektoriui. Kaip įprasta, didžiausią įtaką sektoriaus rezultatams turėjo didžiųjų miestų šilumos tinklų sektoriaus įmonės, kurių bendras EBITDA rodiklis siekė 56,7 mln. eurų. Solidžias – virš 1 mln. eurų siekiančias – EBITDA reikšmes fiksavo ir mažesniuose regionuose savo veiklą vykdančios SVĮ: **UAB „Utenos šilumos tinklai“** (1,4 mln. eurų), **UAB „Mažeikių šilumos tinklai“** (1,3 mln. eurų), **UAB „Jonavos šilumos tinklai“**, **UAB „Visagino energija“**, **UAB „Mažeikių šilumos tinklai“** ir **UAB „Alytaus šilumos tinklai“** (po 1,1 mln. eurų). Reikšmingiausiai augo **UAB Ignalinos šilumos tinklai** EBITDA suma, kuri per metus padidėjo 183,4 proc. nuo 101,7 tūkst. eurų iki 288,2 tūkst. eurų.

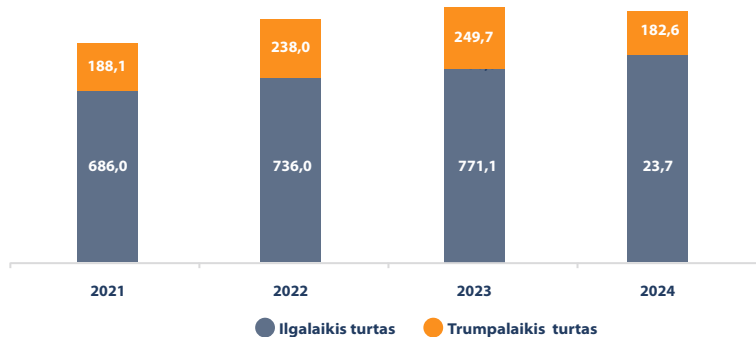
Iš 31-os 2024 metais grynąjį pelną sugeneravusios šilumos tinklų sektoriaus įmonės tik 6 įmonės paskyrė dividendus savo akcininkams, tiek pat įmonių kaip ir 2023 metais. Visgi, nepaisant sumažėjusių pajamų bei grynojo pelno, už 2024 metų rezultatus šilumos tinklų sektoriaus įmonės savivaldybėms bei smulkiesiems akcininkams paskyrė penkis kartus daugiau dividendų nei už praėjusį ataskaitinį laikotarpį. (už 2024 m. – 12,3 mln. eurų, už 2023 m. – 2,4 mln. eurų.). Didžiausią dalį – 11 mln. eurų dividendų – gavo Vilniaus miesto savivaldybė iš **AB „Miesto gijos“**. Antrą didžiausią dividendų dalį skyrė **AB „Klaipėdos energija“** – 579 tūkst. eurų. **UAB „Utenos šilumos tinklai“** smulkiesiems akcininkams bei Utenos rajono savivaldybei atseikėjo 300 tūkst. eurų, nepaisant to, kad šios įmonės grynas pelnas sumažėjo bene du kartus, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu (-47,7 proc.). Likusią dalį dividendų savivaldybėms paskyrė **AB „Šiaulių energija“**, **AB „Panevėžio energija“** bei **UAB „Mažeikių šilumos tinklai“** atitinkamai akcininkų biudžetus papildžiusios 219 tūkst. eurų, 144 tūkst. eurų ir 26 tūkst. eurų. 25-į SVĮ, kurios 2024 metais dirbo pelningai akcininkai nepasinaudojo savo teise išsireikalausti jiems priklausančių dividendų. Iš penkių didžiųjų miestų šilumos tinklų sektoriaus įmonių dividendų savivaldybei nepaskyrė tik **AB „Kauno energija“**, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje užfiksavusi 7,8 mln. eurų grynąjį pelną. Įmonė sprendimą neskirti dividendų motyvavo tuo, kad 2024 metais sudarė ilgalaikės paskolos sutartį su Europos investicijų banku, dėl ko negali skirti dividendų be raštiško banko sutikimo. **UAB „Jonavos šilumos tinklai“** nors ir uždirbo rekordinį 552 tūkst. eurų pelną, tačiau, tikėtina, dividendų neišmokėjo dėl ankstesniu laikotarpiu susikaupusių nuostolių.

GRYNOJO PELNO IR IŠMOKĖTŲ PELNO ĮMOKŲ IR DIVIDENDŲ SAVIVALDYBĖMS DINAMIKA, MLN. EUR

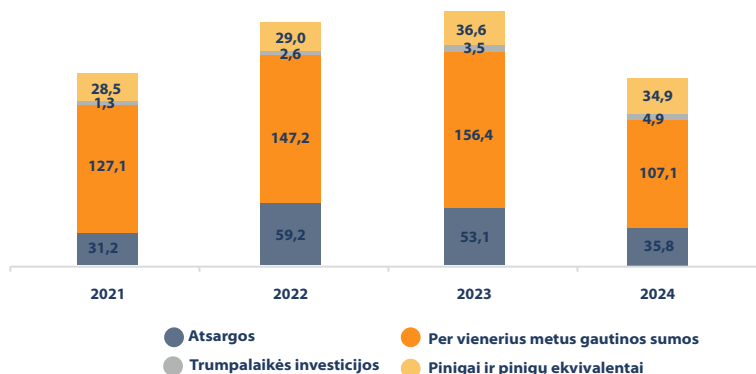

Po daugelio metų nuoseklaus augimo, 2024 metų pabaigoje SVĮ šilumos tinklų sektoriaus bendras turtas nežymiai susitraukė ir siekė 1,0 mlrd. eurų – tai yra 1,1 proc. mažiau nei 2023 metais. Šilumos tinklų sektoriaus SVĮ apskaitomo turto vertė bendrame SVĮ portfelyje išlieka gana stabili ir sudaro apytikriai ketvirtadalį (24,3 proc.) viso turto. Analizuojamo sektoriaus ilgalaikis turtas, bendroje šilumos tinklų įmonių turto struktūroje sudarė 81,9 proc. – 6,4 proc. punkto daugiau nei 2023 metais. Nors bendras sektoriaus ilgalaikis turtas padidėjo 7,2 proc., trumpalaikis turtas traukėsi net 26,9 proc. – tam daugiausiai įtakos padarė sektoriaus per vienerius metus gautinos sumos sumažėjimas nuo 156,4 tūkst. eurų iki 107,1 tūkst. eurų. Šio rodiklio pokytį labiausiai sąlygojo 39,7 mln. eurų sumažėjusios AB „Miestogijos“ per vienerius metus gautinos sumos. Taip pat, gana ženkliai – 32,7 proc. mažiau sektoriaus įmonės apskaitė atsargų.

TURTO DINAMIKA, MLN. EUR

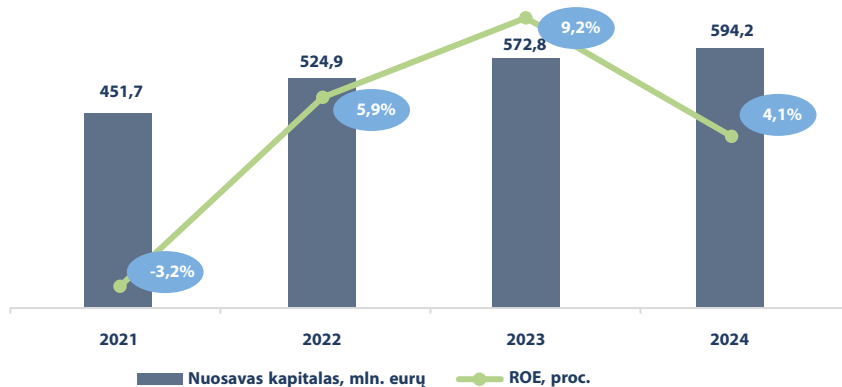

TRUMPALAIKIO TURTO DINAMIKA, MLN. EUR

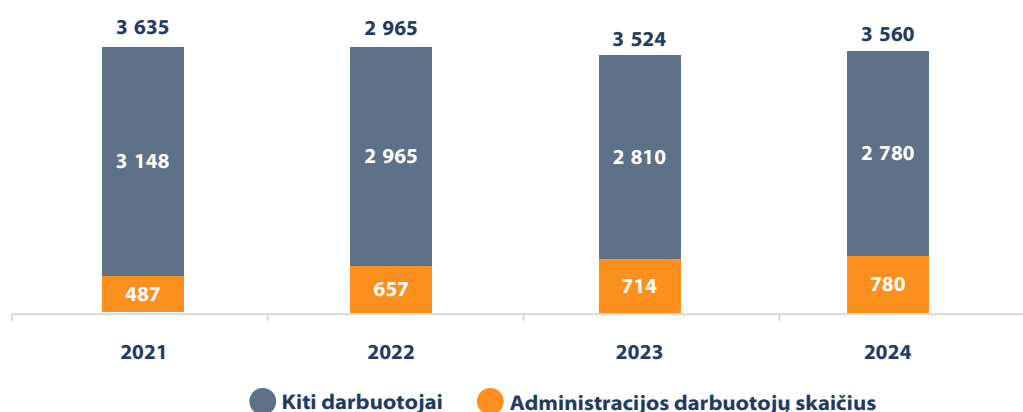
Kuklesni sektoriaus rezultatai 2024 metais atspindi ir finansiniuose grąžos rodikliuose: turto grąža (ROA) krito 2,7 proc. punkto iki 2,3 proc., o nuosavo kapitalo grąža (ROE) krito 5,1 proc. punkto iki 4,1 proc. Nors šie rodikliai buvo kuklesni nei praėjusiais ataskaitiniais metais, tačiau vis tiek lenkė viso SVĮ portfelio ROA ir ROE rodiklius, kurie atitinkamai siekė 1,7 proc. ir 3,5 proc. Aukščiausius nuosavo kapitalo grąžos rodiklius iš 41-os šilumos sektoriaus SVĮ pavyko pasiekti **UAB „Klaipėdos rajono energija“**, **UAB „Plungės šilumos tinklai“** ir **UAB „Pakruojo šiluma“**, kurių rezultatai atitinkamai buvo 24,8 proc., 14,1 proc. ir 11,4 proc. Mažiausią nuosavo kapitalo grąžos rodiklį, kuris 2024 metais siekė -20,3 proc., fiksavo **UAB „Lazdijų šiluma“** – tai lėmė patirtas įmonės grynasis nuostolis dėl sumažėjusios šilumos kainos ir ilgalaikio šilumos suvartojimo mažėjimo, kurį sąlygoja gyvenamųjų namų bei įstaigų renovacija ir klimato šiltėjimas.

NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

Nors ilgalaikiai įsipareigojimai išaugo 26,5 proc., tačiau trumpalaikiai įsipareigojimai praėjusiais ataskaitiniais metais sudarė 58,0 proc. visų šilumą teikiančių SVĮ prisiimtų įsipareigojimų susitraukė 22,4 proc., dėl ko bendras fiksuotas įsipareigojimų kiekis buvo 1,9 proc. mažesnis nei 2023 metais. Šilumos tinklų sektoriaus ilgalaikių įsipareigojimų augimui ir trumpalaikių sumažėjimui reikšmingiausia įtaką turėjo – **AB „Miesto gijos“**. Bendrovės ilgalaikiai įsipareigojimai padidėjo beveik 5 kartus. **AB „Miesto gijos“** 2024 m. birželio 11 d. su Europos investicijų banku pasirašė ilgalaikio finansavimo sutartį, kurios paskirtis Vilniaus miesto šilumos tinklų modernizavimas. Kredito suma sudarė 14 mln. eurų. Taip pat **AB „Miesto gijos“** 2024 m. spalio 4 d. su OP Corporate Bank pasirašė 20 mln. eurų kredito linijos sutartį apyvartinėms lėšoms finansuoti. Tiesa, bendras įmonės įsipareigojimų kiekis sumažėjo 19,0 proc., nes per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai susitraukė 52,4 proc. 2024 m. rugsėjo mėn. grąžinus praėjusiais ataskaitiniais metais pasiimtą 35 mln. eurų kredito limitą apyvartinėms lėšoms kompensuoti. Šilumos tinklų sektoriaus D/E rodiklis 2024 metais keitėsi nežymiai – pakilo 0,8 proc. punkto iki 24,4 proc. Didžiausias finansinės priklausomybės D/E rodiklis fiksuotas **UAB „Anykščių šiluma“** – 86,4 proc. Kelių SVĮ rodiklis siekė 0 proc., apie pusę jų savo infrastruktūrą yra išnuomojusios **UAB „Litesko“**.

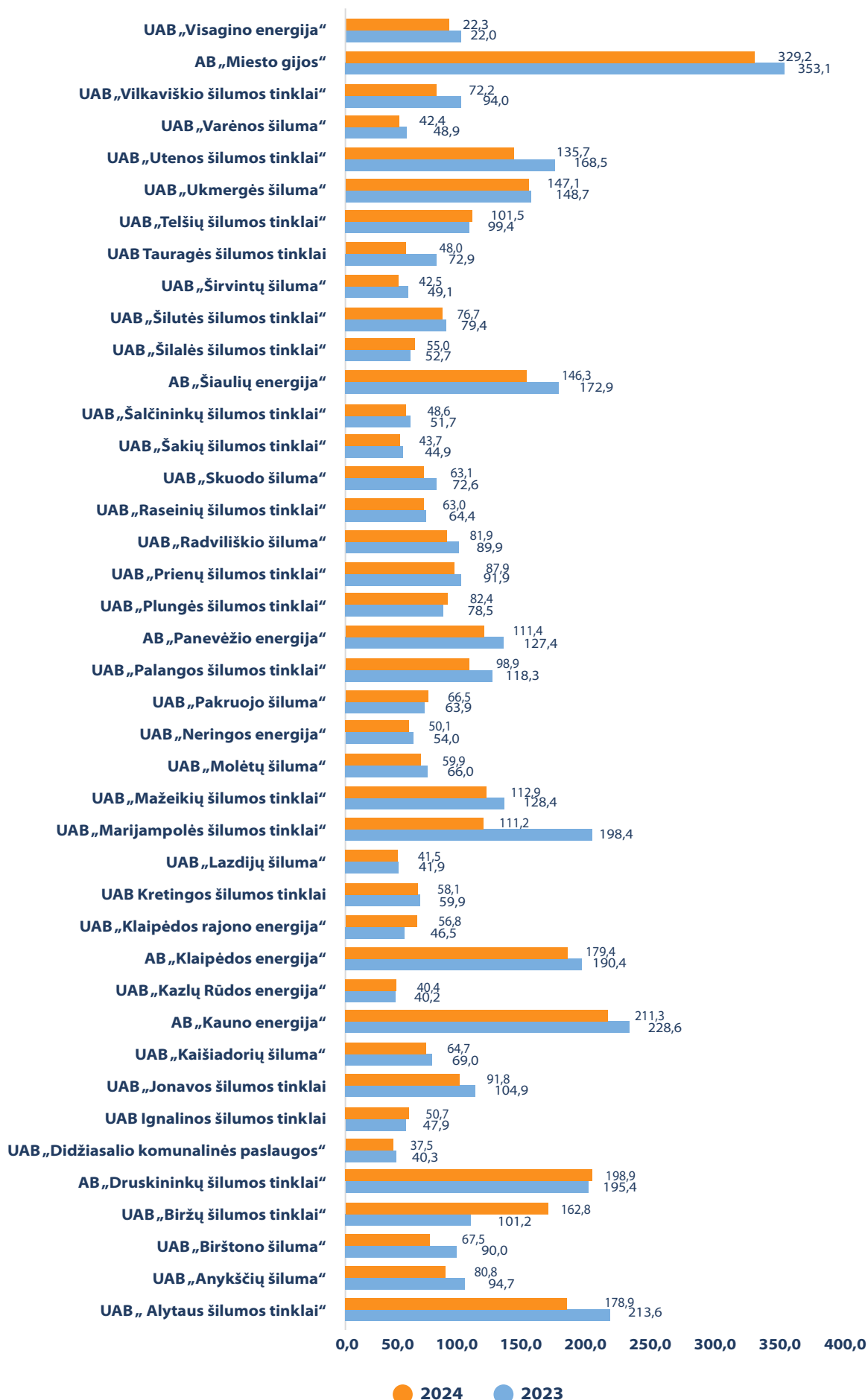
Visos šilumos sektoriaus įmonės bendrai suinvestavo 92,5 mln. eurų į šilumos tinklų infrastruktūrą. Daugiausiai – 27,5 mln. eurų – suinvestavo **AB „Miesto gijos“**, lėšas skyrė šilumos tinklų rekonstrukcijai. Tai leis bendrovei sumažinti šilumos nuostolius tinkle bei išmetamo anglies dvideginio kiekį. **AB „Kauno energija“** investicijoms į šilumos tinklų renovaciją skyrė antrą pagal dydį pinigų sumą sektoriuje – 22,0 mln. eurų. Trečioje vietoje pagal šį rodiklį – **AB „Šiaulių energija“**, suinvestavusi 15,0 mln. eurų. 8,7 mln. eurų – daugiausiai iš šilumos vartotojus mažesniuose Lietuvos regionuose aptarnaujančių savivaldybių valdomų įmonių – investicijoms skyrė **UAB „Visagino energija“**. Įmonė investavo į šiluminės katilinės įrangos atnaujinimą, kogeneracinės elektrinės statybos tęsimą bei projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos fondų ir įmonės lėšų, siekdama efektyvesnės šilumos gamybos ir tiekimo bei aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimo. Šilumos sektoriaus SVĮ 2024 metų pabaigoje dirbo 3 560 darbuotojas – šie asmenys sudarė 16,9 proc. viso SVĮ portfelio dirbančiųjų. 2024 metais po kelis metus besitęsiančio nuoseklaus darbuotojų skaičiaus kritimo šis rodiklis neženkkliai padidėjo – 1 proc. Administracijos darbuotojų skaičius taip pat kilo kiek daugiau nei 9 proc. Iš visų šilumos tinklų SVĮ labiausiai išsiskyrė **AB „Miesto gijos“** 2024 m. savo administraciją papildę 58 darbuotojais (+38,2 proc. pokytis). Įdomu, kad įmonės bendras darbuotojų skaičius padidėjo tik 6 darbuotojais (1 proc. pokytis). Išaugęs administracinių pareigybų skaičius nulėmė, kad administracijos darbuotojai sudarė 35,5 proc. visų įmonės darbuotojų, o tai yra gerokai daugiau nei viso sektoriaus vidurkis – 21,9 proc. kuris lyginant su praėjusiais ataskaitiniais metais, kilo 1,6 proc. punkto.

Sumažėjusios pardavimo pajamos ir išaugęs darbuotojų skaičius 2024 metais lėmė šilumos tinklų sektoriuje veikiančių savivaldybių valdomų įmonių veiklos efektyvumo sumažėjimą – pagal pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui, šis rodiklis smuko. Nors jis mažėjo jau antrus metus iš eilės ir 2024 m. sumažėjo 8,6 proc., vis dar išlieka 77,4 proc. aukštesnis nei 2020 m. ir 2,2 karto didesnis už viso SVĮ portfelio vidurkį. Nepaisant sumažėjusių pardavimo pajamų ir padidėjusio darbuotojų skaičiaus, **AB „Miesto gijos“** pasiekė aukščiausią pardavimo pajamų vienam darbuotojui rodiklį sektoriuje – net 2,2 karto viršijantį sektoriaus vidurkį. 2024 m. šis rodiklis augo tik 9-iose šilumos tinklų sektoriaus SVĮ, o likusiose 32-ose įmonėse – mažėjo. Tarp įmonių, kurios nėra išnuomojusios savo infrastruktūros UAB „Litesko“, didžiausią augimą – net 22,1 proc. – fiksavo **UAB „Klaipėdos rajono energija“**. Tuo tarpu tarp savarankiškai šilumą tiekiančių įmonių didžiausias rodiklio nuosmukis užfiksuotas **UAB „Tauragės šilumos tinklai“** – įmonės pajamos 2024 m. sumažėjo 8,1 proc., o darbuotojų skaičius, palyginti su 2023 m., išaugo net 39,3 proc.

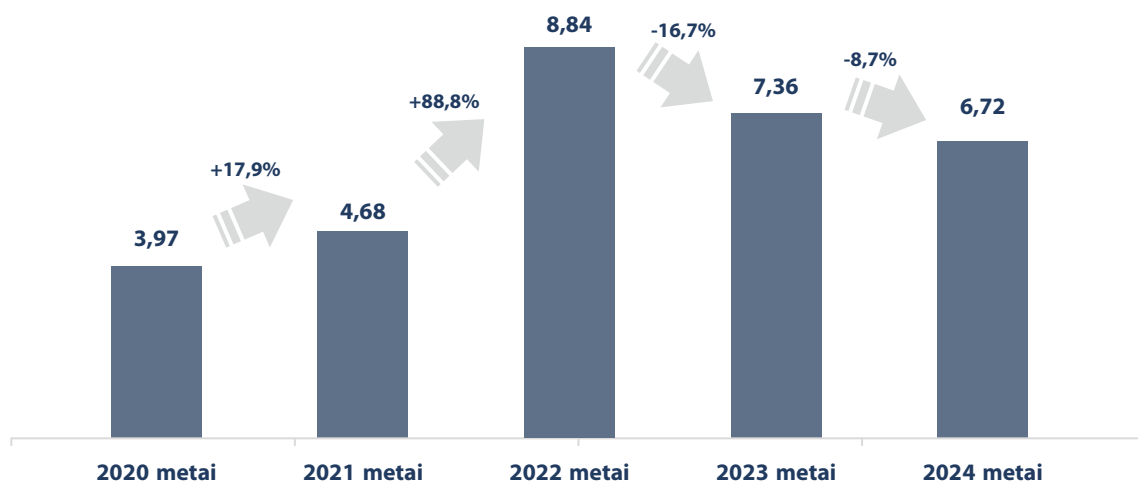

PARDAVIMO PAJAMOS, TENKANČIOS VIENAM DARBUOTOJUI, TŪKST. EURŲ

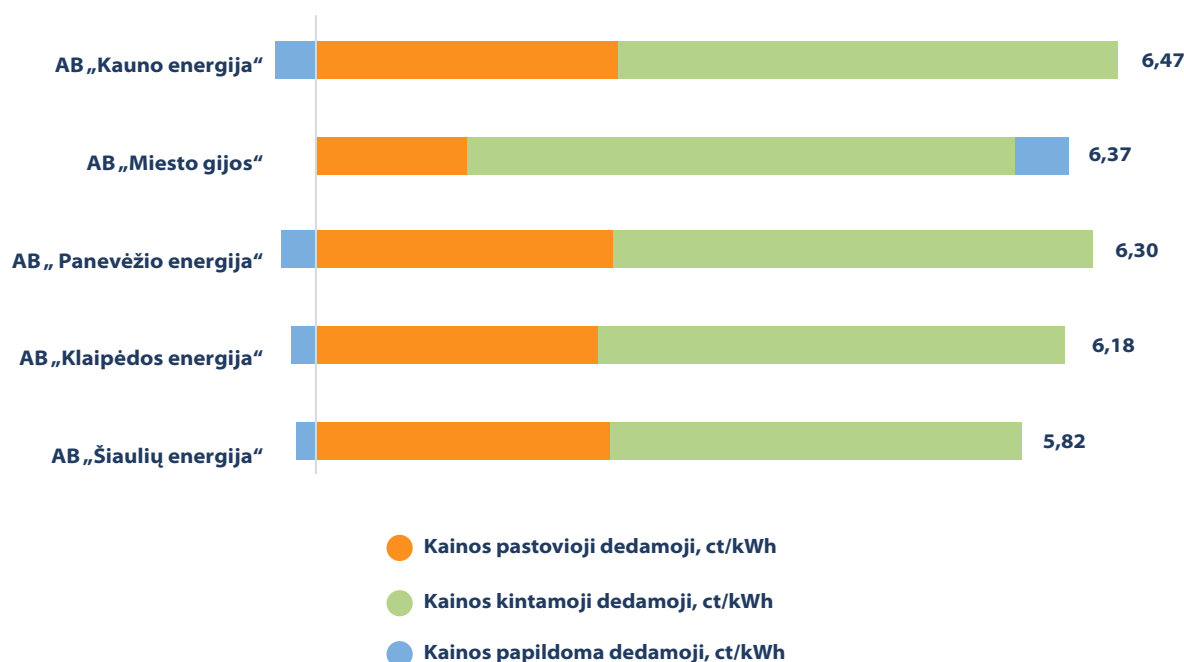
VERT duomenimis, Lietuvoje vidutinė metinė svertinė šilumos kaina, augusi nuo 2020 iki 2022 metų, antrus metus iš eilės krito ir 2024 metais siekė 6,72 ct/kWh be PVM.

VIDUTINĖ ŠILUMOS KAINA LIETUVOJE (EURO CT/KWH BE PVM)

Žvelgiant į individualių įmonių šilumos tiekimo kainas, skirtumas tarp didžiausią ir mažiausią kainą siūlančių šilumos tiekimo įmonių ataskaitiniais metais siekė beveik 2 kartus. Didžiausia šilumos kaina 2024 metais buvo taikoma **UAB „Ignalinos šilumos tinklai“** klientams – 10,71 ct/kWh be PVM. Bendrovė kainų augimą aiškino šiais veiksniais: kuro, elektros ir vandens kainų svyravimais bei padidėjusia minimalia mėnesine alga. Mažiausią šilumos kainą – 5,49 ct/kWh be PVM – mokėjo **UAB „Utenos šilumos tinklai“** aptarnaujami Utenos rajono gyventojai. Šilumos kainų mažėjimą šioje savivaldybėje lėmė neigiama papildoma šilumos kainos dedamoji bei sumažėjusios vidutinės įsigyjamo kuro kainos. Didžiuosiuose šalies miestuose šilumos kainos 2024 m. svyravo nuo 5,82 ct/kWh (Šiauliuose) iki 6,47 ct/kWh (Kaune).

2024 M. VIDUTINĖ METINĖ SVERTINĖ ŠILUMOS KAINA DIDŽIUOSIUOSE MIESTUOSE (EURO CT/KWH BE PVM)

Nors vidutinis šilumos tiekimo įkainis to paties miesto gyventojams vienodas, mėnesinės išlaidos už šilumą gali reikšmingai skirtis. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos duomenimis, senesnės statybos, nesandariams namams apšildyti sunaudojama gerokai daugiau energijos. Pagal atliktą palyginimą, 2024 m. sausį, kai vidutinė oro temperatūra siekė $-4,1^{\circ}\text{C}$, seno, labai prastos būklės daugiabučio gyventojai už vidutinį (apie 60 m²) butą galėjo mokėti iki 159 Eur/mėn. (be PVM), o naujos statybos, pilnai modernizuoto daugiabučio gyventojams šildymas būtų kainavęs apie 48 Eur/mėn., t. y. daugiau nei tris kartus mažiau.

Įmonė	Savivaldybė	Savivald. valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos, tūkst. eurų
UAB „Alytaus šilumos tinklai“	Alytaus miesto savivaldybė	99,5%	Vidutinė	16 455,6	-923,0	-5,6%	26 839,1	0,0
UAB „Anykščių šiluma“	Anykščių rajono savivaldybė	98,9%	Maža	2 907,2	74,7	2,6%	5 433,3	0,0
UAB „Birštono šiluma“	Birštono savivaldybė	100,0%	Maža	1 551,4	-30,6	-2,0%	1 553,5	0,0
UAB „Biržų šilumos tinklai“	Biržų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	325,6	17,3	5,3%	2 114,8	0,0
AB „Druskininkų šilumos tinklai“	Druskininkų savivaldybė	97,6%	Labai maža	397,7	29,5	7,4%	2 088,4	0,0
UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“	Ignalinos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 011,8	9,8	1,0%	1 431,6	0,0
UAB Ignalinos šilumos tinklai	Ignalinos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 228,8	5,1	0,2%	4 698,8	0,0
UAB „Jonavos šilumos tinklai“	Jonavos rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	8 999,6	551,9	6,1%	9 497,2	0,0
UAB „Kaišiadorių šiluma“	Kaišiadorių rajono savivaldybė	99,9%	Maža	3 494,0	148,9	4,3%	5 089,0	0,0
AB „Kauno energija“	Kauno miesto savivaldybė	92,8%	Didelė	84 751,0	7 753,0	9,1%	229 190,0	0,0
UAB „Kazlų Rūdos energija“	Kazlų Rūdos savivaldybė	100,0%	Maža	2 829,5	-167,8	-5,9%	6 781,9	0,0
AB „Klaipėdos energija“	Klaipėdos miesto savivaldybė	75,5%	Didelė	45 923,5	1 473,1	3,2%	82 645,6	578,9
UAB „Klaipėdos rajono energija“	Klaipėdos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 078,7	60,3	5,6%	690,7	0,0
UAB Kretingos šilumos tinklai	Kretingos rajono savivaldybė	75,8%	Maža	3 195,0	86,5	2,7%	4 474,5	15,0
UAB „Lazdijų šiluma“	Lazdijų rajono savivaldybė	99,9%	Maža	1 452,5	-158,3	-10,9%	3 070,5	0,0
UAB „Marijampolės šilumos tinklai“	Marijampolės savivaldybė	100,0%	Maža	1 001,2	-0,2	0,0%	6 351,9	0,0
UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	Mažeikių rajono savivaldybė	99,9%	Vidutinė	8 126,1	618,7	7,6%	13 143,7	25,5
UAB „Molėtų šiluma“	Molėtų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 737,4	133,0	7,7%	5 197,1	0,0
UAB „Neringos energija“	Neringos savivaldybė	99,9%	Maža	802,3	0,9	0,1%	1 494,0	0,0
UAB „Pakruojio šiluma“	Pakruojio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 861,8	168,2	9,0%	3 273,0	0,0
UAB „Palangos šilumos tinklai“	Palangos miesto savivaldybė	100,0%	Maža	5 145,1	77,9	1,5%	6 790,8	0,0
AB „Panevėžio energija“	Panevėžio miesto savivaldybė	59,4%	Didelė	43 564,8	822,3	1,9%	92 520,6	143,9
UAB „Plungės šilumos tinklai“	Plungės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	4 201,3	178,2	4,2%	5 297,2	0,0
UAB „Prienų šilumos tinklai“	Prienų rajono savivaldybė	96,9%	Maža	2 285,2	73,8	3,2%	3 092,6	0,0
UAB „Radviliškio šiluma“	Radviliškio rajono savivaldybė	99,1%	Maža	3 603,0	39,1	1,1%	7 777,7	0,0
UAB „Raseinių šilumos tinklai“	Raseinių rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	3 466,8	129,2	3,7%	7 502,2	0,0
UAB „Skuodo šiluma“	Skuodo rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 010,0	15,8	1,6%	5 344,7	0,0
UAB „Šakių šilumos tinklai“	Šakių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 749,1	-123,5	-7,1%	3 711,7	0,0
UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“	Šalčininkų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 382,0	6,6	0,3%	2 363,2	0,0
AB „Šiaulių energija“	Šiaulių miesto savivaldybė	95,3%	Vidutinė	32 338,1	2 301,3	7,1%	82 951,3	219,3
UAB „Šilalės šilumos tinklai“	Šilalės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 540,9	0,3	0,0%	2 855,5	0,0
UAB „Šilutės šilumos tinklai“	Šilutės rajono savivaldybė	99,9%	Vidutinė	5 215,4	34,2	0,7%	9 677,6	0,0
UAB „Širvintų šiluma“	Širvintų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 675,3	-37,2	-1,4%	4 380,8	0,0
UAB Tauragės šilumos tinklai	Tauragės rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	4 082,8	71,8	1,8%	8 984,8	0,0
UAB „Telšių šilumos tinklai“	Telšių rajono savivaldybė	99,8%	Labai maža	304,5	-9,0	-3,0%	1 993,4	0,0
UAB „Ukmergės šiluma“	Ukmergės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	5 149,0	27,2	0,5%	5 421,8	0,0
UAB „Utenos šilumos tinklai“	Utenos rajono savivaldybė	99,6%	Vidutinė	8 954,9	310,5	3,5%	21 299,8	298,8
UAB „Varėnos šiluma“	Varėnos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	3 395,4	129,1	3,8%	5 668,5	0,0
UAB „Vilkaviškio šilumos tinklai“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	99,9%	Maža	3 034,3	66,7	2,2%	3 406,9	0,0
AB „Miesto gijos“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0%	Didelė	194 859,0	9 928,1	5,1%	268 810,2	11 038,5
UAB „Visagino energija“	Visagino savivaldybė	100,0%	Vidutinė	15 412,8	-175,6	-1,1%	45 402,7	0,0

REGIONINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRŲ SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Regioninių atliekų tvarkymo centrų sektorius, nors ir yra mažiausias tiek pagal jame veikiančių įmonių skaičių, tiek pagal generuojamą apyvartą, atlieka itin svarbų vaidmenį visuomenėje. 2024 metais į SVĮ portfelį įtrauktos RATC įmonės gavo 80,6 mln. eurų pajamų iš komunalinių atliekų tvarkymo veiklos, valdė 8 regioninius sąvartynus, 84 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, 8 mechaninio-biologinio apdorojimo įrenginius ir 45 žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles.

2002 metais Lietuvos Respublika ir Europos Komisija pasirašė finansinius memorandumus, pagal kuriuos Lietuva iki 2020 metų įsipareigojo sukurti naują, Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančią, atliekų tvarkymo sistemą.

Siekiant įgyvendinti šiuos memorandumus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002 metų balandžio mėnesį patvirtino Valstybinį strateginį atliekų tvarkymo planą¹, kurio nauja redakcija buvo išleista 2022 m. birželio 2 d. Savivaldybėms buvo patikėta užtikrinti senų sąvartynų uždarymą bei naujos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos, kuri tenkintų visuomenės poreikius, užtikrintų gerą aplinkos kokybę bei nepažeistų rinkos ekonomikos, sukūrimą. Tik savivaldybės įstaigos galėjo gauti Europos Sąjungos lėšas, skirtas naujos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sukūrimui. Visų apskričių savivaldybės turėjo tarpusavyje susitarti ir įkurti 10 regioninių atliekų tvarkymo centrų – kiekvienoje apskrityje po centrą. Šiuo metu Lietuvoje veikia 10 regioninių atliekų tvarkymo centrų, kurių pavadinimas atitinkamai trumpinamas RATC. Pagrindinės numatytos RATC funkcijos yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos aplinkosaugos standartus atitinkančios ir ekonomiškai efektyvios vieningos regioninės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas, jos funkcionavimo organizavimas, plėtojimas ir administravimas, atliekų tvarkymo efektyvumo didinimas ir atliekų tvarkymo paslaugų teikimas visiems gyventojams už prieinamą mokestį.

Atliekų tvarkymą Lietuvoje reglamentuojantys pagrindiniai teisės aktai yra Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo ir Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymai, aplinkos ministro patvirtintos atliekų tvarkymo ir kitos susijusios taisyklės, Valstybinis ir regioniniai atliekų tvarkymo planai.

Naujausioje valstybinio atliekų tvarkymo 2021–2027 metų plano redakcijoje įtvirtinta, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo kontrolės funkcijos ir toliau išlieka priskirtos savivaldybėms. Savivaldybės, atsakingos už minėtame plane nustatytą valstybinių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą. Prognozuojama, kad, įgyvendinant žiedinės ekonomikos tikslus, iki 2030 m. sąvartynuose bus pašalinama ne daugiau kaip 5 proc. atliekų. 2021 – 2027 m. išskirtinis dėmesys bus skiriamas atliekų prevencijai: žaliesiems viešiesiems pirkimams, žaliosioms inovacijoms, skaitmenizacijai, mažatliekėms ir beatliekėms technologijoms, ekologiniam projektavimui, ilgai naudojamiems gaminiams kurti, jiems remontuoti, atnaujinti, taip pat daiktų antrinio panaudojimo galimybėms, atliekoms perdirbti, inovatyviai, moderniai atliekų perdirbimo infrastruktūrai.

Atliekų tvarkymo sistemos planavimas vykdomas vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu ir pagrindiniais atliekų tvarkymo principais. Svarbiausiu atliekų šalinimo prioritetu įvardinta atliekų prevencija, t. y. atliekų susidarymo vengimas. Šio prioriteto praktinį įgyvendinimą apibrėžia Valstybinė atliekų prevencijos programa². Kiti atliekų šalinimo prioritetai eilės tvarka išsidėstę taip: paruošimas naudoti pakartotinai, perdirbimas, kitoks panaudojimas (pavyzdžiui, naudojimas energijai gauti) ir galiausiai – šalinimas.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) pradėjo reguliuoti tam tikrų paslaugų įkainius, išskyrus didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių atliekų surinkimo, vežimo bei atliekų tvarkymo administravimo paslaugas. Šis pasikeitimas įsigaliojo kartu su Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimais, kurie numato, kad VERT bus atsakinga už regioninių atliekų tvarkymo centrų paslaugų kainų priežiūrą. Tai reiškia, kad nuo šiol Bendrovė turi apskaičiuoti atliekų šalinimo ir apdorojimo kainas vadovaudamasi VERT metodika, remiantis faktinėmis sąnaudomis ir gavusi VERT patvirtinimą.

2024 m. liepos 18 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 302, 305 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuriuo buvo išplėsta reguliuojamos veiklos apimtis. Atsižvelgdama į tai, kad šis Pakeitimo įstatymas įsigaliojo 2024 m. rugsėjo 1 d., VERT 2024 m. spalio 28 d. patvirtino Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodiką bei Atliekų tvarkymo sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo pakeitimus. Pakeitimai išplėtė komunalinių atliekų apibrėžimą – dabar visos buityje susidaranti atliekos, įskaitant ir tas, kurios atsiranda gyventojų atliekant remontą ar statybos darbus, yra laikomos komunalinėmis atliekomis. Tokių atliekų tvarkymas priskiriamas prie reguliuojamos veiklos. Be to, prie reguliuojamos veiklos visiškai priskirtos ir sąnaudos, susijusios su didžiųjų gabaritų atliekų surinkimo aikštelių bei žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių veikla, nepaisant to, kad gyventojai atliekas į šias aikšteles pristato patys. Šių aikštelių atliekų tvarkymo kainas nustato VERT.

Apibendriname regioninių atliekų tvarkymo centrų portfelį yra 8 regioniniai atliekų tvarkymo centrai. Į savivaldybių valdomų įmonių (SVĮ) portfelį įtraukiamos tik savivaldybėms pavaldžios įmonės – uždarnosios akcinės bendrovės, akcinės bendrovės ir savivaldybių įmonės. Nors RATC sektoriui priskirtinos ir dvi viešosios įstaigos – Šiaulių ir Kauno regioniniai atliekų tvarkymo centrai, jos dėl savo teisinio statuso nebuvo įtrauktos į SVĮ RATC sektoriaus analizę. Šių viešųjų įstaigų duomenys pateikiami tik palyginimui, dviejose lentelėse kitame puslapyje.

¹2002 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 519 „Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“

²2013 m. spalio 22 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įsakymas Nr. D1782 „Dėl Valstybinės atliekų prevencijos programos patvirtinimo“

ĮMONĖS PAVADINIMAS	Pagrindinis akcijų valdytojas	Valdoma akcijų dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos, tūkst. eurų
UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras	Alytaus miesto savivaldybė	31,0%	Vidutinė	9 681,0	107,1	1,1%	27 083,7	0,0
VšĮ „Kauno regiono atliekų tvarkymo centras“	UAB „Kauno švara“	84,6%	Vidutinė	19 038,7	2 940,4	10,5%	25 733,4	0,0
UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras	Klaipėdos miesto savivaldybė	90,6%	Vidutinė	13 924,2	317,4	2,3%	37 712,0	0,0
UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras	Marijampolės savivaldybė	36,7%	Vidutinė	7 987,3	3,3	0,0%	26 615,4	0,0
VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“	Šiaulių miesto savivaldybė	37,0%	Vidutinė	14 820,5	1 212,2	10,8%	25 537,6	0,0
UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“	Mažeikių rajono savivaldybė	37,0%	Maža	5 364,2	-26,4	-0,5%	6 701,0	0,0
UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras	Panevėžio miesto savivaldybė	39,8%	Vidutinė	9 760,9	308,4	3,2%	12 772,7	0,0
UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras	Tauragės rajono savivaldybė	39,1%	Maža	3 677,7	57,0	1,6%	7 563,0	0,0
UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	Utenos rajono savivaldybė	18,8%	Maža	3 392,0	49,0	1,4%	12 138,6	0,0
UAB „VAATC“	Vilniaus miesto savivaldybė	75,0%	Vidutinė	26 859,5	805,2	3,0%	80 757,8	0,0

ĮMONĖS PAVADINIMAS	AKCININKAI / DALININKAI
Vilniaus AATC	Vilniaus miesto (74,9%), Vilniaus rajono (7,3%), Ukmergės rajono (4,3%), Šalčininkų rajono (3,1%), Švenčionių rajono (3,1%), Trakų rajono (3,1%), Elektrėnų (2,4%), Širvintų rajono (1,8 %) savivaldybės
VšĮ Kauno RATC	Kauno miesto (0,7%), UAB „Kauno švara“ (84,6%; UAB „Kauno švara“ yra Kauno SVI), Kėdainių rajono (11,9%), Jonavos rajono (1,4%), Kaišiadorių rajono (1,2%), Kauno rajono (0,2%), Raseinių rajono (0,1%) savivaldybės
UAB Klaipėdos RATC	Klaipėdos miesto (90,6%), Neringos miesto (6,5%), Šilutės rajono (0,5%), Klaipėdos rajono (0,5%), Kretingos rajono (0,03%), Palangos miesto (0,003%), Skuodo rajono (0,002%) savivaldybės, kiti privatūs asmenys (1,5%)
UAB Marijampolės AATC	Marijampolės (36,7%), Vilkaviškio rajono (26,7%), Šakių rajono (20,0%), Kalvarijos (8,3%), Kazlų Rūdos (8,3%) savivaldybės
UAB Alytaus RATC	Alytaus miesto (31,0%), Prienų rajono (15,0%), Alytaus rajono (14,0%), Varėnos rajono (14,0%), Druskininkų (12,0%), Lazdijų rajono (12,0%), Birštono (2,0%) savivaldybės
VšĮ Šiaulių RATC	Šiaulių miesto (37,0%), Radviliškio rajono (14,0%), Šiaulių rajono (13,0%), Kelmės rajono (11,0%), Joniškio rajono (9,0%), Akmenės rajono (8,0%), Pakruojo rajono (8,0%) savivaldybės
UAB Panevėžio RATC	Panevėžio miesto (39,8%), Panevėžio rajono (14,7%), Rokiškio rajono (14,0%), Biržų rajono (11,8%), Pasvalio rajono (11,6%), Kupiškio rajono (8,2%) savivaldybės
UAB Utenos RATC	Utenos rajono (27,0%), Anykščių rajono (18,9%), Visagino (15,9%), Molėtų rajono (13,7%), Ignalinos rajono (12,4%), Zarasų rajono (12,3%) savivaldybės
UAB Telšių RATC	Mažeikių rajono (37,0%), Telšių rajono (32,0%), Plungės rajono (25,0%), Rietavo (6,0%) savivaldybės
UAB Tauragės RATC	Tauragės rajono (39,1%), Jurbarko rajono (27,9%), Šilalės rajono (23,9%), Pagėgių (9,1%) savivaldybės

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	63 380	80 647	+27,2%
Pardavimo savikaina	55 985	69 301	+23,8%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	7 396	11 346	+53,4%
Pardavimo sąnaudos	63 380	202	-0,1%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	55 985	9 429	+1,4%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-2 107	1 716	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	222	385	+73,0%
Finansinė ir investicinė veikla	-62	302	-
Pajamos	835	1247	+49,3%
Sąnaudos	897	946	+5,4%
Iš jų: Palūkanų sąnaudos	73	83	+13,1%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-1 946	2 402	-
Pelno mokestis	-147	781	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-1 800	1 621	

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	158 328	157 322	-0,6%
Kitas trumpalaikis turtas	21 000	25 004	+19,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	21 470	13 674	-36,3%
Trumpalaikis turtas	55 220	52 626	-4,7%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	630	1 396	+121,4%
Turto iš viso	214 178	211 344	-1,3%
Nuosavas kapitalas	54 955	58 923	+7,2%
Dotacijos, subsidijos	96 457	90 039	-6,7%
Atidėjiniai	23 427	28 061	+19,8%
Iš viso įsipareigojimų	34 285	32 505	-5,2%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	15 607	13 996	-10,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>15 527</i>	<i>13 928</i>	<i>-10,3%</i>
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	18 678	18 509	-0,9%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>3 555</i>	<i>2 725</i>	<i>-23,4%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	5 054	1 815	-64,1%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	214 178	211 344	-1,3%

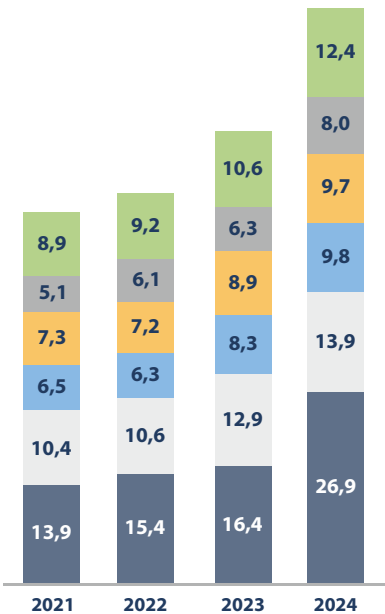
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	-0,9%	0,8%	1,6 p. p.
ROE	-3,3%	2,8%	6,1 p. p.
D/E	12,6%	11,2%	-1,4 p. p.
EBITDA	3 552	5 925	+66,8%
EBITDA marža	5,6%	7,3%	1,7 p. p.
Veiklos pelno marža	-3,3%	2,1%	5,5 p. p.
Grynojo pelno marža	-2,8%	2,0%	4,9 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	0	0	-
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	593	628	+5,9%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	133	134	+0,8%

Atliekų tvarkymo sektoriaus pardavimo pajamos 2024 metais išaugo 27,2 proc. ir metų pabaigoje siekė 80,6 mln. eurų. Pagal priskiriamų įmonių skaičių tai yra mažiausias sektorius tarp visų SVĮ sektorių – jį sudaro vos 8 SVĮ, visoms šioms bendrovėms 2024 metais pavyko padidinti savo apyvartą. Nuo 2020 metų šio sektoriaus pardavimo pajamos padidėjo 63,2 proc., tačiau jos vis dar sudarė tik 5,5 proc. visų SVĮ sektorių pardavimo pajamų. 2024 metų laikotarpio pabaigoje didžiausias pardavimo pajamų pokytis fiksuotas **Vilniaus AATC**, kurio apyvarta išaugo 63,5 proc. iki 26,9 mln. eurų – 1/3 viso sektoriaus rezultato. Didžiausią įtaką bendrovės pajamų augimui darė Vilniaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno apyvartos augimas nulemtas naujos kainodaros, naujų veiklų vystymo ir didesnio pašalintų atliekų kiekio. **Marijampolės AATC** taip pat užregistravo reikšmingą pardavimo pajamų augimą. Bendrovės apyvarta išaugo 27,0 proc. iki 8,0 mln. eurų. Tam įtakos turėjo padidėjęs priimamų atliekų kiekis Marijampolės regioniniame sąvartyne ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse bei 2024 m. padidintos atliekų priėmimo kainos.

PARDAVIMO PAJAMŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

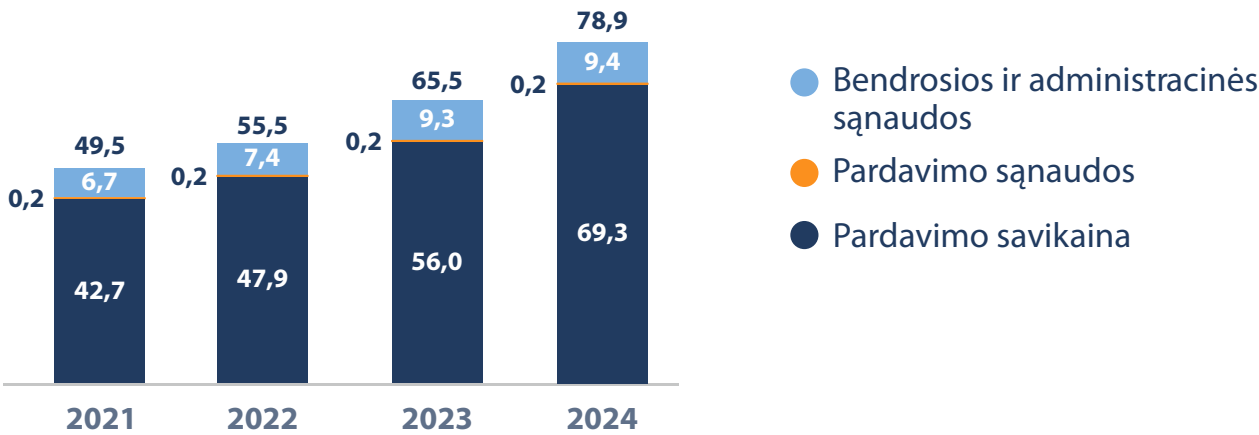

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais	
ĮMONĖ	Pardavimo pajamos
UAB „Telšių RATC“	5,4
UAB Tauragės RATC	3,7
UAB „Utenos RATC“	3,4

● Kitos įmonės	
● UAB Marijampolės AATC	
● UAB Alytaus RATC	
● UAB Panevėžio RATC	
● UAB Klaipėdos RATC	
● UAB „VAATC“	

2024 metais lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu RATC SVĮ patirtos sąnaudos padidėjo 20,5 proc. ir siekė 78,9 mln. eurų. Labiausiai šio rodiklio pokytį lėmė 23,8 proc. išaugusi pardavimo savikaina. Šio rodiklio augimą daugiausia lėmė **Vilniaus AATC** pardavimo savikainos padidėjimas – 60,0 proc., iki 25,4 mln. eurų. Reikšmingiausių įtaką šiam pokyčiui turėjo išaugusios sąvartyno eksploatavimo išlaidos, ypač taršos mokestis bei atidėjiniai sąvartyno uždarymui ir priežiūrai. Antrą pagal pardavimo pajamų augimą poziciją užėmė **Marijampolės AATC**, kurios pardavimo savikaina išaugo 14 proc. Šį pokytį daugiausia lėmė indeksuota atliekų surinkimo sutartis, didesnės pavojingų atliekų tvarkymo paslaugų kainos bei išaugusios remonto ir eksploatacinės išlaidos. Sektoriaus įmonių bendrosios ir administracinės sąnaudos pakilo tik 1,4 proc., o pardavimo sąnaudos išliko iš esmės nepakitusios.

RATC sektoriaus sąnaudų detalizacija, mln. eurų

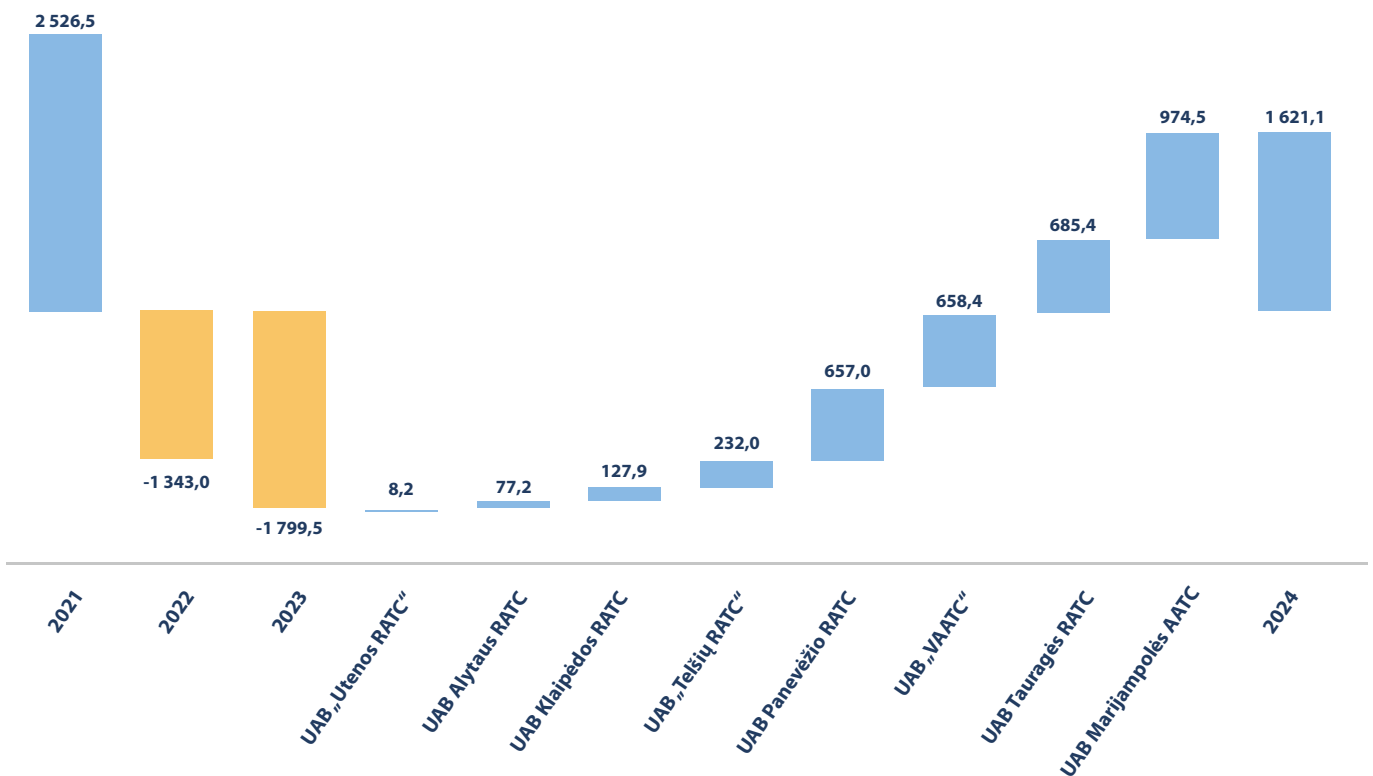

RATC sektoriaus sąnaudų detalizacija, mln. eurų 2024 metais

ĮMONĖ	PARDAVIMO SAVIKAINA	PARDAVIMO SĄNAUDOS	BENDROSIOS IR ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS	VEIKLOS SĄNAUDOS
UAB „VAATC“	25,4	0,004	1,0	26,4
UAB Klaipėdos RATC	9,8	0,0	3,3	13,2
UAB Alytaus RATC	8,4	0,0	1,0	9,4
UAB Panevėžio RATC	8,9	0,0	0,5	9,4
UAB Marijampolės AATC	6,4	0,0	1,6	8,0
UAB „Telšių RATC“	4,7	0,0	0,7	5,4
UAB Tauragės RATC	2,8	0,2	0,6	3,6
UAB „Utenos RATC“	2,8	0,0	0,7	3,5

Po nuostolingų 2022 ir 2023 metų, praėjusiais ataskaitiniais metais RATC sektoriaus įmonėms pavyko pasiekti teigiamą finansinį rezultatą – uždirbta 1,6 mln. eurų grynojo pelno. Ši suma sudarė 2,4 proc. viso savivaldybių valdomų įmonių portfelio grynojo pelno. Iš visų sektoriaus įmonių tik viena – **Telšių RATC** – veikė nuostolingai. Neigiamas rezultatas daugiausia sietinas su išaugusiomis statybinų atliekų tvarkymo sąnaudomis bei padidėjusiomis darbo užmokesčio išlaidomis, kurias lėmė naujų darbuotojų priėmimas. Didžiausią pelno dalį – apie pusę viso sektoriaus grynojo pelno – sugeneravo **Vilniaus AATC**. Bendrovės grynasis pelnas siekė 805,2 tūkst. eurų – penkis kartus daugiau nei 2023 m. Tokį augimą lėmė padidėjusios atliekų tvarkymo kainos, augantis tvarkomų atliekų kiekis, gerėjantis veiklos efektyvumas bei infrastruktūros plėtra, sudariusi prielaidas didesnėms pajamoms ir mažesnėms sąnaudoms vienam atliekų vienetui. Antrą pagal dydį pelną uždirbo **Klaipėdos AATC** – 317,4 tūkst. eurų, t. y. 67,5 proc. daugiau nei 2023 m. Trečioje vietoje pagal rezultatus liko **Panevėžio RATC**, kurio grynasis pelnas siekė 308,4 tūkst. eurų. 2024 m. sektoriaus įmonės dividendų akcininkams neskyrė. Atsižvelgiant į tai, kad 2022–2023 m. veikla buvo nuostolinga, toks sprendimas vertintinas kaip pagrįstas.

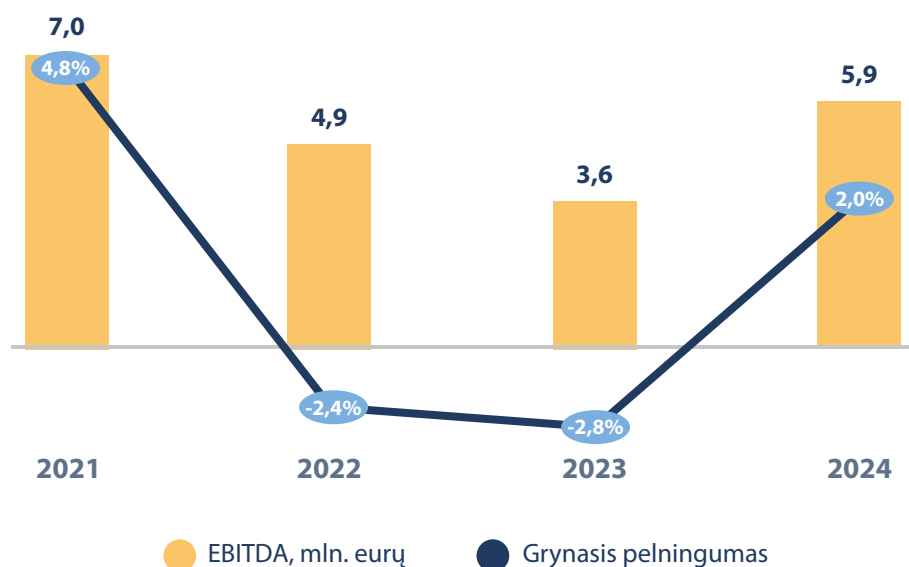
Grynojo pelno pokyčių dinamika, tūkst. eurų

Teigiami sektoriaus rezultatai prisidėjo prie grynojo pelningumo augimo iki 2,0 proc. — tai buvo 4,9 proc. punkto daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2023 m., tačiau 1,8 proc. punkto atsiliko nuo bendros SVĮ portfelio grynojo pelno maržos. Didžiausia sektoriaus grynojo pelno marža užfiksuota **Panevėžio RATC** – ji siekė 3,2 proc. Mažiausia marža nustatyta **Telšių RATC** – ji buvo neigiama ir sudarė –0,5 proc.

RATC sektoriaus SVĮ EBITDA rodiklis 2024 metais siekė 5,9 mln. eurų. Lyginant su praėjusiais ataskaitiniais metais, šis rodiklis padidėjo 66,8 proc. Solidžias – virš 1 mln. eurų siekiančias – EBITDA reikšmes fiksavo **Vilniaus AATC** (1,4 mln. eurų), **Klaipėdos RATC** (1,4 mln. eurų) ir **Panevėžio RATC** (1,0 mln. eurų). Reikšmingiausiai – 937,1 tūkst. eurų – padidėjo **Marijampolės RATC** EBITDA rodiklis.

Pelningumo rodiklių dinamika

2024 m. RATC sektoriaus savivaldybių valdomų įmonių (SVĮ) bendra apskaitinė turto vertė nežymiai sumažėjo – 1,3 proc. ir sudarė 211,3 mln. eurų. Ilgalaikis turtas per metus sumažėjo 0,6 proc., o trumpalaikis – 4,7 proc. Trumpalaikio turto mažėjimui didžiausią įtaką turėjo reikšmingas – net 80,5 proc. – **Vilniaus AATC** pinigų ir pinigų ekvivalentų sumos sumažėjimas. **Vilniaus AATC** investicijų apimtys 2024 m., lyginant su 2023 m., išaugo 52 proc. bendrovė sėkmingai įgyvendino numatytus strateginius ir infrastruktūrinius investicinius projektus arba jų etapus taip padidindamos ilgalaikį turtą.

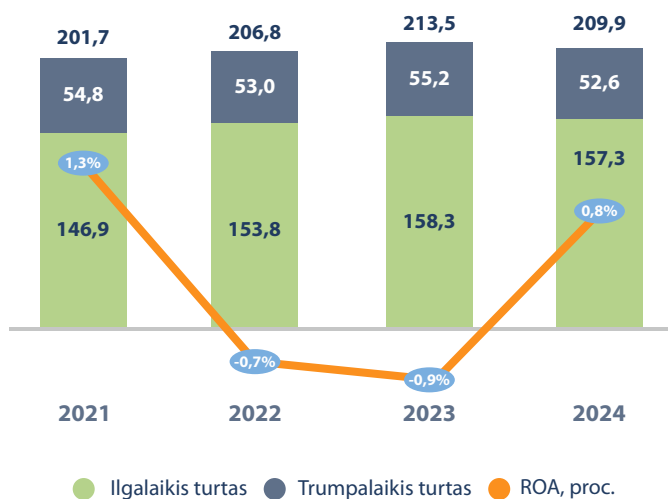
Trumpalaikio turto dinamika, mln. eurų

Ataskaitiniais metais atliekų tvarkymo sektoriaus portfelio nuosavas kapitalas išaugo 7,2 proc. – iki 58,9 mln. eurų. Tam daugiausia įtakos turėjo 2024 m. gegužės 24 d. **Vilniaus AATC** neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtas sprendimas padidinti bendrovės įstatinį kapitalą 1,6 mln. eurų – iki 8,4 mln. eurų. Kapitalas buvo didinamas išleidžiant naujas akcijas, kurios bus apmokamos papildomais akcininkų pinigais.

Siekiant tiksliau įvertinti atliekų tvarkymo sektoriaus įmonių pelningumą, atsižvelgta į tai, jog RATC dotacijos sudaro beveik pusę (42,6 proc.) šio sektoriaus portfelio turto vertės. Dėl to pelningumo dinamika buvo vertinama ne pagal nuosavo kapitalo grąžos (ROE), bet pagal turto grąžos (ROA) rodiklį. RATC sektoriaus SVĮ bendra turto grąža po dvejų iš eilės nuostolingų metų tapo teigiama ir siekė 0,8 proc. Visgi šis rezultatas buvo 0,9 proc. punkto mažesnis už viso SVĮ portfelio rodiklį. Didžiausia ROA reikšmė buvo užfiksuota **Panevėžio RATC** – 2,5 proc., t. y. 5,7 proc. punkto daugiau nei 2023 metais. Tuo tarpu žemiausias ROA rodiklis 2024 m. priklausė **Telšių RATC** – jis sudarė –0,4 proc. Nors rodiklis išliko neigiamas, tačiau, palyginti su 2023 m., jis padidėjo 3,0 proc. punktais.

Turto dinamika, mln. eurų

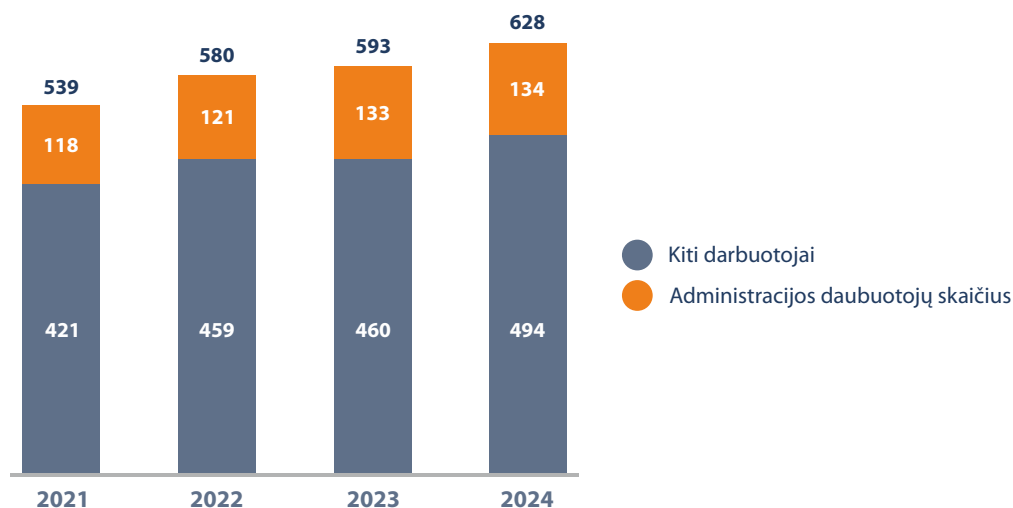

2024 metais bendras RATC sektoriaus SVĮ fiksuotas įsipareigojimų kiekis sumažėjo 5,2 proc. Trumpalaikiai įsipareigojimai susitraukė nežymiai – 0,9 proc., tačiau didžiausią įtaką bendram įsipareigojimų sumažėjimui turėjo 10,3 proc. mažėję ilgalaikiai įsipareigojimai. Didžiausias pokytis fiksuotas Klaipėdos RATC, kurio ilgalaikių įsipareigojimų sumažėjimas siekė 700,0 tūkst. eurų – bendrovė grąžino dalį paskolos AB „Luminor“ bankui. Reikšmingai įsipareigojimus sumažino ir **Alytaus RATC** – 579,0 tūkst. eurų, grąžinusi paskolų dalį Finansų ministerijai bei Lietuvoje veikiantiems bankams. D/E rodiklis 2024 metais keitėsi nežymiai – nukrito 1,4 proc. punkto iki 11,2 proc. Didžiausias finansinės priklausomybės D/E rodiklis fiksuotas **Klaipėdos RATC** – 32,5 proc., mažiausias, siekiantis 0 proc. – **Vilniaus AATC**.

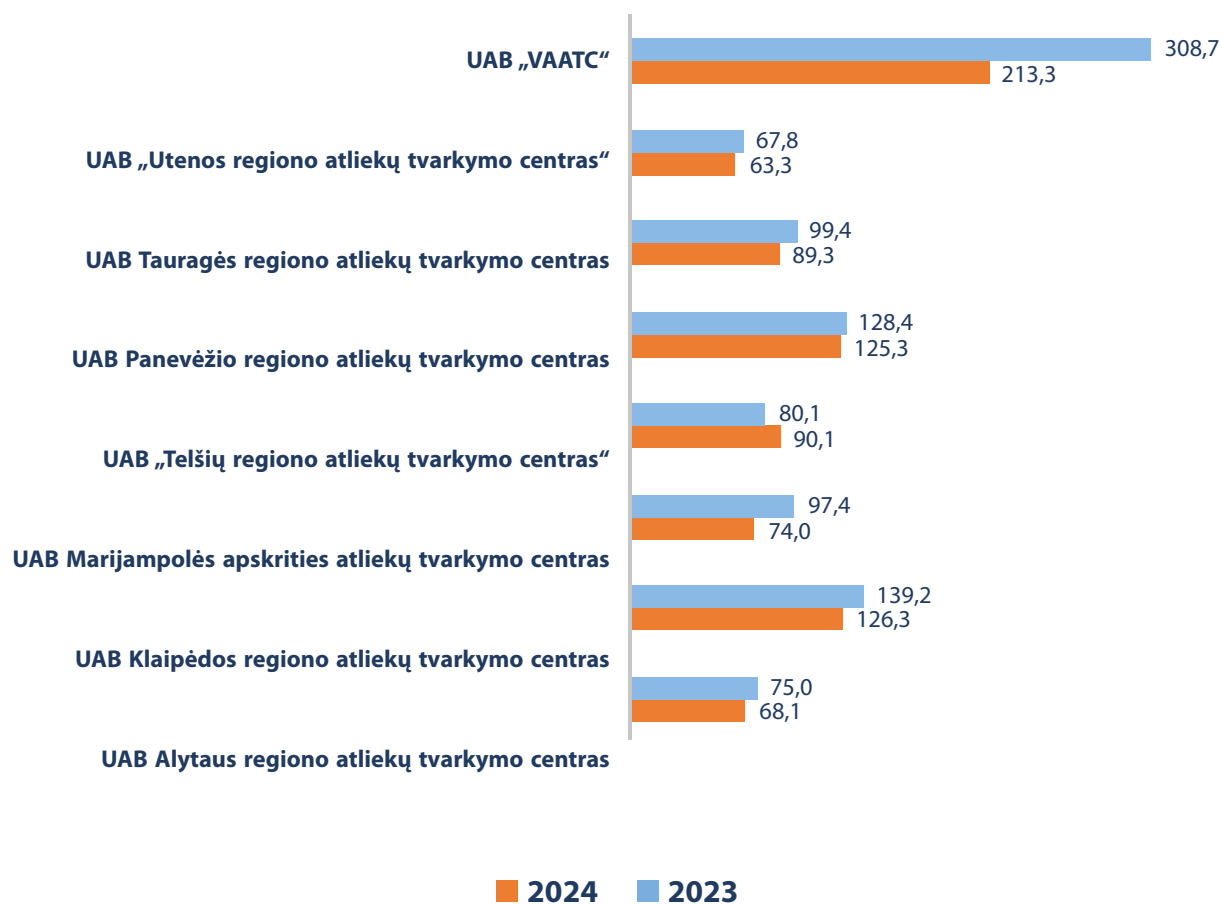
Visos RATC sektoriaus įmonės bendrai 2024 metais įgyvendino investicinių projektų už 19,5 mln. eurų. 2024 metais sektoriaus įmonės investavo 8,0 proc. mažesnę sumą nei 2023 metais. Apie pusę viso RATC sektoriaus investicijų sudarė **Vilniaus AATC** investuota suma – 10,0 mln. eurų. Įmonės investicijų apimtys lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 52 proc. sėkmingai įgyvendinus Regioniniame plane numatytus strateginius ir infrastruktūrinius projektus arba jų etapus. **Marijampolės AATC** investicijoms į atliekų tvarkymo infrastruktūrą skyrė antrą pagal dydį pinigų sumą sektoriuje – 3,3 mln. eurų. Trečioje vietoje pagal šį rodiklį **Klaipėdos RATC**, suinvestavusi 1,9 mln. eurų.

2024 metų pabaigoje RATC sektoriaus savivaldybių valdomose įmonėse dirbo 628 darbuotojai. Nors per ataskaitinį laikotarpį RATC sektoriuje darbuotojų skaičius išaugo 5,9 proc. – gerokai daugiau nei bendras SVĮ portfelio augimas, siekęs tik 1,8 proc. – šis sektorius vis tiek išliko mažiausias pagal darbuotojų skaičių tarp visų SVĮ sektorių. Administracijos darbuotojų skaičius lyginant su bendru darbuotojų skaičiaus pokyčiu pakilo neženkiai – 0,8 proc. Iš visų RATC SVĮ labiausiai išsiskyrė **Telšių RATC** savo įmonę papildę 14 darbuotojų (26,4 proc. pokytis).

Darbuotojų skaičiaus dinamika

Nepaisant to, kad 2024 metais RATC sektoriaus SVĮ darbuotojų skaičius išaugo, sektoriaus veiklos efektyvumas, vertinant pagal pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui, taip pat augo. Šis rodiklis ataskaitiniais metais buvo 20,1 proc. didesnis nei 2023 metais ir 1,9 karto viršijo viso SVĮ portfelio vidurkį, nusileisdamas tik šilumos tinklų sektoriaus rezultatui. **Vilniaus AATC** pasiekė aukščiausią pardavimo pajamų vienam darbuotojui rodiklį sektoriuje – jis net 2,4 karto viršijo sektoriaus vidurkį ir 2,2 karto – antrą didžiausią rodiklį užfiksavęs **Klaipėdos RATC**. 2024 metais šis rodiklis augo 7-iose RATC sektoriaus SVĮ, o tik **Telšių RATC** fiksavo jo nuosmukį. Tai lėmė labiausiai sektoriuje išaugęs darbuotojų skaičius ir palyginti ne taip sparčiai augusios pardavimo pajamos.

MIESTO PRIEŽIŪROS IR TVARKYMO SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorių sudarė 22 įmonės, kurių pagrindinė paskirtis ir tikslas – rūpintis infrastruktūros kokybe, komunalinių atliekų surinkimu ir išvežimu. Šio sektoriaus įmonių apyvarta augo 19,3 proc. iki 172,7 mln. eurų, o grynojo pelno rezultatas siekė 9,1 mln. eurų. Nepaisant augusio grynojo pelno, paskirtų dividendų ir pelno įmokų suma mažėjo iki 1,4 mln. eurų, o dividendus ir pelno įmokas paskyrė 7 įmonės.

2023 metų siekiant papildomai ir nuodugniau analizuoti įmonių veiklą, SVĮ ataskaitoje buvo išskirtas atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorius. Vis dėlto, šių metų ataskaitoje buvo atlikti pokyčiai atskiriant Regioninių atliekų tvarkymo centrus (RATC) nuo kitų atliekų tvarkančių ir aplinkos priežiūra užsiimančių įmonių dėl jų skirtingo reguliavimo. Šalia to buvo pakoreguotas ir šio sektoriaus pavadinimas, pervadinant jį į miesto priežiūros ir tvarkymo sektorių. Tai leidžia geriau palyginti skirtingų savivaldybių įmones, kurios turi vienodą reguliavimą, nors ir užsiima skirtinga veikla.

Į šį sektorių priskirtų įmonių veiklų spektras yra labai platus: komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo administravimas, gatvių tvarkymas, jų remontas, teritorijų ir želdinių priežiūra, gatvių apšvietimo ir eismo valdymo paslaugos. Veiklų sąrašas nėra baigtinis, kadangi savivaldybės neretai paveda atlikti ir tokias funkcijas, kaip paplūdimių priežiūra (UAB „Grinda“ atveju) ar elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas (UAB „Vilniaus apšvietimas“ atveju).

Dalis šių įmonių veikia dalinai konkurencinėje aplinkoje, kadangi panašia veikla užsiima ir privataus verslo įmonės, kurios dalyvauja viešuosiuose pirkimuose. Tiesa, kaip rodo atlikta šiam sektoriui priklausančių įmonių ir jų savivaldybių pateikiama vieša informacija, dauguma įmonių veikia vidaus sandorių pagrindu, kurie užtikrina teikiamų paslaugų tęstinumą ir nepertraukiamumą. Tokie sandoriai sudaromi bent keleriems metams į priekį, tad įmonėms yra paprasčiau valdyti rizikas ir priimti strateginius sprendimus.

Didelė dalis šių įmonių priklauso Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijai (SKIA) (<https://skia.lt/pradinis/>). SKIA asociacijos veiklos tikslas - koordinuoti Asociacijos narių veiksmus siekiant bendrų tikslų, atstovauti ir ginti narių interesus valstybės valdžios, valdymo organuose, vietos valdžios institucijose bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis, užtikrinant savivaldybių gyventojų viešuosius interesus.

Bendrai atliekų tvarkymo ir aplinkos priežiūros sektorių 2024 metų pabaigoje sudarė 22 įmonės iš 16 skirtingų savivaldybių. Pažymėtina, šiam sektoriui priskiriamų regioninių ir apskričių atliekų tvarkymo centrų akcijos įprastai priklauso bent jau kelioms skirtingoms savivaldybėms. Pagal LR įmonių atskaitomybės įstatymo 4 straipsnį, šį sektorių sudaro 2 didelės, 3 vidutinės ir 18 mažų bei labai mažų įmonių.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	144 708	172 700	+19,3%
Pardavimo savikaina	118 703	141 770	+19,4%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	26 005	30 930	+18,9%
Pardavimo sąnaudos	1 450	1 876	+29,4%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	17 460	19 304	+10,6%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	7 095	9 749	+37,4%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	678	676	-0,4%
Finansinė ir investicinė veikla	144	187	+30,0%
Pajamos	973	1 541	+58,3%
Sąnaudos	829	1 353	+63,2%
Iš jų: Palūkanų sąnaudos	262	470	+79,2%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	7 917	10 612	+34,0%
Pelno mokestis	1 037	1 511	+45,7%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	6 880	9 101	+32,3%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	168 038	171 295	+1,9%
Kitas trumpalaikis turtas	6 205	7 077	+14,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	27 741	24 019	-13,4%
Trumpalaikis turtas	58 032	68 131	+17,4%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	529	786	+48,5%
Turto iš viso	226 600	240 212	+6,0 %
Nuosavas kapitalas	117 840	125 068	+6,1%
Dotacijos, subsidijos	58 632	57 649	-1,7%
Atidėjiniai	1 817	1 895	+4,3%
Iš viso įsipareigojimų	46 867	53 472	+14,1%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	16 904	15 628	-7,6%
Finansiniai įsipareigojimai	16 424	15 217	-7,4%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	29 963	37 844	+26,3%
Finansiniai įsipareigojimai	7 951	7 262	-8,7%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	1 444	2 130	+47,5%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	226 600	240 212	+6,0%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	3,1%	3,9%	+0,8p.p
ROE	6,0%	7,5%	+1,5p.p
D/E	20,7%	18,4%	-2,3p.p
EBITDA	20 514	25 725	+25,4%
EBITDA marža	20 514	25 725	+25,4%
Veiklos pelno marža	4,9%	5,6%	+0,7p.p
Grynojo pelno marža	4,8%	5,3%	+0,5p.p

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	2 753	1 343	-51,2%
Paskirtos pelno įmokos	2	65	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	2 755	1 408	-48,9%

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	2 996	3 063	+2,2%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	468	479	+2,4%

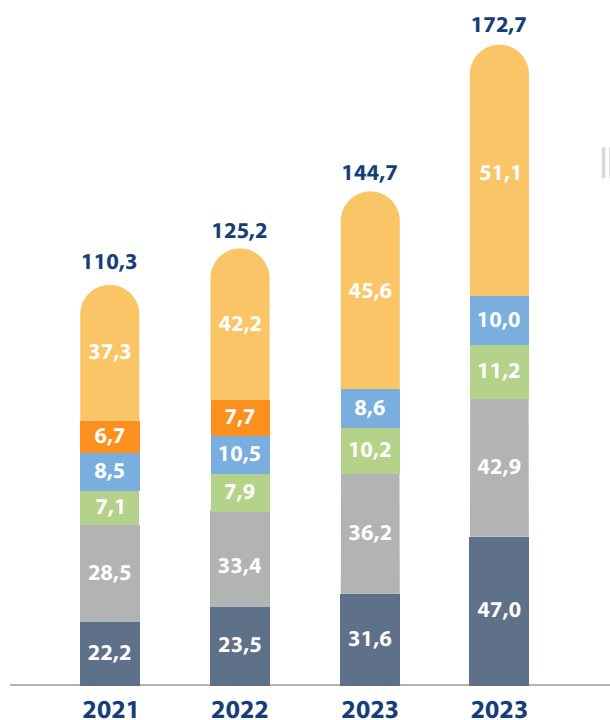
Per 2024 metus miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriaus įmonės uždirbo 172,7 mln. eurų ir, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, jos augo 19,3 proc. Šio sektoriaus apyvarta buvo ketvirta pagal dydį ir nusileido šilumos tinklų, vandentvarkos ir viešojo transporto sektoriams. Šio sektoriaus pajamos sudarė 11,8 proc. viso SVĮ portfelio pajamų ir ši dalis nuosekliai auga – 2023 metais šio sektoriaus pajamos sudarė 10,1 proc. viso SVĮ portfelio pardavimo pajamų. Kadangi šių įmonių pagrindiniai užsakovai yra savivaldybės, tai parodo didesnę skiriamų lėšų dalį infrastruktūros priežiūrai ir tvarkymui, vykstantį per šias įmones.

Žvelgiant pagal įmones, 52,0 proc. visų sektoriaus pardavimo pajamų uždirbo dvi didžiosios sektoriaus įmonės – **UAB „Grinda“** ir **UAB „Kauno švara“**. Vilniaus miesto savivaldybei priklausančios įmonės pardavimo pajamos šoktelėjo 48,7 proc. iki 46,9 mln. eurų, Kauno miesto savivaldybės valdomos įmonės pajamos augo nuosaikiau – 18,5 proc. iki 42,9 mln. eurų. **UAB „Grinda“** pardavimo pajamos augo dėl naujai pasirašyto vidaus sandorio su Vilniaus miesto savivaldybe ir pagal jį gautų didesnių užsakymų švietimo įstaigų teritorijų dangų tvarkymo darbų, o **UAB „Kauno švara“** 6,7 mln. eurų pardavimo pajamų augimas iš esmės nulemtas dėl pakelto mišrių komunalinių atliekų tvarkymo įkainio 30 proc. bei augusios pajamos iš antrinių žaliavų veiklos. Trečiąją pagal dydį apyvartą, siekusią 11,2 mln. eurų 2024 metais pasiekė **AB „Panevėžio specialus autotransportas“**, kurios pagrindinė veikla – atliekų, viešųjų teritorijų tvarkymas bei kapinių priežiūra.

Ji aplenkė Vilniaus miesto savivaldybės įmonę **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kurios pardavimo pajamos susitraukė daugiausiai iš visų – 16,7 proc. iki 10,5 mln. eurų. Šį nuosmukį lėmė sumažėjusios šviesos taško pajamos dėl sumažėjusios elektros energijos kainos ir dėl to perskaičiuoto įkainio. Penktosios pagal dydį sektoriaus įmonė – **UAB „Jonavos paslaugos“** – pardavimo pajamos augo 17,0 proc. iki 10,0 mln. eurų, daugiausia dėl išaugusio komunalinių atliekų tvarkymo įkainio.

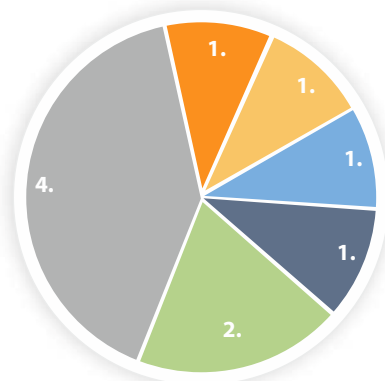
Pagal procentinį augimą, reikšmingai apyvarta augo **SĮ „Kaišiadorių paslaugos“** bei **UAB „Šiaulių šviesa“**, kurių pardavimo pajamos atitinkamai augo 42,7 proc. iki 2,3 mln. eurų ir 39,0 proc. iki 4,1 mln. eurų. Kaišiadorių savivaldybės įmonės pardavimo pajamų struktūroje 72,4 proc. sudarė atliekų tvarkymo paslaugos, dar 24,7 proc. – keleivių pervežimo paslaugos. Būtent šių veiklų apimčių augimas ir lėmė 42,7 proc. augimą. Šiaulių miesto savivaldybės valdomos įmonės atveju, pardavimo pajamų augimas nulėmė augusi užsakymų vertė tiek iš Šiaulių miesto savivaldybės, tiek iš kitų užsakovų, o pagrindiniai atliekami darbai – apšvietimo ir šviesoforų veikimo paslaugos, pastatų priežiūra, gatvių valymas ir parkavimo administravimas.

PARDAVIMŲ PAJAMŲ DINAMIKA, ML. EURŲ

- UAB „Grinda“
- AB „Panevėžio specialus autotransportas“
- UAB „Jonavos paslaugos“
- UAB „Kauno švara“
- UAB „Vilniaus apšvietimas“
- Kitos įmonės

KITŲ ĮMONIŲ SKAIČIUS, PAGAL UŽDIRBTAS PAJAMAS 2024 METAIS

- 9,0-9,9 mln. eurų
- 7,0-7,9 mln. eurų
- 5,0-5,9 mln. eurų
- 4,0-4,9 mln. eurų
- 3,0-3,9 mln. eurų
- 2,0-2,9 mln. eurų

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais

UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	9,5
UAB „Palangos komunalinis ūkis“	7,5
UAB „Utenos komunalininkas“	5,1
UAB „Šiaulių šviesa“	4,1
SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	3,2
Kitos įmonės	21,6

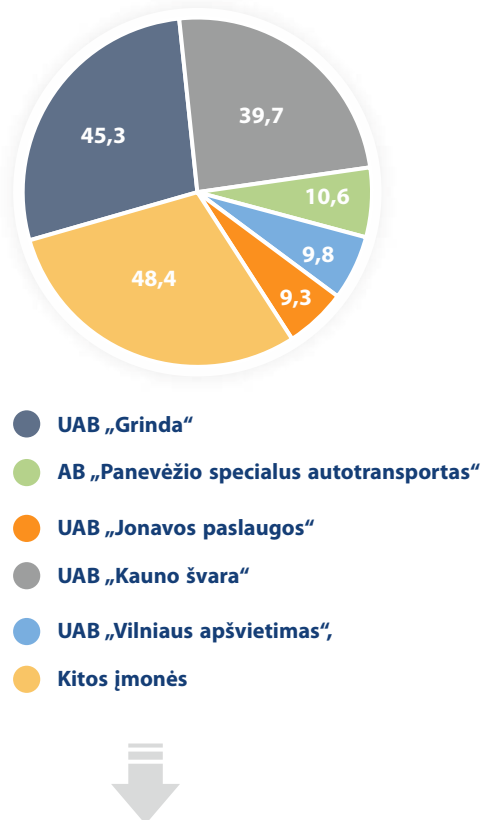
Ataskaitinio laikotarpio miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriaus veiklos sąnaudos sudarė 163,0 mln. eurų – tai yra 18,5 proc. daugiau nei lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Augusi vykdytų darbų apimtis gerokai didino **UAB „Grinda“** veiklos sąnaudas – jos augo 13,7 mln. eurų iki 45,3 mln. eurų. Žvelgiant pagal atskirus straipsnius, labiausiai (+10,5 mln. eurų) augo rangos darbų pirkimo sąnaudos. Antrosios pagal dydį sektoriaus įmonės – **UAB „Kauno švara“** – pagrindinės veiklos sąnaudos augo 6,2 mln. eurų iki 39,7 mln. eurų, o augimą lėmė nuo 62,81 Eur/t iki 106,64 Eur/t augęs atliekų priėmimo mokestis į mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginius bei 8,2 proc. augęs vidutinis darbuotojų darbo užmokestis. Būtent atliekų priėmimo mokesčio į MBA įrenginius augimas buvo pagrindinė priežastis, kodėl augo ir kitų sektoriaus įmonių, kurios užsiima komunalinių atliekų tvarkymu, veiklos sąnaudos.

Atsižvelgiant į įmonių dydžius, santykinai didžiausi veiklos sąnaudų šuoliai fiksuoti **UAB „Šiaulių šviesa“**. Šios įmonės veiklos sąnaudos augo 45,2 proc. iki 3,9 mln. eurų dėl augusių veiklos apimčių ir dėl to augusių darbo užmokesčio bei subrangos paslaugų išlaidų.

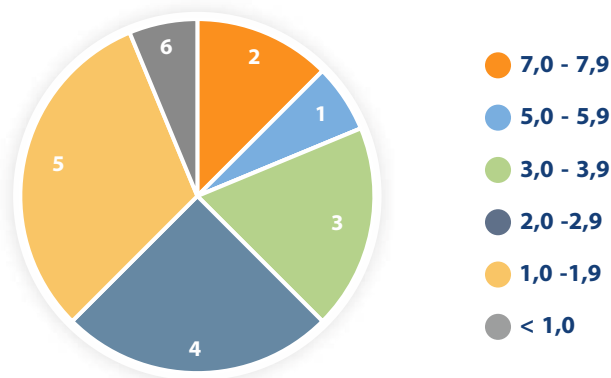
Veiklos sąnaudų dinamika, mln. eurų

2024 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

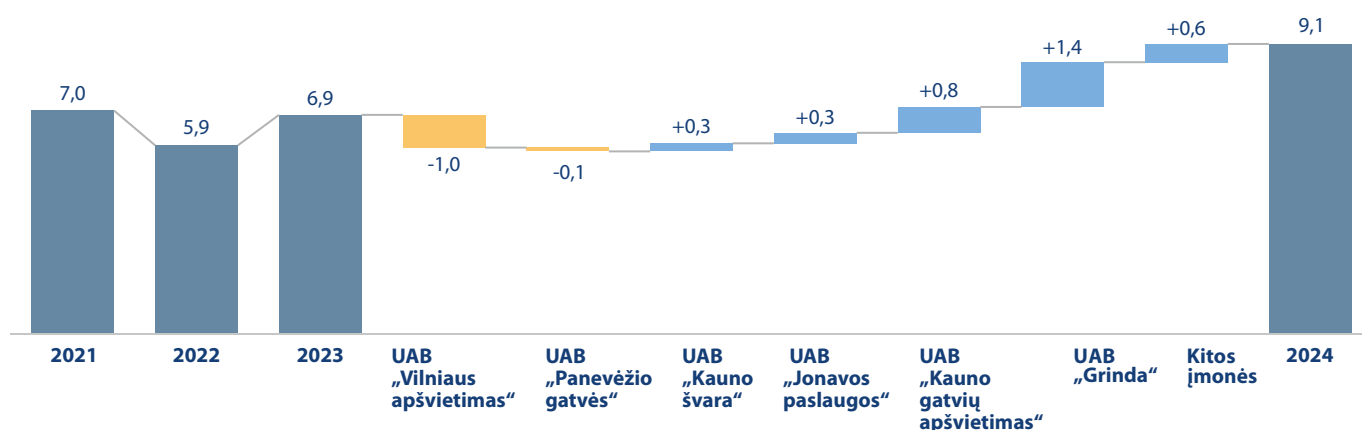

Kitų įmonių skaičius, pagal sąnaudas, mln. eurų

Miesto priežiūros ir tvarkymo sektorius 2024-uosius metus baigė uždirbdamas 9,1 mln. eurų grynojo pelno, taip pagerindamas praėjusių metų rezultatą, kuris siekė 6,9 mln. eurų. Daugiau nei 70,0 proc. viso sektoriaus grynojo pelno uždirbo dvi Vilniaus ir dvi Kauno miesto savivaldybės valdomos įmonės – UAB „Grinda“ (1,5 mln. eurų), UAB „Vilniaus apšvietimas“ (1,2 mln. eurų), UAB „Kauno švara“ (2,5 mln. eurų) ir UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ (1,4 mln. eurų). Žvelgiant į grynojo pelno pokyčius, labiausiai susitraukė UAB „Vilniaus apšvietimas“ grynasis pelnas, kuris per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 1,0 mln. eurų dėl sumažėjusio apšvietimo tinklų remontavimo ir priežiūros darbų įkainio. Reikšmingiausiai grynasis pelnas augo UAB „Grinda“, kurios grynasis pelnas augo 1,4 mln. eurų iki 1,5 mln. eurų dėl didesnių gatvių remonto darbų užsakymų, bei UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, kurios grynojo pelno augimą 0,8 mln. eurų suma lėmė naujai pasirašyti vidaus sandoriai su Kauno miesto savivaldybe, pagal kuriuos įmonė įsipareigojo teikti miesto teritorijose esančių želdinių ir vejos priežiūros paslaugas. Bendrai paėmus, tik trys iš dvidešimt dviejų sektoriaus įmonių patyrė nuostolių - UAB „Panevėžio gatvės“, UAB „Pakruojo komunalininkas“ ir SĮ „Kretingos komunalininkas“, o visoms kitoms įmonėms pavyko metus baigti pelningai.

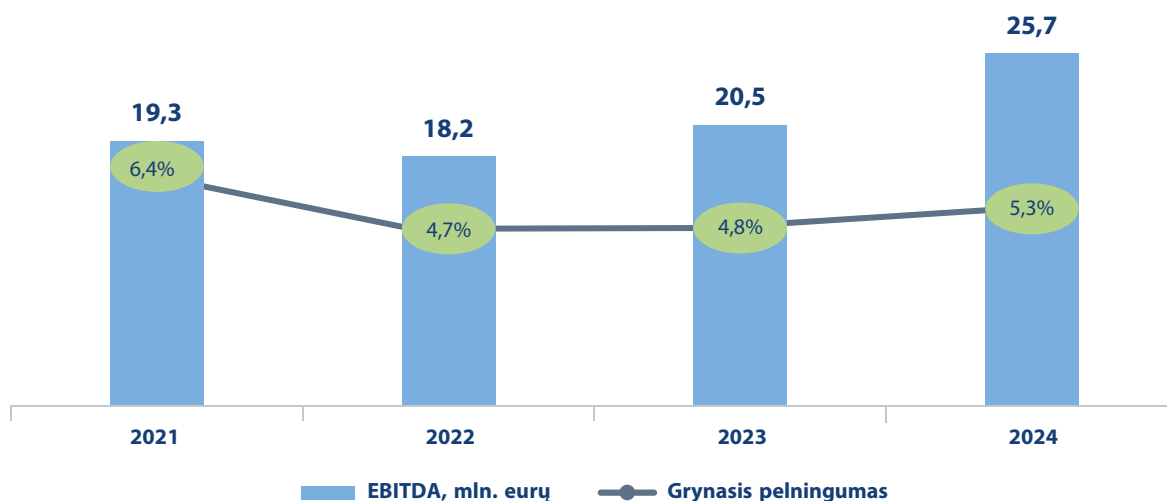
GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, MLN.EURŲ

Sėkmingesni metai atspindėjo ir pelningumo rodiklių dinamikoje – sektoriaus EBITDA augo 5,2 mln. eurų iki 25,7 mln. eurų. Geriausią rezultatą pasiekė **UAB „Kauno švara“**, kurios EBITDA ataskaitiniu laikotarpiu siekė 8,3 mln. eurų ir, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, augo 15,4 proc. Didžiausias EBITDA augimas fiksuotas **SĮ „Kretingos komunalininkas“**, kurios EBITDA augo 137,6 proc. iki 471,6 tūkst. eurų, ir **UAB „Dunokai“**, kurios EBITDA augo 99,7 proc. iki 225,9 tūkst. eurų.

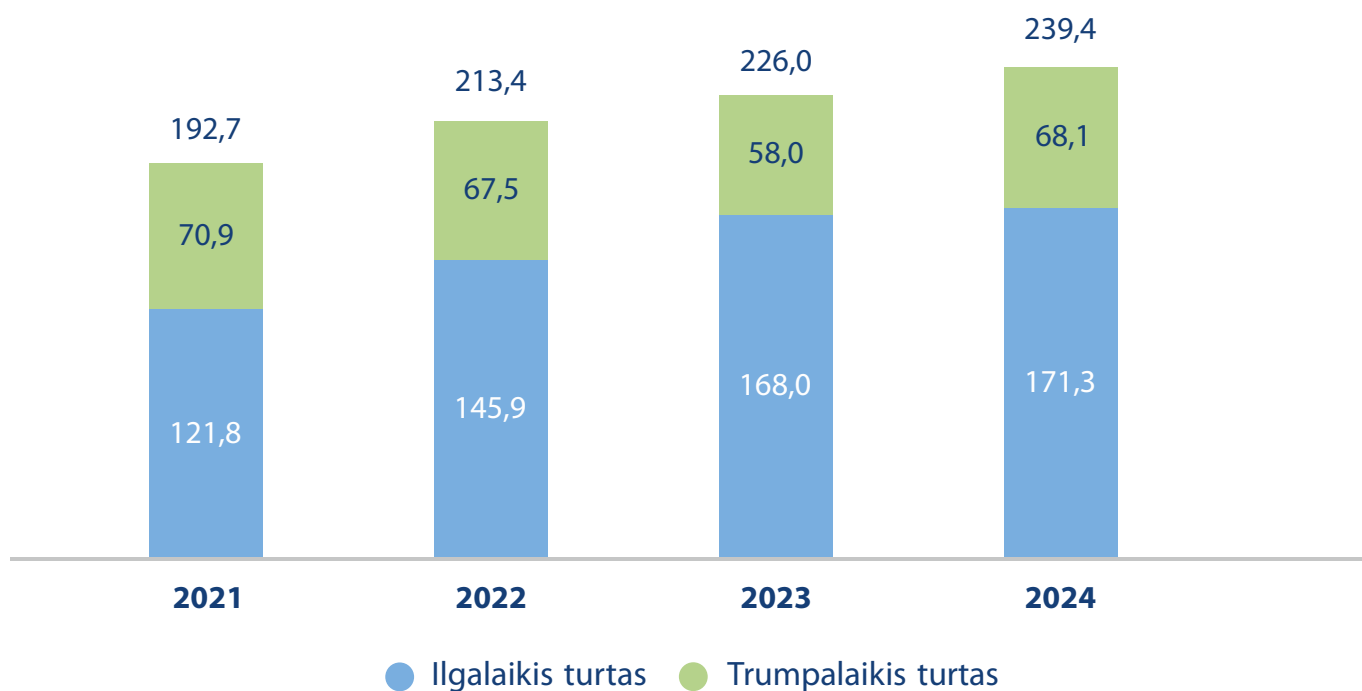
Bendras sektoriaus grynas pelningumas 2024 metais siekė 5,3 proc. – tai yra 0,5 procentinio punkto daugiau nei 2023 metais. Didžiausią sektoriaus grynąjį pelningumą fiksavo **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**, kurios grynojo pelno marža siekė 15,1 proc. ir buvo aukščiausia per paskutinių ketverių metų laikotarpį. Antrą didžiausią grynąjį pelningumą, kuris siekė 11,1 proc. fiksavo **UAB „Vilniaus apšvietimas“**. Palyginimui, 2023 metais įmonės grynas pelningumas siekė 17,4 proc., tad pasikeitę veiklos įkainiai iš dalies lėmė mažesnį pelningumą. Toliau tarp sektoriaus įmonių išsiskyrė mažesnės įmonės, pasiekusios aukščiausius grynojo pelningumo rodiklius. Tai – **UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“** (9,1 proc.), **UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“** (8,5 proc.), **UAB „Jonavos paslaugos“** (7,0 proc.) ir **UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“** (6,9 proc.).

PELNINGUMO RODIKLIŲ DINAMIKA

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriaus įmonių valdomas turtas sudarė 240,2 mln. eurų ir per 2024 metus jis paaugo 6,0 proc. Lyginant pagal kitus sektorius, šio sektoriaus įmonių trumpalaikio turto santykis su visu turtu yra vienas didžiausių dėl to, kad didžioji dalis įmonių vykdo infrastruktūros valdymo darbus ir tam reikalingos didesnės atsargos bei didesnis pinigų kiekis sąskaitose. Didelėse sektoriaus įmonėse – **UAB „Grinda“** ir **UAB „Kauno švara“** – turto vertė išliko panaši ir atitinkamai siekė 81,7 mln. eurų ir 35,8 mln. eurų. Nepaisant to, antroji įmonė pagal valdomo turto vertę 2024 metų pabaigoje buvo **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kuri valdė 46,1 mln. eurų turto. Šių trijų įmonių valdomo turto vertė sudarė 68,1 proc. viso sektoriaus valdomo turto. Iš kitų įmonių, procentine išraiška labiausiai kilo **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** ir **SĮ „Kaišiadorių paslaugos“** valdomas turtas. Pirmosios turtas augo 98,9 proc. iki 1,4 mln. eurų ir šis augimas atspindėjo per įmonės sukauptas pinigines lėšas banko sąskaitose. Antrosios įmonės atveju, daugiau nei dvigubai augo ilgalaikio turto vertė iki 2,2 mln. eurų dėl įsigytų naujų elektra varomų autobusų, kurių įsigijimas buvo finansuotas banko kreditu ir savivaldybės garantijomis.

TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

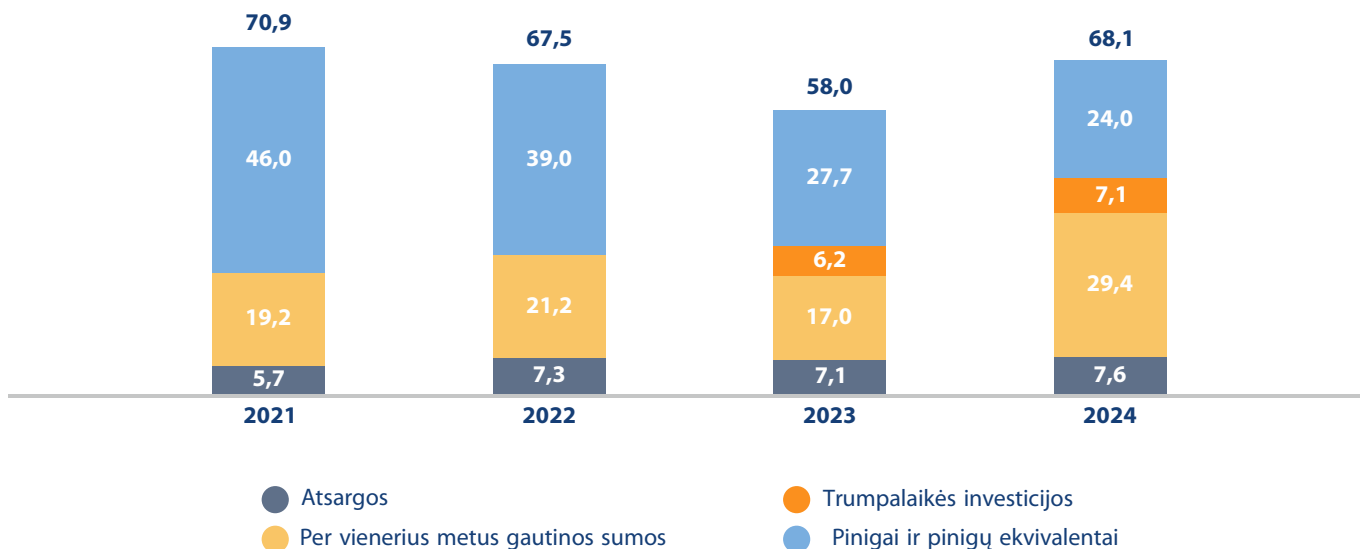

ĮMONĖ	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Iš jų: trumpalaikės investicijos ir pinigų ekvivalentai	Turto viso
UAB „Grinda“	63,6	17,7	4,1	81,7
UAB „Vilniaus apšvietimas“	30,7	15,4	10,4	46,1
UAB „Kauno švara“	25,4	10,2	4,5	35,8
UAB „Šiaulių švara“	16,3	1,8	0,6	18,2
AB „Panevėžio specialus autotransportas“	5,9	2,0	0,5	7,9
Kitos įmonės	29,4	22,2	9,5	50,5

Žvelgiant į viso sektoriaus trumpalaikio turto dinamiką, per pastarųjų dviejų metų laikotarpį keliose įmonėse laisvos piniginės lėšos buvo nukreiptos į trumpalaikes finansines investicijas – tokių investicijų turėjo 4 įmonės, tačiau bene visas trumpalaikės investicijas valdė **UAB „Vilniaus apšvietimas“**, kuri 2024 metų pabaigoje turėjo terminuotojų indėlių už 6,9 mln. eurų. Pažymėtina, kad per vienerius metus gautinų sumų eilutės augimą nulėmė **UAB „Grinda“** laukiama 12,9 mln. eurų (2023 m. – 4,7 mln. eurų) suma už atliktus remonto darbus iš Vilniaus miesto savivaldybės. Visose kitose įmonėse trumpalaikio turto dinamika išliko panaši.

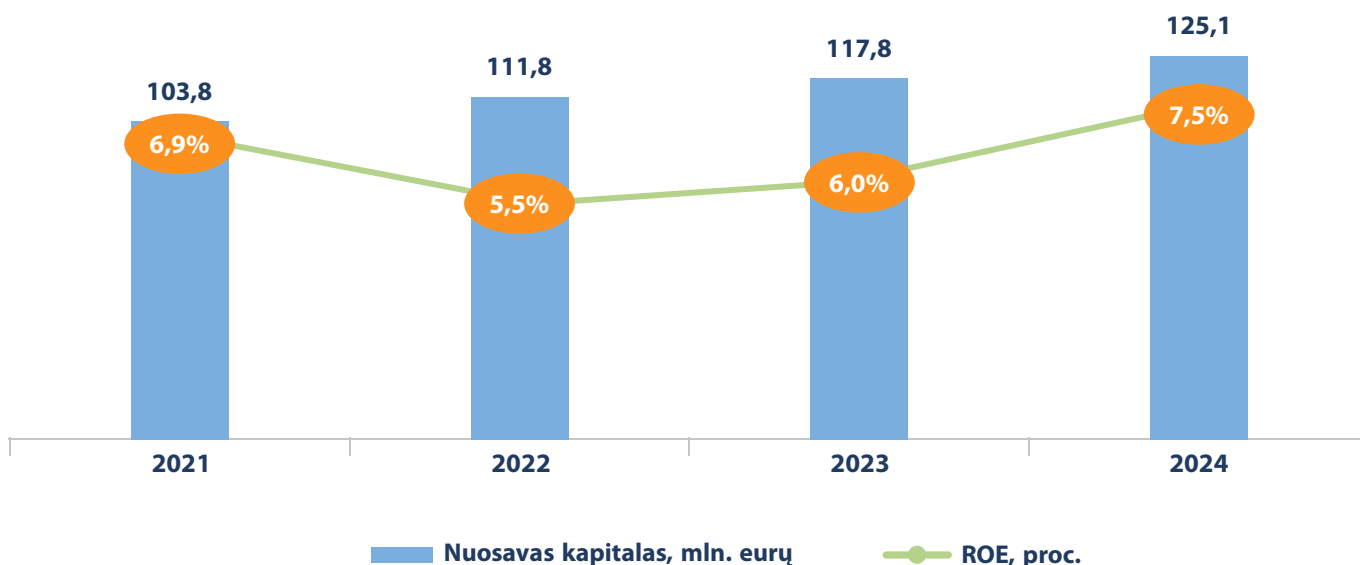
TRUMPALAIKIO TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

Sektoriaus nuosavas kapitalas išlaiko stabilios augimo tendenciją – per 2024 metus jis augo 6,1 proc. ir metų pabaigoje jis pasiekė 125,1 mln. eurų. Augimą lėmė įmonių uždirbtas pelnas, kadangi ši suma arba liko nepaskirstytojo pelno balanso eilutėje, arba dalis lėšų buvo perkelta į rezervus. Nors įstatinio kapitalo vertė iš esmės nesikeitė, 2024 metus įstatinis kapitalas buvo padidintas **UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“** ir **UAB „Utenos komunalininkas“**. Įstatinis kapitalas mažėjo **UAB „Kauno švara“**, tačiau šis mažėjimas yra susietas su dalies įmonės veiklų atskyrimu ir jų atidavimu įsteigus naują įmonę **UAB „Švara ID“**.

Sėkmingesni finansiniai rezultatai lėmė nuosavo kapitalo grąžos rodiklio augimą 1,5 procentinio punkto iki 7,5 proc. **UAB „Kauno švara“** ROE rodiklis siekė 14,0 proc., o **UAB „Grinda“** - 4,9 proc. Didžiausią nuosavybės grąžos rodiklį fiksavo **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** (71,5 proc.) ir **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“** (44,9 proc.), tuo tarpu prasčiausius nuosavybės grąžos rezultatus fiksavo nuostolį patyrusios **UAB „Panevėžio gatvės“** (-32,2 proc.) ir **UAB „Pakruojo komunalininkas“** (-10,6 proc.)

NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

Sektoriaus įsipareigojimai augo 14,1 proc. iki 53,5 mln. eurų. Ilgalaikiai įsipareigojimai mažėjo 7,6 proc. iki 15,6 mln. eurų, o trumpalaikių įsipareigojimų suma augo daugiau nei ketvirtadaliu iki 37,8 mln. eurų. Didžiausią įsipareigojimų sumą turėjo **UAB „Kauno švara“** ir **UAB „Grinda“**, kurių įsipareigojimai atitinkamai siekė 17,2 mln. eurų ir 9,8 mln. eurų. Šių įmonių įsipareigojimus sudarė tiek skolos tiekėjams, tiek finansiniai įsipareigojimai. Žvelgiant į kitas įmones ir jų įsiskolinimą, didžiausius skolos ir nuosavybės santykio rodiklius fiksavo **UAB „Panevėžio gatvės“** (204,3 proc.), **UAB „Kupiškio komunalininkas“** (140,2 proc.) ir **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** (108,8 proc.). Žemiau pateikiama informacija apie įmones, kurios turėjo didžiausius įsipareigojimus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

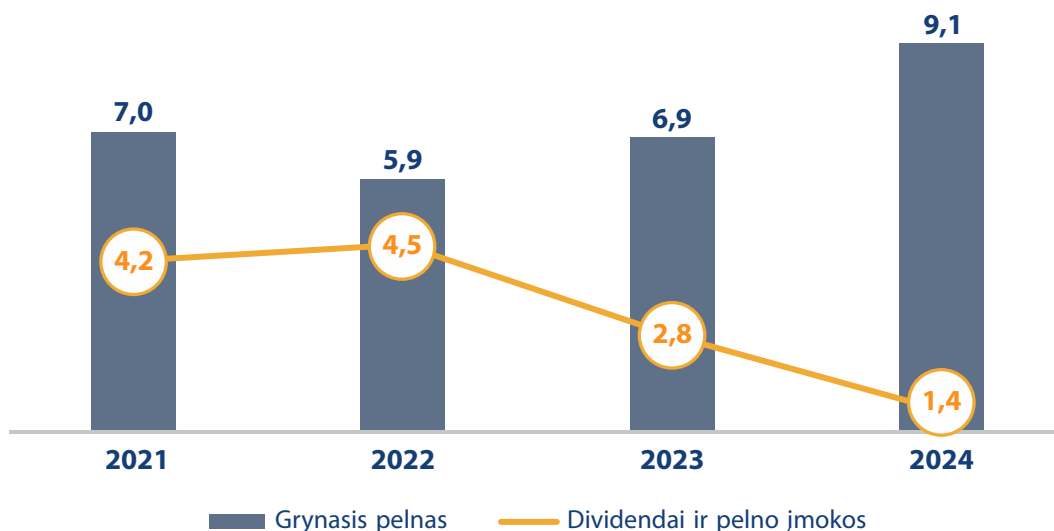
DIDŽIAUSIUS ĮSIPAREIGOJIMUS TURINČIOS ĮMONĖS (MLN. EURŲ)

ĮMONĖ	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai	D/E	Viso įsipareigojimų
UAB „Kauno švara“	4,3	12,9	38,7%	17,2
UAB „Grinda“	0,5	9,4	4,3%	9,8
UAB „Vilniaus apšvietimas“	5,4	3,2	24,9%	8,6
UAB „Jonavos paslaugos“	0,4	3,6	14,4%	4,0
UAB „Šiaulių šviesa“	1,2	0,9	9,6%	2,1
Kitos įmonės	3,8	7,8	-	11,8

Visas sektoriaus nepaskirstytinis pelnas 2024 metų pabaigoje siekė 18,7 mln. eurų, o šių įmonių paskirta dividendų ir pelno įmokų suma siekė 1,4 mln. eurų. Ši suma yra mažiausia per ketverių metų laikotarpį – palyginimui, 2023 metais ši suma siekė 2,8 mln. eurų, o 2022 metais – 4,5 mln. eurų. Mažėjimas sietinas su didžiųjų įmonių – **UAB „Kauno švara“**, **UAB „Grinda“** ir **UAB „Vilniaus apšvietimas“** nemokėtais dividendais. Kauno miesto savivaldybės įmonė, praėjusį ataskaitinį laikotarpį skyrusi 2,0 mln. eurų dividendų, už 2024 metus dividendų neskyrė, kadangi uždirbtas pelnas buvo nukreiptas į įmonės plėtrą ir ilgalaikio turto įsigijimą. Tiek **UAB „Grinda“**, tiek **UAB „Vilniaus apšvietimas“** dividendų nemokėjo pastaruosius dvejus metus, kadangi sukaupę pelną planuojama panaudoti investicijoms. Iš įmonių, kurios savivaldybėms skyrė dividendus, išsiskiria **UAB „Kauno gatvių apšvietimas“**, kuri Kauno miesto savivaldybės biudžetą papildė 1,0 mln. eurų dividendų suma, kas sudarė 71,0 proc. visų sektoriaus skirtų dividendų. Be šios įmonės, dividendus ir pelno įmokas paskyrė 6-ios įmonės – **AB „Panevėžio specialus autotransportas“** (190,0 tūkst. eurų), **UAB „Jonavos paslaugos“** (100,0 tūkst. eurų), **SĮ „Kaišiadorių paslaugos“** (61,9 tūkst. eurų), **UAB „Šiaulių šviesa“** (30,0 tūkst. eurų), **UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“** (23,2 tūkst. eurų) ir **SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“** (2,7 tūkst. eurų).

GRYNOJO PELNO IR IŠMOKĖTŲ PELNO ĮMOKŲ IR DIVIDENDŲ SAVIVALDYBĖMS DINAMIKA, MLN. EURŲ

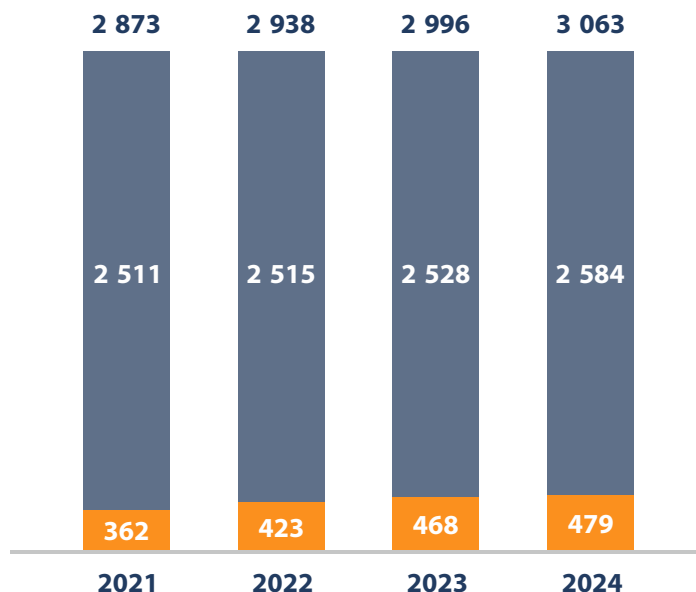

Bendros sektoriaus investicijos siekė 17,3 mln. eurų – tai yra 55,5 proc. daugiau nei lyginant su 2023 metais, kai buvo investuota 31,3 mln. eurų. Didžiausias investicijas vykdė **UAB „Kauno švara“** – ši įmonė ataskaitiniu laikotarpiu investavo 5,8 mln. eurų. Didžioji dalis šių investicijų buvo nukreipta į transporto techniką – šiukliavežius, traktorius, savivarčius ar sniego verstuvus. Antra įmonė pagal investicijas – **UAB „Grinda“** – per ataskaitinį laikotarpį investavo 2,9 mln. eurų, iš kurių 2,1 mln. eurų buvo skirtas transporto ir technikos atnaujinimui. Palyginimui, ankstesniais metais šios įmonės investicijos buvo ženkliai didesnės, o šių metų sumažėjimas argumentuojamas neparengtu nauju 2025-2027 metų strateginiu planu.

Miesto priežiūros ir tvarkymo sektoriuje 2024 metų pabaigoje dirbo 3063 darbuotojai. Stebint ketverių metų darbuotojų skaičiaus dinamiką, pastebimas nuoseklus augimas – nuo 2021 metų darbuotojų skaičius šio sektoriaus įmonėse išaugo 6,6 proc. Tuo tarpu administracijos darbuotojų skaičius augo sparčiau – nuo 2021 metų fiksuojamas beveik trečdaliu didesnis administracijos darbuotojų skaičius. 2024 metų pabaigoje administracijos darbuotojai sudarė 15,6 proc. visų darbuotojų, kai 2021 metais šis santykis sudarė 12,6 proc.

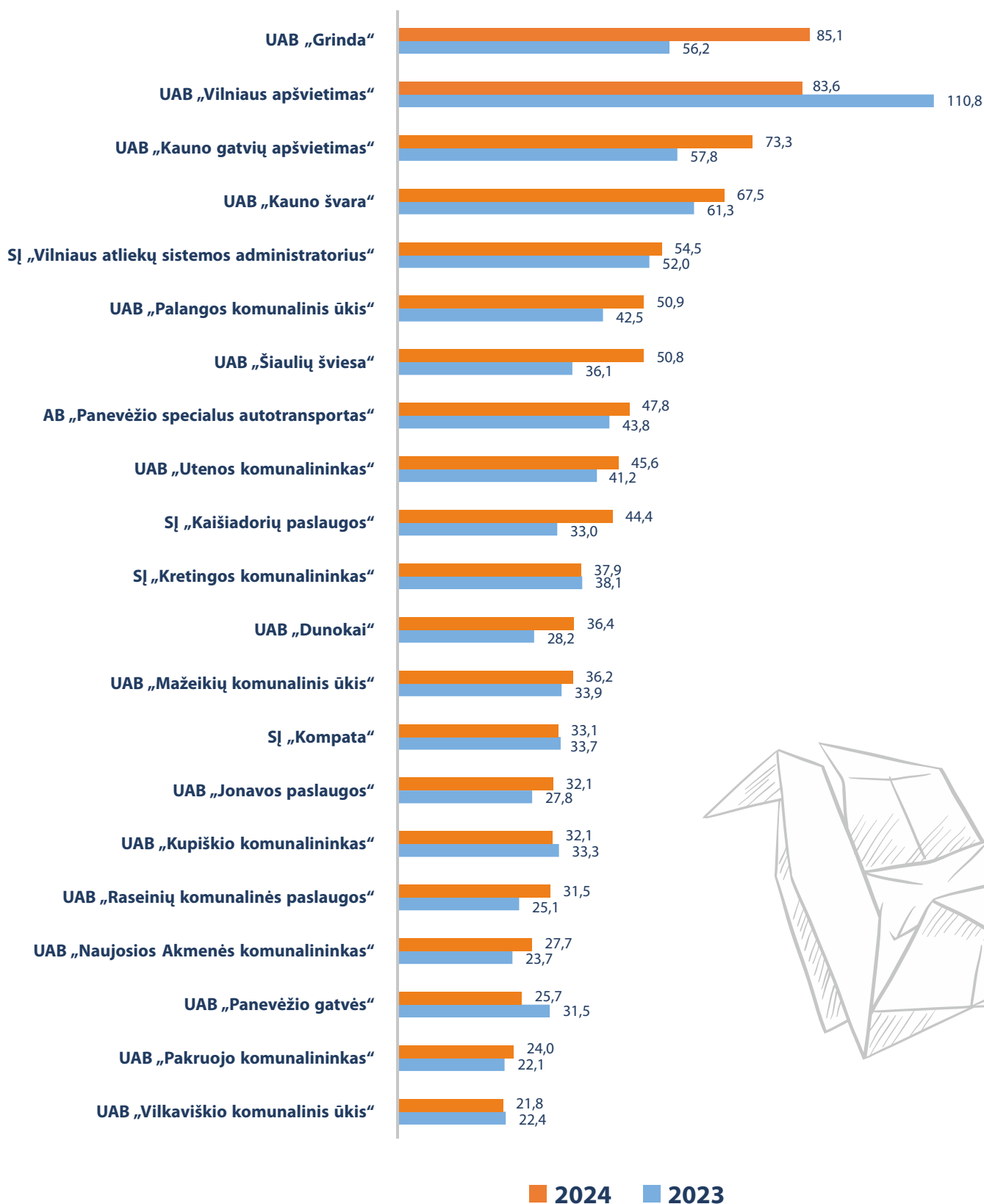
Žvelgiant pagal įmones, didžiausią kolektyvą tarp šio sektoriaus įmonių turėjo **UAB „Kauno švara“**. Šioje įmonėje 2024 metų pabaigoje dirbo 636 darbuotojai, iš kurių 34 dirbo administracijoje. Per metus darbuotojų skaičius augo 7,6 proc., o tai lėmė pradėtos teikti paslaugos aplinkiniuose rajonuose. Antroji įmonė pagal darbuotojų skaičių buvo **UAB „Grinda“**, kurios darbuotojų kolektyvą sudarė 552 darbuotojai, iš kurių 53 dirbo administracijoje. Per metus darbuotojų skaičius susitraukė 1,8 proc. arba 10 darbuotojų. Labiausiai darbuotojų kolektyvai augo **UAB „Kupiškio komunalininkas“** ir **UAB „Vilniaus apšvietimas“**. Pirmosios įmonės darbuotojų skaičius augo 11 darbuotojų iki 75 darbuotojų, o antrojoje per 2024-uosius metus prisijungė 12 darbuotojų ir metų pabaigoje kolektyvą sudarė 126 darbuotojai.

ĮMONĖ	Darbuotojų skaičius 2024 metų pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Kauno švara“	636	34
UAB „Grinda“	552	53
UAB „Jonavos paslaugos“	312	54
AB „Panevėžio specialus autotransportas“	234	49
UAB „Palangos komunalinis ūkis“	147	24
UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	130	20
UAB „Vilniaus apšvietimas“	126	20
Kitos įmonės	442	222

Analizuojant pardavimo pajamas tenkančias vienam darbuotojui, daugelyje įmonių šis rodiklis augo. Didžiausią rodiklį pasiekė **UAB „Grinda“**, kurioje augusios pajamos ir nežymiai sumažėjęs darbuotojų skaičius lėmė net 53,2 proc. rodiklio augimą iki 86,1 tūkst. eurų vienam darbuotojui. Tuo tarpu labiausiai sumažėjo **UAB „Vilniaus apšvietimas“** pardavimo pajamos tenkančios vienam gyventojui – jos sumažėjo 24,5 proc. iki 83,6 tūkst. eurų. Apibendrinant, vertinant įmones pagal šį rodiklį, 14-oje įmonių šis rodiklis augo, o 6-iose įmonėse – mažėjo. Be **UAB „Grinda“**, reikšmingai šis rodiklis augo **UAB „Šiaulių šviesa“** (+40,7 proc. iki 50,8 tūkst. eurų), **UAB „Kaišiadorių paslaugos“** (+34,5 proc. iki 44,4 tūkst. eurų) ir **UAB „Dunokai“** (+29,1 proc. iki 36,4 tūkst. eurų). Tarp įmonių, kuriose pardavimo pajamos tenkančios vienam darbuotojui mažėjo, išsiskyrė **UAB „Panevėžio gatvės“**, kurios rodiklis mažėjo 18,4 proc. iki 25,7 tūkst. eurų. Šios įmonės darbuotojų skaičius nesikeitė, tačiau pardavimo pajamos susitraukė 430,3 tūkst. eurų dėl sumažėjusių užsakymų skaičiaus iš Panevėžio miesto savivaldybės.

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
UAB „Naujosios Akmenės komunalininkas“	Akmenės rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	1 775,3	161,6	9,1 %	920,9	0,0
SL „Kompata“	Ignalinos rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	1 490,9	98,3	6,6 %	943,4	0,0
UAB „Jonavos paslaugos“	Jonavos rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	10 017,6	701,6	7,0 %	7 681,8	100,0
SL „Kaišiadorių paslaugos“	Kaišiadorių rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	2 307,7	87,5	3,8 %	2 162,5	61,9
UAB „Kauno švara“	Kauno miesto savivaldybė	100,0 %	Didelė	42 920,7	2 535,4	5,9 %	35 806,6	0,0
UAB „Kauno gatvių apšvietimas“	Kauno miesto savivaldybė	100,0 %	Maža	9 532,2	1 442,4	15,1 %	4 260,7	1 000,0
SL „Kretingos komunalininkas“	Kretingos rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	3 071,8	-29,0	-0,9 %	1 600,2	0,0
UAB „Kupiškio komunalininkas“	Kupiškio rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	2 403,8	4,4	0,2 %	976,5	0,0
UAB „Mažeikių komunalinis ūkis“	Mažeikių rajono savivaldybė	91,3 %	Maža	2 027,3	172,2	8,5 %	1 535,9	0,0
UAB „Pakruojo komunalininkas“	Pakruojo rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	719,6	-45,3	-6,3 %	633,5	0,0
UAB „Palangos komunalinis ūkis“	Palangos miesto savivaldybė	100,0 %	Maža	7 478,5	219,3	2,9 %	3 272,9	0,0
UAB „Panevėžio specialus autotransportas“	Panevėžio miesto savivaldybė	100,0 %	Maža	11 195,9	620,7	5,5 %	7 921,9	190,0
UAB „Panevėžio gatvės“	Panevėžio miesto savivaldybė	100,0 %	Vidutinė	1 771,6	-257,3	-14,5 %	7 816,8	0,0
UAB „Raseinių komunalinės paslaugos“	Raseinių rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	2 902,0	201,0	6,9 %	6 102,5	0,0
UAB „Šiaulių šviesa“	Šiaulių miesto savivaldybė	100,0 %	Vidutinė	4 118,4	171,7	4,2 %	18 167,3	30,0
UAB „Dunokai“	Tauragės rajono savivaldybė	56,1 %	Maža	1 894,8	59,9	3,2 %	1 132,0	0,0
UAB „Utenos komunalininkas“	Utenos rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	5 108,9	40,2	0,8 %	5 392,9	0,0
UAB „Vilkaviškio komunalinis ūkis“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100,0 %	Maža	1 262,4	86,4	6,8 %	2 044,6	23,2
UAB „Grinda“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0 %	Didelė	46 953,6	1 548,2	3,3 %	81 678,8	0,0
UAB „Vilniaus apšvietimas“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0 %	Vidutinė	10 529,5	1 172,9	11,1 %	46 102,0	0,0
UAB „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0 %	Maža	3 217,6	109,1	3,4 %	1 486,0	2,7
UAB „Švara ID“	Kauno miesto savivaldybė	100,0 %	Labai maža	-	-	-	2 572,2	0,0

Butų ūkių sektorių sudarė 15 įmonių, kurių pagrindinė veikla per ataskaitinį laikotarpį buvo daugiabučių namų administravimas, jų remonto ir priežiūros darbai ar socialinių būstų nuoma. Šio sektoriaus įmonės per 2024 metus sugeneravo 29,9 mln. eurų pajamų bei uždirbo 0,4 mln. eurų grynąjį pelną. Šio sektoriaus įmonės savo valdomoms savivaldybėms paskyrė 0,1 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas numato, kad viena iš savarankiškų savivaldybės funkcijų – paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka. Taip pat, išskirtina ir butų bei kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir mero paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų atlikimu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles, funkcija. Taigi beveik trečdalyje Lietuvos savivaldybių yra susiformavusi praktika atiduoti butų ir kitų patalpų administravimo priežiūros, jų atnaujinimo klausimus savo valdomoms įmonėms, kurioms yra iškeliami tikslai efektyviai valdyti turtą ir siekti efektyvumo.

Žvelgiant į visos Lietuvos kontekstą, yra 15 savivaldybės valdomos įmonės, kurios priskiriamos butų ūkių sektoriui. Kiekviena iš jų rūpinasi ir atlieka daugiabučių namų administravimo, jų priežiūros paslaugas, nors skirtingos savivaldybės savo įmonėms paveda skirtingas užduotis ir darbus. Tipinė butų ūkiui priklausanti įmonė administruoja daugiabučius namus, atlieka jų techninę priežiūrą, remonto darbus, avarijų likvidavimą ir kitas su daugiabučių namų infrastruktūros priežiūra susijusias funkcijas (renovacijos veikla, šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūra ir kt.). Nors visos butų ūkių sektoriui priklausančios įmonės veikia toje pačioje rinkoje, kiekvienos jų veiklos modeliai yra skirtingi, dėl ko palyginamoji finansų analizė gali turėti trūkumų, lyginant skirtingą veiklą atliekančias įmones.

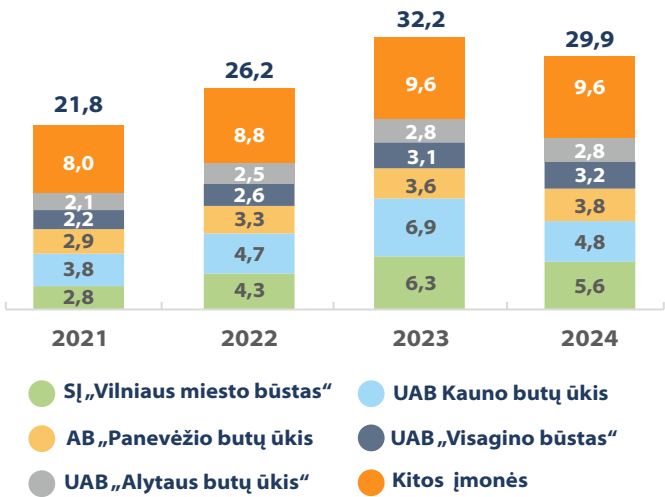
2024 metų pabaigoje butų ūkių veikla užsiėmė 13 mažų ir 2 labai mažų įmonių kategorijai priskiriamos SVĮ. Žemiau pateikiama viso sektoriaus finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	32 207	29 856	-7,3%
Pardavimo savikaina	21 676	21 125	-2,5%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	10 531	8 731	-17,1%
Pardavimo sąnaudos	1 082	1 284	+18,7%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	8 035	7 901	-1,7%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 415	-453	-
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	312	551	+76,7%
Finansinė ir investicinė veikla	244	350	+43,2%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	1 971	448	-77,3%
Pelno mokestis	245	86	-64,9%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 726	362	-79,0%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	83 570	91 705	+9,7%
Trumpalaikis turtas	27 205	23 095	-15,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17 514	13 500	-22,9%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	143	106	-25,9%
Turto iš viso	110 918	114 907	+3,6%

Nuosavas kapitalas	93 437	97 834	+4,7%
Dotacijos, subsidijos	691	687	-0,5%
Atidėjiniai	212	316	+49,4%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	15 316	14 847	-3,1%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	1 593	1 748	+9,7%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>7</i>	<i>141</i>	<i>+1 883,5%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	13 724	13 100	-4,5%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>156</i>	<i>213</i>	<i>+37,0%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	1 262	1 222	-3,2%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	110 918	114 907	+3,6%
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA (paskutinių 12 mėnesių)	1,7%	0,3%	-1,4 p.p.
ROE (paskutinių 12 mėnesių)	2,0%	0,4 %	-1,7 p.p.
D/E	0,2%	0,4%	+0,2 p.p.
EBITDA	3 484	2 105	-39,6%
EBITDA marža	10,8%	7,0%	-3,8 p.p.
Veiklos pelno marža	4,4%	-1,5%	-5,9 p.p.
Grynojo pelno marža	5,4%	1,2%	-4,2 p.p.
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	108	119	+10,4%
Paskirtos pelno įmokos	913	-	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms:	1 021	119	-88,3%
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	890	856	-3,8%
Administracijos darbuotojų skaičius	204	191	-6,4%

2024 metais butų ūkio sektoriaus pajamos susitraukė 7,3 proc. iki 29,9 mln. eurų ir sudarė 2,0 proc. viso SVĮ portfelio pardavimo pajamų. Didžiųjų miestų savivaldybių įmonių – **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, **UAB Kauno butų ūkis** ir **AB „Panevėžio butų ūkis“** – bendros pardavimo pajamos siekė 14,3 mln. eurų arba 47,9 proc. visų sektoriaus pajamų. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** pardavimo pajamos susitraukė 10,3 proc. arba 0,6 mln. eurų iki 5,6 mln. eurų, pokytį lėmė sumažėjusios pajamos iš savivaldybės būstų nuomininkų, kurie nuomoja būstus ne socialinio būsto nuomos sąlygomis ir moka rinkos kainą atitinkantį nuomos mokestį. Šiems būstams buvo atlikta nemažai perskaičiavimų, pritaikant lengvatines kainas. 2024 metais pasikeitė nuomos mokesčio dalies reglamentavimas, kuriame sugriežtintos paramos gavimo sąlygos. Sumažėjo kompensacijų dydžiai bei kompensacijų gavėjų skaičius. Atitinkamai susitraukė ir pajamos, gautos už nuomos mokesčio dalies kompensacijų administravimą. **UAB Kauno butų ūkis** pardavimo pajamos sumažėjo 30,0 proc. arba 2,1 mln. iki 4,8 mln. eurų. Tam daugiausiai įtakos turėjo 47,7 proc. susitraukusios pajamos už pastatų techninės priežiūros ir remonto paslaugas. Tuo metu **AB „Panevėžio butų ūkis“** apyvarta augo 8,2 proc. iki 3,8 mln. eurų, padavimo pajamų didėjimas fiksuotas dėl teikiamų paslaugų apimčių ir kainų augimo. Žvelgiant į mažesnių savivaldybių įmones, reikšmingą (10,7 proc.) sektoriaus portfelio dalį sudarė **UAB „Visagino būstas“** pardavimo pajamos, ataskaitiniu laikotarpiu augusios 4,4 proc. iki 3,2 mln. eurų. Ši įmonė daugiausia pajamų uždirbo tvarkant komunalines atliekas bei atliekant bendro naudojimo objektų administravimo ir atnaujinimo darbus. Procentine išraiška labiausiai pardavimo pajamas augino **UAB „Pasvalio butų ūkis“**, kurios apyvarta didėjo 34,1 proc. iki 0,2 mln. eurų, pokytį lėmė 16,6 tūkst. eurų augusios pajamos už darbus iš kaupiamų lėšų. Tuo metu pardavimo pajamų mažėjimas fiksuotas 4-iose sektoriaus įmonėse: jau minėtose **UAB Kauno butų ūkis** ir **SĮ „Vilniaus miesto būstas“**, bei mažesnėse **SVĮ SĮ „Plungės būstas“** ir **UAB „Alytaus butų ūkis“**. Plungės rajono savivaldybei priklausančioje **SĮ „Plungės būstas“** fiksuotas 3,3 proc. pardavimo pajamų sumažėjimas, nuo 581,3 tūkst. eurų 2023 metais iki 562,4 tūkst. eurų 2024 metais. Pokytį lėmė 71,6 proc. susitraukusios elektros priežiūros ir remonto darbų pajamos ir 53,7 proc. sumažėjusios projektų administravimo (renovacijos) pajamos.

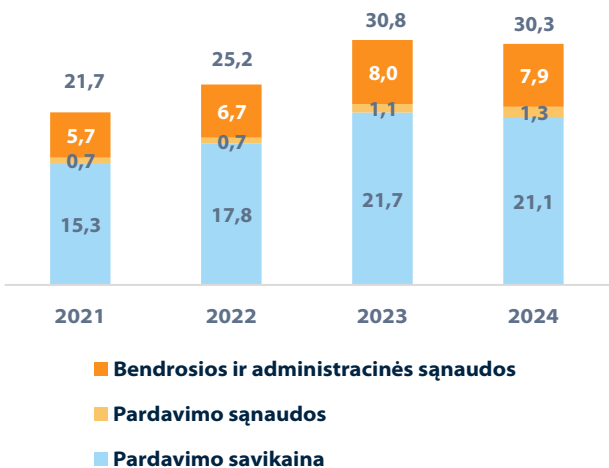

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų

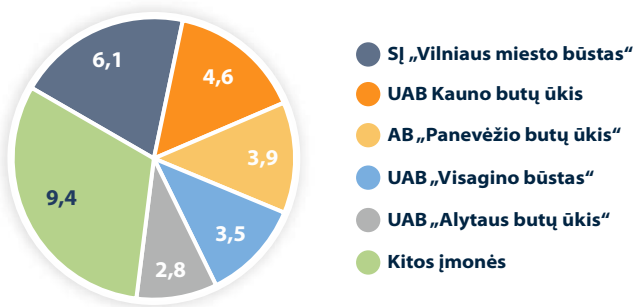
UAB „Ukmergės butų ūkis“	2,1
UAB „Druskininkų butų ūkis“	1,4
UAB „Utenos butų ūkis“	1,3
UAB „Prienų butų ūkis“	1,2
UAB „Panevėžio būstas“	0,8
UAB „Tavo pastogė“	0,7
UAB „Kėdainių butai“	0,6
UAB „Kybartų darna“	0,6
SĮ „Plungės būstas“	0,6
UAB „Pasvalio butų ūkis“	0,2

Ataskaitiniu laikotarpiu sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos mažėjo 1,6 proc. arba 482,8 tūkst. eurų iki 30,3 mln. eurų. Trijų didžiųjų įmonių veiklos sąnaudos sudarė 14,6 mln. eurų arba 48,0 proc. visų sektoriaus sąnaudų. **UAB Kauno butų ūkis** veiklos sąnaudos susitraukė 30,6 proc. iki 4,6 mln. eurų, iš kurių labiausiai mažėjo pardavimo savikaina, t. y. 32,2 proc. nuo 6,4 mln. eurų 2023 metais iki 4,3 mln. eurų 2024 metais. Spartų savikainos mažėjimą lėmė daugiau nei tris kartus susitraukusios remonto ir kitų darbų sąnaudos. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu siekė 6,1 mln. eurų – 12,7 proc. daugiau nei 2023 metais. Tam daugiausiai įtakos turėjo investicinio turto skaičiavimas pagal naują formulę, kuri buvo sukurta atsižvelgiant į 2023 metų audito pastabas. Lyginant su 2023 metais investicinio turto nusidėvėjimas išaugo 13 proc. Taip pat didėjo remonto darbų sąnaudos, dėl augusių darbų apimčių bei įkainių. **AB „Panevėžio butų ūkis“** veiklos sąnaudos augo mažiau – fiksuotas 9,5 proc. didėjimas, iki 3,9 mln. eurų. Augimą lėmė padidėjusios pagrindinės veiklos sąnaudos dėl 9,0 proc. augusių darbuotojų darbo užmokesčio ir su juo susijusių sąnaudų, bei 18,7 proc. didėjusių atsargų ir žaliavų sąnaudų, kurių augimą lėmė bendrovės nuosavos bazės patalpų remontas. Nors bendrai viso sektoriaus veiklos sąnaudos mažėjo, tačiau didžiojoje dalyje, t. y. 12-oje įmonių fiksuotas augimas. Tarp mažųjų miestų savivaldybių labiausiai sąnaudos didėjo **UAB „Visagino būstas“**, nuo 3,1 mln. eurų iki 3,5 mln. eurų, didžiausią sąnaudų dalį – 57,7 proc. sudarė darbo užmokestis.

VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 metų veiklos sąnaudos, pagal įmones, mln. eurų

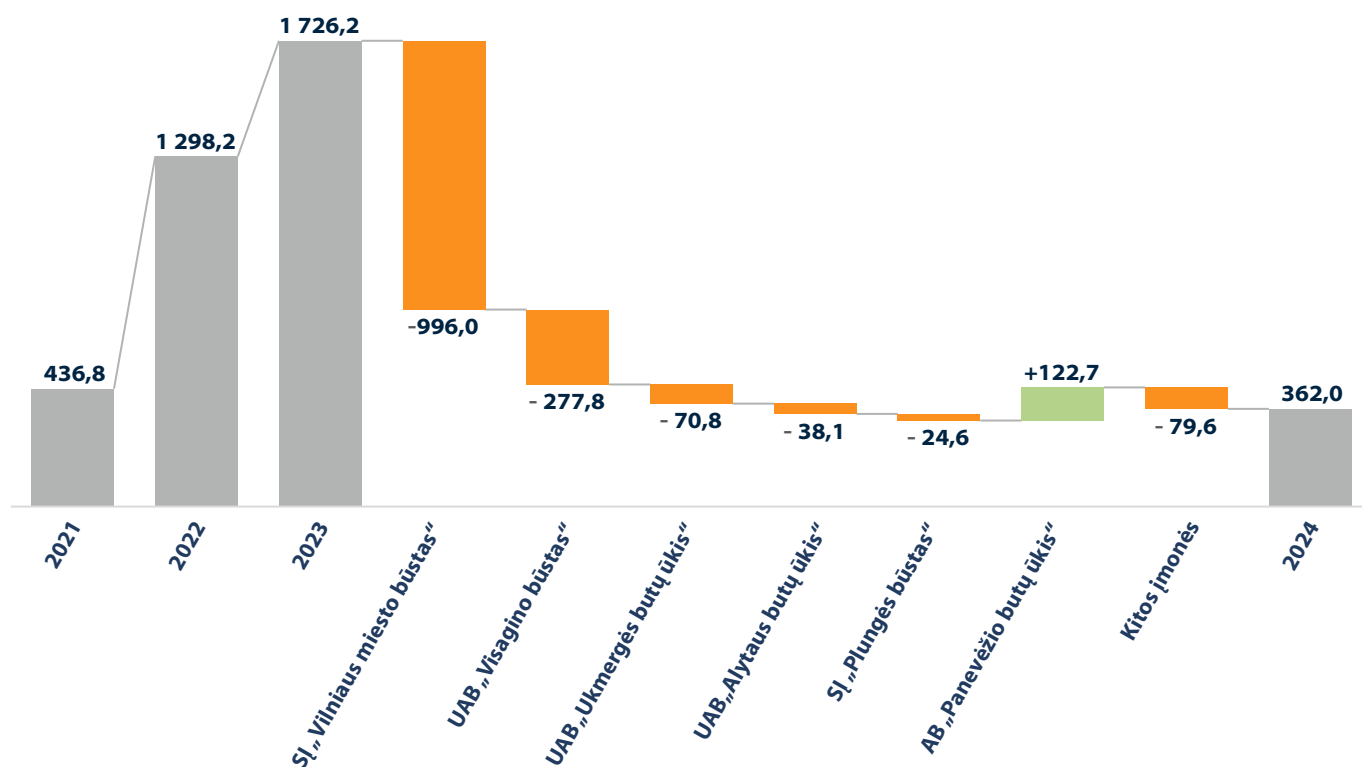

Kitų įmonių veiklos sąnaudos, mln. eurų 2024 metais

UAB „Ukmergės butų ūkis“	2,0
UAB „Druskininkų butų ūkis“	1,3
UAB „Utenos butų ūkis“	1,3
UAB „Prienų butų ūkis“	1,2
UAB „Panevėžio būstas“	0,8
UAB „Tavo pastogė“	0,8
UAB „Kėdainių butai“	0,7
UAB „Kybartų darna“	0,6
SĮ „Plungės būstas“	0,6
UAB „Pasvalio butų ūkis“	0,2

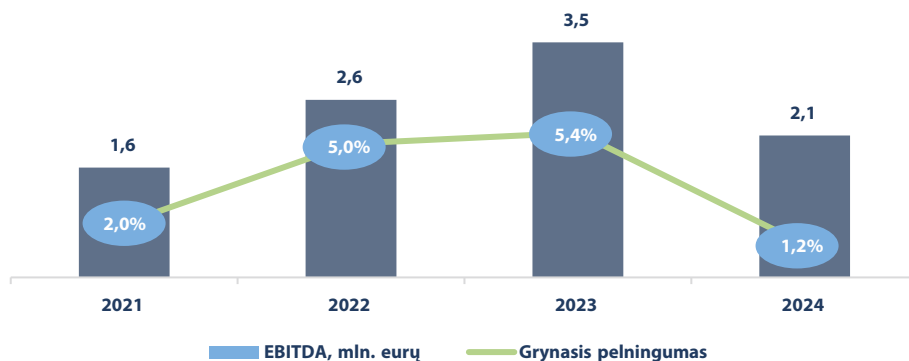
Butų ūkio sektorius ataskaitiniais metais uždirbo 0,4 mln. eurų grynojo pelno, lyginant su 2023 metais, rezultatas susitraukė 79,0 proc., pokytį lėmė tai, kad pajamos mažėjo didesniu greičiu negu veiklos sąnaudos. Pelningai dirbo 12 sektoriaus įmonių. Daugiausiai grynojo pelno fiksavo **AB „Panevėžio butų ūkis“** – 210,7 mln. eurų, t. y. 122,7 tūkst. daugiau negu 2023 metais, tačiau pokytį lėmė ne pagrindinė veikla, o kitos veiklos pajamų augimas dėl ilgalaikio turto pardavimo. Antrą geriausią rezultatą tarp sektoriaus įmonių uždirbo **UAB „Kauno butų ūkis“** – 159,1 tūkst. eurų, grynas pelnas augo 1,9 proc., įmonės pajamos ir veiklos sąnaudos mažėjo panašiu tempu, tačiau fiksuotas 38,0 proc. susitraukęs pelno mokestis. Nors dauguma sektoriaus įmonių dirbo pelningai, tačiau lyginant su 2023 metais, dalis SVĮ pasiekė mažesnę rezultatą. Pavyzdžiui, **UAB „Ukmergės butų ūkis“** grynas pelnas sumažėjo 34,8 proc., bet išliko teigiamas, įmonė uždirbo 132,7 tūkst. eurų. Tam įtakos turėjo lėčiau už veiklos sąnaudas didėjusios pardavimo pajamos, jos augo 8,0 proc., kai veiklos sąnaudos didėjo 13,6 proc. **UAB „Alytaus butų ūkis“** grynas rezultatas ataskaitiniais metais siekė vos 0,5 tūkst. eurų, t. y. 38,1 tūkst. eurų mažiau, palyginus su 2023 metais. Įmonė uždirbo 1,0 proc. mažiau pajamų, patirdama 0,5 proc. daugiau veiklos sąnaudų. **SĮ „Plungės būstas“** grynas pelnas sumažėjo 24,6 tūkst. eurų: nuo 26,3 tūkst. eurų 2023 metais iki 1,7 tūkst. eurų 2024 metais, pokytį lėmė sumažėjęs kitos, nepagrindinės veiklos rezultatas. Grynąjį nuostolį ataskaitiniais metais fiksavo 3 sektoriaus įmonės: **UAB „Visagino būstas“**, **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** ir **UAB „Kėdainių butai“**. Didžiausią nuostolį – 165,2 tūkst. eurų – patyrė **UAB „Visagino būstas“**, kai 2023 metais buvo uždirbtas 112,6 tūkst. eurų grynas pelnas. Tam įtakos turėjo 14,1 proc. augusios veiklos sąnaudos, kai pardavimo pajamos didėjo tik 4,4 proc. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** ataskaitiniais metais patyrė 0,1 mln. eurų grynąjį nuostolį, kuomet 2023 metais buvo uždirbtas 0,9 mln. eurų grynas pelnas. Pokytį lėmė mažesnės įmonės pagrindinės veiklos pajamos bei administravimo pajamos dėl pasikeitusios kompensacijos gavimo tvarkos. **UAB „Kėdainių butai“** grynas nuostolis 2024 metais siekė 5,7 tūkst. eurų, kai 2023 metais buvo uždirbtas 12,1 tūkst. eurų grynas pelnas. Tam įtakos turėjo greitesnis veiklos sąnaudų augimas (+22,8 proc.) lyginant su pardavimo pajamų didėjimu (+16,8 proc.).

GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, TŪKST. EURŲ

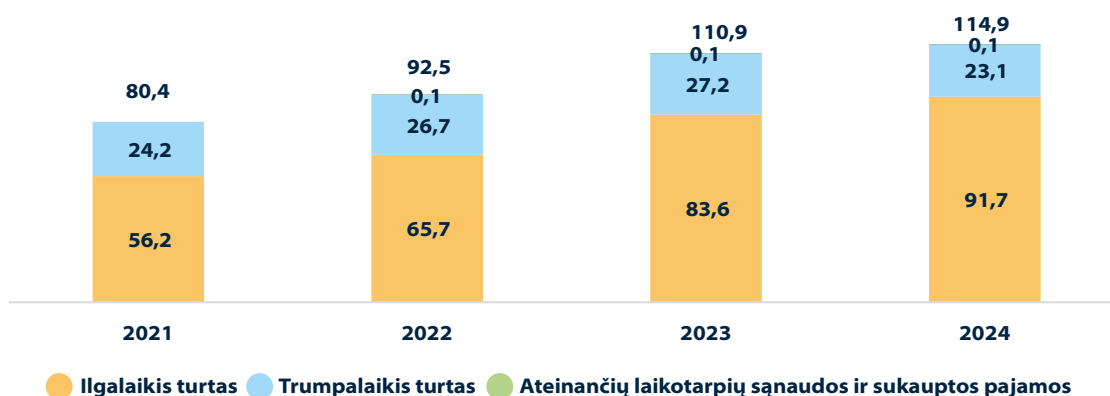
Sektoriaus grynas pelningumas 2024 metais siekė 1,2 proc., t. y. 4,2 procentinio punkto mažesnis nei 2023 metais. Bendras sektoriaus rezultatas 3,4 procentinio punkto atsiliko nuo viso SVĮ portfelio grynojo pelningumo rodiklio. Žvelgiant į kiekvienos įmonės rezultatus, didžiausius grynojo pelno maržos rodiklius fiksavo **UAB „Ukmergės butų ūkis“** (6,4 proc.), **AB „Panevėžio butų ūkis“** (5,5 proc.). Daugiau nei vienos įmonės grynas pelningumas neviršijo 5,0 proc. Neigiama grynojo pelno marža fiksuota 3-ose sektoriaus įmonėse: **UAB „Visagino būstas“** (-5,2 proc.), **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** (-1,6 proc.), **UAB „Kėdainių butai“** (-0,9 proc.). Bendrai viso sektoriaus EBITDA ataskaitiniu laikotarpiu siekė vos 2,1 mln. eurų, tai mažiausia suma, lyginant su kitais SVĮ sektoriais. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** uždirbo 47,1 proc. viso sektoriaus EBITDA, t. y. 992,1 tūkst. eurų. **AB „Panevėžio butų ūkis“** EBITDA siekė 311,5 tūkst. eurų, **UAB Kauno butų ūkis** – 241,4 tūkst. eurų, **UAB „Ukmergės butų ūkis“** – 199,4 tūkst. eurų.

PELNINGUMO RODIKLIŲ DINAMIKA

Butų ūkio įmonių turto vertė ataskaitiniu laikotarpiu augo 3,6 proc. arba 4,0 mln. eurų iki 114,9 mln. eurų. Absoliučiai didžiausią turto dalį (77,1 proc.) sudarė **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** patikėjimo teise valdomas Vilniaus miesto savivaldybės įgytas turtas, kurio vertė 2024 metų pabaigoje siekė 88,6 mln. eurų, augęs 4,7 proc. arba 4,0 mln. eurų. Tai lemia šios įmonės besiskirianti veikla nuo likusio sektoriaus, kadangi jos pagrindinė funkcija socialinių ir savivaldybei priklausančių būstų nuoma. Kitos butų ūkio sektoriui priklausančios įmonės užsiima daugiabučių administravimu, statybos ir remonto darbais ar daugiabučių namų technine priežiūra, šios įmonės nevaldo joms priklausančio ar patikėjimo teise perduoto valdyti nekilnojamojo turto, kuris ženkliai augintų viso sektoriaus turto vertę. Pažymėtina, kad likusios sektoriaus įmonės turi žymiai daugiau trumpalaikio turto piniginių lėšų pavidalu. Didelis grynųjų pinigų kiekis įmonių sąskaitose sietinas su įmonės galėjimu skubiai padengti įsipareigojimus, atsirandančius vykdant statybos ir remonto darbus. Pastebima, kad ataskaitiniais metais bendras sektoriaus pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekis sumažėjo 22,9 proc., nuo 17,5 mln. eurų 2023 metais iki 13,5 mln. eurų 2024 metais. Daugiausiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje piniginių lėšų turėjo **AB „Panevėžio butų ūkis“** (3,0 mln. eurų) ir **UAB „Utenos butų ūkis“** (2,2 mln. eurų). Dar keturios įmonės turėjo daugiau nei 1,0 mln. eurų piniginių lėšų, o likusių 9-ių įmonių turimų piniginių lėšų vidurkis siekė apie 0,4 mln. eurų.

TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

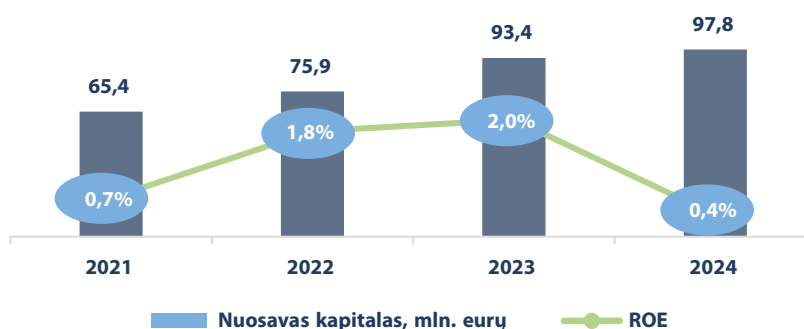

ĮMONĖ	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Iš jų: trumpalaikės investicijos ir pinigų ekvivalentai	Turto viso*
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	85,9	2,7	0,2	88,6
UAB Kauno butų ūkis	0,8	2,6	1,5	3,5
AB „Panevėžio butų ūkis“	0,5	4,4	3,0	4,8
UAB „Visagino būstas“	2,0	2,7	2,0	4,7
UAB „Utenos butų ūkis“	0,2	2,3	2,2	2,5
Kitos įmonės	2,4	8,3	5,4	10,7

*Šioje sumoje neįtrauktos ateinančių laikotarpių pajamos ir sukauptos sąnaudos

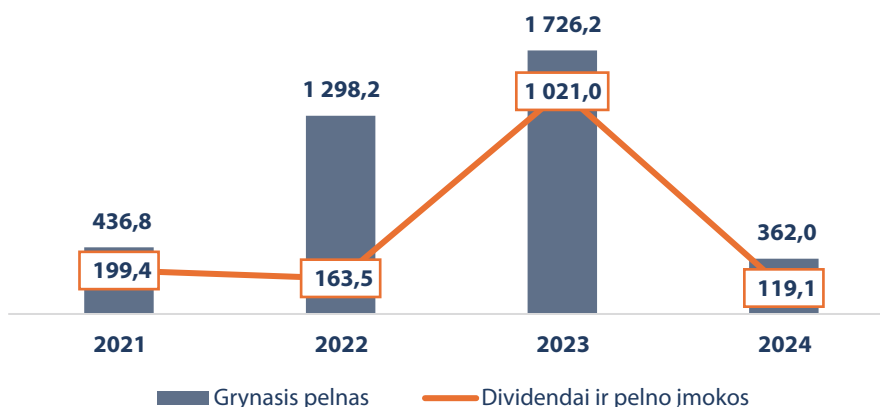
Nuosavo kapitalo vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 97,8 mln. eurų, t. y. 4,7 proc. daugiau nei 2023 metais. Šį augimą paaiškina 3,9 mln. eurų **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** kapitalo prieaugis iki 87,5 mln. eurų, gaunant patikėjimo teise valdyti turtą (butus, gyvenamąsias patalpas) iš Vilniaus miesto savivaldybės. Daugiau nei 26 kartus iki 0,4 mln. eurų išaugo **UAB „Kėdainių butai“** nuosavo kapitalo vertė, tam įtakos turėjo ilgalaikio materialaus turto perkainojimas akcininkų iniciatyva. Taip pat procentine išraiška didelis pokytis pastebimas **UAB „Ukmergės butų ūkis“**, čia nuosavo kapitalo vertė didėjo 21,2 proc., nuo 0,5 mln. eurų 2023 metais iki 0,7 mln. eurų 2024 metais, tam įtakos turėjo augusi nepaskirstyto pelno suma. Žvelgiant į nuosavybės grąžos rodiklį, butų ūkio sektoriaus ROE ataskaitiniais metais sumažėjo 1,6 procentinio punkto ir siekė 0,4 proc., pokytį lėmė susitraukusi grynojo pelno suma. Didžiausios sektoriaus įmonės – **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** – nuosavybės grąžos rodiklis 2024 metais buvo neigiamas, t. y. -0,1 proc., kai 2023 metais ROE siekė 1,2 proc., kritimą daugiausiai nulėmė patirtas nuostolis, o tuo pačiu metu nuosavas kapitalas augo, bet nedavė jokios papildomos grąžos. Iš didžiųjų sektoriaus įmonių, geriausių nuosavo kapitalo grąžą pasiekė **AB „Panevėžio butų ūkis“** kurios ROE sudarė 18,0 proc., t. y. 9,6 procentinio punkto daugiau negu 2023 metais. **UAB Kauno butų ūkis** nuosavo kapitalo grąža ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo 0,2 procentinio punkto iki 9,9 proc. Mažiausias iš visų sektoriaus įmonių ROE rodiklis fiksuotas **UAB „Visagino būstas“** – 5,9 proc., kai 2023 metais šis rodiklis siekė 4,3 proc., pokytį lėmė ataskaitiniais metais patirtas grynas nuostolis.

NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

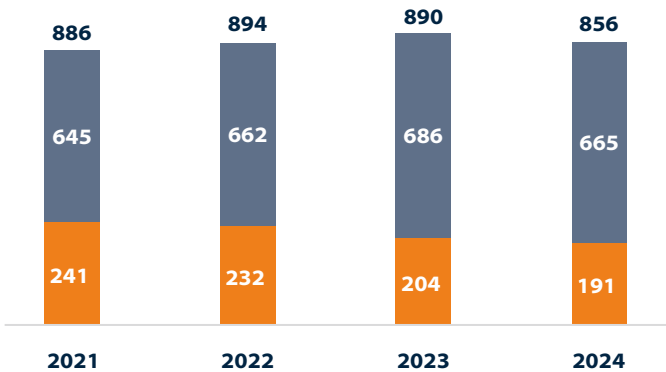
Butų ūkio sektoriaus įsipareigojimai ataskaitiniais metais sumažėjo 3,1 proc., iki 14,8 mln. eurų, jų struktūroje didžiausią dalį sudarė trumpalaikės skolos. Daugiausiai įsipareigojimų 2024 metais turėjo **AB „Panevėžio butų ūkis“** – 3,6 mln. eurų, tačiau lyginant su 2023 metais, pastebimas 12,6 proc. sumažėjimas. Ataskaitiniais metais tik 4-ios sektoriaus įmonės – **UAB „Prienų butų ūkis“**, **UAB Kauno butų ūkis**, **UAB „Tavo pastogė“**, **UAB „Ukmergės butų ūkis“** – turėjo finansinių įsipareigojimų, kurie bendroje sumoje siekė 354,4 tūkst. eurų. Likusios 11 sektoriaus įmonių neprisiėmė finansinių įsipareigojimų, kas gali parodyti neišnaudotą skolinimosi potencialą investicijoms, siekiant efektyvinti veiklą. Daugiausiai (207,9 tūkst. eurų) finansinių skolų turinčios **UAB „Prienų butų ūkis“**, D/E santykis siekė 66,2 proc. 2024 metais butų ūkio įmonės į ilgalaikį turtą investavo 3,1 mln. eurų, iš kurių 2,0 mln. eurų (arba 65,3 proc.) sudarė **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** investicijos. Pagrindinės šios įmonės investicijos apima IT įrangą ir būsto vertės didinimą. Per metus labiausiai išaugo investicijos į būsto vertės didinimą bei bendrojo naudojimo patalpų remontą – 2024 metais šios investicijos didėjo 8 proc. lyginant su 2023 metais. Ataskaitiniu laikotarpiu suremontuoti 329 būstai, darbai finansuoti iš nuosavų lėšų. Antroji pagal investicijas – **UAB „Visagino būstas“**, įmonės investicijos į ilgalaikį turtą siekė 450,7 tūkst. eurų, buvo įsigyti du šiukšliavežiai, automobilis bei klientų aptarnavimo sistema. Už 2024-ųjų metų rezultatus butų ūkio sektoriaus įmonės paskyrė 119,1 tūkst. eurų dividendų, t. y. 8,6 karto mažesnę sumą nei 2023 metais, kai buvo paskirta 1 021,0 tūkst. eurų. Įmonių sprendimui neskirti dividendų įtakos turėjo blogesnis ataskaitinių metų rezultatas, lyginant su 2023 metais. Iš viso dividendus paskyrė 4 įmonės (2023 metais dividendus ir pelno įmokas paskyrė 6 įmonės), iš kurių daugiausiai – **UAB Kauno butų ūkis**, paskyręs 60,0 tūkst. eurų. Kitos dividendus paskyrusios įmonės: **AB „Panevėžio butų ūkis“** (48,8 tūkst. eurų), **UAB „Panevėžio būstas“** (5,2 tūkst. eurų) **UAB „Kybartų darna“** (5,1 tūkst. eurų).

GRYNOJO PELNO IR PASKIRTŲ PELNO ĮMOKŲ IR DIVIDENDŲ SAVIVALDYBĖMS DINAMIKA, TŪKST. EURŲ

2024 metų pabaigoje butų ūkių įmonėse iš viso dirbo 856 darbuotojai, t. y. 34 darbuotojais arba 3,8 proc. mažiau nei ankstesnio laikotarpio pabaigoje. Šio sektoriaus darbuotojai sudarė vos 4,0 proc. viso SVĮ portfelio darbuotojų skaičiaus. Ataskaitiniais metais 7-ios sektoriaus įmonės fiksavo personalo mažėjimą, tačiau tai buvo nedideli pokyčiai (iki 5 darbuotojų). Tuo metu 4-iose įmonėse darbuotojų skaičius augo, labiausiai **UAB „Tavo pastogė“** (nuo 25 darbuotojų 2023 metais iki 35 darbuotojų 2024 metais). Daugiausia darbuotojų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėjo **AB „Panevėžio butų ūkis“** ir **UAB „Visagino būstas“**, abejose įmonėse dirbo po 143 darbuotojus. Visagino savivaldybės įmonėje darbuotojų skaičius 2,9 proc. padidėjo, o Panevėžio miesto savivaldybės įmonėje fiksuotas 2,7 proc. mažėjimas. Viso sektoriaus mastu administracijos darbuotojai ataskaitiniais metais sudarė 22,3 proc. visų darbuotojų. Dvejuose įmonėse **SĮ „Plungės būstas“** ir **UAB „Pasvalio butų ūkis“** administracijoje dirbo daugiau negu pusę darbuotojų, atitinkamai 80,0 proc. ir 57,1 proc. Pakankamai aukštą santykinį rodiklį paaiškina tai, kad kai kurios įmonės daugiausiai vykdo administracinio pobūdžio veiklą, dėl to atsiranda didesnis poreikis turėti darbuotojus administracijoje. Mažiausią administracijos ir visų darbuotojų santykį (9,0 proc.) turėjo **UAB „Ukmergės butų ūkis“**, kurioje iš 78 darbuotojų tik 7 dirbo administracijoje.

DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS DINAMIKA

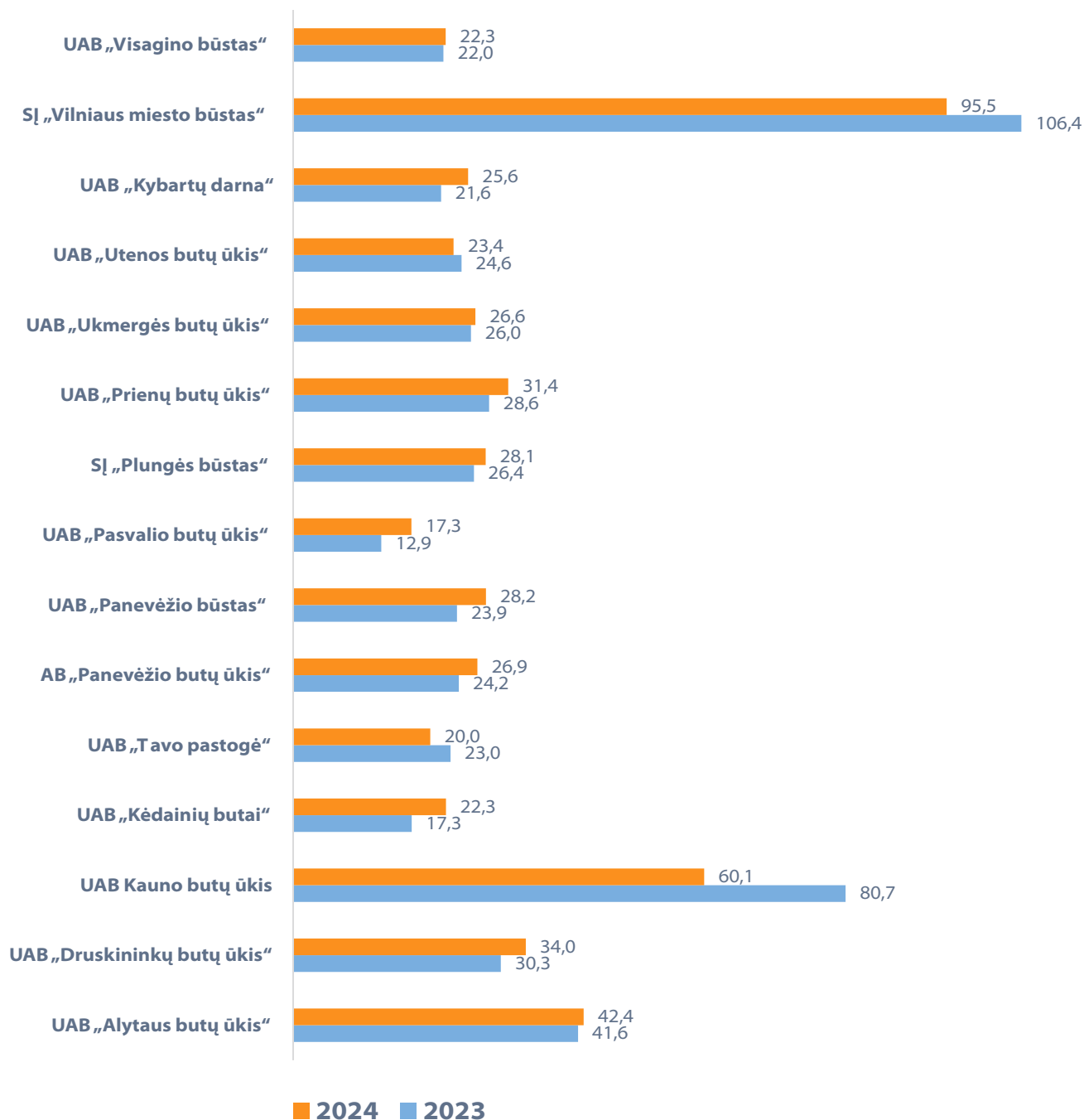
- Kiti darbuotojai
- Administracijos darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius 2024 metų pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Visagino būstas“	143	16
AB „Panevėžio butų ūkis“	143	13
UAB Kauno butų ūkis	80	22
UAB „Ukmergės butų ūkis“	78	7
UAB „Alytaus butų ūkis“	66	14
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	59	14
UAB „Utenos butų ūkis“	56	25
Kitos įmonės	231	80

Žvelgiant į vieną iš efektyvumo rodiklių – pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui – vidutiniškai vienas butų ūkio sektoriuje dirbantis asmuo 2024 metais uždirbo 34,9 tūkst. eurų pajamų. Šis rodiklis nuo viso SVĮ portfelio vidurkio atsiliko beveik dvigubai. Pardavimo pajamos vienam darbuotojui ataskaitiniais metais didėjo 11-oje sektoriaus įmonių, tuo metu mažėjimas pastebėta 4-iose. **SĮ „Vilniaus miesto būstas“** fiksavo geriausią rezultatą – 95,5 tūkst. eurų, tačiau tai buvo 10,9 tūkst. eurų mažiau negu 2023 metais. Mažiausiai pardavimo pajamų, tenkančių vienam darbuotojui, uždirbo **UAB „Pasvalio butų ūkis“** (17,3 tūkst. eurų), tačiau lyginant su ankstesniu laikotarpiu, tai buvo 4,4 tūkst. eurų daugiau.

**PARDAVIMO PAJAMOS, TENKANČIOS VIENAM DARBUOTOJUI,
TŪKST. EURŲ**

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
SĮ „Vilniaus miesto būstas“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0%	Maža	5 633,3	-91,0	-1,6%	88 638,2	0,0
UAB Kauno butų ūkis	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Maža	4 804,8	159,1	3,3%	3 467,4	60,0
AB „Panevėžio butų ūkis“	Panevėžio miesto savivaldybė	77,6%	Maža	3 848,6	210,7	5,5%	4 833,6	48,8
UAB „Visagino būstas“	Visagino savivaldybė	100,0%	Maža	3 185,6	-165,2	-5,2%	4 716,4	0,0
UAB „Alytaus butų ūkis“	Alytaus miesto savivaldybė	100,0%	Maža	2 801,5	0,5	0,0%	1 414,3	0,0
UAB „Ukmergės butų ūkis“	Ukmergės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 076,4	132,7	6,4%	2 129,8	0,0
UAB „Druskininkų butų ūkis“	Druskininkų savivaldybė	100,0%	Maža	1 359,4	23,9	1,8%	1 418,2	0,0
UAB „Utenos butų ūkis“	Utenos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 312,9	4,1	0,3%	2 505,2	0,0
UAB „Prienų butų ūkis“	Prienų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 225,4	52,0	4,2%	544,0	0,0
UAB „Panevėžio būstas“	Panevėžio miesto savivaldybė	100,0%	Maža	816,8	17,3	2,1%	1 099,2	5,2
UAB „Tavo pastogė“	Mažeikių rajono savivaldybė	78,1%	Labai maža	701,0	17,4	2,5%	546,3	0,0
UAB „Kėdainių butai“	Kėdainių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	647,4	-5,7	-0,9%	940,5	0,0
UAB „Kybartų darna“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	639,1	2,5	0,4%	568,9	5,1
SĮ „Plungės būstas“	Plungės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	562,4	1,7	0,3%	1 751,5	0,0
UAB „Pasvalio butų ūkis“	Pasvalio rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	241,9	2,1	0,9%	333,2	0,0

DAUGIAFUNKCINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius apima įmones, kurios siūlo platų paslaugų spektrą, suskirstytą pagal skirtingas veiklos sritis. Šios įmonės neapsiriboja viena pagrindine veikla, o vykdo įvairias skirtingas veiklas, siekdamos efektyviau aptarnauti savo klientus ir prisitaikyti prie rinkos pokyčių. 2024 metais šiame sektoriuje veikė 19 įmonių, kurios generavo pardavimo pajamas iš įvairių paslaugų sričių, nesiorientuodamos tik į vieną specifinę sritį, bet teikdamos platesnį paslaugų spektrą. Toks veiklos modelis leidžia joms diversifikuoti pajamų šaltinius ir prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos poreikių.

PAGRINDINĖS SRITYS, IŠ KURIŲ DAUGIAUSIAI PAJAMŲ GENERAVO ŠIOS ĮMONĖS, APIMA:

- APLINKOS TVARKYMĄ;
- ATLIEKŲ TVARKYMĄ;
- DAUGIABUČIŲ NAMŲ PRIEŽIŪRĄ IR ADMINISTRAVIMĄ;
- GERIAMOJO VANDENS TIEKIMĄ IR NUOTEKŲ TVARKYMĄ;
- KOMUNALINES PASLAUGAS;
- MELIORACIJOS, GRIОВIŲ PRIEŽIŪROS, DEZINFEKAVIMO IR REMONTO DARBUS;
- MIESTO TVARKYMĄ;
- ŠILUMOS TIEKIMĄ.

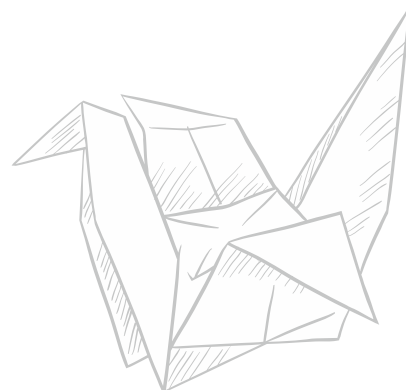
Teisinis reguliavimas šiame sektoriuje taip pat turi reikšmingą įtaką įmonių veiklai, ypač mažesnėse savivaldybėse, kur įmonės dažnai yra atsakingos už platesnį paslaugų spektrą, apimančį ne tik įprastines komunalines paslaugas, bet ir papildomas funkcijas, tokias kaip: infrastruktūros priežiūra, daugiabučių namų administravimas, smulkių remonto darbų atlikimas ir pan. Teisinė aplinka dažnai reikalauja, kad šios įmonės vykdytų savo veiklą laikydamosi specifinių reglamentų, užtikrinant kokybišką paslaugų teikimą ir atitiktį viešųjų paslaugų teikimo standartams. Be to, vietos valdžios institucijos dažnai sudaro sutartis su tokiomis įmonėmis, siekdamos užtikrinti, kad būtų patenkinti vietos bendruomenės poreikiai, o paslaugos būtų teikiamos nepertraukiamai ir efektyviai.

Lentelėje pateiktos įmonės, suskirstytos pagal pagrindines veiklas, iš kurių ataskaitiniais metais buvo gauta daugiausiai pardavimo pajamų. Be šių veiklų, daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įmonės teikė ir kitas paslaugas, esančias lentelėje, tačiau jų dalis buvo mažesnė.

Pagrindinė įmonės veikla	Įmonių skaičius	Įmonės pavadinimas (pagrindinė veiklos dalis)
Aplinkos tvarkymas	1	UAB „Trakų paslaugos“ (54,0 proc.)
Atliekų tvarkymas	4	UAB Komunalinis ūkis (43,5 proc.) UAB Kelmės vietinis ūkis (41,5 proc.), UAB Molėtų švara (38,9 proc.), UAB Kuršėnų komunalinis ūkis (24,6 proc.)
Daugiabučių namų priežiūra ir administravimas	1	SĮ Telšių butų ūkis (34,3 proc.)
Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas	3	UAB Ignalinos butų ūkis (44,3 proc.), UAB „Švenčionių komunikacijos centras“ (45,9 proc.), UAB „Zarasų būstas“ (36,7 proc.)
Melioracijos, griovių priežiūros darbai, dezinfekcijos paslaugos, remonto darbai	1	UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ (34,7 proc.)
Miesto tvarkymas	1	UAB „Tvarkyba“ (53,1 proc.)
Šilumos tiekimas	8	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ (51,3 proc.), UAB „Joniškio butų ūkis“ (42,3 proc.), UAB „Jurbarko komunalininkas“ (51,44 proc.), UAB Komunalinių paslaugų centras (55,7 proc.), UAB „Rietavo komunalinis ūkis“ (49,0 proc.), AB „Rokiškio komunalininkas“ (38,8 proc.), UAB „Nemenčinės komunalininkas“ (36,5 proc.), UAB „Nemėžio komunalininkas“ (59,6 proc.)

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius 2024 metais didelių įmonių neturėjo, vidutinės buvo trys: **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, **UAB „Nemėžio komunalininkas“**. Likusios įmonės priskiriamos mažų ir labai mažų įmonių kategorijai. Lentelėje pateikti apibendrinti daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus duomenys.

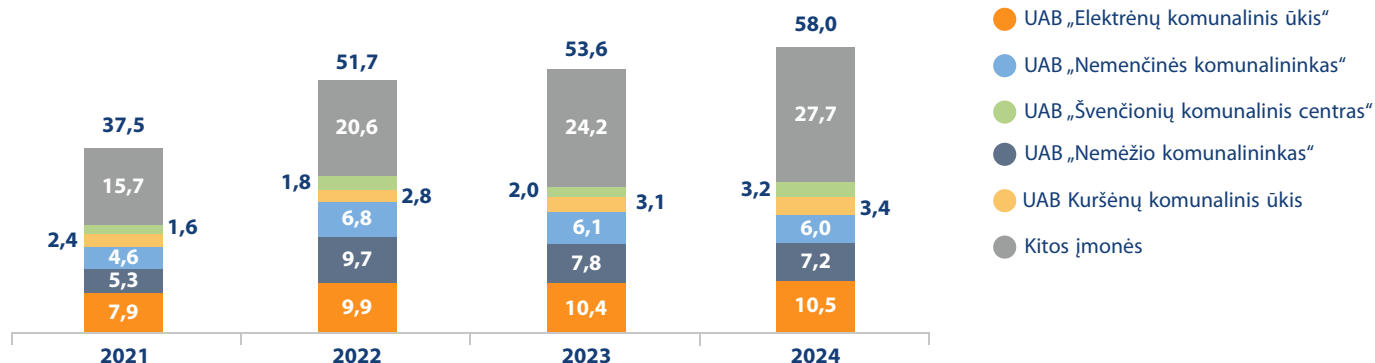

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	53 547	58 004	+8,3%
Pardavimo savikaina	47 254	50 863	+7,6%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	6 321	7 141	+13,0%
Pardavimo sąnaudos	171	149	-13,2%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	8 031	9 086	+13,1%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-1 881	-2 094	-11,3%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	822	692	-15,8%
Finansinė ir investicinė veikla	-293	-534	-82,1%
Pajamos	71	-66	-
Sąnaudos	364	467	+28,4%
iš jų: palūkanų sąnaudos	272	306	+12,3%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-1 352	-1 936	-43,2%
Pelno mokestis	49	43	-12,4%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-1 401	-1 978	-41,2%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	123 643	129 525	+4,8%
Kitas trumpalaikis turtas	87	307	+254,0%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9 909	12 337	+24,5%
Trumpalaikis turtas	19 577	23 215	+18,6%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	266	192	-27,7%
Turto iš viso	143 486	152 933	+6,6%
Nuosavas kapitalas	52 564	56 262	+7,0%
Dotacijos, subsidijos	55 981	54 724	-2,2%
Atidėjiniai	278	303	+9,2%
Iš viso įsipareigojimų	34 509	41 453	+20,1%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	15 327	13 764	-10,2%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>14 238</i>	<i>12 724</i>	<i>-10,6%</i>
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	19 182	27 689	+44,3%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>2 084</i>	<i>2 019</i>	<i>-3,1%</i>
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	154	190	+23,7%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	143 486	152 933	+6,6%
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	-1,0%	-1,3%	+0,3 p. p.
ROE	-2,8%	-3,6%	+0,8 p. p.
D/E	31,1%	26,2%	-4,9 p. p.
EBITDA	3 043	3 307	+8,7%
EBITDA marža	5,7%	5,7%	-
Veiklos pelno marža	-3,5%	-3,6%	0,1 p. p.
Grynojo pelno marža	-2,6%	-3,4%	-0,8 p. p.
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	0	0	-
Paskirtos pelno įmokos	0	0	-
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	0	0	-
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	1 598	1 598	0,0%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	243	239	-1,6%

2024 metais daigafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus apyvarta, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, padidėjo 8,3 proc. ir pasiekė 58,0 mln. eurų. Ši suma sudarė 4,0 proc. viso savivaldybių valdomų įmonių portfelio pardavimo pajamų. Didžiausias pajamas sektoriuje sugeneravo penkios įmonės. **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** pasiekė 10,5 mln. eurų pardavimo pajamų, t. y. 1,2 procento daugiau nei pernai. **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** apyvarta siekė 6,0 mln. eurų, tačiau jos pajamos sumažėjo 2,4 procento. **UAB „Nemėžio komunalininkas“** fiksavo 7,2 mln. eurų apyvartą, kuri sumažėjo 7,5 procento. **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis** pasiekė 3,4 mln. eurų (augimas – 10,3 proc.), o **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** – 3,2 mln. eurų (augimas – 63,93 proc.). Šios penkios įmonės bendrai sugeneravo 52,3 procento viso sektoriaus pardavimo pajamų. **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, nepaisant 3,7 procento sumažėjusių didžiausio padalinio – šilumos tarnybos – pajamų, bendrai fiksavo augančią apyvartą. Šį rezultatą lėmė 19,0 procento padidėjusios atliekų ir teritorijų tvarkymo tarnybos pajamos. Pagrindinė priežastis – 2024 metais padidinti įmokų dydžiai už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, daugiabučių namų laiptinių valymą bei gatvių ir žaliųjų plotų priežiūrą. Tuo tarpu **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** ir **UAB „Nemėžio komunalininkas“** fiksavo mažėjantį pardavimo pajamų lygį. **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** pagrindines pajamas – 2,2 mln. eurų, arba 36,5 procento visų pardavimų – gavo iš patalpų šildymo veiklos. Lyginant su 2023 metais, šios pajamos sumažėjo 459,6 tūkst. eurų, arba 23,4 procento, dėl sumažėjusios šilumos kainos, nors pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio apimtys nežymiai augo.

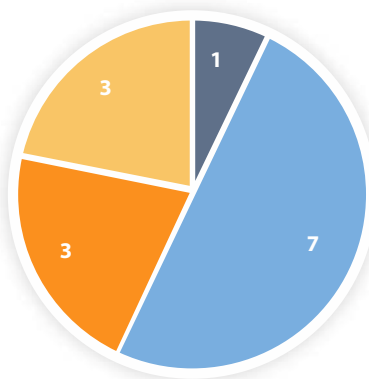
UAB „Nemėžio komunalininkas“ šilumos tiekimas taip pat buvo pagrindinė pajamų dalis – 3,0 mln. eurų, arba 59,6 procento visų pardavimų. Palyginti su 2023 metais, šios veiklos pajamos sumažėjo 1,3 mln. eurų, arba 30,7 procento, ką daugiausia lėmė mažėjantys šilumos pardavimai ir 33,9 procento sumažėjusi vidutinė šilumos energijos kaina. **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis** pagrindines pajamas gavo iš atliekų tvarkymo veiklos. Lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, šios paslaugos pajamos padidėjo 84,9 tūkst. eurų, daugiausia dėl išaugusių tvarkymo apimčių. **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** didžiausią pajamų dalį sugeneravo iš vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo veiklų. Šių pajamų augimas siekė 617,5 tūkst. eurų ir buvo nulemtas išsiplėtusių veiklos apimčių po **UAB „Švenčionių švara“** prijungimo. Vertinant kitų sektoriaus įmonių rezultatus, dauguma jų sugeneravo nuo 2,0 iki 2,9 mln. eurų pajamų. Didžiausias augimas fiksuotas **UAB „Zarasų būstas“**, kurio pajamos padidėjo 1,9 mln. eurų arba 283,9 procento. Šis šuolis siejamas su veiklos plėtra po **UAB „Zarasų vandenys“** ir **UAB „Zarasų būstas“** prijungimo. Kiti reikšmingi pajamų augimai fiksuoti **UAB „Trakų paslaugos“** (augimas – 0,7 mln. eurų arba 32,4 proc.), **UAB „Ignalinos butų ūkis“** (0,4 mln. eurų arba 25,0 proc.), **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis** (0,3 mln. eurų arba 10,3 proc.) bei **UAB „Jurbarko komunalininkas“** (0,3 mln. eurų arba 13,9 proc.).

PARDAVIMO PAJAMŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtaspajamas 2024 metais

- 3,0-3,9 mln.eurų
- 2,0-2,9 mln.eurų
- 1,0-1,9 mln.eurų
- <1,0 mln.eurų

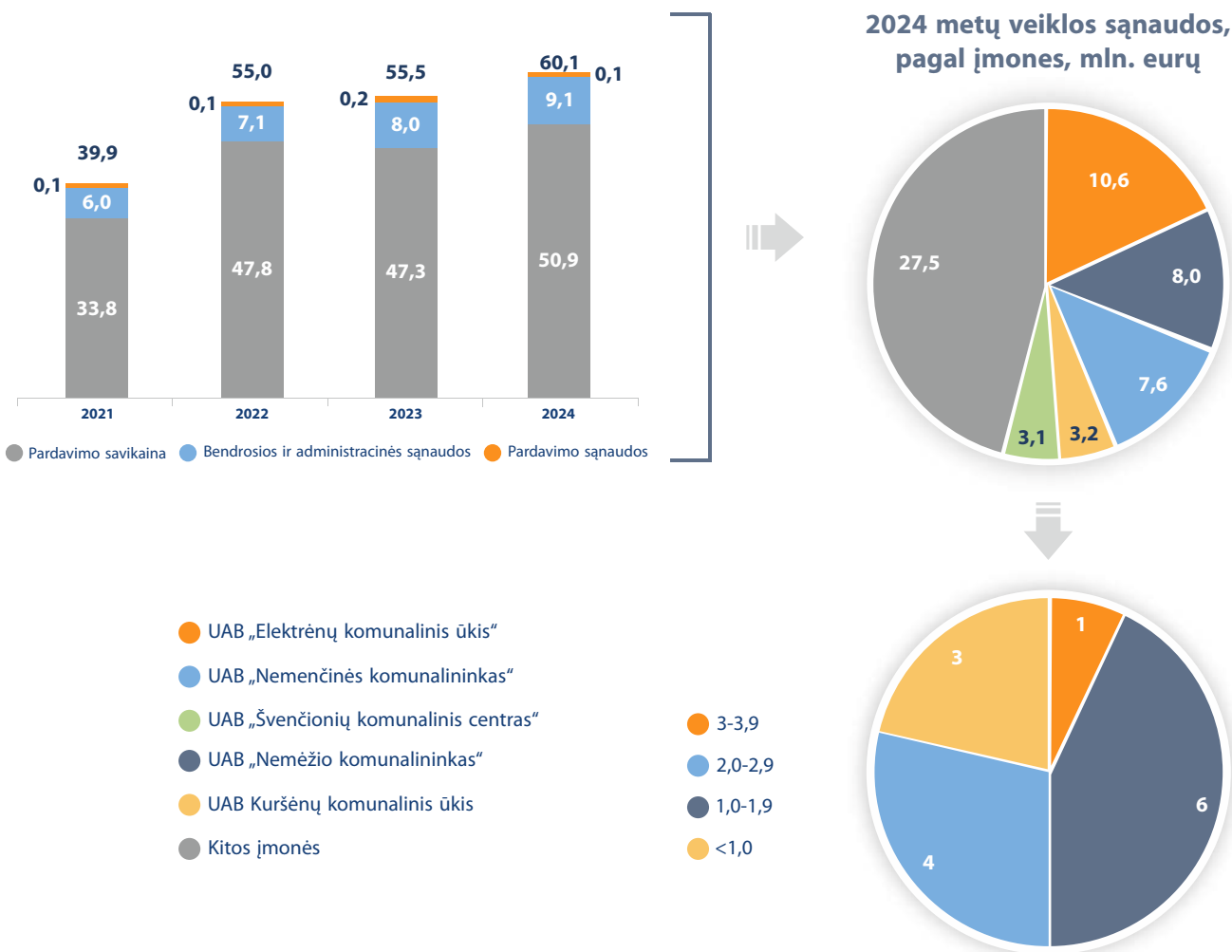

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais

UAB Anykščių komunalinis ūkis	3
UAB „Trakų paslaugos“	2,9
UAB Komunalinių paslaugų centras	2,8
AB „Rokiškio komunalininkas“	2,7
UAB Molėtų švara	2,6
Kitos įmonės	13,6

Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus pagrindinės veiklos sąnaudos, lyginant su 2023 metais, padidėjo 8,4 proc., arba 4,6 mln. eurų, iki 60,1 mln. eurų. Tai sudarė 4,3 proc. viso SVĮ portfelio sąnaudų. Daugiausia sąnaudų turėjo įmonės, kurių apyvarta ataskaitiniais metais buvo didžiausia: **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“**, **UAB „Nemėžio komunalininkas“**, **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis** ir **UAB „Švenčionių komunalinis centras“**. Šių įmonių bendros sąnaudos siekė 32,5 mln. eurų, arba 54,2 proc. viso daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus sąnaudų. Kitose sektoriaus įmonėse pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė nuo 0,6 mln. eurų (**UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“**) iki 3,0 mln. eurų (**UAB „Anykščių komunalinis ūkis“**). Daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus sąnaudų struktūroje didžiausią dalį užėmė pardavimo savikaina, kuri ataskaitiniais metais siekė 50,9 mln. eurų, arba 84,7 proc. viso sektoriaus sąnaudų. Lyginant su 2023 metais, pardavimo savikaina išaugo 7,6 proc., o bendrosios ir administracinės sąnaudos pakilo 13,1 proc. – iki 9,1 mln. eurų. Šių rodiklių augimą lėmė sektoriaus išsiplėtimas, prie jo prijungus **UAB „Zarasų būstas“**, bei išsiplėtusi **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** veiklos apimtis, prie įmonės prijungus **UAB „Švenčionių švara“**.

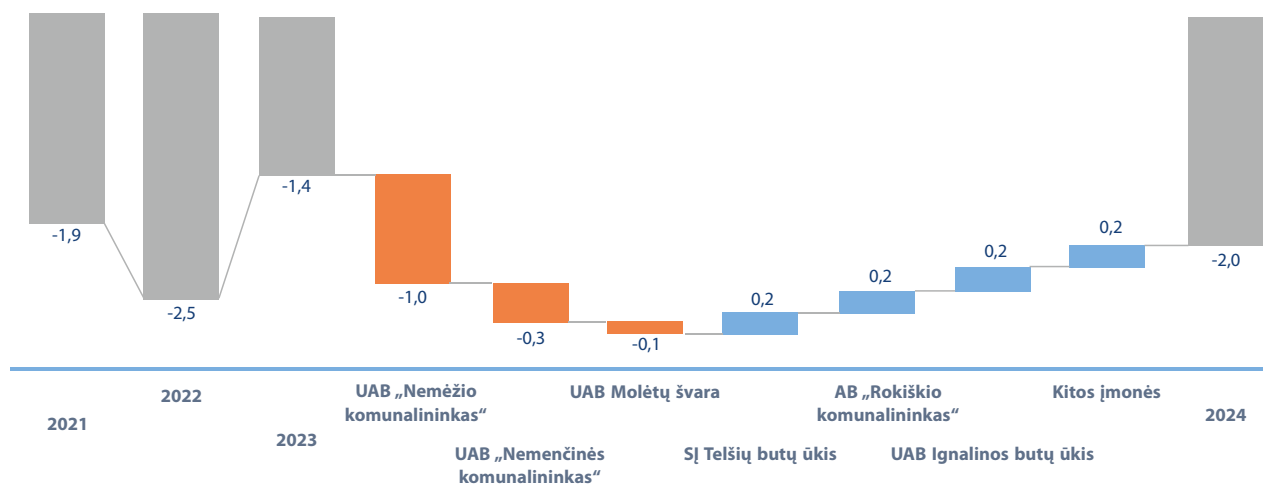
VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 metais, kaip ir pastaruosius 4 metus, daugiafunkcinių paslaugų teikimo sektorius dirbo nuostolingai. Grynojo nuostolio suma siekė 2,0 mln. eurų, tai yra 41,2 proc. daugiau nei 2023 metais. Nepaisant to, kad nuostolingai dirbo penkios įmonės – tiek pat kaip ir 2023 metais, – reikšmingą neigiamą poveikį sektoriaus rezultatams turėjo dvi Vilniaus rajone veikiančios įmonės - **UAB „Nemėžio komunalininkas“** ir **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** kurių sąnaudos išliko aukštesnės už pajamas. **UAB „Nemėžio komunalininkas“** grynojo pelno rodiklis sumažėjo 1,0 mln. eurų, o **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** – 0,3 mln. eurų. Neigiamą pokytį taip pat fiksavo **UAB Molėtų švara**, kurios grynojo pelno rodiklis, palyginti su 2023 metais, sumažėjo 123,9 tūkst. eurų. Iš 19-os sektoriaus įmonių pelningai metus užbaigė 14 SVĮ. Didžiausias teigiamas pokytis lyginant su 2023 metais fiksuotas: **SĮ „Telšių butų ūkis“**, **AB „Rokiškio komunalininkas“**, **UAB Ignalinos butų ūkis**. **SĮ „Telšių butų ūkis“** ataskaitinius metus baigė nuostolingai, patirdama 40,4 tūkst. eurų nuostolį.

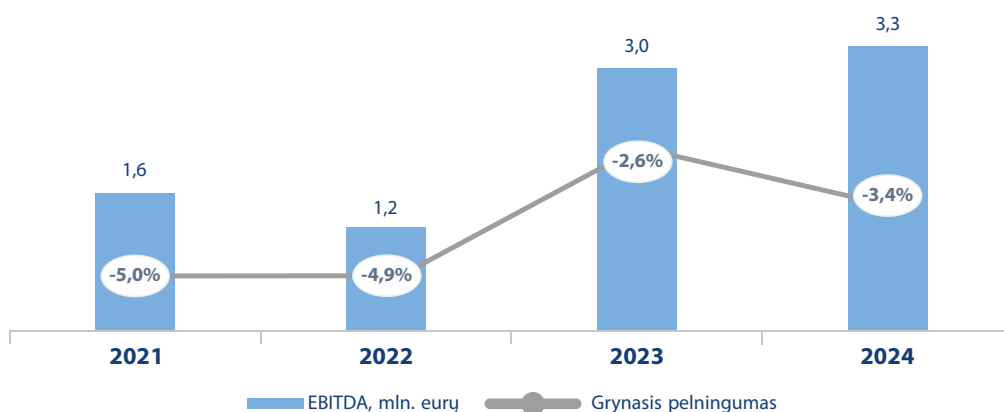
Tačiau, lyginant su 2023 metais, kai nuostolis siekė 245,7 tūkst. eurų, bendrovės rezultatas pagerėjo 205,3 tūkst. eurų. Šį pokytį daugiausia lėmė mažėjusi paslaugų savikaina, ypač statybos, santechnikos ir elektros įrenginių remonto darbų srityse, bei sumažėjusios bendrosios ir administracinės sąnaudos dėl mažesnio administracijos darbuotojų skaičiaus. **AB „Rokiškio komunalininkas“** po nuostolingų 2023 metų, optimizavusi kaštus, 2024 metais užfiksavo 8,6 tūkst. eurų grynojo pelno. **UAB Ignalinos butų ūkis** pagerino savo finansinį rezultatą padidindama visų padalinių pajamas ir uždirbdama 59,9 tūkst. eurų pelno, kai 2023 metais buvo fiksuotas 181,5 tūkst. eurų nuostolis. Bendrą sektoriaus rezultatą papildomai pagerino ir kitos įmonės, kurių bendras teigiamas poveikis sudarė 0,2 mln. eurų.

GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

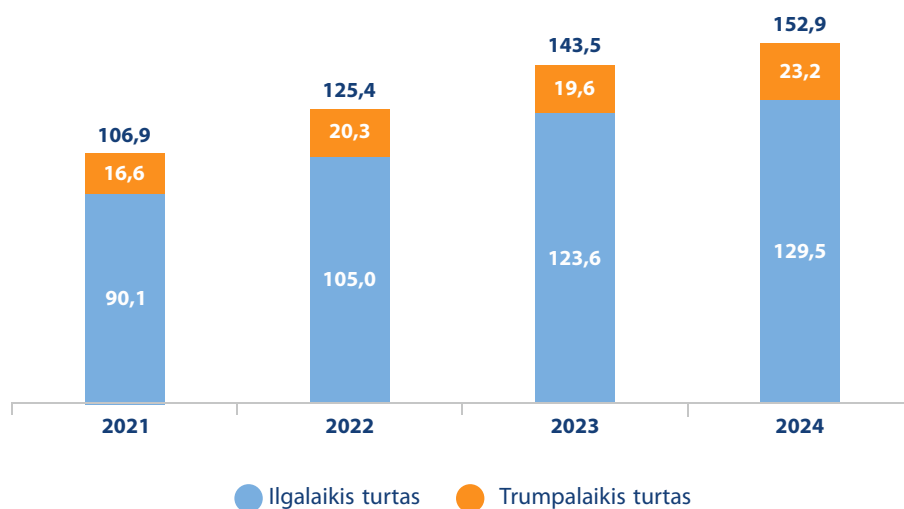
2024 metais daigiafunkcinių paslaugų sektoriaus EBITDA išaugo 8,7 proc. ir siekė 3,3 mln. eurų, tai buvo geriausias rezultatas per pastaruosius 4 metus. Didžiausius EBITDA rodiklius užfiksavo **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** – 755,0 tūkst. eurų ir **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** – 535,8 tūkst. eurų. Lyginant su kitais SVĮ sektoriais daigiafunkcinių paslaugų sektoriaus uždirbta EBITDA siekė 1,4 proc. viso SVĮ portfelio. Sektoriaus įmonių bendras grynasis pelningumas krito 0,8 proc. punktais ir siekė -3,4 proc. Geriausias grynojo pelno rodiklis užfikuotas **UAB Kuršėnų komunalinis ūkis** – 5,0 proc. ir **UAB Komunalinių paslaugų centras** – 3,5 proc. Žemiausias rodiklis fiksuotas **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** ir **UAB „Nemėžio komunalininkas“** atitinkamai -27,1 proc. ir -11,8 proc.

PELNINGUMO RODIKLIŲ DINAMIKA

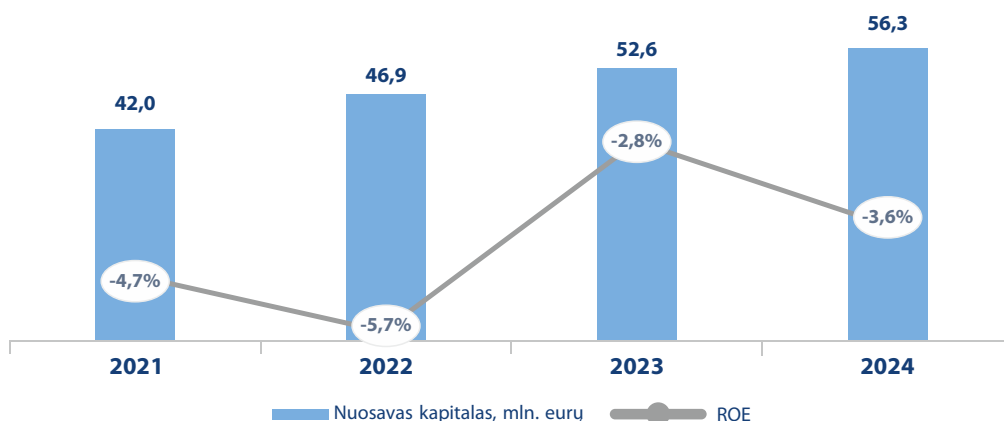
Ataskaitiniais metais daigiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus turtas augo 6,6 proc. ir siekė 152,9 mln. eurų, kas sudarė 3,7 proc. viso SVĮ portfelio turto. Daugiausiai turto 2024 metais valdė: **UAB „Nemėžio komunalininkas“** (35,8 mln. eurų), **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** (25,5 mln. eurų), **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** (22,9 mln. eurų), **UAB „Švenčionių komunalinis centras“** (17,2 mln. eurų). Turto suma augo 11 iš 19 sektoriaus įmonių. Reikšmingiausi pokyčiai padarė didžiausią įtaką sektoriaus turto augimui įvyko Vilniaus rajone veikiančiuose **UAB „Nemėžio komunalininkas“** ir **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** kurių turtas išaugo atitinkamai 3,7 mln. eurų ir 2,4 mln. eurų. **UAB „Nemėžio komunalininkas“** turto rodiklio pokyčiui daugiausia įtakos darė 107,8 proc. arba 1,0 mln. eurų pakilusi pinigų ir pinigų ekvivalentų suma. **UAB „Nemenčinės komunalininkas“** turto augimą lėmė investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, ypač pastatus, įrengimus ir transportą. Didžiausias turto augimas procentine išraiška fiksuotas **UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“** – 138,0 proc. Tai sąlygojo ilgalaikio turto augimas Šalčininkų rajono savivaldybei pagal patikėjimo sutartį perduotas turtas (šalto vandens tiekimo sistema, buitinių nuotekų tinklai bei biologiniai nuotekų valymo įrenginiai). Labiausiai turto rodiklis sumažėjo **UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“** – 1,0 mln. eurų arba 3,7 proc. dėl ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo. Didžiausias turto kritimas procentine išraiška fiksuotas **UAB Molėtų švara** – 150,5 tūkst. eurų (-8,0 proc.) daugiausia dėl turto nusidėvėjimo bei sumažėjusios pinigų ir pinigų ekvivalentų sumos.

TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

2024 metais, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, daigiafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus nuosavas kapitalas padidėjo 7,0 proc. ir siekė 56,3 mln. eurų. Šis kapitalas sudarė 2,7 proc. viso savivaldybių valdomų įmonių portfelio nuosavo kapitalo. Didžiausią įtaką sektoriaus nuosavo kapitalo augimui turėjo **UAB „Švenčionių komunalinis centras“**, kurios nuosavo kapitalo rodiklis, po susijungimo su **UAB „Švenčionių švara“**, padidėjo 126,6 proc., t. y. 1,6 mln. eurų. **UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“** taip pat fiksavo reikšmingą nuosavo kapitalo augimą – 551,9 tūkst. eurų (15,4 proc.). Kapitalo padidėjimą lėmė įmonės akcininkų sprendimas didinti įstatinį kapitalą. Ataskaitiniais metais sektoriaus nuosavo kapitalo grąžos (ROE) rodiklis išliko neigiamas. Lyginant su 2023 m., ROE sumažėjo nuo –2,8 proc. iki –3,6 proc. Aukščiausias ROE rodiklis 2024 m. fiksuotas **UAB „Trakų paslaugos“** – 6,1 proc., o žemiausias – **UAB „Nemenčinės komunalininkas“**, kur ROE sudarė –18,8 proc.

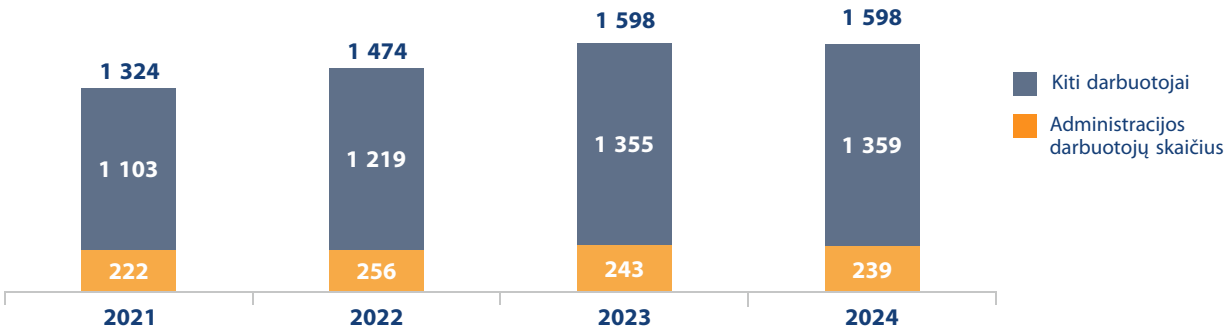
NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

Ataskaitiniais metais daigafunkcinių paslaugų teikimo sektoriaus įsipareigojimai, palyginti su 2023 metais, išaugo 20,1 proc. ir pasiekė 41,5 mln. eurų, kas sudarė 5,0 proc. visų SVĮ portfelio įsipareigojimų. Šį augimą lėmė 44,3 proc. padidėjusios per metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai. Didžiausią įtaką tam turėjo UAB „Nemėžio komunalininkas“, kurio per metus mokėtinų sumų ir kitų trumpalaikių įsipareigojimų rodiklis išaugo 183,2 proc. ir pasiekė 5,7 mln. eurų. Šis rodiklis taip pat ženkliai augo ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“, kurio įsipareigojimai padidėjo 86,5 proc. ir sudarė 6,8 mln. eurų. Nors bendras sektoriaus įmonių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų rodiklis augo, finansinė skola sumažėjo 9,7 proc., todėl D/E rodiklis sumažėjo 4,9 proc. punkto ir pasiekė 26,2 proc. Didžiausias finansinės priklausomybės D/E rodiklis buvo užfiksuotas UAB „Švenčionių komunalinis centras“ – 293,7 proc., o mažiausias – 0 proc. – buvo nustatytas 6-iose sektoriaus įmonėse: UAB „Jurbarko komunalininkas“, UAB „Komunalinių paslaugų centras“, AB „Rokiškio komunalininkas“, UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“, UAB „Tvarkyba“, UAB Kuršėnų komunalinis ūkis.

2024 m., lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, daigafunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje darbuotojų skaičius nepakito ir sudarė 1 598, tai yra 7,6 proc. visų SVĮ portfelio darbuotojų. Kitų darbuotojų skaičiui nesikeičiant, administracijos darbuotojų sumažėjo 1,6 procento. Šis pokytis vertintinas kaip teigiama tendencija, rodanti administracinės naštos mažėjimą. 2024 m. administracijos personalas sudarė 15,0 proc. sektoriaus dirbančiųjų, kai viso SVĮ portfelio vidurkis siekė 18,5 proc. Didžiausias pokytis fiksuotas UAB „Trakų paslaugos“, kur darbuotojų skaičius padidėjo nuo 90 iki 105, arba 16,7 proc. Keturių sektoriaus įmonių darbuotojų skaičius 2024 m. nepakito, devyniose įmonėse užfiksuotas augimas nuo 1 iki 15 darbuotojų, o likusiose įmonėse skaičius sumažėjo. 2024 m. daugiausia darbuotojų turėjo UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ – 178. Daugiau nei 100 darbuotojų taip pat turėjo UAB „Nemėžio komunalininkas“ (160), UAB „Nemenčinės komunalininkas“ (135), UAB „Švenčionių komunalinis centras“ (129) ir UAB „Trakų paslaugos“ (105). Mažiausiai darbuotojų turėjo UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ – 25.

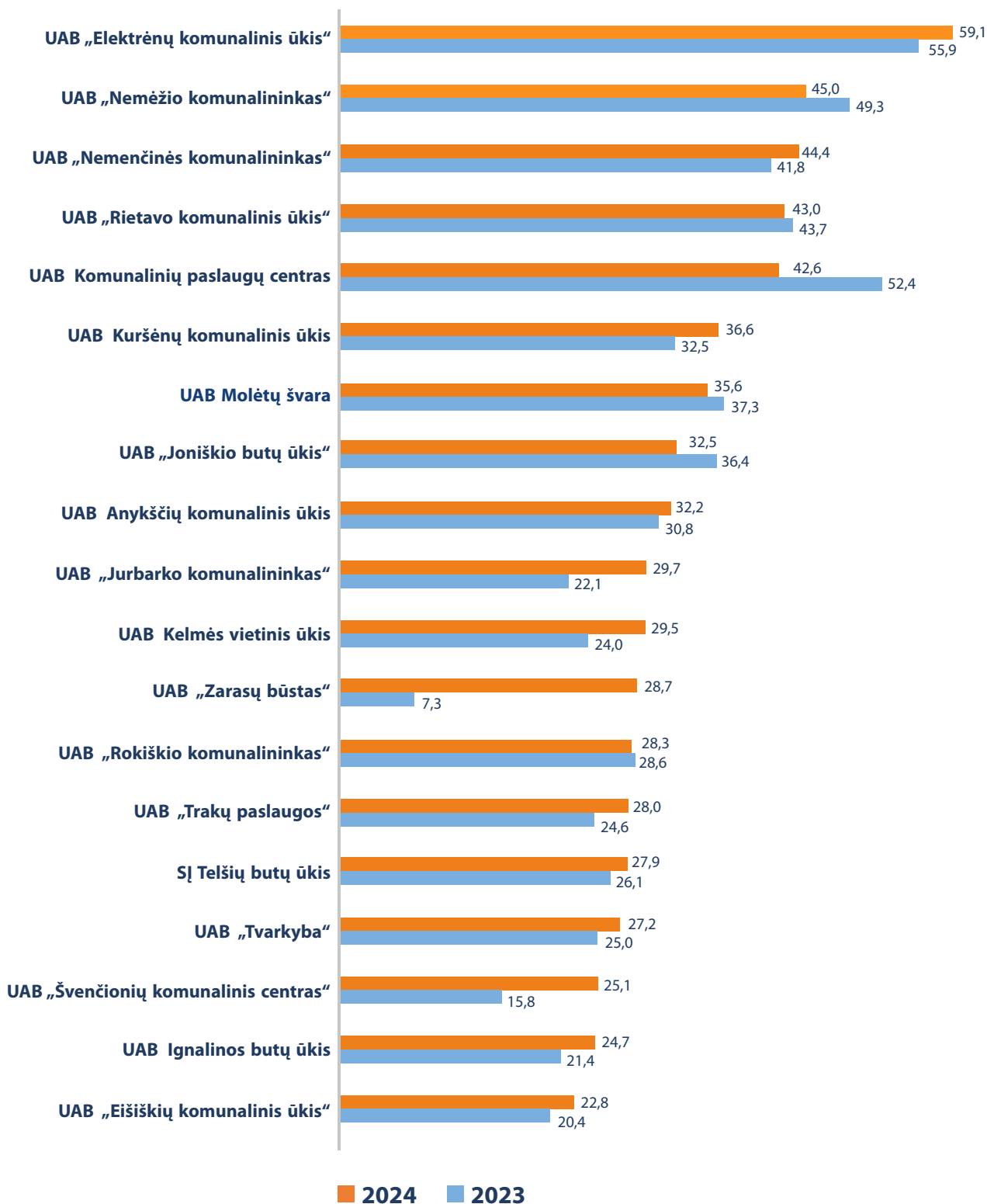
DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS DINAMIKA

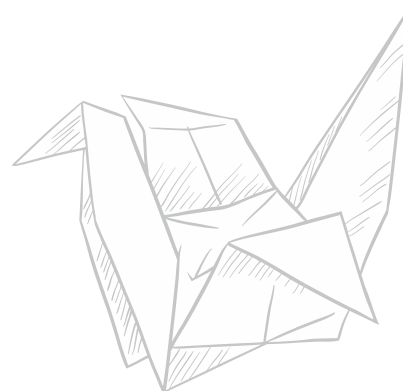
DIDŽIAUSIOS SEKTORIAUS ĮMONĖS PAGAL DARBUOTOJUS

	Darbuotojų skaičius 2024 metų pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	178	29
UAB „Nemėžio komunalininkas“	160	34
UAB „Nemenčinės komunalininkas“	135	14
UAB „Švenčionių komunalinis centras“	129	14
UAB „Trakų paslaugos“	105	6
AB „Rokiškio komunalininkas“	97	10
UAB Anykščių komunalinis ūkis	94	5
Kitos įmonės	700	127

Analizuojant pardavimo pajamas tūkst. eurų vienam darbuotojui daigafunkcinių paslaugų teikimo sektoriuje, daugumoje įmonių 2024 metais fiksuotas šio rodiklio augimas, palyginti su 2023 metais. Ataskaitiniais metais efektyviau dirbo 13 sektoriaus įmonių. Didžiausi pokyčiai pastebėti šiose įmonėse: UAB „Zarasų būstas“ (+293,2 proc., nuo 7,3 tūkst. eurų iki 28,7 tūkst. eurų), UAB „Švenčionių komunalinis centras“ (+58,8 proc., nuo 15,8 tūkst. eurų iki 25,1 tūkst. eurų), UAB „Jurbarko komunalininkas“ (+34,2 proc., nuo 22,1 tūkst. eurų iki 29,7 tūkst. eurų), UAB Kelmės vietinis ūkis (+22,9 proc., nuo 24,0 tūkst. eurų iki 29,5 tūkst. eurų). Daugiausiai pardavimo pajamų vienam darbuotojui 2024 metais teko UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ – 59,1 tūkst. eurų. Neigiami pokyčiai fiksuoti 6-iose sektoriaus įmonėse, labiausiai pajamos vienam darbuotojui mažėjo UAB Komunalinių paslaugų centras (-18,7 proc., nuo 52,4 tūkst. eurų iki 42,6 tūkst. eurų). Mažiausiai pardavimo pajamų vienas darbuotojas 2024 metais uždirbo UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“ – 22,8 tūkst. eurų.

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
UAB Anykščių komunalinis ūkis	Anykščių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	3 025,1	33,6	1,1%	1 897,7	0,0
UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	Elektrėnų savivaldybė	100,0%	Vidutinė	10 526,7	-60,8	-0,6%	25 482,8	0,0
UAB Ignalinos butų ūkis	Ignalinos rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 952,9	59,9	3,1%	6 758,5	0,0
UAB „Joniškio butų ūkis“	Joniškio rajono savivaldybė	100,0%	Maža	878,8	15,4	1,8%	1 709,8	0,0
UAB „Jurbarko komunalininkas“	Jurbarko rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 166,2	23,6	1,1%	1 536,0	0,0
UAB Komunalinių paslaugų centras	Kauno rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 768,4	98,1	3,5%	3 563,4	0,0
UAB Kelmės vietinis ūkis	Kelmės rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 713,8	54,1	3,2%	2 519,9	0,0
UAB Molėtų švara	Molėtų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 599,2	15,6	0,6%	1 737,7	0,0
UAB „Rietavo komunalinis ūkis“	Rietavo savivaldybė	100,0%	Maža	1 419,3	42,0	3,0%	8 481,2	0,0
AB „Rokiškio komunalininkas“	Rokiškio rajono savivaldybė	91%	Maža	2 745,4	8,6	0,3%	3 034,6	0,0
UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“	Šalčininkų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	569,4	11,2	2,0%	842,6	0,0
UAB „Tvarkyba“	Šalčininkų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	870,6	3,8	0,4%	1 926,5	0,0
UAB Kuršėnų komunalinis ūkis	Šiaulių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	3 365,6	169,4	5,0%	5 693,2	0,0
UAB „Švenčionių komunalinis centras“	Švenčionių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	3 236,4	-56,9	-1,8%	17 154,2	0,0
SĮ Telšių butų ūkis	Telšių rajono savivaldybė	100,0%	Maža	1 533,9	-40,5	-2,6%	1 653,3	0,0
UAB „Trakų paslaugos“	Trakų rajono savivaldybė	100,0%	Maža	2 934,8	47,8	1,6%	2 715,2	0,0
UAB „Nemenčinės komunalininkas“	Vilniaus rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	5 994,4	-1625,4	-27,1%	22 871,4	0,0
UAB „Nemėžio komunalininkas“	Vilniaus rajono savivaldybė	100,0%	Vidutinė	7 195,1	-851,6	-11,8%	35 822,6	0,0
UAB „Zarasų būstas“	Zarasų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	2 507,5	73,6	2,9%	7 531,9	0,0

KITŲ ĮMONIŲ SEKTORIAUS VEIKLOS REZULTATAI

Kitų įmonių sektorius per metus sumažėjo keturiomis įmonėmis iki 27 įmonių, kurių veiklos varijuoja nuo planavimo ir projektavimo paslaugų iki turgaus, knygynų ar laidotuvių paslaugų veiklos. Šio sektoriaus įmonių apyvarta 2024 metais sudarė 58,5 mln. eurų, uždirbtas 4,9 mln. eurų grynasis pelnas. Į savivaldybių biudžetus buvo paskirta 1,0 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų suma.

Kitų įmonių sektoriui priskiriamos įmonės, kurių veikla skiriasi nuo pirmųjų šešių sektorių ar tokio tipo įmonių yra tiesiog per mažai, norint sudaryti naują sektorių. Finansinė analizė, apimanti skirtingų sričių įmones, reikalauja įvairiapusio požiūrio, nes kiekvienas sektorius turi savo specifiką ir unikalius veiksnius, kurie daro įtaką finansinei veiklai. Šiame sektoriuje esančių įmonių pagrindinės veiklos yra labai plačios – nuo planavimo ir projektavimo paslaugų teikimo iki laidojimo ar knygyno paslaugas teikiančių įmonių. Teisinis reguliavimas kiekvienoje iš šių veiklų ne tik apibrėžia funkcijų ribas, bet ir daro tiesioginę įtaką finansinei analizei, nes atitikties reikalavimai gali ne tik padidinti veiklos sąnaudas bet ir paveikti įmonių pelningumą ar veiklos riziką. Žvelgiant į dalį iš šių veiklų, kyla klausimas, kodėl šios veiklos vykdymui reikalinga turėti savivaldybės valdomą įmonę, jei praktikoje dažnu atveju tokias paslaugas teikia privačios įmonės.

Į tai atsakyti galėtų kokybiškai parengti lūkesčių raštai. Pagrindinis šio dokumento tikslas – parodyti savivaldybės siekiamus tikslus ir išskelti lūkesčius savivaldybės valdomai įmonei. Rašte įvardijama valstybės valdomos įmonės pagrindinė ir kitos veiklos, jų prioritetai, esminiai veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybės poreikiai, įgyvendinami valstybei svarbūs ekonominiai ar socialiniai projektai. Rašte gali būti nurodyta ir kita informacija, kaip pavyzdžiui valstybės strateginiams tikslams įgyvendinti išskelti lūkesčiai.

Neturint kokybiško ir gerąsias praktikas atitinkančio lūkesčių rašto, labai sunku suprasti būtinybę savivaldybei turėti vieną ar kitą veiklą vykdančias įmones. Pažymėtina, kad kiekvienos įmonės atveju per lūkesčių raštus turėtų būti aiškiai argumentuojama, kodėl šią veiklą privalu užtikrinti ir vykdyti savivaldybei per jos valdomą įmonę ir kodėl to negali padaryti privatus verslas. Atvirai išsakomi lūkesčiai ir aiškus pagrindimas duomenimis padėtų suprasti savivaldybės poziciją dėl jos valdomų įmonių.

Iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kitų įmonių sektoriui buvo priskirtos 27 įmonės. Per 2024 metus buvo parduota **UAB „Jonavos knyga“**, reorganizuotos ir prijungtos prie kitų SVĮ **UAB „Vildmina“**, teikusi pirties paslaugas, **SĮ „Kretingos turgus“** ir **UAB „Visagino mechanizacija“**, kuri teikė statybos įrangos nuomos paslaugas. Žemiau nurodytoje lentelėje pateikiamos veiklos, kuriomis užsiima kiekviena šio sektoriaus įmonė, remiantis įmonių 2024 m. vadovybės ataskaitų informacija ar nurodytomis veiklomis įstatuose.

Veikla	Įmonių skaičius	Įmonės
Jūrų uostas	1	SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“
Kavinė, vaikų žaidimų kambarių nuoma ir vandens pramogos	1	UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“
Knygynai	3	UAB „Pasvalio knygos“ UAB „Širvintų knygynas“ UAB „Varėnos knyga“
Laboratorija	2	SĮ Biržų agrolaboratorija UAB „Laboratorinių bandymų centras“
Laidojimo paslaugos	4	Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“ UAB „Grauduva“ UAB „Šakių laidotuvių namai“** UAB „Gedmina“
NT nuoma	1	UAB „Centrinis knygynas“
Oro uostas	1	SĮ Šiaulių oro uostas
Planavimas ir projektavimas	6	SĮ „Jurbarko planas“ UAB „Kauno planas“ SĮ „Švenčionių planas“*** UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“ UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ UAB „ID Vilnius“
Sveikatinimo paslaugos	2	AB Birštono sanatorija „Versmė“ UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“
Turgus	5	UAB „Stoties turgus“ UAB „Naujasis turgus“ UAB „Gargždų turgus“ UAB „Palangos Klevas“ UAB Pabalių turgus
Vaistinė	1	UAB „Debreceno vaistinė“

*2025 metų liepos 21 dieną pranešta, jog aukcione bus parduodamos šios bendrovės akcijos

**Įmonė yra likviduojama.

2024 metų pabaigoje veikė 1 didelei, 2 vidutinėms, 7 mažoms ir 17 labai mažų įmonių kategorijoms priklausančios įmonės. Žemiau nurodyta visų sektoriaus įmonių apibendrinta finansinė informacija.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	52 552	58 489	+11,3%
Pardavimo savikaina	26 981	30 254	+12,1%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	25 572	28 235	+10,4%
Pardavimo sąnaudos	7 647	8 541	+11,7%
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	14 092	14 777	+4,9%
Veiklos pelnas (nuostoliai)	3 833	4 917	+28,3%
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	644	1 024	+58,9%
Finansinė ir investicinė veikla	-459	-108	+76,4%
Pajamos	292	717	+145,5%
Sąnaudos	751	826	+9,9%
Iš jų: palūkanų sąnaudos	169	233	+38,1%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	4 018	5 832	+45,1%
Pelno mokestis	597	940	+57,4%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	3 421	4 892	+43,0%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	73 639	87 289	+18,5%
Kitas trumpalaikis turtas	14 272	21 990	+54,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12 869	12 474	-3,1%
Trumpalaikis turtas	43 410	51 593	+18,9%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	592	405	-31,7%
Turto iš viso	117 642	139 287	+18,4%
Nuosavas kapitalas	93 007	106 524	+14,5%
Dotacijos, subsidijos	1 072	1 502	+40,1%
Atidėjiniai	814	803	-1,4%
Iš viso įsipareigojimų	22 593	30 341	+34,3%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	10 054	12 204	+21,4%
Finansiniai įsipareigojimai	2 009	3 491	+73,7%
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	12 539	18 137	+44,6%
Finansiniai įsipareigojimai	3 577	3 097	-13,4%
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	155	117	-24,6%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	117 642	139 287	+18,4%
RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	3,0%	3,8%	+0,8p.p.
ROE	3,8%	4,9%	+1,0p.p.
D/E	12,1%	11,5%	-0,5p.p.
EBITDA	7 751	9 718	+25,4%
EBITDA marža	14,7%	16,6%	+1,9p.p.
Veiklos pelno marža	7,3%	8,4%	+1,1p.p.
Grynojo pelno marža	6,5%	8,4%	+1,9p.p.
GRĄŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai (savivaldybių dalis)	582	827	+41,9%
Paskirtos pelno įmokos	211	211	+0,1%
Dividendai ir pelno įmokos savivaldybėms	793	1 038	+30,8%
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	1 139	1 152	+1,1%
Administracijos darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	153	155	+1,3%

2024 metais savivaldybių valdomų įmonių, priskiriamų kitų įmonių sektoriui, pardavimo pajamos augo 11,3 proc. ir pasiekė 58,5 mln. eurų. Didžiausią dalį – 30,3 proc. – visų sektoriaus pajamų sudarė **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**. Įmonės apyvarta, palyginti su 2023 m., padidėjo 1,7 proc. iki 18,0 mln. eurų. daugiausia dėl augusių pajamų iš vandens parko, gydyklos ir „Snow arenas“ veiklos, kurios kompensavo mažėjusią viešbučio veiklos apyvartą. Antroje ir trečioje vietose pagal pardavimo pajamas išliko dvi Vilniaus miesto savivaldybės valdomos įmonės – **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** bei **UAB „ID Vilnius“**. Pirmoji 2024 metais fiksavo 25,2 proc. apyvartos augimą iki 10,4 mln. eurų dėl 71,0 proc. augusių pajamų iš projektų valdymo paslaugų – projektavimo valdymo ir rangos valdymo. Taip pat, UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ nuo 2024 m. vasario pradėjo naują veiklą – nekilnojamojo turto administravimą ir dabar valdo ne tik administracinį pastatą Konstitucijos pr. 3, bet ir devynias švietimo įstaigas. **UAB „ID Vilnius“** pardavimai išaugo 25,1 proc. iki 10,1 mln. eurų dėl 2,0 mln. eurų augusių pajamų iš projektavimo skyriaus veiklos. Pabrėžtina, kad nuo 2025 metų sausio pirmos dienos šis ir teritorijų planavimo bei tvarios aplinkos skyriai buvo perkelti į UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, o tai reiškia, jog įmonės pagrindinė koncentracija apims duomenų centro veiklą, įgyvendinant akcininko lūkestį tapti Vilniaus miesto IT kompetencijų centru. Ketvirtoje pozicijoje atsidūrė **AB Birštono sanatorija „Versmė“**, kurios metinės pajamos siekė 7,6 mln. eurų – tai 21,3 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Augimą lėmė 27,1 proc. augusios pardavimo pajamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansuojamų pacientų.

Be aukščiausiai paminėtų įmonių, daugiau nei 1 mln. eurų pardavimo pajamas 2024 m. uždirbo penkios įmonės:

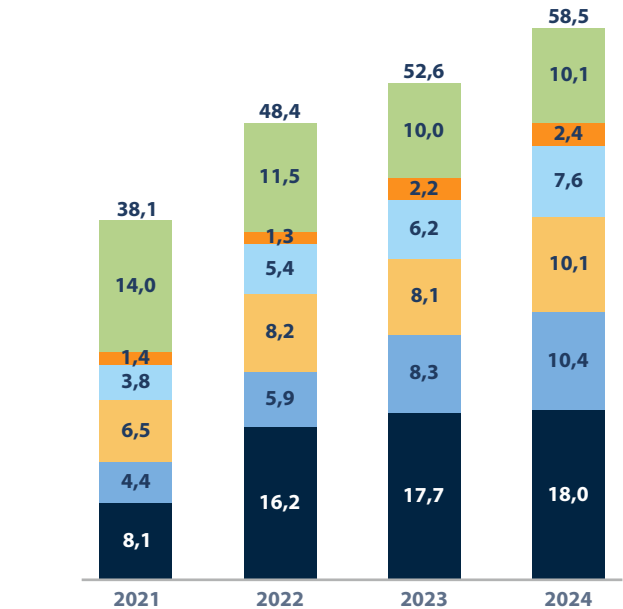
- **UAB „Laboratorinių bandymų centras“ – 2,4 mln. eurų (+7,2 proc.),**
- **Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“ – 2,0 mln. eurų (+7,7 proc.),**
- **UAB „Naujasis turgus“ – 1,4 mln. eurų (-0,3 proc.),**
- **UAB „Grauduva“ – 1,4 mln. eurų (+3,4 proc.),**
- **UAB „Kauno planas“ – 1,0 mln. eurų (+27,9 proc.).**

Labiausiai iš šių įmonių augo **UAB „Kauno planas“** apyvarta, kuri augo dėl 60,2 proc. augusių pajamų iš Kauno miesto savivaldybės rengiant teritorijų planavimo dokumentus ir vykdamas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo stebėseną.

Didžiausiu metiniu augimu išsiskyrė **SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“**, kurios pardavimo pajamos, lyginant su 2023 m., išaugo daugiau nei dvigubai – 128,2 proc., iki 70,4 tūkst. eurų. Šį augimą lėmė Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimas perduoti įmonei patikėjimo teise eksploatuoti automobilių stovėjimo aikštelę, kurioje už automobilių stovėjimą įmonė renka įmokas, per 2024 metus siekusias 36,5 tūkst. eurų. Priešingą rezultatą demonstravo **UAB „Stoties turgus“**, kurios apyvarta sumažėjo 99,4 proc. – iki 1,3 tūkst. eurų. Šiuos pokyčius nulėmė tai, jog įmonė 2023 m. gavo pajamas už turto pardavimą, kai 2024 m. joks turtas parduotas nebuvo.

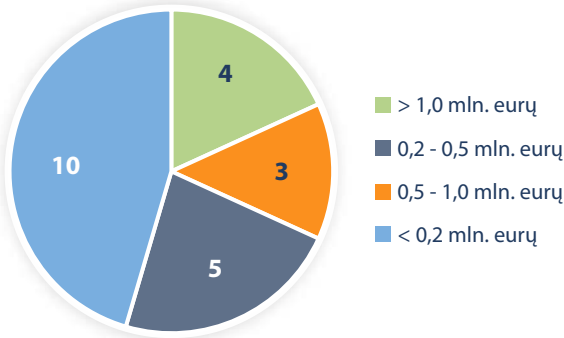
Pardavimo pajamų mažėjimą taip pat patyrė 6-ios įmonės – **UAB „Širvintų knygynas“** (-9,2 proc.), **UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“** (-28,5 proc.), **UAB „Varėnos knyga“** (-10,8 proc.), **UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“** (-8,6 proc.), **UAB „Gedmina“** (-1,0 proc.) ir **SĮ „Jurbarko planas“** (-5,6 proc.). Vienintelės **UAB „Centrinis knygynas“** pardavimo pajamos išliko tame pačiame lygyje, kadangi įmonės veikla apsiriboja nekilnojamojo turto nuoma, o nuomos kaina (15,1 eurų už 1 kv. m. (be PVM)) už patalpas Laisvės al. 81 nesikeitė.

PARDAVIMO PAJAMŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

- UAB „Druskininkų sveikatingumo centras AQUA“
- UAB „ID Vilnius“
- UAB „Laboratorinių bandymų centras“
- UAB „Vilniaus vystymo kompanija“
- AB Birštono sanatorija „Versmė“
- Kitos įmonės

Kitų įmonių skaičius, pagal uždirbtas pajamas 2024 metais

Kitų įmonių pardavimo pajamos, mln. eurų 2024 metais

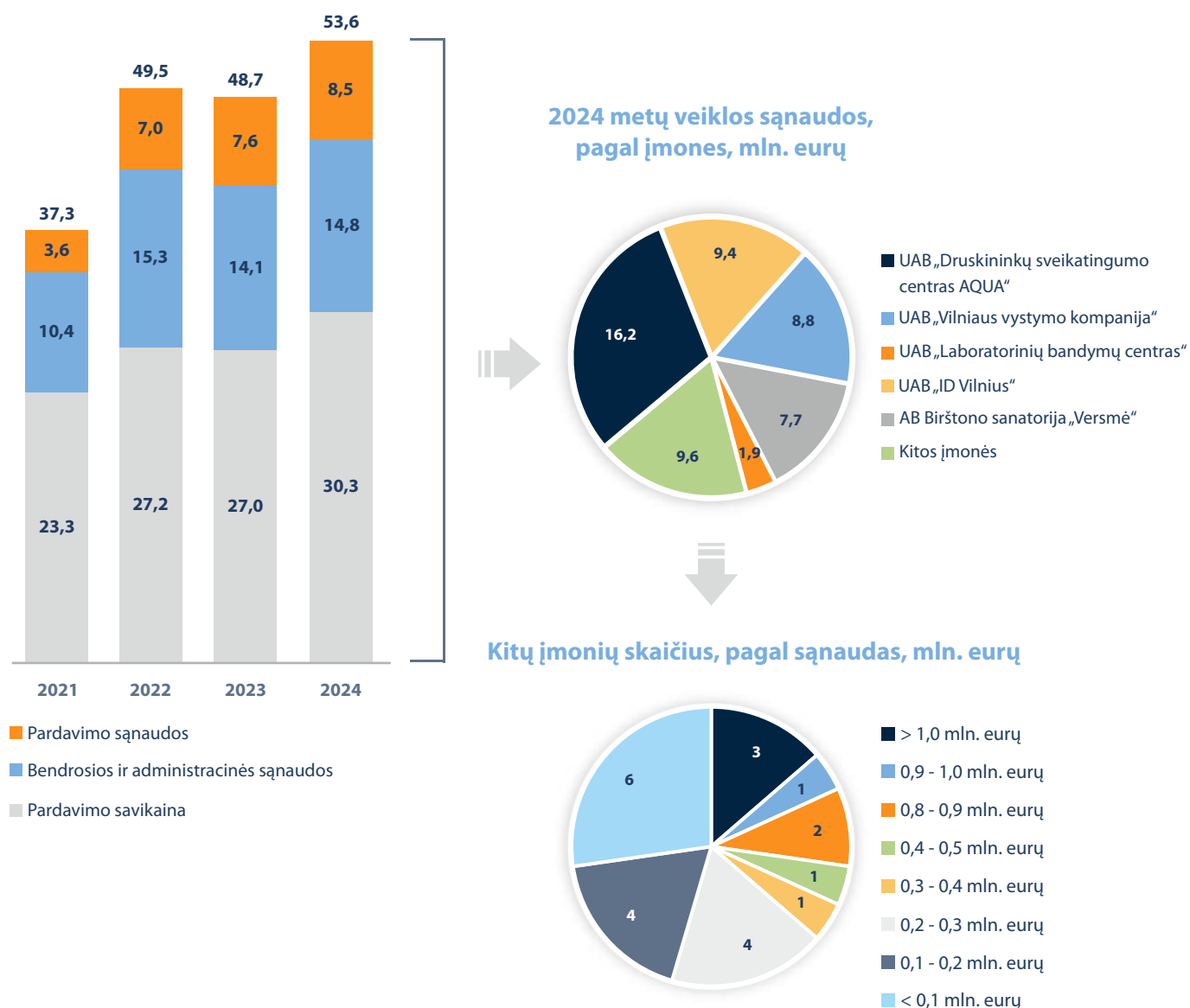
Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“	2,0
UAB „Grauduva“	1,4
UAB „Naujasis turgus“	1,4
UAB „Kauno planas“	1,0
UAB „Debrecono vaistinė“	0,8
Kitos įmonės	3,3

2024 m. kitų įmonių sektoriaus veiklos sąnaudos augo dešimtadaliu iki 53,6 mln. eurų, tačiau skirtingose sektoriaus įmonėse augimo dinamika buvo nevienoda. Didžiausios sektoriaus įmonės – UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“ – veiklos sąnaudos ataskaitiniu laikotarpiu augo 3,1 proc. iki 16,2 mln. eurų. Nors įmonės pardavimo sąnaudos augo, įmonei pavyko optimizuoti pardavimo savikainą ir bendrąsias ir administracines sąnaudas, kurių mažėjimas lėmė mažesnę nei kitų sektoriaus įmonių veiklos sąnaudų augimą. Daugiau nei ketvirtadaliu augo kitos sveikatinimo paslaugų tiekėjos AB Birštono sanatorija „Versmė“ – veiklos sąnaudos, kurios 2024 metais siekė 7,7 mln. eurų. Pagrindinės šio augimo priežastys – priskaityti mokesčiai atlikus C korpuso rekonstrukcijos darbus bei 17,8 proc. augusios darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos. Vilniaus miesto savivaldybės įmonių – UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ ir UAB „ID Vilnius“ – veiklos sąnaudos augo atitinkamai 15,7 proc. iki 8,8 mln. eurų ir 14,1 proc. iki 9,4 mln. eurų. Tiek pirmosios, tiek antrosios įmonės atveju, pagrindinės sąnaudų augimo priežastys yra susijusios su didėjusiu darbo užmokesčiu specialistams bei augusia suteiktų paslaugų savikaina. Penktos pagal dydį sektoriaus įmonės – UAB „Laboratorinių bandymų centras“ veiklos sąnaudos augo 14,0 proc. iki 1,9 mln. eurų.

Žvelgiant į mažesnes sektoriaus įmones, didžiausiu sąnaudų augimu 2024 m. išsiskyrė dvi uostus valdančios įmonės – SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“ ir SĮ „Šiaulių oro uostas“. Palangos miesto savivaldybei priklausančios įmonės sąnaudos augo nuo 30,8 tūkst. eurų iki 83,3 tūkst. eurų. Augimo šuolį lėmė sumažėjęs finansavimas iš Palangos miesto savivaldybės, kuris buvo naudojamas mažinti bendrąsias ir administracines sąnaudas, bei naujai pasamdyto darbuotojo atlyginimas, kuris yra atsakingas už automobilių aikštelės eksploatacijos priežiūrą. Šiaulių miesto savivaldybės įmonės sąnaudos augo 68,9 proc. iki 905,2 tūkst. eurų dėl augusių veiklos apimčių ir didesnio parduoto reaktyvinio kuro kiekio (per 2024 m. parduota 379,0 tonos reaktyvinio kuro, kai 2023 m. šis kiekis sudarė 200,3 tonos).

Per 2024 metus šešiose įmonėse veiklos sąnaudos mažėjo – tai SĮ „Jurbarko planas“ (-3,4 proc.), UAB „Stoties turgus“ (-29,2proc.), UAB „Širvintų knygynas“ (-7,0 proc.), UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“ (-16,3 proc.), UAB „Varėnos knyga“ (-11,8 proc.) ir UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“ (-5,7 proc.).

VEIKLOS SĄNAUDŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

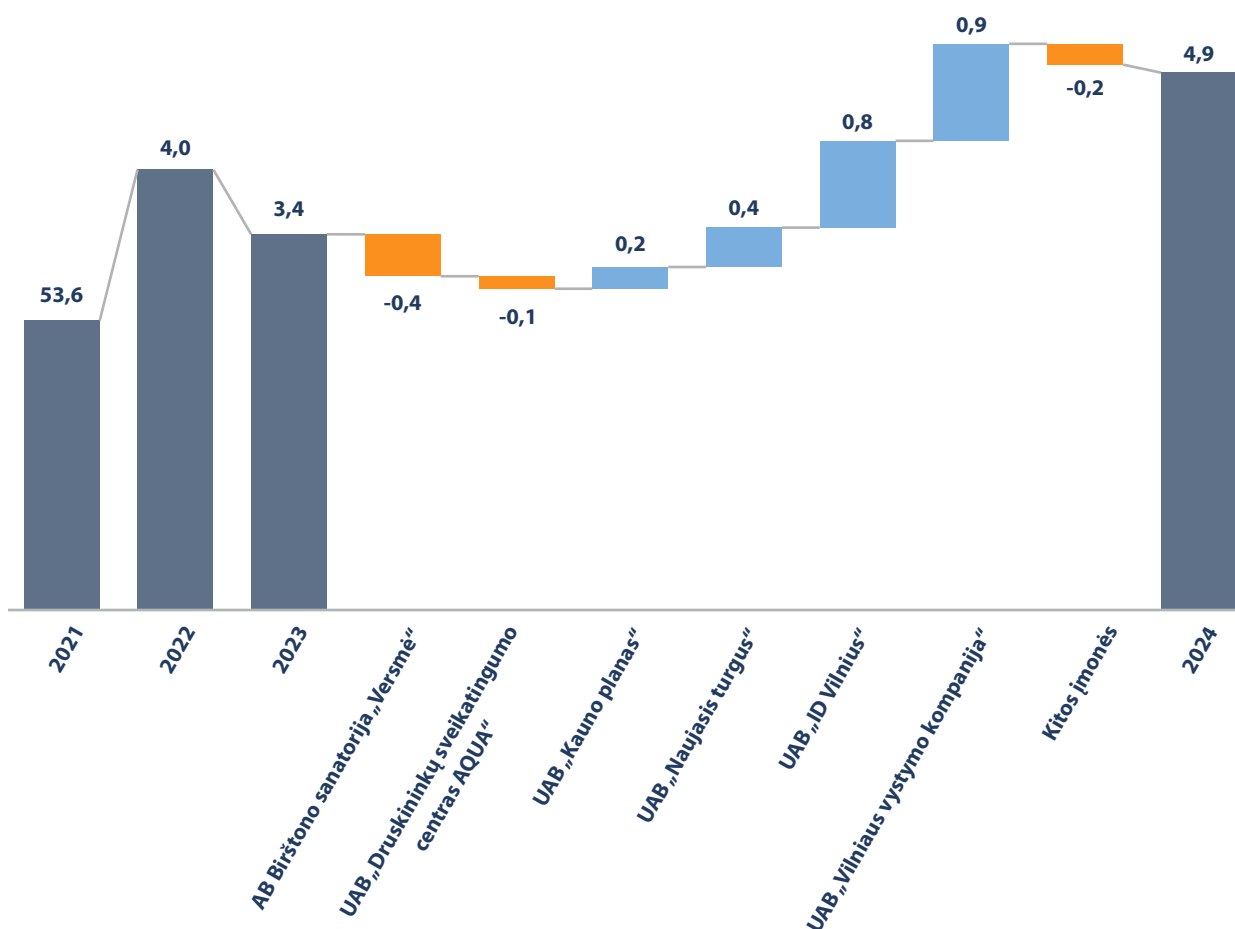

Sėkmingi Vilniaus miesto savivaldybės valdomų įmonių rezultatai lėmė bendro kitų įmonių sektoriaus grynojo pelno augimą 43,0 proc. iki 4,9 mln. eurų. **UAB „ID Vilnius“** 2023 metais patyrusi nuostolių už 0,3 mln. eurų, 2024 metais pasiekė 0,5 mln. eurų teigiamą grynąjį rezultatą. Šį pokytį lėmė nauji užsakymai, kurie buvo apskaičiuoti pagal atnaujintą įkainių nustatymų metodiką ir įkainių sąrašą. **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** grynasis pelnas augo nuo 0,8 mln. eurų iki 1,7 mln. eurų – tai lėmė reikšmingai išaugęs projektų valdymo kiekis ir iš šios veiklos 71,1 proc. išaugusios pardavimų pajamos bei nuosaikiau augusios sąnaudos personalo išlaikymui. Reikšmingai grynasis pelnas augo ir **UAB „Naujasis turgus“**, kuris augo iki 0,5 mln. eurų dėl netipinės veiklos – nekilnojamojo turto pardavimo, kuris lėmė 0,5 mln. eurų pardavimo pelno rezultatą. Grynąjį pelną augino ir Kauno miesto savivaldybės valdoma įmonė **UAB „Kauno planas“**, kuri per 2024 metus uždirbo 0,2 mln. eurų, kai per 2023 metus uždirbtas grynasis pelnas siekė 1,5 tūkst. eurų.

Didžiausia sektoriaus įmonė – **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** – uždirbo 1,2 mln. eurų grynąjį pelną, tačiau jis, lyginant su 2023 metų rezultatu, yra 0,1 mln. eurų mažesnis. Šios įmonės grynojo pelno susitraukimą lėmė sumažėjęs metinis viešbučio kambarių užimtumas, 2024 m. siekęs 68,0 proc. (2023 m. – 74,0 proc.). Įmonės pardavimų pajamų struktūroje viešbučio veiklos pajamos sudaro 41,3 proc. visų pardavimų pajamų. Kitai sveikatinimo paslaugas teikiančiai įmonei **AB Birštono sanatorija „Versmė“**, nepaisant rekordinės apyvartos, nepavyko išvengti nuostolių, kurie siekė 0,2 mln. eurų. Šiuos nuostolius lėmė vykdytos investicijos į C korpuso rekonstrukcijos darbus bei į šį korpusą nupirkto ilgalaikio turto, kurie buvo priskaityti į sąnaudas.

Bendrai iš 27-ių sektoriaus įmonių nuostolius patyrė 9 įmonės, iš kurių ketvirtus metus paeiliui nuostolingai dirbo viena įmonė – **UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“**, 2024 metais patyrusi 6,9 tūkst. eurų grynąjį nuostolį.

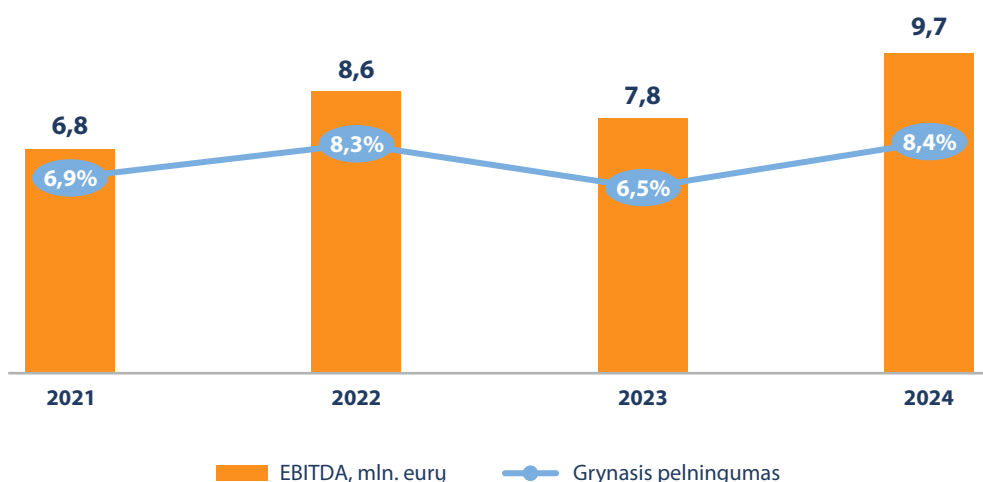
GRYNOJO PELNO POKYČIŲ DINAMIKA, MLN. EURŲ

Išaugęs kitų įmonių sektoriaus grynasis pelnas lėmė ir pelningumo rodiklių dinamikos augimą – bendra sektoriaus grynojo pelno marža siekė 8,4 proc. ir, lyginant su 2023 m. rezultatu, augo 1,9 procentinio punkto. Didžiausią grynojo pelno maržą fiksavo mažesnės įmonės – nekilnojamojo turto nuoma užsiimanti **UAB „Centrinis knygynas“** (59,5 proc.), nekilnojamąjį turtą pardavusi ir dėl to rekordinį pelną fiksavusi **UAB „Naujasis turgus“** (38,0 proc.), turgaus veikla užsiimanti **UAB „Palangos klevas“** (22,1 proc.) ir statybinių medžiagų tyrimus atliekantis **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** (20,1 proc.). Iš didžiausių sektoriaus įmonių geriausią grynojo pelno maržos rodiklį fiksavo **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, pasiekusi 16,7 proc. rezultatą, toliau sekė **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**, pasiekusi 6,9 proc. rezultatą ir **UAB „ID Vilnius“**, fiksavęs 5,3 proc. grynąjį pelningumą.

Bendras sektoriaus EBITDA rezultatas siekė 9,7 mln. eurų – tai 25,4 proc. geresnis rezultatas nei 2023 metais. Tiek **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**, tiek **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** uždirbta EBITDA siekė 2,8 mln. eurų, **UAB „ID Vilnius“** EBITDA rodiklis siekė 1,1 mln. eurų, o šių trijų įmonių EBITDA suma sudarė 69,4 proc. viso sektoriaus uždirbto EBITDA rezultato.

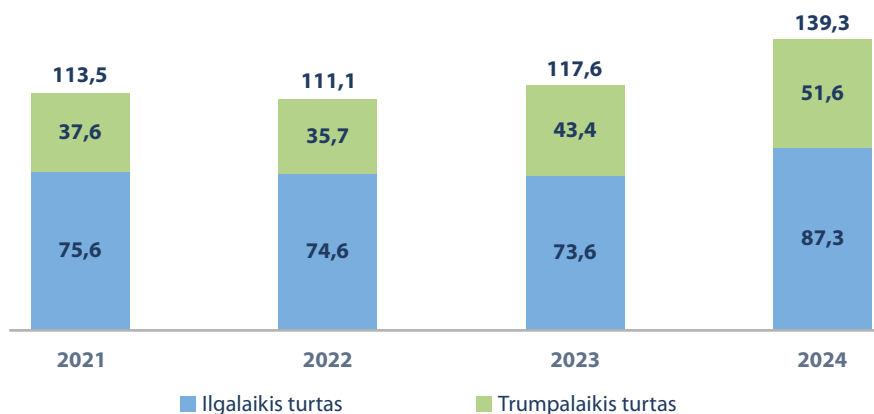
PELNINGUMO RODIKLIŲ DINAMIKA

2024 metų pabaigoje sektoriaus įmonių valdomo turto vertė sudarė 139,3 mln. eurų – tai 18,4 proc. arba 21,6 mln. eurų daugiau nei tuo pačiu metu 2023 metais. Didžiausią absoliutų turto vertės augimą užfiksavo **SĮ Šiaulių oro uostas**, kurio valdomo turto vertė šoktelėjo 9,9 mln. eurų (+176,6 proc.) iki 15,5 mln. eurų. Tai lėmė 2024 metų gegužės mėn. Šiaulių m. savivaldybės tarybos sprendimu vieneriems metams perduotas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise naudoti ilgalaikis materialusis turtas – kitos paskirties inžineriniai statiniai, kurių vertė siekė 9 976,9 tūkst. eurų. Taip pat reikšmingai padidėjo **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** turtas – 7,0 mln. eurų (+22,1 proc.) iki 38,3 mln. eurų – daugiausia dėl trumpalaikių investicijų augimo, kurios per 2024 metus augo 8,0 mln. eurų iki 21,0 mln. eurų. Visa ši suma yra 2024 metų pabaigoje buvo laikoma terminuotuose indėliuose, kurių metinė palūkanų norma varijavo nuo 3,5 proc. iki 5,0 proc.

AB Birštono sanatorija „Versmė“ turto vertė 2024 m. pabaigoje siekė 11,1 mln. eurų, tai yra 2,3 mln. eurų (+26,0 proc.) daugiau nei 2023 m. – augimą lėmė vykdytos investicijos į C korpuso rekonstrukciją bei B gydyklos remontą. Didžiausios sektoriaus įmonės **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** turtas padidėjo 1,8 mln. eurų (+4,6 proc.) iki 42,4 mln. eurų dėl vykdytos gydyklų rekonstrukcijos bei išaugęs nebaigtos statybos turtas dėl viešbučio Snow arenoje statybos.

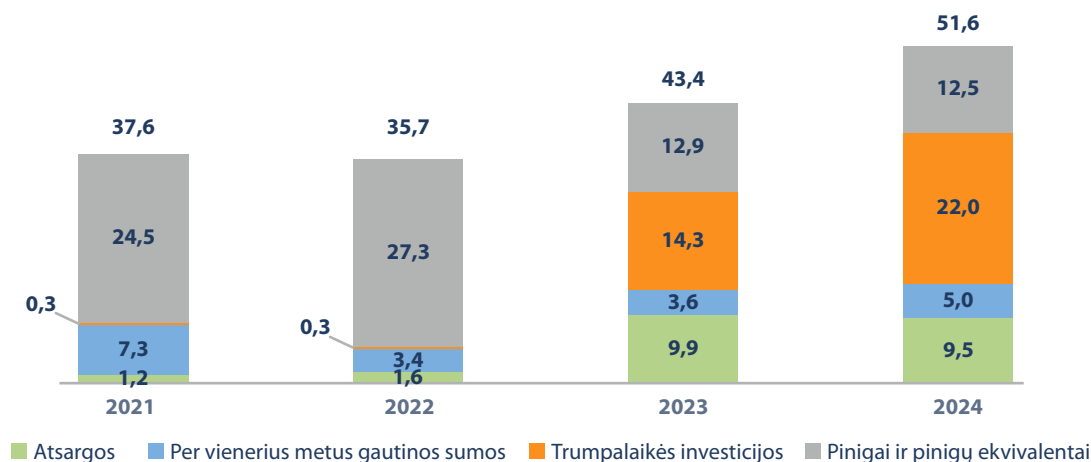
TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

Įmonė	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Iš jų: trumpalaikės investicijos ir pinigų ir pinigų ekvivalentai	Turto viso
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	38,7	3,7	3,0	42,4
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	9,3	28,9	24,8	38,3
SĮ Šiaulių oro uostas	15,2	0,3	0,1	15,5
AB Birštono sanatorija „Versmė“	10,3	0,8	0,2	11,1
UAB „Stoties turgus“	0	8,3	0,1	8,3
Kitos įmonės	13,8	9,6	6,3	23,6

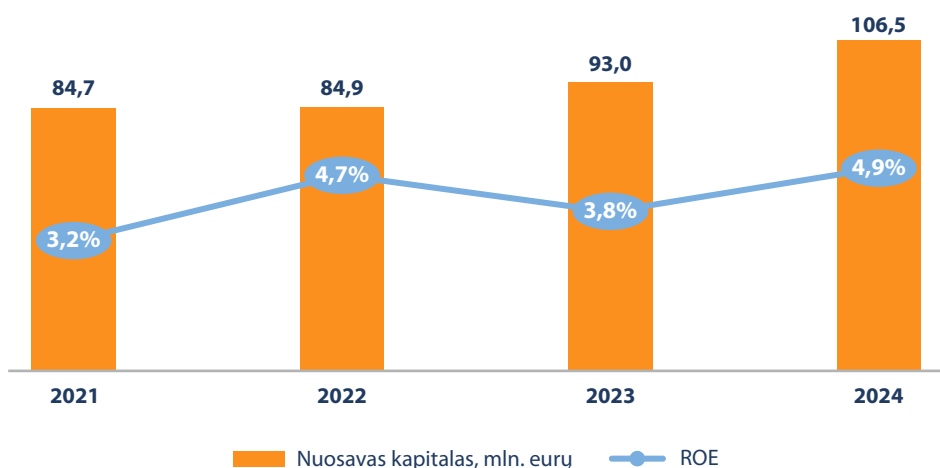
Žvelgiant į trumpalaikio turto dinamiką, per pastaruosius dvejus metus reikšmingai išaugo trumpalaikių investicijų vertė, kuri 2024 metų pabaigoje siekė 22,0 mln. eurų, iš kurių 21,0 eurų sudarė **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** suma, laikoma terminuotuose indėliuose. Didžiąją dalį šios sumos įmonė anksčiau laikė banko sąskaitose, tačiau keičiantis finansinei situacijai ir augant terminuotojų indėlių grąžai, laisva pinigų suma buvo perkelta į terminuotuosius indėlius. Taip pat, per pastaruosius dvejus metus fiksuota reikšmingai didesnė atsargų vertė, kurios augimo šuolį lėmė **UAB „Stoties turgus“** turimo ilgalaikio turto perkėlimas į trumpalaikį turtą. Šis perkėlimas yra grindžiamas bandymu parduoti nekilnojamąjį turtą.

TRUMPALAIKIO TURTO DINAMIKA, MLN. EURŲ

Per 2024 metus kitų įmonių sektoriaus nuosavo kapitalo vertė augo 14,5 proc. iki 106,5 mln. eurų. Augimą lėmė Šiaulių m. savivaldybės sprendimas didinti **SĮ „Šiaulių oro uostas“** įstatinį kapitalą perduodant patikėjimo teises valdyti nekilnojamąjį turtą, kurio vertė 10,0 mln. eurų. Bendrai kitų įmonių sektorius pasiekė 4,9 proc. nuosavo kapitalo grąžą – tai yra 1,1 procentinio punkto daugiau nei 2023 metų pabaigoje. Didžiausia sektoriaus įmonė – **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** – susitraukė 0,6 procentinio punkto ir pasiekė 4,1 proc. nuosavo kapitalo grąžos rodiklį. Antros didžiausios sektoriaus įmonės **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** ROE rodiklis siekė 6,2 proc. – tai yra 3,0 procentinio punkto geresnis rezultatas nei 2023 metų pabaigoje. Didžiausius ROE rodiklius tarp įmonių, turinčių daugiau nei 1,0 mln. eurų nuosavo kapitalo, fiksavo **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** (ROE – 33,1 proc.), **UAB „ID Vilnius“** (28,6 proc.) bei **Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“** (22,8 proc.).

NUOSAVO KAPITALO DINAMIKA

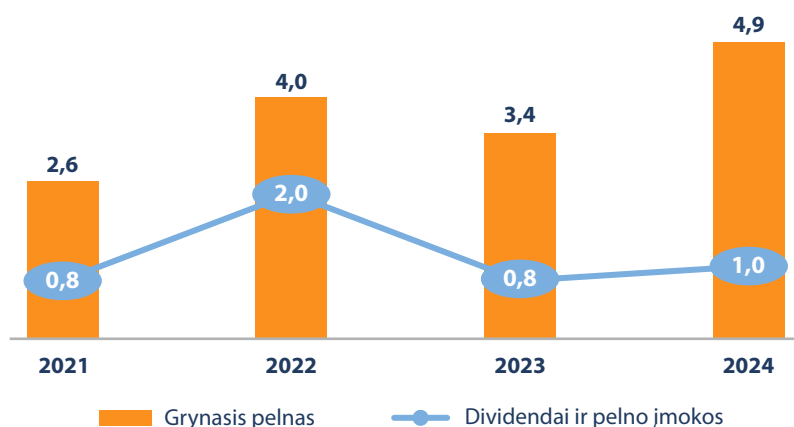
Bendra sektoriaus mokėtinų sumų ir kitų įsipareigojimų vertė per ataskaitinį laikotarpį augo 34,3 proc. ir sudarė 30,3 mln. eurų, iš kurių 12,3 mln. eurų sudarė finansiniai įsipareigojimai, o dar 9,5 mln. eurų – skolos tiekėjams. Didžiausius finansinius įsipareigojimus 2024 metų pabaigoje turėjo **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**, kurie siekė 7,3 mln. eurų ir per metus mažėjo 7,8 proc. Antrus didžiausius finansinius įsipareigojimus turėjo **AB Birštono sanatorija „Versmė“**, kurios finansinės skolos sudarė 3,2 mln. eurų. Jos augo bendrovei priėmus sprendimą prašyti papildomo 2,0 mln. eurų kredito sumos finansavimo, kurie skirti sanatorijos C korpuso rekonstrukcijai. Vilniaus miesto savivaldybei priklausančios **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** finansinės skolos 2024 metų pabaigoje sudarė 0,9 mln. eurų.

Bendras sektoriaus skolos ir nuosavybės santykis sudarė 11,5proc. ir per ataskaitinį laikotarpį mažėjo 0,5 procentinio punkto. **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“** D/E rodiklis siekė 23,8 proc., **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“** – 4,6 proc., **AB Birštono sanatorija „Versmė“** – 49,1 proc. Didžiausią D/E rodiklį fiksavo **UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“**, kurios D/E rodiklis mažėjo, tačiau siekė 180,9 proc.

Bendros sektoriaus investicijos sudarė 14,0 mln. eurų, iš kurių didžiąją dalį – 10,4 mln. eurų sudarė **SĮ „Šiaulių oro uostas“** gautas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamas turtas. **AB Birštono sanatorija „Versmė“** investicijos į ilgalaikį turtą sudarė 2,9 mln. eurų.

Už 2024-ųjų metų rezultatus kitų įmonių sektoriaus įmonės paskyrė 1,0 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų. Iš viso dividendus ar pelno įmokas paskyrė 8-ios įmonės. Didžiausią dividendų sumą už 2024-ųjų metų rezultatus paskyrė nekilnojamąjį turtą pardavusi **UAB „Naujasis turgus“**, savo akcininkui – Klaipėdos miesto savivaldybei paskyrusi 379,3 tūkst. eurų dividendų sumą. Trys Kauno miesto savivaldybei priklausančios įmonės - **UAB „Laboratorinių bandymų centras“** (298,9 tūkst. eurų), **Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“** (211,0 tūkst. eurų) ir **UAB „Centrinis knygynas“** (45,0 tūkst. eurų), – iš viso paskyrė 554,9 tūkst. eurų dividendų ir pelno įmokų. Dividendus paskyrė ir **UAB „Grauduva“** (45,0 tūkst. eurų), **UAB Pabalių turgus** (49,0 tūkst. eurų), **UAB „Šakių laidotuvių namai“** (5,2 tūkst. eurų) ir **UAB „Debrecono vaistinė“** (4,2 tūkst. eurų).

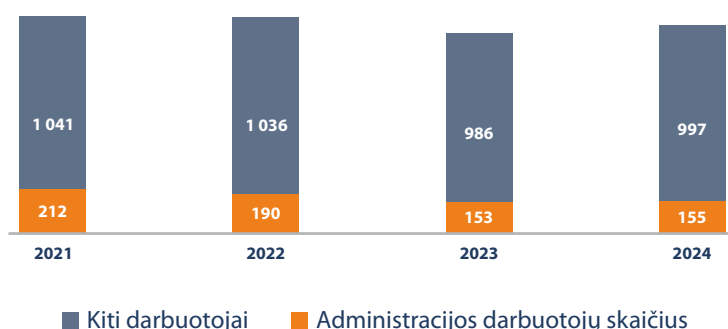
GRYNOJO PELNO IR IŠMOKĖTŲ ĮMOKŲ IR DIVIDENDŲ SAVIVALDYBĖMS DINAMIKA, MLN. EURŲ

Per ataskaitinį laikotarpį darbuotojų skaičius kitų įmonių sektoriuje augo 13 darbuotoju ir metų pabaigoje dirbo 1 152 darbuotojai. Daugiau nei trečdalis visų darbuotojų dirbo **UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“**, kurioje 2024 metų pabaigoje dirbo 401 darbuotojas. Antra įmonė pagal darbuotojų skaičių buvo **AB Birštono sanatorija „Versmė“**, kurioje dirbo 230 darbuotojai ir per ataskaitinį laikotarpį prie kolektyvo prisijungė 22 nauji darbuotojai. Sparčiai darbuotojų skaičius augo ir **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kurios kolektyvą per 2024 metus papildė 18 naujų darbuotojų ir metų pabaigoje dirbo 93 darbuotojai. Nuo 2025-ųjų metų sausio pirmos dienos dalis **UAB „ID Vilnius“** įmonės darbuotojų persikėlė dirbti į **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, todėl šios įmonės darbuotojų skaičius išaugs dar labiau.

Kitų įmonių sektorius išsiskiria tuo, jog dalis įmonių priskiriamos labai mažų įmonių kategorijai, o tai rodo ir darbuotojų skaičius įmonėse. 2024 metų pabaigoje 13-okoje įmonių dirbo mažiau nei 10 darbuotojų. **UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“** dirbo aštuoni darbuotojai, **UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“** – septyni darbuotojai, **SĮ Biržų agrolaboratorija** ir **UAB „Pasvalio knygos“** – penki darbuotojai, **SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“** – keturi darbuotojai, **UAB „Širvintų knygynas“** ir **UAB „Varėnos knyga“** – trys darbuotojai, **SĮ „Švenčionių planas“** ir **SĮ „Jurbarko planas“** – du darbuotojai, **UAB „Stoties turgus“** ir **UAB „Centrinis knygynas“** dirbo po vieną darbuotoją.

DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS DINAMIKA

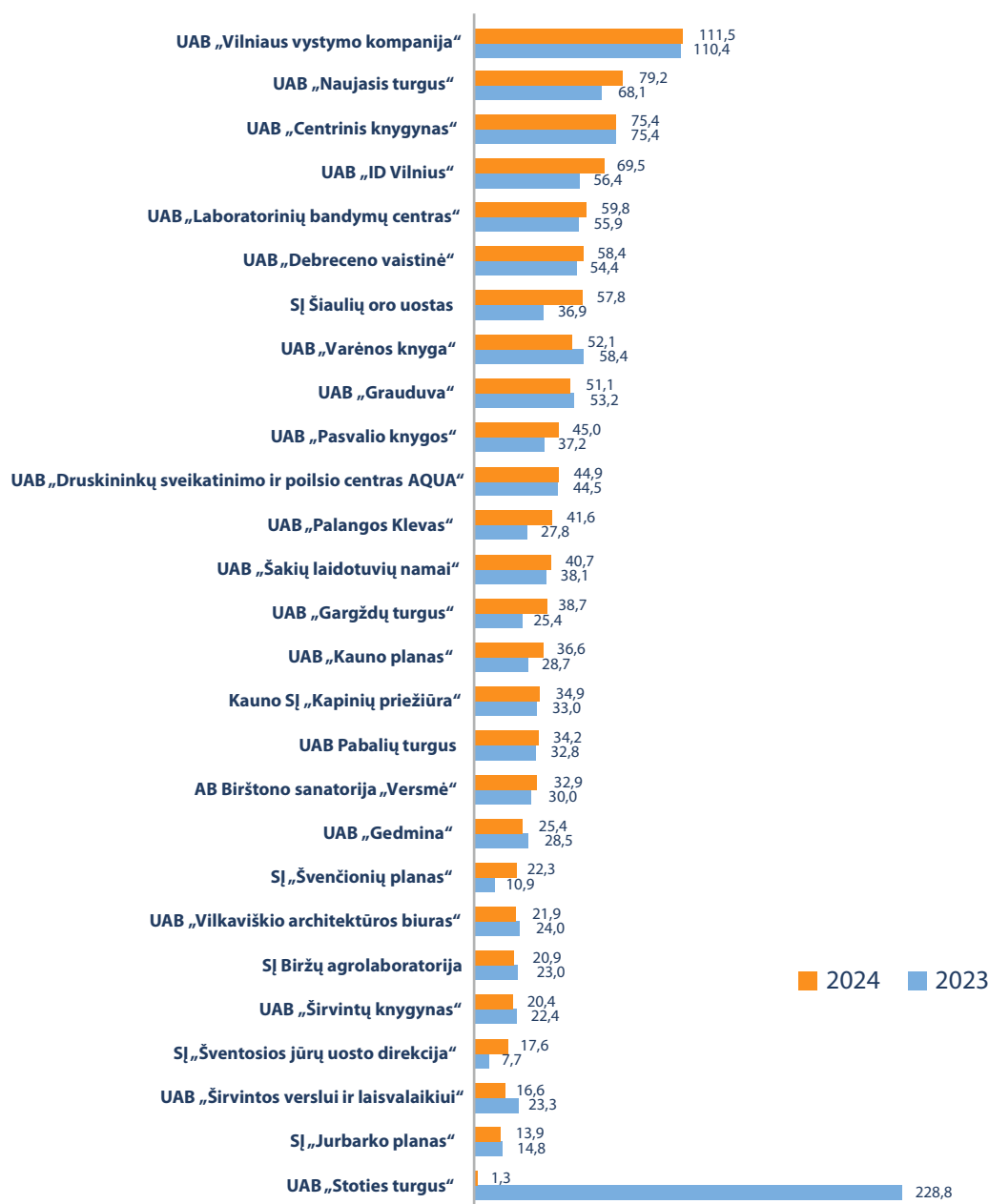

Didžiausios sektoriaus įmonės pagal darbuotojus

	Darbuotojų skaičius 2024 metų pabaigoje	Iš jų - administracijos darbuotojų
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	401	15
AB Birštono sanatorija „Versmė“	230	17
UAB „ID Vilnius“	145	14
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	93	35
Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“	58	17
UAB „Laboratorinių bandymų centras“	40	6
UAB „Grauduva“	28	4
Kitos įmonės	157	47

Žvelgiant į vieną iš efektyvumo rodiklių – pardavimo pajamas, tenkančias vienam darbuotojui – vidutiniškai vienas kitų įmonių sektoriuje dirbantis asmuo 2024 metais uždirbo 50,8 tūkst. eurų pajamų. Didžiausias pajamas tenkančias vienam darbuotojui fiksavo **UAB „Vilniaus vystymo kompanija“**, kurioje dirbo 93 darbuotojai ir jų pajamos vienam darbuotojui siekė 111,5 tūkst. eurų.

PARDAVIMO PAJAMOS, TENKANČIOS VIENAM DARBUOTOJUI, TŪKST. EURŲ

Įmonė	Savivaldybė	Savivaldybės valdoma dalis	Įmonės kategorija	Pardavimo pajamos, tūkst. eurų	Grynasis pelnas, tūkst. eurų	Grynojo pelno marža, %	Turto vertė, tūkst. eurų	Dividendai/ pelno įmokos tūkst. eurų
AB Birštono sanatorija „Versmė“	Birštono savivaldybė	84%	Vidutinė	7 577,4	-153,7	-2,0%	11 085,4	0,0
SĮ Biržų agrolaboratorija	Biržų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	104,6	-1,1	-1,1%	38,7	0,0
UAB „Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centras AQUA“	Druskininkų savivaldybė	100,0%	Didelė	18 003,0	1 236,8	6,9%	42 386,5	0,0
SĮ „Jurbarko planas“	Jurbarko rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	27,8	0,0	0,1%	7,0	0,0
UAB „Stoties turgus“	Kauno miesto savivaldybė	51%	Labai maža	1,3	-83,2	-	8 302,3	0,0
UAB „Centrinis knygynas“	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Labai maža	75,4	44,9	59,5%	152,1	45,0
UAB „Laboratorinių bandymų centras“	Kauno miesto savivaldybė	89%	Maža	2 393,9	480,3	20,1%	1 754,5	298,9
Kauno SĮ „Kapinių priežiūra“	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Maža	2 024,2	219,1	10,8%	1 228,7	211,0
UAB „Kauno planas“	Kauno miesto savivaldybė	100,0%	Labai maža	1 025,9	200,4	19,5%	570,8	0,0
UAB „Naujasis turgus“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100,0%	Maža	1 425,4	541,9	38,0%	5 331,1	379,3
UAB „Debrecono vaistinė“	Klaipėdos miesto savivaldybė	100,0%	Maža	817,3	17,7	2,2%	595,1	4,2
UAB „Gargždų turgus“	Klaipėdos rajono savivaldybė	90%	Labai maža	232,0	20,2	8,7%	118,9	0,0
UAB „Palangos Klevas“	Palangos miesto savivaldybė	100,0%	Labai maža	249,8	55,1	22,1%	392,3	0,0
SĮ „Šventosios jūrų uosto direkcija“	Palangos miesto savivaldybė	100,0%	Labai maža	70,4	-12,9	-18,3%	5 590,2	0,0
UAB „Grauduva“	Panevėžio miesto savivaldybė	70%	Maža	1 429,6	158,9	11,1%	865,1	45,0
UAB „Pasvalio knygos“	Pasvalio rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	225,2	0,6	0,2%	61,3	0,0
UAB „Šakių laidotuvių namai“	Šakių rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	407,4	2,9	0,7%	247,3	5,2
UAB Pabalių turgus	Šiaulių miesto savivaldybė	100,0%	Labai maža	341,5	41,4	12,1%	560,7	49,0
SĮ Šiaulių oro uostas	Šiaulių miesto savivaldybė	100,0%	Maža	809,1	-98,4	-12,2%	15 541,7	0,0
UAB „Gedmina“	Šilalės rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	253,9	-28,6	-11,3%	227,8	0,0
UAB „Širvintų knygynas“	Širvintų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	61,1	-8,7	-14,2%	26,5	0,0
UAB „Širvintos verslui ir laisvalaikiui“	Širvintų rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	133,1	-7,4	-5,6%	94,4	0,0
SĮ „Švenčionių planas“	Švenčionių rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	44,5	1,7	3,8%	17,1	0,0
UAB „Varėnos knyga“	Varėnos rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	156,4	3,1	2,0%	111,7	0,0
UAB „Vilkaviškio architektūros biuras“	Vilkaviškio rajono savivaldybė	100,0%	Labai maža	153,6	-6,9	-4,5%	16,7	0,0
UAB „Vilniaus vystymo kompanija“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0%	Vidutinė	10 367,9	1 732,2	16,7%	38 334,3	0,0
UAB „ID Vilnius“	Vilniaus miesto savivaldybė	100,0%	Maža	10 077,5	535,7	5,3%	5 628,9	0,0

SAVIVALDYBIŲ VALDOMŲ ĮMONIŲ VALDYSENOS ASPEKTAI

Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacija (EBPO) pabrėžia, kad valstybės ir savivaldybių valdomos įmonės turi laikytis gerosios valdysenos principų. Geroji valdysena savivaldybių valdomose įmonėse užtikrina skaidrumą ir atsakomybę visuomenės atžvilgiu, didina veiklos efektyvumą bei paslaugų kokybę, stiprina finansinį tvarumą, padeda mažinti korupcijos riziką ir kuria gyventojų bei investuotojų pasitikėjimą.

Sėkminga valstybės valdomų įmonių pertvarka valdysenos srityje susilaukė pripažinimo iš EBPO, todėl šią gerąją patirtį galima perkelti ir savivaldybių valdomų įmonių lygmenyje, kuri užtikrintų aukštus skaidrumo, atskaitomybės ir valdysenos standartus. Šiais metais pirmą kartą rinkome informaciją apie tam tikrus savivaldybių valdomų įmonių valdysenos aspektus: lūkesčių raštus, strateginį planavimą ir kolegialius organus.

LŪKESČIŲ RAŠTAI

Siekiant, kad vyktų tinkamas dialogas tarp akcininko ir įmonės, svarbu, kad akcininkas išdėstytų savo lūkesčius. Nuo 2019 m. liepos 1 d. savivaldybės vykdomoji institucija, ne rečiau kaip kas 4 metus pateikia savivaldybės valdomai įmonei Lūkesčių raštą, vadovaujantis Lūkesčių rašto rengimo tvarkos aprašu. Pagrindinis šio dokumento tikslas – parodyti savivaldybės siekiamus tikslus ir iškelti lūkesčius savivaldybės valdomai įmonei. Rašte įvardijama savivaldybės valdomos įmonės pagrindinė ir kitos veiklos, jų prioritetai, esminiai veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybės poreikiai, įgyvendinami valstybei ir savivaldybei svarbūs ekonominiai ar socialiniai projektai. Rašte gali būti nurodyta ir kita informacija, kaip pavyzdžiui valstybės strateginiams tikslams įgyvendinti iškelti lūkesčiai.

Dalis savivaldybės valdomų įmonių vykdo veiklą, kurią, įprastai, kitose savivaldybėse atlieka privataus kapitalo bendrovės. Neturint kokybiško ir gerąsias praktikas atitinkančio Lūkesčių rašto, labai sunku suprasti būtinybę savivaldybei turėti vieną ar kitą veiklą vykdančias įmones. Pažymėtina, kad kiekvienos įmonės atveju per Lūkesčių raštus turėtų būti aiškiai argumentuojama, kodėl šią veiklą privalu užtikrinti ir vykdyti savivaldybei per jos valdomą įmonę ir kodėl to negali padaryti privatus verslas.

STRATEGINIS PLANAVIMAS

Įmonės strateginis planas – tai įrankis, padedantis įmonei suprasti, kokioje aplinkoje ir kokia kryptimi ji veikia, nustatyti veiklos prioritetus ir efektyviau pasiekti užsibrėžtus tikslus. Strateginis planas padeda užtikrinti, kad įmonės darbuotojų ir vadovybės veiksmai būtų suderinami su akcininkų lūkesčiais, o valdybai ir akcininkui suteikia galimybę vertinti įmonės veiklos rezultatus ir priimti sprendimus dėl įmonės finansinių tikslų, veiklos efektyvumo bei valdymo kokybės.

195 SVĮ nurodė, kad turi patvirtintą strateginį veiklos planą. Didžiosios dalies įmonių strateginis veiklos planas ar jo santrauka yra pavišinta įmonės tinklalapyje, kaip tą ir rekomenduoja Skaidrumo gairės.

Strateginius veiklos planus svarbu reguliariai atnaujinti, nes tai užtikrina jų aktualumą kintančioje aplinkoje, leidžia suderinti veiksmus su organizacijos tikslais, padeda efektyviau naudoti išteklius ir valdyti rizikas, o taip pat užtikrina rezultatų stebėseną ir darbuotojų įsitraukimą. Verta atkreipti dėmesį, kad tik 37 SVĮ strateginis veiklos planas buvo atnaujintas ir patvirtintas 2025 metais. Yra nemaža dalis įmonių, kurios tvirtina savo strateginį veiklos planą kas 5 metus, tad kyla klausimas ar parengti strateginiai veiklos planai yra tinkamai integruojami į įmonės veiklą.

KOLEGIALŪS ORGANAI

Iki 2024 metų pabaigos 46 įmonėse buvo sudaryti kolegialūs organai, iš kurių dvejose – AB „Kauno energija“ ir AB „Klaipėdos energija“ buvo sudaryta dviejų pakopų valdymo sistema su stebėtojų taryba ir valdyba, dar vienoje – AB „Panevėžio specialusis autotransportas“ buvo sudaryta tik stebėtojų taryba.

Tik 27 įmonių atveju valdyba (stebėtojų taryba) kasmet atlieka formalizuotą savo veiklos vertinimą. Valdybos veiklos vertinimas svarbus tiek pačiai valdybai, tiek įmonei, nes padeda užtikrinti, jog valdyba kurtų vertę įmonei. Jis leidžia įsivertinti strateginį indėlį, atskleisti stiprybes ir silpnybes, pagerinti darbo kokybę, sustiprinti skaidrumą ir atskaitomybę, motyvuoti narius bei sumažinti rizikas. Toks procesas tampa priemone tiek valdybos tobulėjimui, tiek organizacijos ilgalaikiam tvarumui užtikrinti. Kiek daugiau įmonių – 32 – nurodė, kad valdyba (stebėtojų taryba) kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą, kuriame nurodomas valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių grafikas, svarbiausi numatomi darbai. Vis dėlto, 14 įmonių nurodė, kad valdybos neturi pasitvirtinusios metinio veiklos plano. Tokiu atveju, kai nėra numatytų aiškių uždavinių, sunku įvertinti ar valdyba atliko savo darbą, taip pat valdybai kyla rizika prarasti strategišką kryptingumą.

Atvirai išsakomi lūkesčiai ir aiškus pagrindimas duomenimis padėtų suprasti savivaldybės poziciją dėl jos valdomų įmonių.

Verta paminėti, kad 18 įmonių Lūkesčių raštai nebuvo atnaujinti nuo 2019, 2020 metų. Tai reiškia, kad savivaldybė įmonei neatnauja lūkesčių įmonės pagrindinei veiklai, veiklos prioritetams, esminiams veiklos rodikliams, svarbiems ekonominiams projektams ir kitiems keliams su įmonės veikla susijusiems lūkesčiams. Taigi, kyla pagrįstų abejonių dėl tokių Lūkesčių raštų aktualumo taip pat kyla klausimų, kuo įmonė vadovaujasi, rengdama savo strateginius veiklos planus bei išsiskeldama tikslus.

89 įmonės gavo atnaujintus Lūkesčių raštus per 2024/2025 metus. Tačiau dalis įmonių nurodė, kad šiuo metu galiojantis Lūkesčių raštas tik iš dalies yra aktualus ir tik iš dalies atitinka savivaldybės komunikuojamus lūkesčius ar verslo aplinką. Taip pat, dalis įmonių nurodė, kad Lūkesčių rašte nėra nustatyti finansiniai tikslai. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lūkesčių rašto rengimo tvarkos aprašu, Lūkesčių rašte turi būti nustatyti finansiniai ir nefinansiniai tikslai.

Tuo tarpu Nuosavybės ir skaidrumo gairės įpareigoja, kad savivaldybės valdomos įmonės, atsižvelgdamos į Lūkesčių rašto turinį, rengtų ir atnaujintų veiklos strategijas. 3 įmonių atveju, strateginis veiklos planas buvo patvirtintas 2019 metais, 7 įmonių atveju – 2020 metais, 21 įmonės atveju – 2021 metais. Tokiu atveju kyla rizika, kad strateginis veiklos planas nebeatitiks pasikeitusių sąlygų, organizacija sieks nebeaktualių tikslų, neefektyviai naudos išteklius, taip pat išaugs nevaldomų rizikų bei darbuotojų motyvacijos sumažėjimo grėsmė.

Kitas svarbus aspektas – strateginio veiklos plano tvirtinimas. Jeigu savivaldybės valdoma įmonė turi valdybą, tuomet įprastai strateginis veiklos planas yra tvirtinamas valdybos, tačiau jeigu įmonė neturi valdybos, tuomet apie pusės SVĮ strateginį veiklos planą tvirtina įmonės vadovas – tokiu atveju, kyla subjektyvumo, interesų konflikto ir skaidrumo stokos rizika.

Siekiant užtikrinti, kad strateginiame veiklos plane iškelti tikslai būtų tinkamai įgyvendinti, turi būti nustatyta sisteminga strategijos įgyvendinimo ir priežiūros sistema. 180 SVĮ reguliariai, tai yra bent kasmet, atlieka strateginio veiklos plano įgyvendinimo vertinimą.

Taip pat, buvo siekiama įvertinti valdybos (stebėtojų tarybos) komunikaciją su savivaldybei atstovaujančia institucija. Per 2024 metus reguliarius susitikimus su aukščiausiais savivaldybei atstovaujančios institucijos atstovais organizavo 38 įmonės, 8 nurodė, kad tokie susitikimai nebuvo organizuojami. Komunikacija tarp savivaldybei atstovaujančios institucijos ir valdybos (stebėtojų tarybos) turi vykti per valdybos pirmininką, kuris, būdamas atsakingas už valdybos veiklos organizavimą, taip pat turi būti atsakingas ir už atskaitomybę savivaldybei atstovaujančiai institucijai, o tinkamos komunikacijos užtikrinimas yra viena valdybos pirmininko veiklos vertinimo sudedamųjų dalių. Savivaldybei atstovaujanti institucija komunikaciją turi įgyvendinti ne tik per formalų lūkesčių išdėstymą (Lūkesčių rašto pagrindu), bet ir per periodinius susitikimus su valdybos pirmininku. Vertinant valdybos veiklą turi būti sudaromos sąlygos valdybai pateikti paaiškinimus dėl atitinkamų veiklos rezultatų ar taikomų darbo organizavimo principų, todėl reguliari komunikacija yra ypač svarbi.

Analizuojant SVĮ portfelį, ankstesnių laikotarpių palyginamieji duomenys naudojami vadovaujantis 2023 metų SVĮ portfelio sudėtimi.

Į portfelio rezultatus įtraukti konsoliduotieji AB „Miesto gijos“, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“, UAB Klaipėdos paslaugos ir AB „Kauno energija“ įmonių grupių finansiniai rezultatai.

Ataskaitoje įmonių pavadinimai naudojami tokie, kokie buvo fiksuojami iki 2025 m. liepos 1 d. Dėl šios priežasties, kai kurių įmonių pavadinimams pasikeitus vėliau, jie gali nesutapti su pateikiamais ataskaitoje arba aktualiame SVĮ sąraše, kurį galima rasti www.governance.lt.

ĮMONIŲ, SVĮ PORTFELIO IR SEKTORIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO METODIKA

Turto grąža (ROA). Turto grąžos rodiklis apskaičiuojamas paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant iš turto balansinės vertės ataskaitinio laiko pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

Nuosavo kapitalo grąža (ROE). Nuosavo kapitalo grąžos rodiklis apskaičiuojamas paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant iš nuosavo kapitalo balansinės vertės ataskaitinio laiko pradžioje ir pabaigoje vidurkio.

Vertinant SVĮ nuosavo kapitalo grąžą, atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis regioninių atliekų tvarkymo centrų turto yra suformuota dotacijų pagrindu, ir siekiant gauti labiau tarpusavyje palyginamus duomenis, RATC sektoriui priskirtų įmonių grąža buvo vertinama naudojant suminę nuosavo kapitalo ir dotacijų vertę, t. y. vertinama, kiek grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo ir dotacijų eurui.

Finansinės priklausomybės koeficientas (D/E). Rodiklis apskaičiuojamas ilgalaikį ir trumpalaikį finansinių įsipareigojimų sumą dalinant iš nuosavo kapitalo.

Vertinant SVĮ finansinės priklausomybės koeficientą, atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis regioninių atliekų tvarkymo centrų turto yra suformuota dotacijų pagrindu, ir siekiant gauti labiau tarpusavyje palyginamus duomenis, RATC sektoriui priskirtų įmonių koeficientas buvo vertinamas naudojant suminę nuosavo kapitalo ir dotacijų vertę, t. y. vertinama, kiek finansinių įsipareigojimų tenka vienam nuosavo kapitalo ir dotacijų eurui.

Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Rodiklis, apskaičiuojamas iš ikimokestinio pelno atimant finansinės veiklos rezultatą bei pridėdant ilgalaikio turto nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA marža). Rodiklis apskaičiuojamas EBITDA vertę dalinant iš pardavimo pajamų.

Veiklos pelno marža. Rodiklis, apskaičiuojamas veiklos pelną dalijant iš grynosios apyvartos.

Grynojo pelno marža. Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant grynąjį pelną iš grynosios apyvartos.

Atliekant analizę pagal savivaldybes, SVĮ, priklausančių kelioms savivaldybėms, duomenys yra įtraukiami į tos savivaldybės portfelį, kuri valdo didžiausią akcijų dalį, tačiau nebūtinai turi kontrolinę akcijų paketą.

Pateikiant sektorių ir SVĮ portfelio duomenis ir išvestinius finansinius rodiklius bei kitus agreguotus rezultatus galima vienos dešimtosios paklaida dėl duomenų apvalinimo ir pateikimo tūkstančiais eurų.

Šią metinę ataskaitą parengė VŠĮ Valdymo koordinavimo centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl valstybės ir savivaldybių turto ir neturtinių teisių įgyvendinimo akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse“ reikalavimais bei nuostatomis.

Rengiant šią metinę ataskaitą, remtasi išoriniais informacijos šaltiniais: viešai skelbiama savivaldybės valdomų įmonių ir savivaldybei atstovaujančių institucijų informacija, įmonių pateiktomis metinėmis finansinėmis, veiklos ataskaitomis bei metiniais pranešimais, Lietuvos statistikos departamento, Viešųjų pirkimų tarnybos, Lietuvos transporto saugos administracijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (iki 2019 m. liepos 1 d., veikusios kaip Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija) duomenimis.

Ataskaitoje pateikiamos informacijos netikrino nepriklausomi auditoriai, o ataskaitos rengėjai neatliko savarankiško šioje ataskaitoje esančios informacijos patikrinimo, įskaitant skaičiavimus ar prognozes, ir esant poreikiui remtis šia informacija priimant sprendimus, asmuo turi remtis savo savarankišku vertinimu. Ataskaitos rengėjai, Vyriausybė ir bet kuri valstybės institucija ar kitas jos kontroliuojamas subjektas nėra ir bet kokiomis aplinkybėmis nebus atsakingi už trečiųjų asmenų sprendimus, priimtus remiantis šioje apžvalgoje pateikta informacija, išvados ir pareikštomis nuomonėmis. Bendrovių praeities rezultatai negarantuoja ir negali būti sietini su ateities rezultatais. Ši metinė ataskaita nėra nei siūlymas parduoti ar kvietimas pirkti vertybinius popierius arba bet kokią turtą, nei sudarys dalį bet kokio investicinio sprendimo ar bet kokio sprendimo sudaryti bet kokią sandorį.

SVĮ DUKTERINIŲ BENDROVIŲ FINANSINIAI REZULTATAI

UAB Pramonės energija

UAB Vilniaus šilumos tinklai valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	6 439	2 873	-55,4%
Pardavimo savikaina	5 470	2 699	-50,7%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	969	173	-82,1%
Pardavimo sąnaudos	0	3	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	236	143	-39,4%
Kitos veiklos rezultatai	112	6	-94,6%
Finansinė ir investicinė veikla	-35	-8	77,1%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	810	25	-96,9%
Pelno mokestis	32	-13,8	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	778	39	-95,0%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	1 942	1 434	-26,2%
Trumpalaikis turtas	1 671	1 438	-13,9%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	83	696,4	739,0%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	21	-
Turto iš viso	3 613	2 893	-19,9%
Nuosavas kapitalas	2 287	2 326	1,7%
Dotacijos, subsidijos	0	0	-
Atidėjiniai	0	0	-
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	1 317	550	-58,2%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0	0	-
Finansiniai įsipareigojimai	0	0	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	1 317	550,1	-58,2%
Finansiniai įsipareigojimai	0	0	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	9	17	88,9%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	3 613	2 893	-19,9%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	43,1%	1,2%	-41,87 p. p.
ROE	68,0%	1,7%	-66,34 p. p.
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	1 366	600	-56,1%
EBITDA marža	21,2%	20,9%	-0,33 p. p.
Grynojo pelno marža	12,1%	1,4%	-10,72 p. p.

GRAŽA SAVIVALDYBĖMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	15	13	-13,3%
Administracijos darbuotojų skaičius	1	2	100%

UAB Miesto energija

UAB Vilniaus šilumos tinklai valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	412	341	-17,16%
Pardavimo savikaina	345	296	-14,17%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	67	45,2	-32,54%
Pardavimo sąnaudos	5	0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	109	51	-53,21%
Kitos veiklos rezultatai	0	2	-
Finansinė ir investicinė veikla	-11	-9,2	16,36%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-58	-13	77,59%
Pelno mokestis	0	0	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-58	-13	77,59%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	636	599	-5,94%
Trumpalaikis turtas	71	96	35,41%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7	44,3	532,86%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2	5,3	165%
Turto iš viso	709	699	-1,34%
Nuosavas kapitalas	473	461	-2,58%
Dotacijos, subsidijos	0	0	-
Atidėjiniai	0	0	-
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	175	175	-
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	175	175	-
Finansiniai įsipareigojimai	175	175	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	59	42,9	-27,53%
Finansiniai įsipareigojimai	0	0	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	2	21	950,00%
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	709	699	-1,34%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	-16,4%	-1,8%	14,52 p. p.
ROE	-24,5%	-2,8%	21,75 p. p.
D/E	37,0%	38,0%	0,98 p. p.
EBITDA	-10	25	-
EBITDA marža	-2,4%	7,2%	9,63 p. p.
Grynojo pelno marža	-14,1%	-3,8%	10,27 p. p.

GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	3	2	-33,3%
Administracijos darbuotojų skaičius	1	1	-

UAB „Kermošius“

UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	50	59	17,1%
Pardavimo savikaina	49	52	6,1%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	1	7	560,0%
Pardavimo sąnaudos	0	0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	8	9	13,2%
Kitos veiklos rezultatai	0	0	-
Finansinė ir investicinė veikla	0	0	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-7	-2	68,2%
Pelno mokestis	0	0	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-7	-2	68,2%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	0	0	-
Trumpalaikis turtas	19	16	-14,1%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2	2	5,3%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	-
Turto iš viso	19	16	-14,1%
Nuosavas kapitalas	-3	1	-
Dotacijos, subsidijos	0	0	-
Atidėjiniai	0	0	-
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	22	15	-32,1%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0	0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	22	15	-32,1%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0	0	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	19	16	-14,1%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	-40,1%	-11,8%	28,29 p. p.
ROE	167,1%	200,0%	32,91 p. p.
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	-7	-2	68,2%
EBITDA marža	-13,1%	-3,6%	9,58 p. p.
Grynojo pelno marža	-13,1%	-3,6%	9,58 p. p.

GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	5	6	20,0%
Administracijos darbuotojų skaičius	1	1	-

UAB „GO Energy LT“

AB „Kauno energija“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	3 916	4 213	7,6%
Pardavimo savikaina	2 982	3 427	14,9%
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	935	786	-15,9%
Pardavimo sąnaudos	0	13	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	220	676	208,0%
Kitos veiklos rezultatai	16	12	-23,1%
Finansinė ir investicinė veikla	1	27	2600,0%
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	732	136	-81,4%
Pelno mokestis	112	52	-53,4%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	620	84	-86,5%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	1 420	1 435	1,0%
Trumpalaikis turtas	2 701	2 754	2,0%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 233	1 474	19,6%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	15	17	10,4%
Turto iš viso	4 136	4 206	1,7%
Nuosavas kapitalas	3 653	3 736	2,3%
Dotacijos, subsidijos	0	4	-
Atidėjiniai	20	29	45,0%
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	448	414	-7,6%
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0	0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	448	414	-7,6%
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0	23	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	4 136	4 206	1,7%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	16,3%	2,0%	-14,31 p. p.
ROE	31,6%	2,3%	-29,34 p. p.
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	786	200	-74,6%
EBITDA marža	20,1%	4,7%	-15,33 p. p.
Grynojo pelno marža	15,8%	2,0%	-13,84 p. p.

GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	28	31	10,7%
Administracijos darbuotojų skaičius	8	11	37,5%

UAB „Klaipėdos transportas“

UAB „Klaipėdos autobusų parkas“ valdoma dukterinė bendrovė

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Pardavimo pajamos	0	0	-
Pardavimo savikaina	0	0	-
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	0	0	-
Pardavimo sąnaudos	0	0	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	0	0	-
Kitos veiklos rezultatai	0	0	-
Finansinė ir investicinė veikla	0	0	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	0	0	-
Pelno mokestis	0	0	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)	0	0	-

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
Ilgalaikis turtas	0	0	-
Trumpalaikis turtas	2,2	2,1	-4,5%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2,2	2,1	-4,5%
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	-
Turto iš viso	2,2	2,1	-4,5%
Nuosavas kapitalas	2	2	-4,5%
Dotacijos, subsidijos	0	0	-
Atidėjiniai	0	0	-
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	0	0	-
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	0	0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	0	0	-
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	0	0	-
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	0	0	-
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	2,2	2,1	-4,5%

RODIKLIAI	2023-12-31	2024-12-31	POKYTIS
ROA	0,0%	0,0%	-
ROE	0,0%	0,0%	-
D/E	0,0%	0,0%	-
EBITDA	0	0	-
EBITDA marža	0,0%	0,0%	-
Grynojo pelno marža	0,0%	0,0%	-

GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Paskirti dividendai	0	0	-

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2023 METAI	2024 METAI	POKYTIS
Darbuotojų skaičius	0	0	-
Administracijos darbuotojų skaičius	0	0	-

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA 2024 / 2025 METAIS

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis:
Viešoji įstaiga „Valdymo koordinavimo centras“
Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 620 73679, info@vkc.sipa.lt

